

ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΚΟΤΤΕΑΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ (1881-1978)

‘Ο «άφανής» Όμολογητής μετά τό 1924

‘Υπό Ιλαρίωνος Μοναχοῦ, Αγιορείτου
2002

**ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΚΟΤΤΕΑΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ
ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ
(1881-1978)**

‘Ο «ἀφανής» Ὁμολογητής μετά τό 1924

**‘Υπό Ιλαρίωνος Μοναχοῦ, Αγιορείτου
2002**

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Β.Ε.Ε.
'Ασαληπιού 80, 114 71 Αθήνα,
Τηλ. 010 36.24.728-010 36.09.342-010 36.01.605

Ο αντίστοιχος νοι ὀνομάζεται Θεοφάνης Παπα.
Παναγής Δούκας Κοζάνης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
άφοῦ ἡ θεία Πρόνοια συνετέλεσεν εἰς τοῦτο.

Πίναξ περιεχομένων

Πρόλογος	7-8
--------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

'Ανατροφή, Μόρφωσις, Ἐνασχόλησις	9-12
'Αφεξίς του εἰς "Ἄγ. Ὁρος"	12-14
Πνευματική Μοναχική διαβίωσις - 'Ομόλογον Καλύνης	14-17
'Εκδοθέντα Βιβλία ὑπό τοῦ Γ. Ἀρσενίου Ἀγιορείτου	18

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

'Αποστολή τοῦ ΑΚΜΑ εἰς Ρουμανίαν	19-20
'Έκδοσις βιβλίου (Ρουμανιστί)	21-23
"Έκδοσις μεταφρασμένου Βιβλίου «κέντρα»	24-30
Β' Ἀποστολή του εἰς Ἀθήνας, Ἀττική καὶ ἀλλαχοῦ	31-36
"Έκδοσις τοῦ Βιβλίου «Ἡ Ἀγκυρα τῆς Ὁρθοδοξίας»	37
"Έκδοσις ὀκτασέλιδου μὲ τίτλον «Ἡ ΟΥΣΙΑ» ἢτοι ἡ πραγματικότης τῶν... ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις	38-48
"Έκδοσις τοῦ Βιβλίου «ΜΑΧΑΙΡΑ ΤΟΥ ΠΙΝΕΥΜΑΤΟΣ»	49-51
'Αντέλεγχος – Ἀπάντησις εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν περὶ τοῦ	
'Έκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου	52-82
"Έκδοσις τοῦ διδύλιου «Ἀσύλητον Συμβολικόν Ἐγκόλπιον» – Ὁμοιογία τῆς πίστεως τοῦ π. Ἀρσενίου Κοττέα	83-92
Τά Συμβολικά σημεία ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ	93-96
"Έκδοσις τοῦ διδύλιου «Φρυγτώριον» ἐν τοῖς χαλεποῖς καιροῖς καὶ περὶ τῶν Κολλυθάδων	97-108

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Αὔτοεξόριστος εἰς Βυτίνα Γορτυνίας 1937-1944	109-110
Δυσκολίαι ἐπί κατοχῆς 1941-1944	111-113
'Επιστροφή εἰς "Ἄγιον Ὅρος"	113-114
"Έκδοσις τῶν Βιβλίων «ΠΡΟΒΟΛΕΥΣ» καὶ «ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΗΣ»	115-120

Έπισκεψις τοῦ γράφοντος εἰς τό "Αγ. Ὁρος καὶ εἰς ΑΚΜΑ .. .	121-122
"Εκδοσις τῶν 4 τελευταίων βιβλίων του ἡτοι: «Πρόχειρος Πνευματικός Καθρέπτης», «Θεία Ἀγανάκτησις», «Ἀπομόνωσις» (ἐνθα ἐμπεριέχεται ἡ μήνυσις τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ἡ ἐκδίκασις τῆς εἰς τό Κακουργοδικεῖον Χαλκίδος καὶ ἡ παντγυρική ἀθωωσίς του), καὶ ἡ «AMYNA EN ΑΠΟΜΟΝΩΣΕΙ» .. .	123-138
Διάφορα δημοσιεύματα ἀφορῶντα τόν Γέροντα π. Ἀρσένιον ΚΟΤΤΕΑ – "Ἐκθεσις τοῦ Μαρωνείας κ. Ἀνθίμου .. .	139-145
Κρίσεις διά τό ἐκδοτικόν ἔργον τοῦ π. Ἀρσενίου Κοττέα .. .	146-149
Τελευταία ἀναχώρησις του ἐκ τῆς Καλύβης του .. .	150-151
Ἐκδημία πρός Κύριον τοῦ π. Ἀρσενίου .. .	152
Ἐκδημία πρός Κύριον τοῦ π. Κυρίλλου .. .	153
Ἀναγγελία θανάτου τοῦ Γ. π. Ἀρσενίου εἰς πρόσωπα πνευματικῶς συνδεδεμένα μέ αὐτόν .. .	154
Περί τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τήν 14ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1925 .. .	155-158
Ἐπίλογος .. .	159-160

Πρόλογος

Εἴκοσι καί τέσσαρα ἔτη συνεπληρώθησαν ἀπό τῆς ἐν Κυρίῳ κοιμήσεως τοῦ ἀειμνήστου Ἐρημίτου πατρός Ἀρσενίου (Α) Κοττέα (Κ) Μοναχοῦ (Μ.) Ἅγιορείτου (Α) ὅστις καὶ ἄφησε ἀνεξάληπτον τὴν σφραγίδα τῆς προσωπικότητός του εἰς τὸν ὑπέρ τῆς Πίστεως Ἱερόν Ἀγῶνα μετά τό ἔτος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως (1924) σθεναρῶς ὁμολογῶν καὶ ἀγωνιζόμενος, διά τά ὄσα λυπηρά καὶ ὀλέθρια ἐμελλαν νά ἔλθουν, ὥπως καὶ ἦλθον, εἰς ὅλον τὸ Πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ιδιαιτέρως τῆς Ἑλληνικῆς τοιαύτης.

«Ἡ Ιστορία τῆς Ἐκκλησίας θά στιγματίσῃ μίαν ἡμέραν τό ὄνειδος καὶ τό αἰσχος Ἱεραρχῶν καὶ Ἀρχηγῶν τῆς Ἑλλην. Ἐκκλησίας οἵτινες ἔρριψαν εἰς τὸν βόρδορον Ἱερά καὶ Ὅσια, ἄτινα ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτούς ἡ Ἑλληνική Ἐκκλησία καὶ οἵτινες κατεπρόδωσαν καὶ ἡτίμασαν τῆς Ὁρθοδοξίας τά Ἱερά καὶ ἀπαρασάλευτα τείχη».

Παρουσιάσθη, ὁ πρωτοπόρος αὐτός ἐκ τῆς ἐφήμου τοῦ Ἀγίου Ὅρους (Ι. Μ. Μέγ. Λαύρας) πανέτοιμος, πρός κοσμικό περιβάλλον, εἰς ἥλικιαν 43 ἑτῶν, μέ διαπαιδαγώγησιν οὐχί τὴν τυχοῦσαν καὶ ἐπίπλαστον, ἀλλ' ἐκείνην πού προῆλθεν ἀπό εὐσεβεῖς Γονεῖς, Διδασκάλους Θεοσεβεῖς καὶ ἐν συνεχείᾳ –ἐν Ἀγίῳ Ὅρει– ἀπό θεοφωτίστους Ὅσίους Γέροντας.

Μέ αὐτά τά ἐφόδια προσῆλθεν ὡς πεπειραμένος Ἀσκητής, μέ ἔτοιμο βιβλίο, νά ἀντικρούσῃ τὴν πρωτοφανῆ καὶ ἀσεβῆ Ἐκκλ. καινοτομία, μεταβολῆς τοῦ Ἔορτολογίου, ἐν μέσῳ πρωτάριδων –ὡς ἐπί τό πλεῖστον–. Ἀνυποχώρητος γινόταν καὶ ἀτεγκτος ἐκεὶ μόνον ὅπου ὑπῆρχε σοβαρή βλάβη τοῦ Ἰδεολογικοῦ πνεύματος - συμφέροντος τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος.

Ἡ ἔχεμύθεια, σοβαρότης καὶ τό εἰρηνικόν ὑφος κατά τάς συξητήσεις καὶ διαλόγους διέκριναν τό ποιόν του, ὅτι ἄλλης ὑφῆς ἄτομον εἶναι, ἄξιον ιδιαιτέρως προσοχῆς. Ἡ διερευνητικότης τοῦ βλέμματός του μέ κάθε συνομιλητήν φανέρωνε τήν ὑπεροχήν του καὶ ἐν κατακλεῖδι, ἀστειότητες καὶ γέλοια οὐδέποτε εἶχαν θέσιν εἰς τήν συμπεριφοράν του, ἀλλ' ἐάν κατά σύμπτωσιν, ἔγινε στροφοῦσε πρός κάτι τέτοιο,

άμεσως έλεγνολογοῦσε έαυτόν, ὅτι σύντομα θά ἐπακολουθήσουν θλίψις καὶ πικρία, ὥπως καὶ συνέδαινε.

Τοῦ ἔδωρήθη παρά τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ τόση δυνατή ὁξύνοια γνώσεων καὶ ἴδιαιτέρως κάθε Ἑλληνικῆς λέξεως ἔννοια καὶ ἀδυνατοῦσε νά τοῦ παράσχῃ τήν εὐφράδειαν τῆς τελείας προφορᾶς; ὄχι, ὄχι! Ὁ Κύριος γνωρίζει τό πώς αὐτό συνέθη μέ πολλούς Ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἰσως καὶ αὐτό ἐν ἀπό τά αἰτια νά τόν θέσουν εἰς κοινήν περιφρόνησιν ὅσοι τόν φθονοῦσαν.

Νά σκιογραφήσῃ τίς τόν ἄνδρα τοῦτον εἶναι πολύ δύσκολον. Συνέγραψε τήν βιογραφίαν ὁ μετέπειτα Πατριάρχης Φιλόθεος Κόκκινος τοῦ προκατόχου του Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ἀλλ' ἡτο –περίπου– ἰσοστάσιος ἐκείνου κατά τήν πολιτείαν καὶ βίον καὶ διά τοῦτο ὁ εὐλαβής ἀναγνώστης μελετῶντάς την ἀνέρχεται εἰς ὑπερογείους χώρους ἐπειδή ἀμφότερα τά πρόσωπα ἡσαν τῆς ἴδιας ἀρετῆς καὶ ὅσα ἀπεσιώπησε διά τῶν συγγραφμάτων ὁ ἔξυμνούμενος, νά τά συμπληρώση ὁ ἔξυμνῶν μέ μοναδικόν καὶ ἀποκλειστικόν σκοπόν τήν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας. Τό Κυριακόν λόγιον είχε πάντοτε κατά νοῦν: «Ο ἀφ' ἔαυτοῦ λαλῶν τήν δόξαν τήν ἴδιαν ζητεῖ, ὁ δέ ζητῶν τήν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν οὗτος ἀληθής ἔστι καὶ ἀδικίᾳ ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν». (Ιωαν. Ζ 18).

Ο δρόμος τῆς ζωῆς του –ώς ὁ ἴδιος ἔχει διατυπώσει– ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ Μοναχισμῷ ἡτο προχαραγμένος ἄνωθεν καὶ δέν ἐπιτρέπετο εἰς αὐτόν ἡ ἐκλογή διαφορετικῆς τακτικῆς.

Μέ αὐτά τά ὄλιγα τελειώνω, διά νά ἐπακολουθήσῃ ἡ ἔξιστόρησις –ὅσον τό δυνατόν ἀληθινή καὶ σαφεστέρα– ὅλων ἐκείνων πού παρά τοῦ ἴδιου ἥκουνσα καὶ εἶδον καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς γνωριμίας μας, ὡς ἔνας ἀπλός μαθητής καὶ βοηθός τῆς ἀλληλογραφίας του.

Εὔχομαι δέ ἐκ βάθους καρδίας ὥπως ὅλα αὐτά πού ἔξιστοροῦνται καὶ διατυπώνονται διά πρώτην φοράν, φανοῦν χρήσιμα εἰς κάθε ἀναγνώστην καὶ ἴδιαιτέρως εἰς ὅσους τόν κατέχοιναν ἀδίκως καὶ τόν δυσφήμισαν ἀναιτίως νά ἔξαιτήσουν παρά Θεοῦ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. Ἄμην.

"Αγιον "Ορος
Καψάλα 7-1-2002
Τιαρίων Μοναχός Ἀγιορείτης

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

'Ανατροφή, μόρφωσίς του εἰς Ρουμανίαν

Γεώργιος καὶ Ἀλεξάνδρα οἱ Γονεῖς του

Ἐγεννήθη εἰς Φωξάνην Μολδαβίας τήν 6.6.1881.

Δευτερότοκος υἱός μέ Βαπτιστικό ὄνομα Στυλιανός. Ἡ ὄνομασία αὐτῆ πού τοῦ ἐδόθη προῆλθεν ἀπό το κάτωθι περιστατικόν: Οἱ προγενέστεροι ἀδελφοί του εἰς πολύ μικράν ἡλικίαν ἀπέθνησκον καί ὡς ἐκ τούτου παρήγγειλε ἡ Μητέρα του εἰς γνώριμον καί εὔσεβη Ἅγιογράφον τήν ἀπεικόνισιν τοῦ προστάτου τῶν νηπίων Ἅγιου Στυλιανοῦ, ὅπως καί ἔγινε. "Οπισθεν ταύτης ἐγόραφη ὁ σκοπός –ὅτι ἀφιεροῦνται εἰς τόν Ὁρθόδοξον Μοναχισμόν ὅταν ἐνηλικιωθῇ— καί μέ ἡμερομηνίαν ἀγιογραφήσεως.

Τήν εἰκόνα αὐτή τήν τοποθέτησαν εἰς τό Εἰκονοστάσιον τοῦ σπιτιοῦ των. Ἀργότερον ἐγεννήθη ἄρρεν τέκνον ὄνομάσθη Στυλιανός καί ἡ ὑγεία του ἐξελίσσετο κανονικῶς χωρίς νά παρουσιάζονται δυσκολίας εἰς τήν ἀνάπτυξίν του.

"Οταν ἔμαθε τά γράμματα, τά πρῶτα ἔτη, φύσει περίεργος πληροφορήθη τό ίστορικό τῆς ὅπισθεν τῆς ἐν λόγῳ εἰκόνος γραφέν.

'Ο Πατέρας του ἐξεῦρε εὐσεβῆ Διδάσκαλον, ὃν ἐμίσθωσεν καί τόν ἐδέχθη ὡς οἰκιακόν πρόσωπο, πρός διαπαιδαγώγησιν μόνον τοῦ μικροῦ Στυλιανοῦ.

Φιλομόναχος ὡν ὁ Διδάσκαλος, ἔπειθε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τόν μαθητήν του, ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῆς Μητρός του εἰς τό νά γίνη Μοναχός ἔπρεπε νά πραγματοποιηθῇ, ἐφ' ὅσον καί αὐτός συμφωνήσῃ καί ἀναλάβῃ τό ὄλο βάρος καί τίς περαιτέρω εὐθύνες.

"Ἐκτοτε, συχνά ἔλεγε: Θά γίνω Μοναχός. Βλέποντας ὅμως ὁ πατέρας του τήν ἐξυπνάδα καί πρόοδον τοῦ μικροῦ, ἥρχισε νά τό μαλώνη καί νά μή ξαναλέγῃ αὐτά τά λόγια: ἀντί ὅμως αὐτοῦ, αὐτός τόσο καί περισσότερο τό διεκήρυττε, ὡσπου μιά μέρα, θυμωμένος τόν ἀρπάζει ἀπό τά ουρᾶ τῆς πλάτης του καί τοῦ βάζει τό κεφάλι εἰς τό κούτσουρο πού τεμαχίζομε τά λιανόξυλα καί μέ τό ἄλλο παιίρνει τό κοφτερό τσεκούρι, ἀπειλῶντας τόν νά τοῦ κόψη τό λαιμόν ἐάν συνεχίζῃ νά

λέγη αὐτά. Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ μικρός ἐπέμενε καὶ ὁ πατέρας κτυπᾶ τὸ τσεκούρι στὸ ἄκρο τοῦ ἔνδου μέ ἀποτέλεσμα νά λιποθυμήσῃ ὁ Στυλιανός. Μετά ἀπό τίς πρῶτες δούθειες συνῆλθε ἐξακολουθῶντας νά διακηρύττῃ τήν ἐν λόγῳ ὄμοιογίαν.

Μετά ἀπ' αὐτὸν ἐγεννήθη καὶ ἄλλο ἄρρεν τέκνον, Γοηγόριος ὄνοματι, καὶ τέλος ἀδελφή, ὡς τελευταία, μέ τό ὄνομα Ἀγλαΐα.

Εἰς τήν κωμόπολιν Κοττέστι, ἀποτελουμένην κατά τό πλεῖστον αὐτό "Ἐλληνας τῆς Λακωνίας καὶ πολλοί ἐξ αὐτῶν μέ αὐτό τό ἐπίθετο, ὁ Πατέρας του εἶχε τά πρωτεῖα. Διεκρίνετο μέ ἡγετικές ἴκανότητες καὶ δραστηριότητες. Δήμαρχος ἐπί πολλά ἔτη ἀναρίθμητα τὰ στεφανώματα πού εἶχε κάμει καὶ οἱ βαπτιστικοί του προούχοντας πραγματικός μέ τήν ἀμέριστον φιλοξενίαν τοῦ σπιτιοῦ του, ὡς ἐσυνηθίζετο τότε.

Κτήματα ἐφορότατα, ποτιστικά καλλιεργήσιμα εἰς διαφόρους τοποθεσίας ἥτο ἡ ἀκίνητος περιουσία του. Κῆποι, καρποφόρα δένδρα, ἀμπελῶνες, μελισσοτροφεῖον καὶ δουστάσιο συνεπλήρωναν τό διός του, ἐκτός δέδαια ἀπό τό ἀστείρευτο ὑπόγειο ὁρυκτόν ἄλας εἰς ὧρισμένο κτήμα του, τοῦ προσέδιδεν σημαντικήν οίκονομικήν εὐεξίαν.

Σημειώνω καὶ τοῦτο: προϋπῆρχε καὶ μεγαλύτερος ἀδελφός Γεώργιος, καχεκτικός κατά τό σῶμα, ἀλλ' ἀργότερον ἀνέλαβε εἰς τήν ὑγείαν (καὶ ἔξελήχθη εἰς ἐπιθεωρητήν Γεωργικῶν Σχολείων), καὶ ἀπέκτησε δύο ἄρρενα τέκνα ἐκ τῆς συζύγου του "Ολγας, ἔξελιχθέντα εἰς Μηχανικούς: INGINERI.

Ἡ Διδασκαλία τῶν μαθημάτων Δημοτικοῦ καὶ Γυμνασίου ἐγίνετο κατ' οἶκον. Δίς τοῦ ἔτους προσήρχετο πρός ἐξέτασιν καὶ προήγετο πάντοτε μέ δαθμόν ἀριστα.

Καί μία ἄλλη ἀξιόλογος διήγησις.

Νέος ὃν ὁ Στυλιανός μέ ἄλλους συμμαθητάς καὶ φίλους, εἶχον ἐκδράμει εἰς ἔξοχικήν καὶ δασώδη περιοχήν χάριν διασκεδάσεως καὶ ὡς ἡμερήσιον ἐνασχόλησιν συμφώνως τοῦ Σχολικοῦ προγράμματος, ὅπου ὅλως παραδόξως, ἔχασε τήν ἐπαφήν μέ τούς ἄλλους περιεπλανόμενος εἰς ἀβάτους τόπους, ἐκβάλων καὶ κραυγές ἀγωνίας δι' αὐτήν τήν ἀπομόνωσιν, ὕσπου σέ μιά στιγμή, ἀκούει ἀνθρώπου φωνήν νά τόν προσκαλῇ πλησίον του ὀνομάζοντάς τον μέ τό ὄνομά του λέγο-

ντας ἐν συνεχείᾳ: καὶ ἐγώ Στυλιανός ὄνομάζομαι· μή ἀνησυχεῖς, μιά ἡμέρα θά εἰσαι μαζί μου καὶ μετά θά ἐπιστρέψῃς, διότι θά ἔλθουν πρός ἀναζήτησίν σου, ὅπως καὶ ἔγινε. "Ηκουσε παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἐρημίτου ὅλα ὅσα ἀργότερον ἐπηρκολούθησαν εἰς Ρουμανίαν καὶ "Αγ. Ὁρος. Τήν μεθεπομένην ἡμέραν τόν ὁδήγησε ὁ Ἀσκητής πρός τό μέρος ἐκεῖνο, πού ἥρχοντο οἱ ζητοῦντες τον.

Παρηρκολούθησε μαθήματα Σχολῆς Δημοδιδασκάλων καὶ Γεωπονικῶν. Διορίσθη καὶ ὑπηρέτησε ἐπ' ὄλιγον ἐντός τῆς περιοχῆς Μολδαβίας εἰς Γεωργικόν Σχολεῖον.

Μετά ἀπ' αὐτό, συγγενής τοῦ πατρός του, μέ τό ἵδιο ἐπίθετο καὶ μέ βαθμόν Συνταγματάρχου (εἰς ἐπιτελεῖον Στρατοῦ) πρός ἐθελοντικήν ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν του ὑποχρεώσεων, τόν εἰσήγαγε εἰς Ἀνωτέραν Σχολήν. (Αὕτην τήν ἐνέργειαν τήν θεωροῦσε ἐκ Θεοῦ Προνοίας, ἵνα διά τῆς πείρας ἀποκτήσῃ γνώσεις στρατιωτικοῦ πνεύματος, χρησίμους εἰς τήν ζωήν του).

Συνεπληρώθη ἡ ἐθελούσιος στράτευσις.

Οι Γονεῖς ὅμως προσέβλεπον εἰς ἔξεύρεσιν νύμφης· ἡ παιδική ἐκείνη ὄμοιογία ἔχει στηρίξει· ὁ Διδάσκαλός του, ἐκών-ἄκων ἀπειμακρύνθη καὶ ἡ ἔξεύρεσις καταλλήλου προσώπου, μέ τά ἀντίστοιχα, σχεδόν, προτερήματα ἔξευρέθη.

Ἡ ἡμέρα τῶν ἀρραβώνων ὀρίσθη. Προσκεκλημένοι συγγενεῖς, φίλοι καὶ γνώριμοι, χαρούσαντος στολισμός τοῦ σπιτιοῦ ἐμαρτύρουν τήν Χαράν.

Οι συνηθισμένες εὐχές ἀντηγγέλλασσοντο καὶ ὅταν ἦλθε ἡ σειρά τοῦ γαμβροῦ ὑψώνοντας τό ποτήρι του, τότε ὅλως παραδόξως ἥκούσθη κρότος φαινούντας μέ ἐμφανῆ γραμμή. Μεγάλο σόκο συνετελέσθη μέσα του σκέψεις καὶ προγράμματα πού ἐπεκράτουν μέχρι πρό ὄλιγου, ἀνετράπησαν μέ πολὺν προβληματισμόν. Ἡ εὐωχία συνεχίσθη καὶ τελείωσε κανονικά δι' ὅλους τούς ἄλλους, πλήν αὐτοῦ. Πίστευσε εἰς τήν ἐνοχήν του καὶ ἐπρεπε νά ἔξευρεθεῖ διέξοδος.

Δέν παρηλθον δέκα ἡμέραι σχεδόν καὶ ἡ Μητέρα του ὑπέστη ἡμιπληγία κατά τό ἥμισυ τοῦ στόματός της καὶ μέ τελεία ἀφωνία. Κατέκοιτο κλινήρης. Μετά ἐνδομάδα σχεδόν, ὅλως αἰφνιδίως, ὁμίλησε,

μόνον πρός αὐτόν τόν νίόν της; ἐκτέλεσε τόν σκοπόν σου τό συντομώτερον καὶ πάραυτα ἔκλεισε τά μάτια της γιά πάντα.

Τό δράγισμα τοῦ ποτηριοῦ, τό πλῆγμα τῆς ἀσθενείας, ὁ θάνατος τῆς Μητρός του καὶ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Πατέρα, μετά τό 40θήμερον μνημόσυνον της νά δευτερούπανδρευθεῖ τόν ἔφερον εἰς τήν τετελεσμένην ἀπόφασιν νά ἀναχωρήσῃ ὁριστικῶς δι' Ἀγίου Ὁρος.

Πρίν ἀκόμη ἀναχωρήσει ἔχειώσει μικρό χρηματικό ποσό ἐκ τοῦ Οἰκογενειακοῦ Ταμείου καὶ μέ őσσα εἶχε αὐτός δι' ἑαυτόν ὡς ἔξοδα μετακινήσεώς του μέχρι Ἀγίου Ὁρους. Αὐτή ἦτο καὶ ἡ αἰτία (δῆθεν ὑπεξαιρέσεως πολλῶν χρημάτων ἐκ τοῦ Οἰκογενειακοῦ Ταμείου) διά νά εὔρη μεγάλη δυσκολία πρός συνέχισιν τοῦ ταξιδίου του, παρά τῆς Ἀστυνομίας τοῦ Λιμεναρχείου Κωνσταντινουπόλεως, προηγηθείσης εἰδοποίησεως τοῦ Πατρός του πρός τόν ἐκεῖ Ρουμάνον Πρόξενον καὶ αὐτός πρός τίς Τουρκικές Ἀρχές τῆς πόλεως.

"Αφιξίς του εἰς Ἀγ. Ὁρος

«Ἐτος 1904. Προσῆλθεν ἀρχικῶς εἰς τήν ἐνταῦθα Ἱεράν Σκήτην (Ρουμανικήν) Τιμίου Προδρόμου, ἔξαρτημα Ἰ.Μ. Μεγίστης Λαύρας. Ἐγένετο δεκτός ὡς Δόκιμος Μοναχός. "Οταν τοῦ ζήτησαν καὶ παρέδωσε őσσα γραπτά στοιχεῖα εἶχε μαζί του, μέ τίς ἐνασχολήσεις εἰς Ρουμανίαν (Διδάσκαλος, Γεωπόνος καὶ ἐθελοντής Ἀνωτέρας Στρατιωτικῆς Σχολῆς) ὑποψιάσθησαν οἱ Προϊστάμενοι, ἐφαρμόζοντες αὐστηρά προληπτικά μέτρα. Τοῦ ἔδωσαν νά φορῇ καλογερικό σκοῦφο ὅχι μαύρον χρώματος, ἀλλά πρός τό նախն համար καὶ ὑποδήματα μέ προκαδούρα, ὥστε κάθε του κίνησις νά γίνεται ἀντιληπτή, εἴτε ἐντός τῆς Ἐκκλησίας – μέ δάπεδο πλακάκια, εἴτε ἐκτός αὐτῆς. Ἐν ὀλίγοις, ὡσάν νά τοῦ ἔλεγον: ἄλλο μέρος νά εὔρης καὶ ὅχι ἐδῶ».

Εἰς ὅλην τήν τριμηνιαίαν –περίπου– τακτικήν, ἀπελπίσθη, διότι δέν εύρεθη κανείς νά τοῦ συμπαρασταθῇ καὶ μάζεψε τά ὀλίγα ἀτομικά του εἰδη πρός ἀναχωρησιν.

Ξεκίνησε πεζοπορῶντας ἄνευ συγκεκριμένου τόπου καταλήξεως καὶ προχωρῶντας ἔφθασεν εἰς Ρωσικόν Κοινόδιον (Γουρνοσκήτη) παραμέ-

νωντας ἐκεῖ μέ τό ψευδώνυμον Εὐστάθιος, ώς προσκυνητής. Καί ἐκεῖ ἄλλος πειρασμός, ὥσπου πῆρε ἀπόφασι ἐπιστροφή εἰς Ρουμανίαν.

Προτοῦ ἔξέλθει τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ὅλως παραδόξως παρουσιάσθη καθ' ὁδὸν ὁ ἄγιος ἐκεῖνος Διδάσκαλός του καὶ ἀφοῦ τὸν ἥλεγχε διά τὴν ἀρραβῶνα κ.ἄ. τὸν συνεμβούλευσε προτρέποντάς τον νά παραμείνῃ καὶ νά ὑπομένῃ πάντα πειρασμόν, διότι αὐτὸν εἶναι τό θεϊκό θέλημα.

Ὑπήκουος καὶ προσῆλθε ὡς Δόκιμος Μοναχός εἰς τό Κελλίον «Ἀγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» Κουκούνιας Προδάτας Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας ἐπί 2 1/2 ἑτη, Γέροντος Θεοδοσίου Ἀρχιμανδρίτου, ἀλλά κρυφοῦ ἐθνικιστοῦ καὶ Μασώνου (Ἄπομ. σ. 146) ὅπου καὶ ἔλαβε τό μοναχικόν ὄνομα ΑΡΣΕΝΙΟΣ τήν 22αν Μαΐου.

Ἡ ἀκαταστασία καὶ τό κοσμικό πνεῦμα εἰς διαφόρους ἐνασχολήσεις καὶ ἐργασίας ὄλου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ τοῦ Κελλίου, δέν τόν ἄφηναν ἥσυχο, καὶ τό σπουδαιότερο ὅτι ὁ Γέροντας σχεδίαζε νά τόν κάμει Ἱερέα διά τίς ἀνάγκες τοῦ Κελλίου καὶ αὐτός ὁ ἴδιος νά περιέρχεται τήν Ρουμανίαν πρός συλλογήν χρημάτων καὶ ὑποτακτιῶν, ἀλλά καὶ πρός προσέλευσιν προσκυνητῶν.

Καί μίαν ἄλλη τελευταία λεπτομέρεια εἰς τό ἐν λόγῳ Κελλίον.

Εἰς ἐπίσημον Ἑκκλησιαστικήν ἐօρτήν προσεκλήθη Ἀρχιερεύς, ἀπ' ἐκείνους πού ἐσχόλαζον ἐδῶ, (κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου), ἵνα συμμετάσχῃ λειτουργῶν. Ὁ ἀπώτερος σκοπός ἦτο ἄλλος ἡ χειροτονία τοῦ π. Ἀρσενίου εἰς Διάκονον. Ἀφοῦ πληροφορήθη τοῦτο διαφωνῶντας ἐντόνως, τόν ἐκλείδωσαν εἰς τό δωμάτιόν του, διά νά πεισθῇ τελικά καὶ ἀποδεχθῇ τό μελετώμενον. Αὐτός ἐν μέσῳ νικτός σχίζει τά σεντόνια εἰς λουρίδια καὶ διά τοῦ παραθύρου κατέρχεται κάτω, ὅταν οἱ ἄλλοι ἐκοιμοῦντο, πέρνοντας τόν τορβάν, ἀτομικά ἔγγραφα καὶ μία φανέλα. Φεύγοντας ἀπομακρύνθη καὶ ὅταν μέτ' ὀλίγον συνῆλθε ἀπ' ὅλη αὐτή τή ταραχή, ἀπεφάσισε νά κατευθυνθῇ πρός τήν ἄλλην πλευράν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τήν Δυτικήν, πρός τά Κατουνάκια, περιοχή τῆς ιδίας Ἱ. Μονῆς, ἐφ' ὅσον ἦτο γνωστός εἰς τούς Προϊσταμένους.

Κατέφυγε εἰς γέροντα Μοναχόν Νήφωνα, Ρουμάνον, κουταλοποιόν, ώς ἓνα προσωρινό καταφύγιο, γνωστοῦ ὄντως ὅτι δέν ἐπρόκειτο περί ὑποταγῆς.

Συμφώνησε καί τόν ἐδέχθη ὁ Γέρων μετά χαρᾶς. Οἱ λιγμοί καί τά δάκρυα τοῦ ὑποτακτικοῦ καθημερινῶς συνεχίζοντο, ὥσπου κάποια μέρα, βλέποντάς τον ἔτσι ὁ γείτων Γέροντας Νάρκισσος, πού γνώριζε τά συμβάντα, τοῦ ὑπέδειξε μέ τό χέρι του τήν τοποθεσίαν τῆς κορυφῆς τοῦ πετρώδους ἴουνοῦ: «"Ἄγιος Ὑπάτιος», πού διέμενε ὡς καβιώτης ὁ Γερό Θεοφύλακτος, Ρουμάνος, εἰς τό ἐκεῖ Κελλίον, ἐπιδιορθωτής ώρολογίων, ἀσθενής εἰς τόν στόμαχον καί μέ ἀνοικτήν πληγήν εἰς τήν κνήμην τοῦ ποδιοῦ του. "Οταν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γερο-Νήφωνος ἀνέδηκε ὁ π. Ἀρσένιος ἐκεῖ καί συνδιαλεγόμενοι κατέληξαν εἰς τό συμπέρασμα:

Νά διαμένη ὁ κάθε ἔνας εἰς αὐτό τό Κελλίον χωριστά ὡς ἐνοικιαστής, ἀλλά κρυφά ὡς ὑποτακτικός ὁ π. Ἀρσένιος πρός τόν Γέροντα Θεοφύλακτον. (Περὶ τοῦ ἀειμνήστου Γέροντος Θεοφύλακτου ἔχω σημειώση σέ ἴδιαιτερη φυλλάδα, ὅσα μοῦ εἶχε διηγηθῆ κατά περιόδους ὁ πατήρ Ἀρσένιος Κοττέας).

Πνευματική Μοναχική διαδίωσίς του

('Απ' ἐδῶ καί πέρα ἀρχίζει ἡ πραγματική πνευματική ζωή τοῦ Ἀρσενίου Κοττέα Μοναχοῦ Ἅγιορείτου καί ἀναγραφικαὶ ζόμενου: A.K.M.A.).

Δέν πέρασε πολύς καιρός καί μετοίκησαν εἰς Γυφτάδικα (Ι.Μ. Παντοκράτορος) ἐνθα ἡξιώθησαν καί θείας ὄπτασίας καί ἐκεῖ τόν ἔκαμε Μεγαλόσχημον Μοναχόν μέ τό ἴδιο ὄνομα –Ἀρσένιο– καί ἐν στενῷ κύκλῳ, ὡς εἴθισται τό τοιοῦτον εἰς Ἐρημίτας Ἀσκητάς, δίδοντάς του συγχρόνως καί τήν τελευταίαν ἐντολήν: Ἰερεύς νά μή γίνη, Ὑποτακτικούς ως Γέροντας νά μή ἀναλάβῃ καί χειραψία μετά Γυναικῶν οὐδόλως νά κάμῃ καί ὅλα αὐτά διά νά ἐνεργῇ ἀπεριπάστως εἰς τό ἔργον πού ἐπρόκειτο νά τοῦ ἀνατεθῇ. Ή πιστή τήρησις αὐτῶν καί πολλῶν ἄλλων πού τοῦ ἐδωσε ὁ ἀειμνηστος Γέροντάς του, ἥσαν τά ἰσχυρά ἐφόδια, ὥστε ἀκηλίδωτος νά διέλθῃ ὅλα τά ἔτη συνεργαζόμενος μέ Κληρικούς καί Λαϊκούς εύρισκόμενος εἰς τόν κόσμον.

'Επηκολούθησε καί ἡ τελευταία μετακίνησις πρός τόν Ἀθωνα, εἰς Κερασιά, Κελλίον «Παναγούδα» καί ὑπό κατοχήν Ρώσσου Γέροντος, πάλι ως καβιώται, ὥσπου οι Προϊστάμενοι τῆς Ι.Μ. Μέγ. Λαύρας εύ-

σπλαγχνίσθησαν ὅλες αὐτές τίς περιπέτειες τοῦ Γερο-Θεοφυλάκτου, ὅστις ἦτο πολύ γνωστός καὶ ἀγαπητός παντοῦ διά τὸ φιλήσυχον καὶ τὴν τιμιότητα τοῦ ἐργοχείρου του καὶ τοῦ παρεχώρησαν δὲ Ὁμολόγου τῆς Μονῆς, ἔνα μικρό καλύβι εἰς τὴν Ἱ. Σκήτην τοῦ Ἅγιου Βασιλείου, ἀκριβῶς ἄνωθεν τοῦ Κυριακοῦ. Αὐτό τὸ ὄμόλογο ἵσχυσε μέχρι τὸ ἔτος 1927, ὅτε ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Γέρο Θεοφύλακτος καὶ ἐγράφη πρῶτος ὁ Α.Κ.Μ.Α. μέ δεύτερο πρόσωπο τὸν Ἱεροδιάκονο Πάμφιλο, Ρουμάνο, πού ὑπηρέτησε, κατά τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας τοῦ π. Ἀρσενίου, τόν ἀείμνηστο Γέροντα.

Μέ τίς πιο ἀπαραίτητες ἐπισκευές τοῦ καλυδιοῦ αὐτοῦ, τόν ὑπόλοιπο χρόνο τόν περνοῦσαν ἐπιδιορθώνοντας ὡρολόγια πρός ἔξοικονόμησιν τῶν ἀπαραιτήτων καὶ τὴν παρακολούθησιν καὶ μελέτην δημοσιευμάτων γύρω ἀπό τὰ σχεδιαζόμενα καὶ μελετώμενα προγράμματα πρός Ἐκκλησιαστικάς μεταρρυθμίσεις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἔχοντες ἐκπεφρασμένην γνώμην ἐπί ὅλων αὐτῶν.

Ἀπόκτησις ὄμολόγου Καλύδης

Εύρισκόμεθα εἰς τό ἔτος 1909. Ὁμόλογον Καλύδης Γέροντος Θεοφυλάκτου. Ἀνταρτικά σώματα εἰς Μακεδονίαν. Κομιτατζῆδες βιαιοπραγίες Βουλγάρων.

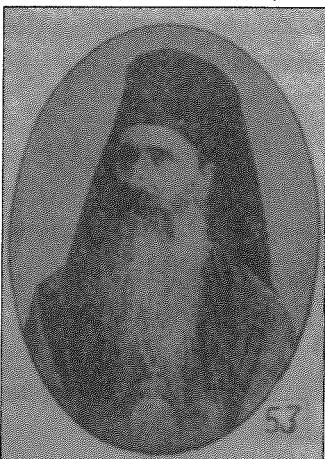
Ίδιοχείρως ὁ ΑΚΜΑ ἀντέγραψε, μέ πολὺ ψιλά καὶ μικρά γράμματα Ρουμανιστί τό διδύλιον τοῦ Ἅγιου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου «Ἄπαντα» εύρισκόμενον τὴν σήμερον εἰς Ἱ. Μοναχικόν Ἡσυχαστήριον Μοναχουσῶν, καὶ εἰς διπλοῦν δακτυλογραφημένον τὴν φιλοκαλίαν (Ρουμανιστί) μέ πολλές προσθῆκες ὑποσημειώσεων καὶ διευκρινίσεων Ἅγίων Πατέρων τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας, Ἑλλήνων, Ρώσων, Ρουμάνων κ.ἄ. Ἐπ’ αὐτοῦ ἀναφέρω καὶ τό κάτωθι περιστατικό: Δύο φορές τοῦ ἀνέτρεψε τό κάθισμα καὶ τόν πέταξε κάτω-ἄνευ τραυματισμοῦ – τό πονηρόν πνεῦμα, ὅταν δακτυλογραφοῦσε τή Φιλοκαλία.

Παραμονές μεγάλων Ἐκκλησ. ἐορτῶν θερινῆς περιόδου παίρνοντας μαζί των ὀλιγοστά φαγώσιμα καὶ ἀπό μία κουστέρτα, ἀναχωροῦσαν εἰς τά γνωστά σπήλαια, πού εἶχαν καὶ ὀλίγο νερό ἐντός, πρός ἀποφυγήν

έπισκεπτῶν διά διορθώσεις ὡρολογίων κ.ἄ. Αύτή ἡ ἔξοδος ἦτο πραγματικό καταφύγιο (νοτιανατολική πλευρά του Ἀθωνος) τότε μέ τὴν πυκνοτάτην ἐκείνην βλάστησιν και τὰ αἰωνόδια δένδρα πού τὴν σκέπαζαν μέχρι τὸ ἔτος 1947 πού εἰσέβαλον οἱ Ἐαμοελασίτες μέ ἀντάρτες και πομνιοστάσια, όπότε ἡ μεγάλη ἐκείνη πυρκαγιά κατέστρεψε ἐκτεταμένες ἐκτάσεις μέ τελείαν ξεγύμνωσιν και τῆς ἐλαχίστης πρασινάδας.

Σύνταξις καταλλήλου βιβλίου κατά καινοτομιστῶν

Τὴν ἀρχική συμβούλη και προτροπή διά τὴν συγκέντρωσιν γραπτῶν στοιχείων, δί’ ὅσα ἐλέγοντο και ἐγράφοντο ἀπό ἀρχές τοῦ 1900 και ἐντεῦθεν τὴν εἶχε δεχθῆ ἐκ μέρους τοῦ ἀευηνήστου Πνευματικοῦ του Γερασίμου Σαφιρήμ ἐπισκόπου «Ρώμαν» και τὴν ἐφῆρμαζε ἀνευ διακοπῆς.

Γεράσιμος Σαφιρήμ
Ἐπίσκοπος «Ρώμαν».

Ως ὑποτακτικός ἐδῶ εἰς "Αγιον Ὁρος, πειθάρχησε ἐνσυνειδήτως εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν 3 σοφῶν Γερόντων, μέ θεοφώτιστον διάνοιαν: Μοναχοῦ Ἰγνατίου, προϊσταμένου Λεπροκομείου Ἰθήρων, Μοναχοῦ Νικολάου 6 γραμματέως τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, τοῦ Γέροντος Πολυκάρπου, πρώην Πνευματικοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου και τοῦ Γέροντός του π. Θεοφυλάκτου.

Εὐθύς ώς συνετάχθη, ὑπεργράφη και ἀπεστάλη ἡ περίφημος ἐκείνη Ἐγκύκλιος

1920, εἰς ἄπαντα τὰ πέρατα τῆς γῆς και ὀνόμαζε «...τάς πόρνας Αἰρέσεις Ἐκκλησίας Χριστοῦ και συγκληρονόμους τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ», φανερώθησαν οἱ κίνδυνοι πού ἀνέμενον τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διά νά φθάσωμεν εἰς τὰ ἔτη 1993-1995 και πληροφορηθῶμεν τὴν ὁμοφωνίαν τῶν Ὁρθοδόξων πρός Αιρετικούς διά τὸ ἴστιμον και ἴσόκυρον: τῆς Πίστεως, τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς, τῆς Διδασκαλίας και τῶν Μυστηρίων. Μαλαμάντ (1993), Σαμπεζύ (Ἐλβετίας) 1995 και συμπρόσευχή Ἀσσίζης Ἰταλίας.

Τά ἀπαραίτητα, βασικά καί ἀδιάσειστα στοιχεῖα, γύρω ἀπ' αὐτές τίς προδοσίες, τά εἶχε συγκεντρώσει ὁ Α.Κ.Μ.Α. πρό πολλοῦ ἀπό βιβλιοθήκες Μονῶν, Σκήτεων καὶ Κελλίων. "Ολο αὐτό τό ὑλικό ταξινομημένο εἰς κεφάλαια ἀπετέλεσαν τό βιβλίο πού τοῦ ἔδωσε τήν ἐπιγραφή: «Κέντρα, τῆς Ἀγ. Ἀνατ. Ὁρθ. Ἐκκλησίας ἡ σάλπιγξ τῶν Ἡσυχαστῶν Μοναχῶν Ἀγιορειτῶν ἡ Ἀπολογία κατά τῶν νέων καινοτομιστῶν» μέ μίαν θαυμάσιον λεξάντα ἔμπροσθεν: ὁ Κύριος ἀπό ὑψηλά πρός τόν Σαῦλον: Σαούλ. Σαούλ... Πράξ. Θ'.

"Ἐφθασε καὶ τό ἔτος 1923.

Κατερειπωμένη ἡ Ἑλλάς ἐκ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς τοῦ 1922, τοῦ Ἐθνικοῦ διχασμοῦ (Βασιλόφρονες-Βενιζελικοί), ἀνταλλαγὴ πληθυσμῶν καὶ τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας πού τῆς ἦτο τελείως ἀνίκανη νά ἀντιδράσῃ, ἐδέχθη τήν ἀλλαγὴ τοῦ Ἡμερολογίου ἀπό τό Ἰουλιανό εἰς τό Γρηγοριανό (Παπικό) ὥπως τό ὄνομασαν τότε. Μέ τά διαδραματιζόμενα μπλεξίματα στίς ἡμερομηνίες μεταξύ παλαιοῦ καὶ νέου, ἐκρίθη σκόπιμον νά μεταβληθῇ καὶ τό Ἐκκλησιαστικόν ἡμερολόγιον τό 1924, ώς δῆθεν διορθωμένον, ἀφοῦ οἱ ἐπίσημοι Ἐκκλησιαστικοί κύκλοι ἦσαν σύμφωνοι, ἐπειδή ὅλα τά ἄλλα παρέμεναν σταθερά, ἐκτός αὐτῆς τῆς ἀσημάντου –κατ' αὐτούς– λεπτομερείας ἀλλαγῆς.

(Ἀκολουθεῖ κατάστασις τῶν ἐκδοθέντων βιβλίων του).

**Έκδοθέντα βιβλία ύπό Αγιορείτου
Μοναχοῦ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ**

α/α	Τίτλος βιβλίου	Πόλις	"Έτος	Σέλ.
1.	Κέντρα ἡ Ἀπολογία κατά τῶν νέων Καινοτομιστῶν	Ιάσιον Ρουμανίας	1924	188
2.	Αἰώνιον Πασχάλιον Ρουμανιστί ¹ καὶ Ἡμερολόγιον τοίχου μονόφυλλον	Ιάσιον Ρουμανίας	1924	188
3.	Κέντρα ἡ Ἀπολογία κατά τῶν Νέων Καινοτόμων	Αθῆναι	1925	100
4.	Ἡ Ἀγκυρα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἰδρυσις τοῦ Καταστατικοῦ Τεροῦ Συνδέσμου Ζηλωτῶν Πατέρων	—	1926	23
5.	Ὀκτασέλιδον φυλλάδιον μέ τίτλον «Ούσια»		1927	
6.	Μάχαιρα τοῦ Πνεύματος	—	1929	134
7.	Ὑπόμνημα ὑπέρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.	—	1929	
8.	Αἰώνιον Πασχάλιον καὶ Ἡμερολόγιον τοίχου μονόφυλλον καὶ τσέπης	Αθῆναι	1932	30
9.	Ἀντέλεγχος κατά τῶν Καινοτόμων	Αθῆναι	1932	43
10.	Ἀσύλητον Συμβολικόν Ἐγκόλπιον. Συμβολικά σημεῖα τῆς Ἁγίας			
	Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας	Αθῆναι	1933	184
11.	Φρυκτώριον ἐν τοῖς χαλεποῖς καιροῖς	Πειραιεύς	1935	240
12.	Προοβολεύς: κατά τῶν ἡρωστράτων τῆς Ὁρθ. Ἀνατ. Ἐκκλ. καὶ περί μελλούσης Προσυνόδου	Θεσ/νίκη	1951	127
13.	Δακτυλοδείκτης. Ἐλεγχος κατά τῶν Νεωτεριστῶν	Θεσ/νίκη	1953	208
14.	Πρόχειρος Πνευματικός Καθρέπτης	Θεσ/νίκη	1956	232
15.	Θεία Ἀγανάκτησις· σύγχρονα ὅργανα τοῦ Ἀντιχρίστου	Θεσ/νίκη	1958	99
16.	Ἀπομόνωσις, ὀφειλομένη εἰς διαβολάς τινῶν Ὁγδοητῶν	Θεσ/νίκη	1960	292
17.	"Αμυνα ἐν ἀπομονώσει	Θεσ/νίκη	1961	110

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

'Αποστολή τοῦ Α.Κ.Μ.Α. εἰς Ρουμανίαν

Ἐξόρμησις μέ εφόδιον τό διδύλιον: «Κέντρα» εἰς Ρουμανίαν. Μέ τίς εὐχές καὶ συνεχεῖς προσευχές καὶ τῶν τεσσάρων θεοφωτίστων Γερόντων ἔκεινησε καὶ ἔφθασε εἰς τά μέρη τῆς καταγωγῆς του ἀρχές Μαΐου 1924 εἰς Ιάσιον Ρουμανίας.

Συνηντήθη μέ τά ἄλλοτε φιλικά του πρόσωπα, τούς ἐξέθεσε ἐν ὅλιγοις τό ιστορικόν τῆς ἐκεῖ ἐπισκέψεώς του καὶ τούς ζήτησε τήν εἰλικρινή καὶ ἀμέριστον συμπαράστασίν των, ὅπως καὶ ἔγινε.

Τό φιλάληθες, τό θαρραλέον καὶ τό ἀποφασιστικόν τοῦ χαρακτῆρος του πολύ τούς σαγήνευσε εἰς τό νά τόν σέβονται καὶ ὑπακούουν.

Ἡ πρώτη ἐνέργεια ἦτο ἡ ἐκτύπωσις τοῦ διδύλιου, ἥτις καὶ ἔγινε ἐν πάσῃ μυστικότητα μέ σελίδες 188 εἰς Ρουμανικήν γλῶσσαν ὡς καὶ ἡ διδυλιοδεσία του, μέ τόν λαθραῖον αὐτόν τρόπον πού ἀκολουθεῖ πιό κάτω.

Ὑπολείπετο ἡ ἔξαγωγή τῶν διδύλιων εἰς ἀσφαλές μέρος. Καὶ αὐτό –Θεοῦ διοθουντος– ὑπερπτηδήθη. Εὔρεθη Γυνή μέ πρωτοφανῆ μυϊκή δύναμι χεριῶν, ποδιῶν καὶ μέ δύο βαλίτσες μεγάλου μεγέθους καὶ εἰς ὅρας πού ἡ κίνησις ἦτο ἀραιή, νά ἔξαγάγη ὅλα αὐτά τά τεμάχια (2000) διά νά ἐπακολουθήσῃ ἐν καιρῷ, ἡ διανομή των. Όσάκις διηγεῖτο αὐτό τό γεγονός ὁ ΑΚΜΑ, ἔμενε κατάπληκτος, πώς ὁ Πανάγαθος Θεός, μέσω τῶν ἀνθρώπων, οἰκονομεῖ τά πρός τό συμφέρον μας.

Ἡρχισε τή διαφώτιση πρός τό λαό καὶ πολύς κόσμος ἐπίστευσε καὶ ἱκολούθησε. Οἱ θιασιῶται τοῦ νεωτεριστοῦ Πατριάρχου Μύρωνος Κρίστεα μέ συμμάχους τούς διστυνομικούς πολύ κατεδίωκον ὅλες αὐτές τίς κινήσεις. Συνεχῶς ἵδρυε Διοικητικά Συμβούλια Γ.Ο.Χ. μέ καταστατικό Διοικήσεως κ.ἄ. Πολλές φορές φιλοξενήθη εἰς κρατητήρια τῆς Ἀστυνομίας, πεινασμένος, γροθοκοπούμενος, λακτιζόμενος καὶ ὑδριζόμενος ἀπό χυδαίους ἀνθρώπους, ὅργανα τῶν καινοτομιστῶν Κληρικῶν. Χαρακτηριστικόν εἶναι, ὅτι ἀφιέρωσε τό διδύλιον αὐτό, «εἰς ὅσους τόν κατεδίωξαν καὶ προπηλάκισαν ἀπανθρώπως δι' αὐτήν του τήν δράσιν».

Περίπτωσις Ἀστυνομικοῦ πού μέ σιδηρογροθιά τοῦ ἔσπασε τά δόντια καὶ μάλιστα τό ἔμπροσθεν ἄνω μέρος, ὅπου συνθλάσθη καὶ μέρος ὀστῶδες πού μετά δυσκολίας οἱ ὀδοντοτεχνῖται ἀργότερον προσήρμοξαν εἰς τό στόμα του τήν ἄνω κινητή μασέλα πρός μάσισιν τροφῶν. Ὡς εὐγνώμων ὅμως εὐχαριστοῦσε τόν Πανάγαθον Θεόν, ἐπειδή αὐτά καὶ ὅμοια εἶναι ἐπακόλουθα Ἱερῶν Ἀγώνων.

Καί μία ἄλλη περίπτωσις: Φιλοξενούμενος ὑπό θεοφοδουμένης οἰκογενείας, Ἀστυνομικά ὅργανα εἰσέδραμον εἰς τό σπίτι συλλαμβάνοντάς τον καὶ μαζί μέ αὐτόν καὶ τήν εἰκοσάχρονη θυγατέρα, ὅτι τάχα τήν ἀτίμασε καὶ ἀφοῦ τόν ἔξεδυσαν τό ράσο καὶ τόν ἀφησαν μέ ζωστικό, χωρίς σκούφο καὶ μέ τά μαλλιά ξέμπλεγα νά ἀνεμίζουν στή πλάτη, τόν συνέδεσαν «ἀγκαζέ» ὅπως λέμε, καὶ τόν περιέφερον εἰς τούς δρόμους χλευάζοντές τον καὶ βωμολογοῦντες οἱ μπράδοι τῶν Ἀστυνομικῶν πρός ἔξευτελισμόν καὶ περιφρόνησιν τοῦ Ἀγιοφείτου αὐτοῦ Μοναχοῦ.

Ἀφοῦ τελείωσε ὅλος αὐτός ὁ χορός, ἡ Δικαστική Ἀρχή ἀπαιτοῦσε, διά μέσω τοῦ Εἰσαγγελέως τήν θετικήν ἀπόδειξιν αὐτῆς τῆς δυσφήμου καὶ ἀπεκθοῦς κατηγορίας. "Οταν μετ' ὀλίγον ἡ Ἰατρική βεβαίωσις φανέρωσε τό ὅθικτον τῆς εὐσεβοῦς θυγατρός, τότε καὶ ἡ θεία Δικαιοσύνη τήν ἀντάμοιψε νά γίνη σύζυγος ἀνωτέρου Τραπεζικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἄνευ προικός!"

Ἡ δράσις τοῦ Α.Κ.Μ.Α. παρ' ὅλα αὐτά συνεχίζετο ἴκανοποιητικῶς. Εἶχε ἀποσπάση τήν ἐμπιστούνη τοῦ ἀπλοίκου λαοῦ πού τόν διέκρινε ἡ εὐσέδεια, ἡ σοδαρότης, ἡ σύνεσις καὶ ἡ εὐγένειά του, ἀλλ' ἰδιαιτέρως ὁ σεβασμός του πρός τό αὐτεξούσιον κάθε προσώπου ὅλο καὶ ἐπληθύνοντο οἱ ὀπαδοί του καὶ ἐδοξάζετο τό Πανάγιον "Ονομα τοῦ Κυρίου μας.

Τό ἐν λόγῳ διδλίον οὐδεμία ἀνασκευή ἐπιδέχετο. Τό ὅτι συμπεριέλαβε καὶ τό ἐκ παραδόσεως γεγονός περί τῶν «Ἀφορισμένων τῆς Λαύρας» πολὺ παρηγόρησε καὶ εὐχαρίστησε ὅλως ἰδιαιτέρως τόν ἀείμνηστον Γέροντά του ὅταν τόν ἡρώτησε ἐάν τό ἀνέγραψε. Φωτοτύπως παρουσιάζεται ὅπως κοί εἰς τό Ἑλληνικό τό ἔχει συμπεριλάβει σέλ. 49 ἐν ὑποσημειώσει ὑπ' ἀριθ. 18.

Tό εξώφυλλον καί ὁ πίναξ τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου του ὅπως
έξεδόθη (Ρουμανιστή).

BOLDURILE

SFINTEI NOASTRE BISERICI CRESTINE ORTODOXE
DE RASARIT

Adică, *Apologie*,—precât s'a putut,—cu culegeri de prin Dumnezeiasca Scriptură și alte scrieri, împotriva noilor reformiști, ce se pretind a reorganiza Biserica Domnului nostru Iisus Christos, prin, căci ne huiesc Sfântul nostru Calendar Bisericesc Creștin Ortodox, —numit Iulian stil vechiu.

„Dacă aceştia vor tăcea, pietrele vor striga“ zice Domnul : (Luc. 19.40).

Căci,

„Vă rătăciți neștiind Scripturile nici puterea lui Dumnezeu“ (Mat. 22.29).

și

„Adevărul, ori căt de crud ar fi el,
trebuie dat pe față“.

De netrebnici și cel mai după urmă între Schimonahii :
TEOFILACT și ARSENIE
din Schitul Sf. Ierarh Vasile St. Munte Atos

Anul mărtuiri 1924 Octombrie 1 Marti—stil Ortodox.
(Acoperemântul Maicii Domnului).

TABLA DE MATERIE

PAGINA

Prefață	1.
Cuvânt înainte	5.

PARTEA I.

CAP. I. De ce s'a intitulat tractatul „Bolduri“	9.
CAP. II. Dresarea reformiștilor de astăzi	14.
CAP. III. Dreptul de cetățenie în Biserica D-lui n. IS. HS.	19.
CAP. IV. Ceva despre Sfintele Soboare Icumenice	21.
CAP. V. Despre nerătăcirea Sfintelor Soboare Icumenice	23.
CAP. VI. Despre rătăcirea Bisericei papistășesti	24.
CAP. VII. Cine este Pontificele Papă	25.
CAP. VIII. Deosebire între Biserica de răsărit și cea de apus.	30.
CAP. IX. Incheere la cele zise despre Papistași	36.

PARTEA II.

CAP. I. Cum s'a strecurat politeța și simpatia către etere-rodocși în România	39.
CAP. II. Chestia regulamentului din 1881	41.
CAP. III. Despre cele 3 Afundări la Botez	46.

II.

<i>CAP. IV.</i>	Cum se întalege cuvântul „ <i>Iconomie</i> “	48.
<i>CAP. V.</i>	De luat aminte ceva asupra reformiștilor.	52.
” ”	Pentru tundere și raderea Clericilor	53.

PARTEA III.

<i>CAP. I.</i>	Deasupra scriere la schimbarea Calendarului	56.
<i>CAP. II.</i>	Despre Calendar în scurtime	59.
<i>CAP. III.</i>	Despre Istoria Calendarului Eclisiastic	63.
<i>CAP. IV.</i>	Istoria rânduelui Pashalie	67.
<i>CAP. V.</i>	Pentru Sfântul I Sobor Nikean	71.
	Cine au mai scris despre Pashalie	74.

PARTEA IV.

<i>CAP. I.</i>	Ce este Calendarul (socotelile lui)	78.
<i>CAP. II.</i>	Despre anul de la zidirea lumiei și despre cele 3 Cruguri	82.
<i>CAP. III.</i>	Data Paștelui și Epacta Ortodoxă	86.
<i>CAP. IV.</i>	Luna Bisericească mijlocie	89.
<i>CAP. V.</i>	Mâna Anului	91.

PARTEA V.

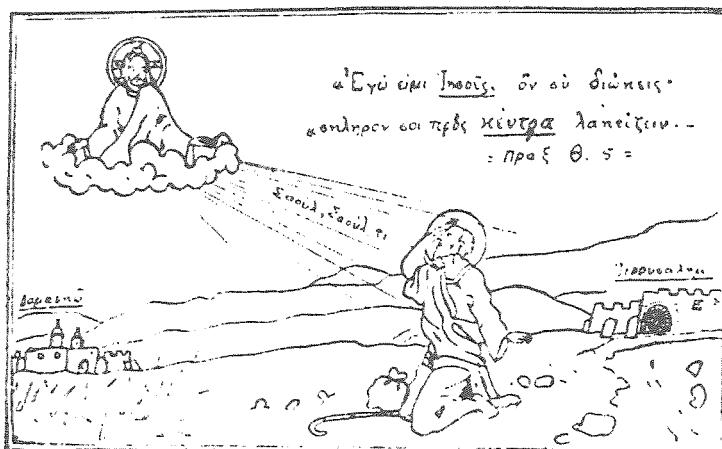
<i>CAP. I.</i>	Despre Calendarul Grigorean	95.
<i>CAP. II.</i>	Actul Sinodal din 1583 pentru osândirea Calen- darului Grigorian	99.
<i>CAP. III.</i>	De asemenea cel din 1593	102.
<i>CAP. IV.</i>	Scriitorii înpotriva Calendarului Grigorian	105.

PARTEA VI.

<i>CAP. I.</i>	Despre schimbarea Calendarului Ortodox	108.
<i>CAP. II.</i>	Cum a urmat firul schimbării	110.
<i>CAP. III.</i>	Uitarea și Călcarea trecutelor hotărâri	114.
<i>CAP. IV.</i>	De unde a luat naștere reformele	117.
<i>CAP. V.</i>	Informațiile noilor reformiști	121.
<i>CAP. VI.</i>	Şovăelnicele declarații ale presei	125.
<i>CAP. VII.</i>	Interesul material	128.
<i>CAP. VIII.</i>	Rostul mărturiei din Enciclică	130.
<i>CAP. IX.</i>	Starea nestatornică a științei	135.
<i>CAP. X.</i>	Deosebiri de păreri Astronomice	137.

PARTEA VII.

<i>CAP. I.</i>	Aceasimea nouului Calendar cu cel Grigorian	145.
<i>CAP. II.</i>	Ziceri pentru data Paștelui	150.
<i>CAP. III.</i>	Despre noile reforme	155.
<i>CAP. IV.</i>	Despre Anatemă	162.
<i>CAP. V.</i>	Incheere	164.
<i>CAP. VI.</i>	Alte reforme	172.
	Ultima Concluzie	177.
	Anunț pentru tipărirea unor cărți	181.

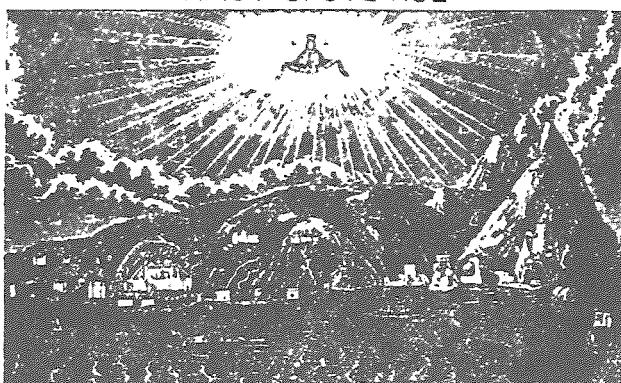
ΚΕΝΤΡΑ

Της Ἀγίας μόνης Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

ΣΑΛΠΙΓΞ τῶν Ποιμανῶν Μοναχῶν Ἀγιορειτῶν
δῆλαδή :

ΑΠΟΛΟΓΙΑ κατὰ τῶν νέων καινοτομιστῶν, οἵτινες ἀπεκορύκισαν τὴν
Ιερὰν Ἐκκλησιαστικὴν Παράδοσιν.

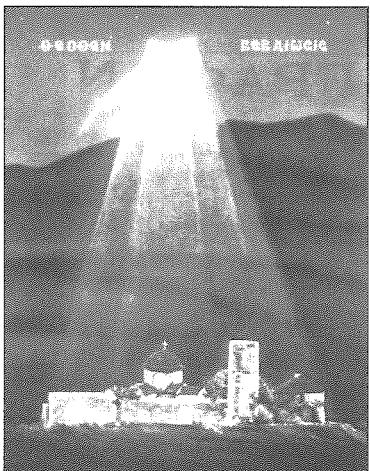
ΤΟΥ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΝ ΜΟΝΑΧΟΙΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΣΩΤΗΕΑ
ὑποτακτικοῦ τοῦ Θεοφύλακτοῦ Μοναχοῦ.—Τῆς Σκήτης Ἀγίου Βασιλείου
ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

«...ἔὰν οὐτοι σιωπήσωσιν
» οἱ λίθοι πεκχράζονται» λέγει ὁ Κύριος.
(Λουκ., 10'. 40)

Κατὰ μετάφρασιν ἐξ τοῦ Ρομανικοῦ πλουτισθεῖσαν διὰ πο σιθηκῶν
καὶ ὑποσημείωσιν.... κ.τ.λ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1925

Μετά τήν άλλαγήν τοῦ έορτολογίου καὶ ἡμερολογίου (10-3-1924), οἱ μῆτραι ποσιχθέντες Ὁρθόδοξοι (χλευαστικῶς ἀποκαλούμενοι Παλαιομερολογῖται), ὑπὸ διωγμῶν εὐθειούμενοι, συνεκεντρώθησαν τήν νύκτα τῆς παραμονῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, διὰ τήν πονφήν τέλεσιν ἀγρυπνίας ἐπὶ τῇ ἔορτῇ, εἰς τό μονύδριον τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου, εἰς τό δρός τοῦ Υμητοῦ, ἀνωθεν τοῦ Χολαργοῦ.

Περὶ ὥραν 11.30 πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, ενεφανισθήσεις τόν οὐρανόν λευκότατος καὶ φαινότατος Σταυρός, παταγάζων MONON τό μονύδριον καὶ τόν περίβολον αὐτοῦ, Δηλωτικόν ὅτι ὁ Θεός θέλει νά ἀκολουθῶμεν τό Πάτριον παλαιόν ἔορτολόγιον. Τό θαῦμα τούτο εἶδον ὅχι μόνον οἱ Ὁρθόδοξοι ἀλλά καὶ οἱ ἀστυνομικοί, οἵτινες πατέφθασαν διὰ νά διαλύσσονται αὐτούς.

(Βλ. Εφημερίδα «Σκόπι» 15/28 Σεπτεμβρίου 1925 τήν ἐπομένην τοῦ θαύματος).

Ο π. Ἀράστης Κοττέας ἦτο ἔνας ἀπό τοὺς αὐτόπτας μάρτυρας τοῦ ώς ἄνω θαύματος.

Παρέστημεν κατά τά ἔτη 1956 καὶ 1983 κ.ἄ. καὶ παριστάμεθα ἢδη εἰς τό καμμικόν πλέον φανόμενον εἰς τό τέλος τοῦ μηρός Ιουνίου τῷ ἔτους -2002- νά προηγεῖται ἡ ἔορτή τῶν Ἅγιον Ἀποστόλων (29 Ιουνίου) καὶ νά ἔπειται ἡ διὰ τήν ἔορτήν αὐτῶν θεατικήν νηστεία! Διότι ή Κυριακή τῶν Ἅγιον Πάντων, συμπίπτει ἐφέτος τήν 30ην Ιουνίου, μέ τό φοράγκιον ἔορτολόγιον τό ὅποιον ἀκολουθεῖ ἡ Νεομερολογική Ἔκκλησις!

Αὐτήν τήν ἀναστασιαγγεῖλην εἰς τό Εορτολόγιον προέβλεψαν οἱ Θεοφότιστοι Ἅγιοι Πατριάρχαι μετά τῶν Ἀρχιερέων τῶν καὶ ἀντεστάθμησαν εἰς τά πέσεις τῶν Παπάων τῆς Ρώμης μετύ τό ἔτος 1852, ὡς ὅτου ἐπί τέλους ἐπέτευχον τοῦ σκοποῦ των τό ἔτος 1924 εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Διέβλεψαν ἐπό τότε καὶ πατενόρησαν τό ἴδιοτελές καὶ ὀπισθόσσουλον τῶν ἐπανελλημμένων προτάσεων τοῦ Παπα Τριγορίου καὶ τῶν διαδόδων του μέ τελείων ἀποτέλεσμα τήν ὑποταγήν τῶν Ὁρθόδοξων τῆς Χριστιανῆς Ἀνατολῆς εἰς τήν Ρωμαϊκήν - Παταμήν Ἐκκλησίαν, οἱ μὲν μέ τό Παπικόν, οἱ δέ μέ τό «Ορθόδοξον» νά συνεορτάζουν καὶ συλλειτουργοῦν ἀνευ καὶ τοῦ ἐλαχίστου φόβου Θεού, ἐπειδή τό σύγχρονον κοινωνικόν καὶ ἐμπορικόν πνεῦμα τό ἀπατεῖ!

«Ἀπό τοῦ ἔτους 1972 ἀπασπαί αἱ ἐν Ἑλλάδι παροικίαι τῶν Καθολικῶν Χριστιανῶν, ἐγκρίσει τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα, συνεορτάζουν μετ' ἡμῖν τό ἀγιον Πάσχα». (Βλ. «Ωρολόγιον τό μέγα» ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος 1986). Ἀσφαλῶς καὶ ἐσκεψμένως ο ὑπενθυνος τῆς ώς ἄνω ἀγγελίας, παρέλειψε νά ἔξαγγειλῃ καὶ τό ταυτόχρονο ἐπίτευγμα τῶν Παπικῶν ἐπὶ τῆς «Ορθόδοξου» Ἐκκλησίας τῆς Φιλαδίας, ὅτι τή ἐντολή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως νά ἐορτάζῃ αὐτῇ τό Πάσχα μέ τοὺς Λατίνους!

ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ

«Οὐαὶ τέκνα ἀποστάταις, λέγει Κύριος,
»Ἐποιήσατε βουλὴν οὐ δι’ ἐμοῦ, καὶ σ. νηήκας οὐ διὰ τοῦ
» πνεύματος μονί, προσθεῖναι ἀμαρτίας ἐφ’ ἀμαρτίας».

(*Ἔσαῆς Κεφ. Α' 1*)

Καὶ πάλιν. Διατί ἐλησμονήσατε τοῦ : «Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς
» χεῖρας Θεοῦ ζῶντος ;»

(*Ἐβραίους Ι'. 31*)

Καὶ «Μὴ πλανᾶσθε, Θεοῖς οὐ μικτηρίζεται·
» δὲ γάρ ἔαν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῖτο καὶ θερίσει».

(*Γαλ. 5. 7*)

Οἱ δὲ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ νὺν μὴ λησμονήσωσι τοῦ : «έμοὶ
» ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος».

(Δευτ. ΑΒ 35. Ι. Βασ. ΚΔ. 13. 16 Ρωμ. ΙΒ 19).

«Εἴ τις ἐτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ἕγιαίνυσοι λόγοις
» τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ’ εὐσέβειαν
» διδασκαλίᾳ τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ τοσῶν περὶ
» ζητήσεις καὶ λογοθμαγίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημία,
» μίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, παραδιατριβαί διεπθαρμενωνάνθροφοι,
» πων τὸν νοῦν καὶ ἀποστερημένιον τῆς ἀληθείας, νομιζόντων
» πορεισμὸν εἶναι τὴν εἰσέβειαν, διφέστασο ἀπὸ τοιούτων».

(*Α Τιμ. στ'. 3-5*)

«Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι, ἀγανθαγεῖτε πᾶς
» δὲ λαός ἀμα, καὶ ἀνακραγέντων αὐτῶν πεσεῖται αἰτόματοι τὰ
» τελχή τῆς πόλεως».

(*Ιησοῦς Ναυῆ ΣΤ' 5*)

«Οἱ ἔχων ὥτα ἀκούειν ἀκοιτέιο».

(*Ματθ. ΙΑ 35*).

Π Ι Ν Α Ξ	Σελίς
Στίχος ἐκ τῶν Ἀγίων Γραφῶν	2
Πρόδογος	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. = §. α'. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
§. β'. Ἡ καταπολέμησις τῶν φιλοσόφων ἐκ τοῦ Ἀγ. Βασιλείου	6
§. γ'. Συνέπεια ἐκ τοῦ κακοῦ παραδειγμάτος τῶν Ποιμένων	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. = ΠΕΡΙ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ	10
§. α'. Βραχεῖα διήγησις περὶ ἡμερολογίου καὶ πασχαλιολογίου	10
§. β'. Ἀπόδειξις τοῦ Ἀγ. Ἰωάν. Χρυσοστόμου περὶ ἀλλαγῆς τῶν Πασχαλίων	12
§. γ'. Ἀναθεματισμοὶ τῶν παραβατῶν	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. = Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΛΑΣΦΗ-	
ΜΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΩΝ	15
§. α'. Τίνες οἱ Ποιμένες τῆς σῆμαρον	16
§. β'. Πώς πρέπει νά είναι οι Ποιμένες ;	17
§. γ'. Προηγούμεναι Συγοδικαὶ ἀπόφοι εἰς περὶ ἀλλαγῆς	19
§. δ'. Ἀποφάσεις καὶ συγχράμματα κατά τοῦ Γεργυφανοῦ ἡμερολογίου	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. = ΟΜΟΙΟΤΗΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ	
ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΑΝΙΚΟΥ	23
§. α'. Παραλληλισμὸς ἀμφοτέρων τῶν ἡμερολογίων	23
§. β'. Συγχάληψις ἡ πονηρὰ τῶν νεοημερολογητῶν	25
§. γ'. Ἐξ τοῦ Προλόγου τοῦ κ. Μ. Γεδε	26
§. δ'. Ἐπιστολὴ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β'.	28
§. ε'. Ἀναθεματισμὸς γυναικῶν—πτίνες ἥδη περιφέρωνται μὲ τὰ μαλλιά κουρεμένα καὶ γυναι	30
§. στ'. Ἀναθεματισμὸς νεοημερολογητῶν συεμδός	31
§. ζ'. Μεταβολὴ τῶν Πασχαλίων ὥπο τῶν νεομεταρρυθμιστῶν	33
§. η'. Ἐπιτακτικὴ ἐνισλὴ ὅπως ἀποφεύγομεν ἀπὸ αὐτούς	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'. = Η ΑΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΟΝΟΜΩΝ	37
§. α'. Ἡ Καταπολέμησις τῶν ἀστρονόμων ἐκ τοῦ Ἀστρ. Κοῦμα—Βιέννη	37
§. β'. Θεωρία τοῦ Ἀστρονόμου Μαζέντιος—Βουκουρεστίου	38
§. γ'. Δισφήμησις τῶν νεοημερολογητῶν	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'. = ΠΕΡΙ ΑΛΛΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ.	41
§. α'. Ὁ γάμος πάντων τῶν κληρικῶν καὶ τῶν Μοναχῶν, καὶ κατέργησις νηστειῶν	42
§. β'. Μεταρρύθμησις τοῦ ἐνδύματος τῶν κληρικῶν	43
§. γ'. Σύρισμα τῶν κληρικῶν, καὶ συντόμευσι, ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας, κτλ.	43
§. δ'. Ἀπαγόρευσις εἰς γυναικας ἵνα διδάσκωσι ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις καὶ νά διοικῶσι	45
§. ε'. Μυστικὴ ἔνωσις μετά τῶν αἰρετικῶν	46
§. στ'. Εἰσαγωγὴ μουσικῆς τετραφωνίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ	48
§. ζ'. Γ καταργησις τῶν είκονων	50
§. η'. Δωροδοκία τῶν νεοκαινοτομιστῶν	52
§. θ'. Ἐνθυσιασμὸς τῶν Παπικῶν διὰ τὴν ἀλλαγὴν	53

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. = ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΝ ΟΙΚΟΝ³

Σελίς	
MIAN και ΠΕΡΙ ΥΠΟΤΑΓΗΣ	56
§. α'. Έπικινδυνος θέσις τῶν ὑποκριτικῶν	56
§. β'. Νέαι καινοτομίαι, προβολή σωτηρίας τῶν ψυχῶν	57
§. γ'. "Οπως ἀκολουθήσωμεν τοὺς δίκιγους εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ	58
§. δ'. "Οπως δοκιμάζωμεν τὰ παρὰ τῶν διδασκάλων λεγόμενα	59
§. ε'. Ποίος φέρει σχῆμα ἐν τῇ Ἑκκλησίᾳ	61
§. στ'. Χαρακτηρισμός Οἰκονυμ. Συνόδων ὑπὸ Ἅγ. Στεφάνου 'Ομολογητοῦ	
§. ζ'. Βία, ὅποιος χαρακτήρειν εἶναι	62
§. η'. Θαῦμα καὶ ἐμφάνησις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τὴν 14 Σ)βρίου (Παλαιὸν ἡμερ.) 1925	64
 ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Η'. = ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	65
§. α'. Καθήκον πάντων τῶν Ὁρθοδόξων πρὸς ἀπόχρουσιν τῶν κινδύνων	68
§. β'. Διακοπή σχέσεων μετά νεοκαινομιστῶν	68
§. γ'. Θαύματα πρὸς στήρηξην τοῦ Ὁρθοδόξου ήμενην ήμερολογίου	69
 ΕΠΙΛΟΓΟΣ	71
§. α'. 'Η δύναμις τῶν Ἅγιων Κανόνων	77
!. β'. Κατάχρισις ἔκεινων οἱ ὄροι οὖν καὶ τὸ παλαιό, ἀλλὰ φανερά ν' ἀκολουθοῦσι τὸ νέον ήμερολόγιον	78
§. γ'. Σεβασμὸς Ἱερᾶς Παραδόσεως	81
§. δ'. Διωγμός=σημεῖον ἀληθοῦς Ὁρθοδόξου	82
§. ε'. Περὶ τῶν ἀλόγως ἀφοριζόντων	83
§. στ'. Καθήκον τῶν πάντων διὰ νά φυλάζουν τὴν Ὁρθοδόξον πίστιν καὶ τάς πατροπαραδότους παραδόσεις	84
§. ζ'. Θυσία διὰ τὴν ἀλήθειαν	86
Πρὸς γνώσης : Φωνὴ τοῦ Πνευματικοῦ Π. Ματθαίου Ἅγιορείτου	87
 Παράρτημα	
1) 3 Πινάκιον ήμερολογίου καὶ Πασχαλίου αιώνιον ὡς καὶ ὁδηγὸς αὐτῶν	88
2) 'Ημερολόγιον τοῦ 1926	93
3) Εἰκόνα. Εμφάνισις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ	96

Εἰς τὸ βιβλίον του αὐτό γράφει ὁ π. Ἀρσένιος μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ τά ἔξης:

18). Οι παπισταί ἵνα, μή φανερωθῶσι τά θαύματα τά όποια γίνονται ἐναντίον των, διότι ἡ λατρεία των πρός τὸν Θεόν δέν εἶναι ἀρεστή, ἀπεφάσισαν νά καύσωσι τούς νεκρούς των, ιδίᾳ εἰς τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης συνετέλεσεν καί τό τυφλόν πάθος εἰς ὅ ὠδήγησεν αὐτάς ὁ κακός δαίμων, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐπομένων.

Κανά τήν ἐποχήν τοῦ **Μιχαήλ Παλαιολόγου τῷ 1282** πατριαρχεύοντος τοῦ Λατινόφρονος Ἰωάννου Βέκκου, ἀφοῦ ἐπί τοία ἔτη ἔθυσαν καὶ ἀπώλεσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει νά ὑποτάξουν τούς Ὁρθοδόξους ὑπό τὸν Πάπαν καὶ δέν ἡδυνήθησαν, ἐσκέφθησαν νά μεταδῶσι καὶ εἰς τό "Αγιον" Ὅρος ἵνα ἐπιβάλωσι εἰς προσκύνησιν τό εἰδώλον τοῦ Πάπα. Οἱ μοναχοί ὅμως πιστά τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας, δέν ὑπήκουσαν οὔτε εἰς Αὐτοκρατορικάς διαταγάς οὔτε εἰς Πατριαρχικάς. Ἀλλ' ἐπέμειναν εἰς τάς Θεοπνεύστους τῶν πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τῶν μετέπειτα τοιούτων. "Οτε Παλαιολόγος καὶ Βέκκος ὅλεποντες ὅτι δέν ἡδυνήθησαν διά καλῆς ὁδοῦ ἐσκέφθησαν καὶ ἔθεσαν εἰς ἐφαρμογήν τό ἐν Κ/πόλει σχέδιόν των, καὶ οὕτως ἔκανον Μονάς κατεδίωξεν Μοναχῶν καὶ πλείστας ἄλλας πιέσεις καὶ ἀπειλάς. Πλήν ἐλαχίστων μοναχῶν... τῶν δειλῶν τῶν δυαπίστων, καὶ κολάκων δέν ὑπήκουσαν εἰς τούς ἄνω ἄρχοντας. Τί συνέδη ὅμως εἰς αὐτούς; Μετά τῶν ὀλίγων ἐκείνων μοναχῶν ἀποστατῶν, ὁ ἀποστάτης Πατριάρχης Ἰωάννης Βέκκος ἥθελησε νά λειτουργήσῃ καὶ ἐλειτουργήσεν μετά τῶν ἀποστατῶν μοναχῶν, ὁ εἰς ὅμως ἔξ αὐτῶν μετανοήσας εἴπε τό: ἐάν εἶναι ἀληθῆς ἡ προσκύνησις τοῦ εἰδώλου τοῦ Πάπα καὶ καλῶς ἡσάσθη αὐτόν, νά τελειώσῃ τήν λειτουργίαν. ἄλλως ἃς καταστοφῆ, καὶ ὡς τοῦ θαύματος, ὅτε ὁ ἀποστάτης Πατριάρχης εἴπε τό: «Ἐύλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός κ.τ.λ.» πάραντα ὁ Διάκονος μετεβλήθη εἰς κόνιν ἄλλα καὶ τοῦτο ἐπρεπε νά γίνη ἵνα παραδειγματισθῶσιν οἱ μετέπειτα.

Τῶν φιλούντων τά πρόσωπα, σώζωνται καὶ σήμερον ἀκόμη τά σώματά των, ἀλλ' οὐχί ὡς ἀνθρώπινα, ἀλλ' ὡς διάβολοι σεσαρκωμένοι μετά τὸν θάνατόν των. Καὶ τοῦτο πρός γνῶσιν τῆς ἀγιότητος τοῦ εἰδώλου τοῦ Πάπα. Οὗτοι ἀνῆκον εἰς τήν Μονήν τῆς Μέγ. Λαύρας. "Αν

τόσον φρικτόν τό νά ἀναγινώσκη τίς, πόσον μᾶλλον καί ἄν τούς ἵδη δεδομένου ὅτι εύρισκονται καί σήμερον ἀκόμη, τινές ἐξ αὐτῶν, εἰς τί σπῆλαιον παρά τήν θάλασσαν.

Οὗτοι πρό 650 ἑτῶν σώζονται ἀμετάβλητοι (ἄλυτοι) μαῦροι ώς τό κάρδουνον, μέ δυσσομίαν φοβεράν, τά μαλλιά των γυρισμένα πρός τά ἄνω καί ἀνοικτά πρός τά ὅπισθεν, τά γένια ἐπίσης καί ώς σουύλες μυτερές, οἱ δάκτυλοί των κυρτοί μέ τούς ὄνυχας μεγάλους καί σουύλερούς ἐτρύπησαν μάλιστα τήν παλάμην καί ἔξηλθον τοῦ ἄλλου μέρους, οἱ ὄφθαλμοί των μεγάλοι καί λευκοί καί ἔξωγκωμένοι, εἶναι δέ ἀκουμβισμένοι καί ὄρθιοι εἰς τό σπήλαιον, τά γόνατά των κλίνουνοι ὀλίγον στεκόμενοι μέ ἐπιθετικήν δῆθεν στάσιν.

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις τά ἀποτελέσματα τῶν ἀποστατῶν τῆς πατρίου θρησκείας καί τῶν Ιερῶν καθεστώτων καί διά νά μή φανῇ ἡ γυμνότης των τότε κατέστρεψαν τό πέριξ τοῦ Σπηλαίου μέρος, καί διά νά ἵδη τίς τούς ἀποστάτας αὐτούς πρέπει ἡ διά θαλάσσης ἡ κρεμαστοί ἐντός καλάθου, ἔτοιμου πάντοτε διά τόν πολύ θαρραλέον ἐπισκέπτην.

Διά τοῦτο θέλουν οἱ πατισταί νά καύσουν τούς νεκρούς των.

Ω! Κύριε ἐλέησον πάντας τούς πταιόντας σε, καί φώτισον τούς ἀποστάτας ἵνα γνωρίσωσι τήν ἀλήθειαν καί μή γίνωσι καί αὐτοὶ ὄμοιοι τῶν προκατόχων αὐτῶν δειλῶν καί ἀποστατῶν.

Ἡ ταφή τῶν νεκρῶν ἀποτελεῖ διά τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ παράδοσιν ἰεράν καί ἀπαφαίιστον καί ἐπιτακτικόν καθῆκον ἀπέναντι τῶν νεκρῶν. Ἡδη ἀπό τοῦ κεφαλαίου ΚΓ' τῆς Γενέσεως ἀναφέρεται ἡ ταφή τῶν νεκρῶν ὅπου ὁ Ἀδραάμ ἐξαγοράζει σπήλαιον ἐν μέσῳ ἀγροῦ δενδροφυτευμένου πρός ταφήν τῆς Σάρας. Τέλος καί Αὐτός ὁ Θεάνθρωπος ἐτάφη κατά τό Εὐαγγέλιον (Ιωάν. Κέφ. 19 §40) «καθώς ἔθος ἔστι τοῖς Ιουδαίοις ἐνταφιάζειν» καί δή ἐντός κήπου ἐν φήν μνημεῖον καινόν. Εἰς τήν αὐστηράν δέ ταύτην παράδοσιν καί τήν ἀπομίησιν τοῦ κήπου ἐκείνου, ὄφείλεται κατά πᾶσαν πιθανότητα καί ἡ ὑπό μορφήν κήπου ἐμφάνισις ὅλων τῶν Χριστιανικῶν νεκροταφείων, ὅπερ δέν παρατηρεῖτο παρά τοῖς ἀρχαίοις. Τήν ἐντός κήπων ταφήν δύναται τις ἐπίσης νά ἐρμηνεύσῃ καί ώς προδιατύπωσιν καί ἀλληγορικήν παράστασιν τῆς ἀναπαύσεως τοῦ δικαίου Χριστιανοῦ, ἐν τόπῳ χλοερῷ καί τόπῳ ἀναψύξεως».

Β' ἀποστολή του εἰς Ἀθήνας, Ἀττική καὶ ἄλλαχοῦ

Φθάνοντας εἰς Ἀθήνας προσεκολλήθη εἰς τὴν μικρήν ἐκείνην ὁμήρυγριν ἀπό ὅλιγους Ἱερωμένους καὶ πολλούς Λαιῆκούς (ἄνδρας καὶ γυναικας) διακοινόμενοι ὅλοι τους ἀπό τὸν ἔνθερμον καὶ ἔνθεον ἐνθουσιασμὸν τῶν ἀκόμη καὶ εἰς μαρτύριον. Αὐτό ἐφανερώθη μετέπειτα ὅπου ἐντός τῆς Ἐκκλησίας εἰς Μάνδρα Ἀττικῆς μὲ τὸ θανάσιμο κτύπημα ἐπί τῆς κεφαλῆς συξύγου καὶ μητρός δύο τέκνων ὑπὸ Ἀστυνομικοῦ, ἥτις καὶ μετ' ὅλιγον ὑπέκυψε εἰς τὸν θάνατον. Ή πρώτη προσφορά ὡς θυσία εὐπρόσδεκτος ἐνώπιον τῆς Παναγίας Τριάδος ὑπό τῶν ἀσεβῶν Νοεμερολογιτῶν μέ τὸ ὄνομα: Αἰκατερίνη Ρούττη. Αἱ πρεσβεῖαι τῆς πρός Κόνι ΙΣΧΣ ἃς μᾶς ἐνιοχύουν πρός σταθεράν ὁμολογίαν.

Καὶ περὶ τοῦ θαύματος τῆς ΘΕΟΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΣ

«§ η. Ἐν Ἀθήναις ἐδρεύει ὁ «Σύλλογος τῶν Ὁρθοδόξων» ἀνεγνωρισμένον σωματεῖον συμφώνως πάντοτε πρός τὸ παλαιόν –Σωσιγένειον– Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον, εἰς τὸ ἀποῖον ἐμμένει ἀκλόνητος, τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν θεωρῶν ἀντιθρησκευτικὴν καὶ ἀντικανονικήν, ἐόρτασε τὴ 14η Σεπτεμβρίου 1925 ἡμέρα Κυριακῆ τῇ ἑορτῇ τῆς ὑψώσεως τοῦ Τιμού Σπανδοῦ. Πρός τούτο ἀπό τῆς 9ης νυκτεροῦ τῆς τῆς προστηρουμένης πλέον τῶν δισκίλιων μελῶν τοῦ Συλλόγου συνηθροίσθησαν ἐν τῷ ἕξοχῳ Ναῷ τοῦ Ἅγiou Ιωάννου τοῦ Θεολόγου ὃπου ἐτέλεσθη ἀγρυπνία. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ συγκέντρωσις αὕτη τῶν πιστῶν δέν διέλαθε τὴν προσοχὴν τῶν ὁργάνων τῆς ἔξουσίας, ἀτιναὶ ἀπό τῆς 11ης νυκτεροῦ τῆς παρηκολούθησαν τὴν ἀκολουθίαν χάριν τῆς τάξεως, ὡς εἶπον...

Ἄλλα οἰανδήποτε καὶ ἄν ἵτο ἡ ἐκεῖ ἀποστολή τῶν, ὅλιγα λεπτά μετά τὴν ἐκεῖ ἀφίξειν τῶν ἐκόντα ἀκοντὰ ἡναγκάσθησαν νά προστεθῶσι καὶ ταῦτα εἰς τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν τοὺς ὅποιους δέν ἐχώρει ἥδη οὐδέ ὁ εξωτερικός περιβόλος τοῦ Ναοῦ, ἐνεκα λόγων ἀνωτέρων πάσης ἀνθρωπίνης διαταγῆς η ἔξουσίας. Η ὥρα ἵτο 11 καὶ ἡμίσεια πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, ὅτε ἀκριδῶς ἀναθεν τοῦ ναοῦ καὶ μέ κατεύθυνσιν εξ Ἀνατολῶν πρός Δυσμάς ἐνεφανίσθη φωτεινός λευ-

κός Σταυρός τοῦ ὁποίου ἡ λάμψις περιορίζομένη μόνον ἐπὶ τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαῖομένου πλήθους ἐξηφάνισεν ἐντελῶς τὴν λάμψιν τῶν ἀστέρων κατηγάγει δέ τὸν Ναόν καὶ τὸν περίβολον ὡς νά κατευθύνετο ἐπ' αὐτῶν, ἥλεκτρικός προδολεύεις.

Ἡ ὄριζοντιά γραμμή τοῦ Οὐρανίου τούτου Σταυροῦ ἔκλινεν πρός τὰ δεξιά, πρός τὸ κάτω δέ μέρος τῆς καθέτου γραμμῆς του ἐσχηματίζετο μικρότερος Σταυρός διά τῆς παρεμβολῆς ἐτέρας μικροτέρας ὄριζοντιάς γραμμῆς. Τὸ σύράνιον τούτο σημεῖον ἦτο ὄφατόν συνεχῶς ἐπὶ ήμίσειαν ὥραν καὶ κατόπιν ἤρξατο σβυνόμενον ὄλιγον κατ' ὀλίγον.

Τό τί ἐπηκολούθησε τίνι ἐμφάνισιν τοῦ σύρανίου τούτου σημείου ἀδύνατον νά πειλάῃ ἀνθρωπίνη ἀφήγησις. Πάντες οἱ Ἐκκλησιαῖομενοι γονιπετεῖς καὶ κλαίοντες ἐκ τῆς συρκυνήσεως ἥρχισαν ψάλλοντες καὶ δοξολογοῦντες τὸν Κύριον ἐν ἐνί στόματι καὶ μά καρδίᾳ. Τά δογανα τῆς ἔξουσίας παραπούνται τῆς ἀποστολῆς των καὶ ἀνευρίσκουσι εἰς τὰ βάθη τῆς καοδίας των την πίστιν τῶν παιδικῶν των χρόνων ὅλος ὁ χώρος ἐκείνος μεταβάλλεται εἰς μίαν γωνίαν ἄλλου τιμος κόσμου ὑπεργείου. Ὄλοι κατέχονται ὑπό ἀνεκφράστου τερᾶς συγκανήσεως, ὅλοι κλαίονται. Η ἀγρυπνία συνεχισθεῖσα ἐτελείωσε περὶ τὴν 4ην πρωΐνην, ὅτότε ὅλοκληρος ἐκείνος ὁ ανθρώπινος χείμαρρος ἥρχισε κατερχόμενος πρός τὴν πόλιν διηγούμενος ἀνά τὰν βῆμα τὸ νυκτερινόν θαῦμα ἐκ τῆς συγκανήσεως τοῦ ὁποίου συνείχοντο πάντες.

"Ισως θά ὑπάρξωσιν ἄπιστοι, οἵτινες θά ἀμφισβητήσωσι τό γεγονός, ισως θά εὔρεθῶσι δοκησίσοφοι, αἵτινες θά ξητήσωσι νά ἐρμηνεύσωσι τό φαινόμενον διά τῆς αύθυποβολῆς ἢ δι' οἰασδήποτε ἄλλης δεδιασμένης αἰτιολογίας, πάντως, ὅμως, καὶ τῶν μέν καὶ τῶν δέ τά ἐπιχειρήματα ὡς σαθρά, ἀνατρέπονται, ἀν ληφθῆ ὑπ' ὅψιν ὅτι δέν πρόκειται περὶ στιγμαίου φαινομένου διαλάμψαντος δίκην διάττοντος, ἀλλά περὶ φαινομένου ὀρατοῦ ἐπὶ ήμίσειαν καὶ πλέον ὥραν, τό ὁποίον ἔβλεπον καὶ ἐθαύμαζον συνεχῶς δυσχίλιοι καὶ πλέον ἀνθρώποι.

Εύτυχῶς δέ ὅτι μεταξύ τῶν ἰδόντων καὶ θαυμασάντων τὸν οὐρανὸν τοῦτον φωτεινόν Σταυρὸν συμπεριλαμβάνονται καὶ δργανα τῆς ἔξουσίας καὶ κατά συνέπειαν καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ἐπίσημον Κοστοῦ ἔχοντοι καθῆκον νά ἐξετάσωσι, νά ἐξαρθρώσωσι καὶ ἐπισημοποιήσωσι τὸ γεγονός¹.

Έκτος δημοσίου τούτου, νομίζομεν ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ Οὐρανίου τούτου Σταυροῦ, καθ' ἥν ἡμέραν ἑορτάζεται κατά τὸ παλαιὸν (Ἐλληνικὸν Σωτηρείου) Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον ἡ Ἑορτή τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἀποτελεῖ μίαν ἐπί πλέον ἐπίσημον Θεόθεν δεδιάλυσιν περὶ τῆς ὁρθότητος τῶν ἐπί τοῦ προκειμένου πεποιθήσεων τῶν ἀκολουθούντων τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο, παρέχει δέ πατερικούς εἰς τοὺς διευθύνοντας σήμερον τὰ τῆς Ἐκκλησίας, χειρα βοηθείας οὐρανόθεν, πρός ἀναθεώρησιν τῆς ἀντικανονικῆς ἀποφάσεως τῶν περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μᾶς μονομερῶς τοῦ νέου Ἑορτολογίου δι' ἀποσχίσεως ἐκ τοῦ μεγάλου σώματος τῆς Ὁρθοδοξίας». Ὡ! πόσον ὁ τοῦ Παύλου διδάσκαλος καὶ κρύφιος τοῦ Χριστοῦ μαθητής ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν Φαρισαίων εὑρισκόμενος νομοδιδάσκαλος, τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐγερθείς διέταξε ἵνα ἐκδάλουσιν τοὺς Ἀποστόλους ἐπ' ὄλύγον ἐκ τοῦ Συνεδρίου δῆτας αὐτούς μὲν ἐμφόβους καταστῆναι, ὀνύποττον δέ τὸν ἔσυτὸν του ἀπέναντι τῶν Φαρισαίων λέγει. «Ἄνδρες Ισραὴλίται, προσέχετε ἐαυτούς ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τούτους τί μέλετε πράσσειν... ἀπόστητε ἀπό τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι, ἐάν εἰ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βούλη αὐτῆς ἡ τὸ ἔργον τοῦτο, κατολυθήσεται εἰ δέ ἐν Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε...» (Πράξ. Ε' 35. 38-39).

1. Ἄλλ' ἔμεινε ἀπαρατήρητον ἐκ τῆς Ἐκκλησίας (ώς καὶ οἱ Φαρισαῖοι) κατά τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἀντὶ οἱ Ιουδαῖοι νά κηρύξωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ πιστεύσωσι εἰς τὸν ἐσταυρωμένον, τοὺν αυτὸν πληρώσαντες τοὺς Ρωμαίους στρατιώτας ἵνα κολύψωσι τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως καὶ εἰπωσιν εἰς τὸν λαόν ὅτι «οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτός ἐλθόντες ἐκλεψαν αὐτὸν, ἡμῶν ΚΟΙΜΩΜΕΝΩΝ» (Ματθ. KZ, 64 καὶ KH. 33).

Διά τοῦτο, ἐπειδὴ οἱ νεοημεοολογῆται (ἀναποδογύρισαν) ἀνέτρεψαν οὐ μόνον πολλάς Συνοδικάς καὶ Πατερικάς ἀποφάσεις, ἀλλ' ἔλλησμόνισαν καὶ τί εἶπον καὶ τί ἔγραψαν χθές... ήμεῖς δέ θά ὑπενθυμίσωμεν αὐτοῖς ἔνα ἐκ τῶν λεγομένων των, διὰ «Ἐάν δέν ὑπῆρχον, λέγει, οἱ Ορθόδοξοι Μοναχοὶ τοῦ Ἅγιου Ὁρούς, ή μάχη διά τάς Ἅγιας Εἰκόνας, –παρ' ὅλην τὴν βοήθειαν τῶν Αὐτοκρατόρων καὶ Αὐτοκρατορισσῶν— ἐναντίον τῶν εἰκονομάχων καὶ προτεσταντῶν, ἥθελε χαθῆ μετά βεβαιότητος.

Οἱ Μοναχοὶ, λέγει, δέν ἔχουσι καθῆκον περὶ τῆς ψυχικῆς των Σωτηρίας μόνον, ἀλλά φροντίζουσι καὶ περὶ τῶν ἄλλων...»². (Βλ. βιβλ. «Κέντρα...» σελ. 65, 66 καὶ 67).

Μετά ὅποι ὅλες αὐτές τίς προφορικές κατατοπίσεις, ἵτο ἀπαραίτητος καὶ διά γραφίδος νά βεβαιωθοῦν ὅλα αὐτά. Χωρίς πολλές δυσκολίες μετεφράσθη εἰς τά Έλληνικά αὐτό τό βιβλίον καὶ εἰς τό τέλος του συμπεριλήφθη καὶ ἡ εἰκών του γενομένου θαύματος, τῆς θεόθεν βεβαιώσεως κατά τήν ἑօρτήν τῆς Υψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ 14 Σεπτεμβρίου 1925 π.η. ἄνωθεν τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἅγιου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου (Υμηττός) εἰς ὥραν 11 καὶ ἡμίσεια πρό τοῦ μεσονυκτίου καθ' ἣν παρευρίσκετο καὶ ὁ ἴδιος ὁ Α.Κ.Μ.Α.. Φωτοτύπως παρετέθη ώς δημοσιεύθη εἰς τά «Κέντρα...» καὶ σελ. 65, 66 καὶ 67.

‘Ο Δικτάτωρ Θ. Πάγκαλος πού εἶχε ἐπισκεφθῆ τό "Ἄγ. Ὁρος καὶ εἶδε... δημοσίευσε Προεδρικό Διάταγμα περὶ καταργήσεως πολλῶν Ι. Μονῶν.

Ἐξ αὐτῆς τῆς αἵτιας ἐδόθη εὐκαιρία εἰς τόν Α.Κ.Μ.Α. ὅπως τόν ἐπισκεφθῆ καὶ ἀφοῦ τόν συνετίσῃ δι' ἔν διπλοῦν «παράπτωμά» του, νά τοῦ ἀποσπάσῃ ἔγγραφον Διαταγήν πρός ἀπάσσας τάς Ἀστυνομικάς Ἀρχάς τῆς Έλλην. Ἐπικράτειας, ὅπως ἐλευθέρως περιοδεύει ώς Ἀρχαιολόγος, ἐνῷ κατ' οὐσίαν θά ἴδρυε Παραρτήματα Παλαιοῦ ἡμερολογίου.

Τῇ μεσολαβήσει τοῦ πρώτου προέδρου τῆς νεοσυσταθείσης τότε Έλληνικῆς Θρησκευτικῆς Κοινότητος Γ.Ο.Χ. κ. Ἰ. Σιδέρη, πρός τόν ὑπασπιστήν τοῦ Δικτάτορος διά σημειώματός του ὁρίσθη ἡ ἐλευθέρα

2. Περιοδικόν «Ἀπόστολος» Βουκουρέστιον 1925, Μάϊος.

εῖσοδος τοῦ Α.Κ.Μ.Α. ἐπί τακτῆς ὥρας καὶ ἡμερομηνίας πρός τό ἀνώτατο πρόσωπο. Καὶ αὐτό τό θέμα, ἐλύθη κατ' εὐχήν.

Πόλεις καὶ χωρία, ἄλλα καὶ Μονές ἀνδρῶες καὶ Γυναικείαις ᾧς ἐπεσκέφθη εἶναι ἀναριθμητες. Ἐξ ὅλου αὐτοῦ τοῦ ἔργου του πού εἶναι τόσον θαυμαστόν καὶ ὑπεράνθρωπον τίποτε δέν ἔχει διασωθῆ ὡς Ἀρχεῖον εἰς τά Κεντρικά Γραφεῖα Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν. "Οσοι διείσδυσαν ἐκεῖ μετέπειτα, εἴτε διέγραψαν, εἴτε ἀφήρεσαν κάθε ἵχνος ἐνεργειῶν του καὶ διαβάσεως του, ὡστε πολλάκις νά ἐπαναλαμβάνη τήν εὐθύνη αὐτῶν τῶν προσώπων πού ἐπεδίωξαν τόν ἐκμηδενισμόν τῆς δράσεώς του γενικῶς, ὡς δῆθεν Ρουμάνος, Βλάχος, ἀλλόγλωσσος... ἔλεγε καὶ τοῦτο: «πρῶτον οἱ ἰδρυταί καὶ μετά οἱ ἐκμεταλλευταί».

Σημαιοφόρον καὶ πρωταθλητήν τόν ὄνομάζει ὁ ἀείμνηστος ὑπερασπιστής τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου Γρηγόριος Εὐστρατιάδης εἰς τό βιβλίον του «Πραγματική ἀλήθεια περὶ τοῦ Ἐκκλ. ἡμερολογίου», ὡς καὶ τούς μέτ' αὐτοῦ συναγωνιζομένους Ιερομονάχους καὶ Μοναχούς τοῦ Ἅγιου Ὁροντοῦ.

Συνεχίζοντας τήν ἴεράν αὐτήν ἀποστολήν περιῆλθε τάς νήσους τῶν Κυκλαδῶν. Εἰς Σῦρον μέ συστατικές ἐπιστολές τῆς κ. Ἀθηνᾶς Σοφιανοπούλου, μητρός τοῦ μετέπειτα Ὑπουργοῦ καὶ μονίμου Ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος εἰς Ο.Η.Ε. (ὅστις ἐνσωμάτωσε τό ἔτος 1947 τήν Δωδεκάνησον πρός τήν Μητέρα Ἑλλάδα). Αὕτη ὡς Διευθύντρια τότε τοῦ Ἀρσακείου Ἀθηνῶν καὶ ταυτοχρόνως ἔνθερμος ὄπαδός τοῦ Παλ. Ἡμερολογίου, ἔχαιρε μεγάλου σεβασμοῦ ἀπό τήν ἀνώτερη Ἀθηναϊκή Κοινωνία καὶ αἱ συστατήριαι ἐπιστολαί της εἶχον εὐεργετικά ἀποτελέσματα δι' ὅσους ἐφόροντιζε.

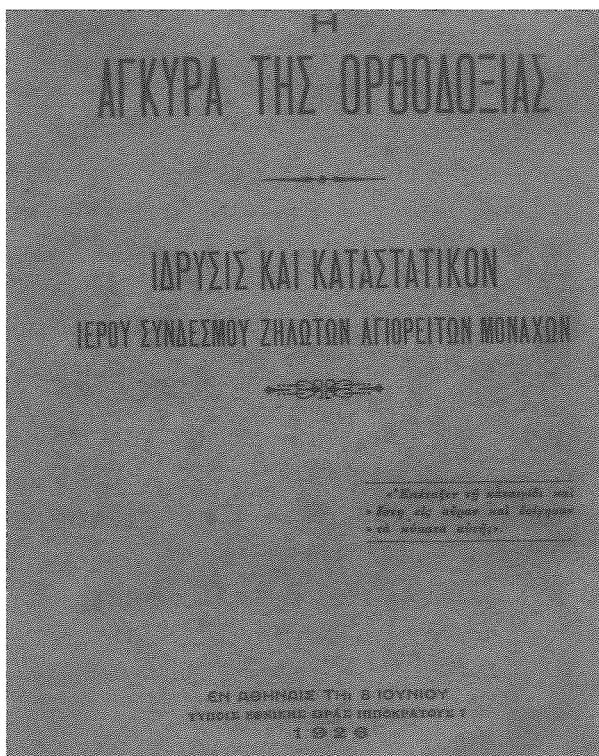
Ο κ. Ἐμμανουὴλ Χανιώτης Θεολόγος καθηγητής (ό μετέπειτα Μᾶρκος Μοναχός) διαπρύσιος κῆρυξ τοῦ Π.Η. δι' ἐπιστολῆς του πρός τήν Προεδρείαν καὶ Γραμματείαν τοῦ Ιεροῦ Συνδέσμου ἀναφέρει τήν εἰς Σῦρον δράσιν τοῦ Α.Κ.Μ.Α. τήν ἰδρυσιν Παραρτημάτων καὶ ὅτι κατ' αὐτάς θά ἐπανέλθη εἰς Ἀθήνας. («Ἀπομόνωσις» σ. 230).

Νάξον, Χίον καὶ Πάρον συνέχισε παρομοίως. Ίδιαιτέρως ὅμως εἰς τήν Σάμον πού παρέμεινε ἀρκετό διάστημα, βοηθούμενος πολὺ ἀπό τήν τότε ἀνταρτική ὁμάδα πού εἶχε πάρει τά δουνά, χωρίς δεδαίως

νά βιαιοπραγή κατά τοῦ πτωχοῦ λαοῦ τῆς νήσου. Ύπερασπίζετο ἀδικουμένους καὶ πτωχές οἰκογένειες πού καταδυναστεύοντο ἀπό τά ὑπολείμματα τῶν γνωστῶν Κοτσαμπάσηδων. Αὐτοί οἱ λεγόμενοι λησταί (ένῳ κατ' οὐσίαν δέν ἦσαν), ὁ ἀρχηγός των ὄφοῦ κατενόησε τό σκοπό καὶ τό ἐνδιαφέρον τοῦ Α.Κ.Μ.Α. ἔδωσε ἐντολή εἰς τούς ἐνόπλους ὀπαδούς του καὶ δόλους ἵνα συνδράμουν καὶ βοηθήσουν αὐτὸν ἃνευ ἐπιφυλάξεων καὶ δισταγμῶν.

Ἐπανερχόμενος προχώρησε εἰς Πελοπόννησον: εἰς Ί. Μονήν Μέγ. Σπηλαίου καὶ Ἀγίας Λαύρας. Δέν ἐπρόσεξαν εἰς τά ὅσα τούς εἶπε: Ἐν ἀντιθέσει μὲ τό χωρίον Κέρτεζη τῶν Καλαβρύτων πού τόν ὑποδέχθη μετά χαρᾶς καὶ οἵτινες –Τερεῖς καὶ Λαϊκοί– προϋπτηρον ἀμετακίνητοι εἰς τάς Τεράς Παραδόσεις– Αὐτό τό Παράρτημα καὶ σήμερον συνεχίζει νά εἶναι ἰσχυρόν πρός παραδειγματισμόν. Εἰς Γαργαλιάνους, εὗρε εὐσεβεστάτην Γερόντισσαν μέ 4-5 Μοναχές ώς συνοδείαν, ἥτις τοῦ προεῖπε: τί ἔχουν νά σοῦ κάμουν οι Παπάδες... Εἰς Καλάμας, Σπάρτη, Μυστρά μέ πολύν ἐνθουσιασμόν ἐν λόγοις ἀλλ’ ἄτονοι καὶ ἀδύναμοι εἰς ἔργον. Ἐν συνεχείᾳ προχώρησε πρός Φθιώτιδα, Λαμίαν, Θεσσαλίαν, Κατερίνη καὶ ίδιαιτέρως εἰς Θεσσαλονίκην πού ἥτο πλέον ἀνεγνωρισμένη ἡ δράσις του ὀρισμένους Ιερομονάχους καὶ Μοναχούς Ἀγιορείτας ἀγωνιζόμενοι καὶ αὐτοί μέ θεϊκό ζῆλο ὑπέρ τῶν Τερῶν καὶ Οσίων.

3) Τό ἔτος 1926 ἐξέδωσεν τό βιβλίον «Η ΑΓΚΥΡΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»

Η "Αγκυρα τῆς Ὁρθοδοξίας

*"Ιδρυσις καὶ καταστατικόν Ιεροῦ Συνδέσμου Ζηλωτῶν Αγιορείτων
Μοναχῶν*

1926 σ. 23.

*Μέ άποκλειστικόν καί κύριον σκοπόν τήν καταπολέμησιν τῆς Ἐκ-
κλησιαστικῆς Μεταρρυθμίσεως, εἰσαχθείσης ἢ εἰσαχθησομένης εἰς τήν
Ορθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν.*

Τά τῆς ιδρύσεως καὶ Καταστατικοῦ εἰς τόν πρόλογον γράφει:

*Γνωστόν τυγχάνει ὅτι σημερινοί Ταγοί τῶν Πατριαρχικῶν θρόνων,
ἐπιλήσμονες τῆς ἀποστολῆς των, ἀποδέχονται καί ἐπιβάλλουσιν εἰς τό
ποιμνιον αὐτῶν, πᾶν ὅτι Αἰρετικόν καὶ κακόδοξον κατεδικάσθη ὑπό¹
τῆς Ὁρθοδοξίας.*

ΜΟΝΑΧΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ

Η ΟΥΣΙΑ ΗΤΟΙ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ.....ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΣΧΑΤΑΙΣ
ΗΜΕΡΑΙΣ

... (Λίκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φεύ-
δόμενοι τοῦ Ποιμανὸν :

(Πλαξ. Κ. 28)

ΑΛΛΑ

* Οὐ γάρ ἔστι χρυπεδύ διοῦ φανε-
ρον γενήσεται.

(Ιαρ. η 17)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ = Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1927
ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΕ ΛΑΕ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟΥΣ ΟΦΘΑΛΜΟΥΣ ΣΟΥ!

Ἡ Ἐκκλησία ἀπό καταβολῆς κόσμου δύο ἐγνώρισεν ἔχθρούς, τούς ἐσωτερικούς καὶ τούς ἔξωτερικούς τοιούτους. Τούς μέν ἀντερροσθενεν ἡ ἀπιστία, τούς δέ ἡ αἵρεσις. Οἱ πρῶτοι ως προσδάλλοντες κατά μέτωπον ἐθεώρησαν πάντοτε ως ἡττον ἐπικίνδυνοι, ἔναντι τῶν δευτέρων, οἵτινες ἐμφωλεύοντες ἐν αὐτοῖς τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας ὑποσκάπτουσι τὴν ἐνότητα αὐτῆς καὶ τὸ ὅλον οἰκοδόμημά της. Εἶνε ἐκεῖνοι περὶ ὧν γράφει ὁ Ἀπόστολος καὶ ὁ Εὐαγ. Ἰωάννης «ὅτι ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ’ οὐκ ἡσαν ἐξ ἡμῶν». (Α΄, Ἰωάν. Β, 19). Καὶ ἡ ὄρθοδοξία, ἥτις πάντοτε ἐγνώρισε κατά τὴν μακραίων Ἰστορίαν τῆς τόν πόλεμον τῆς αἰρέσεως, ἀντιμετωπίζει ἀπό τριετίας καὶ πλέον νέαν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπό νέαν μορφήν τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας, ὅπισθεν τῆς ὁποίας καλύπτονται ὅλαι ἐκεῖναι αἱ δοξασίαι, τάς ὁποίας ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διά τῶν Οἰκουμενικῶν αὐτῆς Συνόδων ἀπέρριψεν ως ἀποβλήτους καὶ αἰρετικάς.

Ο Εὐσεβής ὄρθοδοξος Ἑλληνικός Λαός εἶναι ἀληθές ὅτι πρό τῆς καινοτομίας ταύτης δέν ἔμεινε παντελῶς ἀσυγκίνητος. «Ἐπαινῶ δέ Υμᾶς ἀδελφοί, ὅτι καθώς παρέδωκα ὑμῖν τάς παραδώσεις κατέχετε», ἀναφωνεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρός Κορινθίους (Α΄ Κορ. ΙΑ΄, 2), καὶ ὁ εὐσεβής Ὁρθόδοξος Ἑλληνικός Λαός ἐνστερνιζόμενος τὴν φωνήν τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν δέ ἔπαινεν ἀπό τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας ὑπομιμνήσκων εἰς τούς ιθύνοντας τά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐντολήν τοῦ ἰδίου τούτου Ἀποστόλου «ὌΩ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον» (Α΄ Τιμ. στ΄, 20).

‘Αλλ’ αἱ ὑπομνήσεις τοῦ Εὐσεβοῦς Λαοῦ φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Καὶ ὅμως ἡ αἵρεσις πρέπει νά παταχθῇ καὶ διά νά παταχθῇ πρέπει νά θεραπευθῇ τό κακό ἀπό τῆς ρίζης του.

Τοῦτο σκοπῶν καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Ὁρθοδοξίας τιθέμενος ὑπεράνω ὅλων, ἀποτολμῶ ἐκεῖνο τό ὁποῖον μοί ἐπιβάλλεται, ως Μοναχῷ Ὁρθοδόξῳ.

Δέν ἀγνοῶ τάς συνεπείας τῆς τολμηρᾶς πράξεώς μου, ὡς πρός τὸ ἄτομόν μου, (καθότι διά τοῦτο καὶ ἔξηλθον) ἀλλά δέν λησμονῶ, ἀφ' ἑτέρου καὶ τὸ λόγιον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὅ,τι «Μή φοβηθῆτε ἀπό τῶν ἀποκτεινόντων τό σῶμα, τήν δέ ψυχήν μή δυναμένην ἀποκτεῖναι». (Ματθ. ΙΑ', 28).

Τούτου ἔνεκεν διά νά γίνη γνωστόν εἰς τό Πανελλήνιον ὥποιος δαρύς λύκος ἐπικάθηται τοῦ θρόνου τοῦ Ἱεροθέου καὶ Ἀρεοπαγίτου εἶνε ἀπαραίτητον ὅπως ἐκθέσωμεν ὥδε τήν ἀκριβῆ ἀπαισίαν εἰκόνα του.

Η ΕΙΚΩΝ τοῦ ἐξ ἀμαρτιῶν τοῦ Λαοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ὅστις εἶναι ἡ ρίζα παντός κακοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Εἶνε ὁ ποτέ Ἀρχιμανδρίτης Ἱεροσολύμων ὁ ὥποιος μετά τοῦ τότε Ἀρχιμανδρίτου καὶ νῦν ἐξ ἀμαρτιῶν τοῦ Αἴγυπτιακοῦ Ἑλληνισμοῦ Πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη ἐξήγειραν τήν Ἀγιοταφικήν ἀδελφότητα ἐναντίον τοῦ νῦν Πατριάρχου Δαμιανοῦ. Εἶνε ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος, ὅστις μετά τοῦ φίλου του Μελετίου διέδαλον τόν Πατριάρχην Δαμιανόν εἰς τόν Τούρκον Διοικητήν. Εἶνε ὁ ἐπιτυχῶν διά τής ἐκεῖ Συνόδου τήν πρός ὥραν ἐκθρόνισιν τοῦ Πατριάρχου. Εἶνε ὁ καταλλήλως ἐνεργήσας μετά τοῦ ἀπαισίου φίλου του παρά τοῖς Πατριαρχείοις Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας, ὥστε νά ἐπιτύχωσιν ἐκ μέρους τῶν Πατριαρχείων τήν συγκατάθεσιν αὐτῶν ὅπως ἐκθρονισθῇ ὁ Δαμιανός.

Εἶνε ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος, ὁ εἰς τέλος ἀποτυχῶν τοῦ σκοποῦ του, τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ Δαμιανοῦ, λάθρᾳ, ἐν δροχερῷ ἡμέρᾳ, καὶ κλειστῇ ἀμάξῃ, ἵνα μή κατασπαραχθῇ ὑπό τοῦ πλήθους, μετά τοῦ ὄμοιθους καὶ ἀδελφοποιοῦ του Μελετίου τοῦ Μεταξάκη ἀνεχώρησαν δι' Ἰόπτην ὅπου καταφθάσαντες ἔτυχον ἐκ μέρους τοῦ πλήθους «ἐνθουσιώδουν» ὑποδοχῆς, ωραίωμενοι ἀκαταπαύστως διά κλούσιων αὐγῶν! Εἶνε ὁ ποτέ Διευθυντής τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ ἐκ τῆς τελείας ἀνικανότητος τοῦ ὥποιού ἐπῆλθεν ἡ παραλυσία καὶ τό τέλος ἡ διάλυσις τῆς Σχολῆς.

Εἶνε ὁ ἐπί ίκανόν χρόνον διατελέσας Διευθυντής τῆς ἐν Ἀθήναις Ριζαρείου Σχολῆς, ἐκ τῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀνικανότητος τοῦ ὅποίου ἐλάμβανον χώραν μεταξύ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν τά ἀκατανόμαστα ἐκεῖνα αἰσχη, τά ὅποια πρό δίλγων ἐτῶν ἔφερον εἰς φῶς μία ἐπίσημος ἐκθεσις. Εἶνε ἐκεῖνος ὁ αἰσχρός τότε μέν ἀρχιμανδρίτης νῦν δέ ὁ ἀνθικος Μητροπολίτης περὶ τοῦ ὅποίου γυναικες καὶ ἄνδρες οὐχί ἄποιξ ἐφώναζον εἰς τάς ἐκκλησίας καὶ πρό τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅτι διεκόρευσε κοράσια, ἡτίμασε γυναικας, διέφθειρε νέους, μεθ' ὧν καὶ συνδιανυκτέρευεν οὗτος ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ του ἀκόμη, ὡς πολλοί δύνανται νά τό ὁμολογήσουν. Εἶνε ὁ ποτέ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος ὁ ὅποιος εἰς λόγον του περὶ Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, ἐκφωνηθέντα εἰς τὸν «Παρνασσόν» καὶ δημοσιευθέντα εἰς Ἱερόν Σύνδεσμον, ἥρνήνθη τό τρίαρον σκότος τό γεγόμενον ἐπί πᾶσαν τήν γῆν! («Ἄλλ’ ἡ μεσημβρία εἶχεν ἡδη παρέλθει καὶ καινοτικώτοτος ὁ Ἡλιος ἔρριπτε τάς ἀκτῖνας του ἐπί τοῦ Ἐσταυρωμένου»). Εἶνε ὁ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ὁ ἐν τῷ αὐτῷ Λόγῳ εἰπών ὅτι ὁ Κύριος ἐπί τοῦ Σταυροῦ ἀπέθανεν ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας». Ἄλλ’ ἡ κατάστασις αὕτη τῆς ἀπεριγράπτου ἀγωνίας καὶ τῶν βασάνων ἡδύνατο νά παραταθῇ ἐπί ήμέρας ἄν μή ἐπήρχετο ἐγκαίρως ὁ θάνατος ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας») ἐνῷ τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον διδάσκει ὅτι ως ἀρχηγός τῆς ζωῆς καὶ κύριος τοῦ θανάτου παρέδωκε τό πνεῦμα».

Εἶνε ὁ ποτέ Ἀρχιμανδρίτης ὁ διά τῆς σπάθης τοῦ Γονατᾶ καὶ Πλαστῆρα ἀνελθών εἰς μή χηρεύοντα Ἐπισκοπικόν Θρόνον καὶ καθ’ ὃν χρόνον διετέλει ὑπό τήν διπλῆν κατηγορίαν τῆς ἀπιστίας καὶ αἰρέσεως. Χαρακτηριστικά εἶναι αὐτά διά νά δείξουν ὅτι ἡ ἐπισυμβᾶσα θύελλα καὶ τό ναυάγιον τοῦ Ἀλεξάνδρου κατά τήν ὥραν ἀκριδῶς τῆς χειροτονίας αὐτοῦ ως μητροπολίτου Ἀθηνῶν προανίγγειλεν ἀκριδῶς τά μεγάλα κακά τά ὅποια θά ἔφερεν ως Ἀρχιεπίσκοπος εἰς ὅλην τήν Ἐκκλησίαν. Εἶνε πλέον ὁ Μακαριώτατος Ἀθηνῶν ὁ εἰς ἄκρον προτεσταντίζων, ὁ φίλτατος τοῦ Κανταρογιάς, εἰς ὃν καὶ τήν ἀναρρίχησίν του εἰς τόν θρόνον τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐπισήμως ἀνήγγειλεν.

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ φίλτατος καὶ ὑποστηρικτής τῆς X.A.N. ὁ καὶ ἐπίτιμος Πρόεδρος. – Εἶνε ὁ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ιερᾶς Συνόδου καὶ

τηλεγραφικῶς παρασχών τήν ἄδειαν εἰς τόν νεωτεριστήν καί φύλον τοῦ Ἀρμονίου Μητροπολίτην Κερκύρας Ἀθηναγόραν, ἵνα μεταβῇ εἰς Εὐρώπην –”Ἐλσιγκφορς– καί παραστῇ εἰς συνέδριον θρησκευτικόν, ὅπερ προσεκάλεσεν ἡ περίφημος Χ.Α.Ν.

’Αριθ. Πρωτ. 2797 21 ^{vii}
’Αρχιεπ. Ἀθηνῶν 2430 1926.

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ μηδέν ἐνεργήσας ἐπί καταγγελίας ὅτι καθηγηταί τοῦ Πανεπιστημίου ἐν ἐκθέσει ἀποκάλεσαν αἰρετικόν τόν Ὁθοδοξότατον Μᾶρκον τόν Εὐγενικόν τό σέμνωμα τῆς Ἐκκλησίας. = Εἴς ἐκ τῶν βλασφήμων καθηγητῶν εἶναι καί ὁ συνταξιδεύσας καί συνφωτογραφηθείς κ. Α. Ἀλιδιζάτος.

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ χειροτονήσας εἰς ἰερέα γνωστόν τινα κίναιδον ἰεροδιάκονον. Εἶνε ὁ Μακαριώτατος, ὁ ὅποιος τόν αὐτόν κίναιδον συνέστησεν εἰς τό Υπουργεῖον καί διωρίσθη Ἱεροκήρυξ Κερκύρας. Ὁ δέ περίφημος Ἀρμονιστής Μητροπολίτης Κερκύρας Ἀθηναγόρας, συνέστησε καί αὐτός τόν αὐτόν δρωμερόν εἰς τό αὐτό Υπουργεῖον καί οὕτω ἀπό Ἱεροκήρυξ ἐγένετο Διευθυντής τῆς ἐκεī Ιερατικῆς Σχολῆς πρός ἡθικοποίησιν τῶν μελλόντων νά ἰερωθῶσιν.

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ προχειρήσας εἰς Ἀρχιμανδρίτην ἰερέα ἐν Πειραιεῖ συζῶντα ἀναφονδόν μετά παλλακῶν εἰς κοινόν σκάνδαλον. Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ ὑπερτιμολογήσας τάς ἄδειας γάμου ἐν Πειραιεῖ καί ἀποκτήσας οὐκ ὀλίγον ἀργύριον διά τοῦ εἰσπράκτορος βοηθοῦ Ἐπισκόπου τοῦ κατ’ εὐφημισμόν Θεοκλήτου.

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ διά τήν παρανομον εἰσπράξιν καταγγελθείς ἐνώπιον τοῦ Εισαγγελέως τῶν Ἐφετῶν καθώς καί ὁ περίφημος Σταυρουπόλεως. Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ κατά τόν ἀνακριτήν ὑπεύθυνος διά τήν καταδρόχθισιν τῶν οἰκοπέδων τῆς Ἰ. Μονῆς Πετράκη.

Εἶνε ἐκεῖνος ὅστις ἥπλωσε τάς ἀρπακτικάς του χεῖρας καί ἐπί τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Πετροπούλου ἐπιφέροας βλάβην 5 ἑκατομμυρίων. (ὅρα ἀπόφασιν Ἐφετείου Ἀθηνῶν ’Αριθ. 264) 1925. – Εἶνε ὁ Μακαριώτατος, ὅστις ἔξεδοτο ἄδειαν γάμου, δι’ ἣς μία κόρη ἐξ Ἀθηνῶν ἔλαβεν ὡς σύζυγον τόν ἀνδράδελφον τῆς μητρός της, δηλαδή μήτηρ ἐλθοῦσα εἰς δεύτερον γάμον καί θυγάτηρ εἰς πρῶτον συζύ-

γους δύο ἀδελφούς. Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ μετά τοῦ Μελετίου συνεισηγητής τῆς κουρᾶς τῶν κληρικῶν.

*Χρυσόστ. Παπαδόπουλος.
Μελέτιος Μεταξάκης καὶ λοιποί
κουρεμένοι καὶ μέ ἐνδύματα
τῶν διαμαρτυρομένων.*

Ai ἀνωτέρω εἰκόνες μᾶς φανερώνουσι τούς... σκοπούς τῶν σημερινῶν δρώντων προσώπων διά τὴν ταφήν τῶν Ἱερῶν παραδόσεων. Ληφθεῖσαι κατά τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ διαμονήν των τῷ 1918. (όρα Περιοδικόν «Ἐσπερία» Ἐτος Γ. ἀριθ. 153 6 Δ/βρίου 1918 OXFORD STREET=Λονδίνῳ.

= Θαυμάσατε τάς ἄνω μορφάς των. = Εἶνε ὁ Μακαριώτατος –ό ἀρχιεργάτης— καὶ ἀνατροπεύς τοῦ παλαιοῦ τῆς ὁρθοδοξίας ἡμερολογίου καὶ εἰσιγητής τοῦ νέου τῆς φραγγοσύνης, διά τῆς ἀντικανονικῆς καὶ παρανόμου ἐφαρμογῆς τοῦ Νέου ἡμερολογίου. Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ ὅποιος διά τῆς ἀντιορθοδόξου καινοτομίας του ἐγέμισε τάς φυλακάς τοῦ Κράτους καὶ τῆς οἰκουμένης ἀπό τοὺς ἐμμένοντας εἰς τάς ιεράς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκδιώκων κλῆρον καὶ λαόν.

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος, ἀλλά καὶ βαρύς λύκος, ὁ ἀποκαλών σχισματικούς τούς ἐμμένοντας εἰς τό παλαιόν πάτριον ἡμερολόγιον, ἐνῷ πρόγιματι σχισματικός εἶνε αὐτός οὗτος μετά τῶν λοιπῶν ὀπαδῶν του, ἀποσχισθέντες τῆς καθόλου Ἑκκλησίας, =καθώς τούς ἀποκαλεῖ ὁ περιφημος διδάκτωρ τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Δικαίου κ. Δημ. Πετρακᾶς (όρα Ἐφημερο: «Καθημερινή» Μαΐου 1925· «Ἐλληνική» 13-14-16 Δεκεμβρίου 1926· «Νέα Ἐποχή» Ιουν. 1926 κ.λπ.).

Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ μή αἰσχυνόμενος, χάριν ἀργυρίου, καὶ εἰς παντοπωλεῖα νά μεταβαίνῃ εἰς τέλεσιν ἀγιασμοῦ. Εἶνε ὁ Μακαριώτατος ὁ κατάφορτος ἑκατομμυρίων, τά ὅποια ἀσφαλῶς ἀπέκτησεν ἐμπορευόμενος τά ιερά. Εἶνε ὁ ἀποστάτης ἐκεῖνος ὅστις πρό ὀλίγου ἔγραψεν ἐναντίον τοῦ νέου ἡμερολογίου, ἐνῷ ἐν Λονδίνῳ μετά τοῦ ἐπανα-

στάτου Μελετίου είς τά μυστικά των διαδούμια μετά τῶν Ἀγγλικανῶν ὑπεσχέθησαν Σύνοδον Οἰκουμενικήν ἐν Κωνσταντινουπόλει (Περιοδικόν «Ἐσπερία» ἀριθ. 153, 1918 ἐν Λονδίνῳ) οἵτινες καὶ ἐπέτυχον τῷ 1923, ὀνομάσαντες αὐτήν «Πανορθόδοξον Συνέδριον» ἀντί τοῦ πραγματικοῦ ψευδοσυνεδρίου, ὅρα «Καθημερινήν» 13 Μαρτίου 1927 ἄρθρον Βοκοτοπούλου πρώην ὑπουργοῦ, εἰς τό ὁποῖον μεταξύ τῶν ἄλλων ἀπεφάσισαν καὶ τήν μεταβολήν τοῦ ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου, ὡς πρόφασιν ἵνα ὀλίγον κατ' ὀλίγον μεταρρυθμίσωσι τά δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ἐπιτύχωσι τήν ἐνωσιν δῆθεν τῶν Ἐκκλησιῶν, πράγματι δέ ὑποδούλωσιν αὐτῆς. Ἐκ τοῦ ἄνω περιοδικοῦ διακρίνομεν ὅτι κάτι τι ἐνυπηρόχεν εἰς τά μυστικοσυμβούλια... ὡς ἐπίσης καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ = Αἱ δογματικαὶ ἀντιλήψεις = ὑπό Γαλακτίωνος Κορδόν. Τούτων ἡ αἰτία, καὶ ἡ ἀποστολή τροφίμων παρὰ τῶν Προτεσταντῶν, ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὅρει καὶ ἀλλαχοῦ ὡς δόλωμα... Ἐξ ἄλλου δέ καὶ ἡ ἐπιταγή τοῦ Βατικανοῦ τῶν δεκάδων ἑκατομμυρίων προορισθέντων διά τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Ἀνατολῆς, τίνα σκοπόν εἶχε; (ὅρα ἐφημερ. Gazzetta del Popolo de Torino 9 Ἰανουαρίου 1924). Συμπεραίνει τις ἐκ τῶν ἄνω πῶς ὁ Μακαριώτατος ἔγεινε ἑκατομμυριοῦχος!!!

Ο ΑΥΤΟΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ Παπαδόπουλος μετά τοῦ ἐπιδήτορος Μελετίου Μεταξάκη σκέπτεται καὶ περὶ μεταβολῆς τοῦ Πασχαλίου = τοῦ ἔργου τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου – ὅρα πρακτικά ψευδοσυνεδρίου Κ/πόλεως 1923 ὡς καὶ διά τά κάτωθι. Ἐπίσης περὶ καταργήσεως ἑορτῶν ἐκτός τῶν Κυριακῶν ἀλλά προτεστάντα. Ἐπίσης περὶ φαντίσματος ἀντί τοῦ Βαπτίσματος. Ἐπίσης περὶ καταργήσεως τῆς διά τοῦ Ἀγίου Ποτηρίου μεταλήψεως τοῦ Σώματος καὶ Αἷματος τοῦ Κυρίου καὶ εἰσαγωγῆς τῆς "Οστιας χρησιμοποιουμένης ὑπό τῶν Παπικῶν. Ἐπίσης περὶ δευτερογαμίας καὶ τριτογαμίας τοῦ κατωτέρου κλήρου. Περὶ γάμου τῶν Ἀρχιερέων καὶ παντός μοναχοῦ. Περὶ γάμου καὶ ἐκ στενῆς συγγενείας. Περὶ τελέσεως γάμου καὶ ἐν Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ. Περὶ καταργήσεως Μοναχικοῦ Τάγματος. Περὶ καταργήσεως Τεσσαρακοστῶν καὶ τῶν Ἀγίων Εἰκόνων. Περὶ μεταρρυθμίσεως ἰερῶν ἀμφίων καὶ Ἱερῶν σκευῶν. Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς νῦν περιβολῆς τῶν Κληρικῶν διά πολιτικῆς τοιαύτης καὶ εἰς ἔξομοιώσιν πρός τούς προτεστάντας. Περὶ κοπῆς κόμης καὶ ξυρίσματος Κληρικῶν. Περὶ τῆς ἐλευ-

θέρας είσόδου τῶν Κληρικῶν εἰς τά Θέατρα. Περί καταργήσεως τῆς πατρίου Βυζαντινῆς Μουσικῆς καί είσαγωγῆς ἐν τοῖς ναοῖς τῆς ἀπασίου καντάδας τοῦ Θεάτρου. Περί είσαγωγῆς μουσικῶν ὁργάνων, ώς παρά δυτικοῖς, ἐν τοῖς Ἱεροῖς ἡμῶν Ναοῖς ώς καί εἰσήγαγον ὁ μέν Κερούρας Ἀθηναγόρας τό ἀρμόνιον, ὁ δέ Καρυστίας Φωστίνης τήν Κιθάραν. Περί καταργήσεως τοῦ κατανυκτικοῦ φωτισμοῦ τῶν Ἱερῶν Ναῶν διά κηρίου καί ἑλαίου καί ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ διά τοῦ εἰσχωρήσαντος ἥδη ἡλεκτροφωτισμοῦ.

Περί ὀνοτροπῆς τοῦ καθιερωμένου Τυπικοῦ καί καταργήσεως ὄκολου θιάων. Περί μεταρρυθμίσεως τῆς Ἱερᾶς Λειτουργίας καί καταργήσεως πολλῶν εὐχῶν. Περί παραφράσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς, εἰς τήν Γλώσσαν τῶν Δελμούζων καί Γληγῶν.

Περί τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Πηδαλίου καί καταρρίψεως τοῦ κύρους τῶν Οἰκουμενικῶν καί τοπικῶν Συνόδων. Περί ἐνώσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας μετά τῶν αἰρετικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Δύσεως καί τέλος περὶ πολλῶν ἄλλων, ἅτινα εὑρίσκονται εἰσέτι εἰς, τήν ἀπασίαν κεφαλήν του καί τά ὅποια εἰσέτι δέν ἔξωτεροι κεύθοσαν καί μάλιστα, περί μεταβολῆς τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως!!!

Ίδού ἡ ἀπασία εἰκάνων τοῦ βαρέως λύκου τοῦ καθημένου ἐπί τοῦ θρόνου τοῦ Ἀρεοπαγίτου τοῦ ἀκούοντος κατ' εὐφημισμόν Χρυσοστόμου καί ἐκ τῶν ὄντων τοῦ ὄποιου ὁ Πανάγαθος Θεός εἴθε τό ταχύτερον νά ἀπαλλάξῃ ἡμᾶς.

Ω, ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΕ ΛΑΕ!

Κατόπιν τῶν πολλαπλῶν δημοσιευμάτων καί κηρυγμάτων ἐλθόντων εἰς φῶς διά διαφόρων μέσων ὑπό διαφόρων Πατέρων καί εύσεβῶν κοσμικῶν περὶ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας τῆς Ἀγίας Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐάν δέν ἀνανήψετε καί ἀποδοκιμάσετε τούς προβατοσχήμους λύκους καί τολμήσητε νά συμμορφωθῆτε μέ τάς διαφόρους καινοτομίας των, νά ἔχετε ὑπὲρ ὅψιν σας ὅτι καί ὑμεῖς μαζὖ μέ αὐτούς θά κληρονομήσητε τά ἀναθέματα τά ἐκφωνηθέντα τήν Κυριακήν τῆς Ὁρθοδοξίας ὅχι μόνον ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ ἀλλά καί μετά θάνατον ώς ὄριζει ἡ Ε΄ Οἰκουμενική Σύνοδος! Διότι συμμορφούμενοι μέ τάς ἀνωτέρω καινοτομίας των θά λογισθῆτε ώς βλάσφημοι κατά τοῦ

Άγιον Πνεύματος διά τοῦ ὁποίου ἐπενηργήθησαν τά θαύματα τῶν Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, οἵτινες καὶ ἐλάλησαν ἐν φωτὶ ΑΥΤΟΥ εἰς τάς Ἀγίας Οἰκουμενικάς καὶ Τοπικάς Συνόδους. Καὶ οὕτω λογιζόμενοι (βλάσφημοι) οὐδέποτε θέλετε συγχωρηθῆ καθώς ὁρίζει ὁ Κύριος ἡμῶν (Ματθ. ιβ' 31, 32). Ἐπίσης παρακινούμενοι νά μή ισχυρίζεσθε ὅτι οἱ σημερινοί καινοτομισταί ιεράρχαι οἱ διαταράξαντες τήν εἰρήνην τοῦ πληρώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἔκκλησίας εἶναι ὅμοιοι πρός τούς Ἀγίους Πατέρας καὶ δύνανται νά πράξουν ὅτι θέλουν ἐν τῇ Ἔκκλησίᾳ ἡμῶν, ἀλλά ἐν πάσῃ περιπτώσει νά ἀκούσητε τί ὁρίζει ὁ Ἀγιος Συμεών, ὁ Νέος Θεολόγος (Μέρ. Α΄ Λόγ. 60).

«Ἐάν, δέ καὶ τά ἔργα τῶν διδασκάλων καὶ οἱ λόγοι των, δέν συμφωνοῦν μέ τάς διδασκαλίας τῶν Ἀγίων Πατέρων, νά μή τούς δεχώμεθα ἀλλά νά τούς ἀποστρεφώμεθα καὶ νά τούς μισῶμεν ὡσάν ΔΑΙΜΟΝΑΣ».

Καὶ διά τοῦτο καὶ ὑμεῖς ὡς μέλη τοῦ σώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας ὀφεῖλετε νά κρατεῖτε τάς παραδόσεις.

ΕΛΛΑΣ! ΕΛΛΑΣ! Ἐάν δέν ἔπιπνήσης ἐκ τοῦ ληθάρου καὶ στραφῆς πρός τήν ἀλήθειαν, ἐάν δέν ἀκολουθήσης τήν ὄδόν τῶν πατέρων σου, ἐάν δέν ἐγερθῆς ὡς ἔλλην τῶν παραδόσεων, ἀλλά δέχεσαι νά κύπτης τόν αὐχένα σου εἰς τά ψιθυρίσματα τῶν ἐπιτηδείων καὶ τῶν μισθάρων τῶν ξένων προπαγανδῶν, οἵτινες ζητοῦσι διά θεμιτῶν καὶ ἀθεμίτων μέσων νά σέ χωρίσωσι τῆς Ἔκκλησίας τῶν πατέρων σου, τῆς οἰκογενείας σου, τῆς πατρίδος σου καὶ παντός ὅτι ιερόν ἔχεις, τότε μαζύ μέ τό εἶναι σου, μέ τόν τόπον σου καὶ μέ τήν πίστιν τῶν πατέρων σου, θέλεις χάσει τήν ἐλευθερίαν τήν ὁποίαν ἀπέκτησες διά τόσου αἵματος, τήν θαυμασίαν γλώσσαν σου καὶ τήν ἔνδοξον ίστορίαν σου.

Αἱ δέ μέλλουσαι γενεαί, ὅταν θά ἴδωσι τό διδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, (Ματθ. Κέφ. ΚΑ) ἐπί τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ τήν ἐρήμωσιν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἔκκλησίας, θέλουσι ἀναφωνήσει «Ἴδού ἔθνος τό ὁποῖον δέν ἔθεσεν ὡς βοηθόν αὐτοῦ τόν Θεόν (ψαλμός Δαυΐδ) ἀλλ' ἐπήλπισεν εἰς τάς δυνάμεις αὐτοῦ. Ἰδού λαός ὅστις ἐγκατέλειψε πάντα τά πατροπαράδοτα: ἐκκλησίαν, παράδοσιν, ἥθη καὶ ἔθιμα. Ἰδού ποῦ ἔφθασεν ὁ λαός ὁ ἀκούων τά κελεύσματα τῶν ξένων προπαγανδῶν.

Λοιπόν! **Ω** Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, οἵτινες χαρακτηρίζετε ὡς ἐσφαλμένην τήν ιεράν ἡμῶν παράδοσιν, ἥτις εἶναι ἐροιζωμένη βαθειά

Βασιλειος Γ. ο Πατριάρχης Κων/νουπόλεως, ο προστάτης τῶν Ἀγγλικανικῶν καὶ Παπικῶν ἰδεῶν, ο διώκτης τοῦ Μοναχικοῦ δίου, ο ὀπαδός τοῦ αἰρετικοῦ Ὡριγένεος, κτλ. κτλ. (Ἐλευθ. Βῆμα 28 Αὐγούστου 1925).

Τύπος μερικῶν Ρουμάνων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων εἰς τὸ ὑψος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Καινοτομιῶν.

εἰς τήν ψυχήν τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, ἀπό πάππων πάππων καὶ δέν ἐφείσθητε αὐτοῦ, ἡμεῖς ὡς ταπεινός Μοναχός ἐξῆλθον τοῦ ὀσκητηρίου μου ὡς εἶχον ὑποχρέωσιν νά διακηρύξω φωνήν μεγάλην μέ δῆλην τήν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου, τήν ζέσιν τῆς καρδίας μου, διά νά καταπολεμήσω τά ἀντικανονικῶς καί παρανόμως πραχθέντα ὑφ' ὑμῶν. Καί ἄς συμβῆ ὅτι καί ἄν συμβῆ.

Αὕτη εἶνε πίστις τῶν εἰς τά πάτρια ἐμμενόντων, σήμερον, αὔριον καί μεθαύριον καί δῆλας τάς ἡμέρας τῆς ζωῆς μας.

Ούτω νά βοηθήσῃ ὁ Θεός καί ἡμᾶς καί ἐσας καί πάντας ἐκείνους, δσοι μέ φόδον Θεοῦ ἐπικαλοῦνται τό Πανάγιον καί μεγαλοπρεπές Ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἅγιου Πνεύματος. Ἀμήν.

‘Ο ἐλάχιστος καί ἀμαρτωλός

ΜΟΝΑΧΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΚΟΤΤΕΑΣ Ἀγιορείτης

Υ.Γ. – «...Ἐάν οὗτοι σιωπήσωσιν

οἱ λίθοι κεκράξονται»

(Ἀκολουθήσει) (Λουκ. ιθ' 40)

ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΕΑΝ

9/4/27

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟΝ ΕΡΩΤΗΜΑ

Τό Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ὅπερ συνέπιπτε μέ τό Μέγα Σάββατον τῶν Δυτικῶν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος συνοδευόμενος ὑπό ἀκολούθων του ἀλητικῶν προσῆλθεν εἰς τήν Δυτικήν Ἐκκλησίαν συνευχηθείς μετά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν Δυτικῶν καὶ τελέσας μέτ' αὐτοῦ τήν Ἀνάστασιν τῶν Δυτικῶν. Ἡ τοιαύτη ἐμφάνισις ἐν τῇ Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ἀθηνῶν ἐγένετο ἀντιληπτή παρά πολλῶν, ὃσον δέ καὶ ἄν ἦτο ἀντιληπτή παρά πολλῶν, ὃσον δέ καὶ ἄν ἦτο ἀντιορθόδοξος καὶ σκανδαλώδης δέν ἐπροξένησε μεγάλην ἔκπληξιν, διότι εἶνε γνωστή ἡ ὅλη πολιτεία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου, ὃστις ὀκτώ ἴμερας μετά τήν συμπροσευχήν του μετά τῶν Δυτικῶν ἐτέλεσε καὶ τήν Ὁρθόδοξον Ἀνάστασιν!

Οφείλομεν ὅμως νά ἐρωτήσωμεν τόν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ παρακαλοῦμεν αὐτόν νά μᾶς ἀπαντήσῃ εἰλικρινῶς. Ἐπιτρέπουν ἡ ἀπαγορεύουν οἱ ιεροί Κανόνες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἰς τούς ιεράρχας καὶ λειτουργούς ἐν γένει αὐτῆς τό συμπροσευχεσθαι μετά τῶν αἱρετικῶν; Καὶ ἄν ϋητή καὶ αὐστηρά εἶνε ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ιερῶν Κανόνων, πῶς ἐτόλμησε νά γίνη παραβάτης αὐτῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν; Μή ἦνωσε τήν Ὁρθόδοξον μέ τήν Δυτικήν Ἐκκλησίαν;

Ἡ μή ἐγένετο αὐτός φυγάς, ἀποστάτης τῆς Ὁρθοδοξίας; Ἀπαντήσατε εἰς τό ἐρώτημα; Ἄλλα πῶς ὁ τοιαῦτα ἀσυστόλως πραξικοπῶν κατά τῆς Ὁρθοδοξίας δύναται ἐπί πλέον νά κάθηται ἐπί τοῦ Ὁρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου τῶν Ἀθηνῶν; Θ' ἀναμένουν ἄρα γε οἱ ιθύνοντες νά τόν σαρώση ἀπ' αὐτοῦ ἡ λαϊκή θύελλα;

ΑΘ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Διδάσκαλος

«Μόνον τότε ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολική Ἐκκλησία θά ἐνωθῇ μετά τῆς Ἀγγλικανικῆς «ἐκκλησίας». "Οταν θά ἀποβάλῃ (αὐτῇ), πάντα τά πεπλανημένα καὶ αἱρετικά δόγματα τῶν διαμαρτυρομένων».

(Ἀπάντησις τῆς Ιερᾶς Συνόδου ἐπί πατριάρχου Ιερεμίου τοῦ Γ',
ἐν Κωνσταντινούπολει) 1772

4) Ἐκδοσις τοῦ βιβλίου «Μάχαιρα τοῦ Πνεύματος».

ΙΣ	ΧΣ
ΝΙ	ΚΑ

ΜΑΧΑΙΡΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

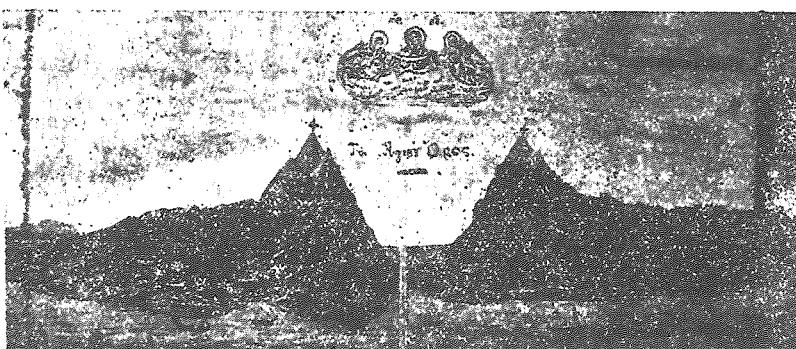
ΗΤΟΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

ΠΕΡΙ

Τῆς ἐπιβούλης τῶν **ΦΡΑΓΓΜΑΣΣΟΝΩΝ** κατὰ τῆς
“Ορθοδόξου Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, τοῦ Μοναχισμοῦ αὐτῆς
καὶ γενικώτερον τοῦ Ἑλληνισμοῦ” ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν
σημερινῶν καινοτόμων Ἱεραρχῶν.

Οὐ γὰρ εστὶ μεντόν, οὐ οὐ φανερὸν γεννήσεται· (Λουκᾶ η. 17.)
«Γρηγορίτε καὶ προσένεψθε ἡνα μὴ εἰσέλλυτε εἰς παιρασμὸν» (Μάρκου ΙΔ. 58.)
·Απὸ τῶν καρκίνων αὐτῶν ἀπιγνώσεσθε σύθοις». (Ματθ. Ζ. 16.)

ΠΑΡΑ
τοῦ ἔλαχίστου ἐν Μοναχοῖς ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ
ΤΟΜΟΣ Α'. ΜΕΡΟΣ Β'.

“Οὔτε Νοτιο-Δυτική

“Οὔτε Βορειο-Ανατολική

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

·Ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῇς πωλήσεως ἢ ἀλλεοτρόπου ἐκμεταλλεύσεως
ταῦτα μεταφράσεως ὡς καὶ τῆς παραμεμορφωμένης ἀνατυπώσεως
ἢ μεταφράσεως εἰς ἄλλην γλώσσαν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1929

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
Εύχη.	α'
Πρόλογος	β'
Εἰσαγωγὴ	ε'
Τμῆμα Α'. Κεφ. Α'. — Σύντομος Ἰστορία περὶ τῶν δροῶν τοῦ Μοναχισμοῦ	ι
Τμῆμα Α'. Κεφ. Β'. — Ο Ρόλος δν ἐκλήθη νὰ πατέῃ δ Μο- ναχισμὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ	7
Τμῆμα Α'. Κεφ. Γ'. — Ποῖον τὸ ἔργον τοῦ Μοναχισμοῦ δι' οὐ ἔγνετο ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ πολυνθρώπιον τροῦμα τοῦ Λιαβόλου	10
Τμῆμα Α'. Κεφ. Γ'. — Περὶ τῆς νεαρᾶς Ηροτευχῆς.	12
Τμῆμα Β'. Κεφ. Α'. — Σύντομος Ἰστορία τῶν μεγάλων ἔχθρων τοῦ Ὁρθοδ. Μοναχισμοῦ, ἥτοι τῶν Φραγγμασσόνων. 16	
Περὶ φευδοῦς ἔρμηνείς τῆς Ἀποκαλύψεως ὑπὸ τῶν Χιλια- στῶν καὶ ὄλλων Ἀλαζόνων.	18
Περὶ τῆς Ἐβραϊκῆς Μαγείας.	23
Περὶ τῶν Σοφιστῶν καὶ ἐναποθεάσι. αὐτῶν εἰς τὴν Μαγείαν	24
Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν Ἐβραιών εἰς ὅλας τὰς Αἱρέσεις .	27
Ἰστορία τῶν Μαστόνιων Ἐπποτῶν Ναΐτῶν.	28
Σατανικὰ ἐγκλήματα τῶν Ναΐτῶν	30
Ἀντιγριστικαὶ πράξεις τῶν Ιηπῶν	32
(Ο) Ηροτεσταντισμὸς ἀωλεὰ τῶν Φραγγμασσόνων	35
Ἰστορία τῆς μεμφανίσεως τῆς Φραγγματοσονίας. . . .	35
Οργανισμὸς τῆς Φραγγματοσονίας	38
Βαθμοὶ τῆς Φραγγματοσονίας.	42
Ο Ὄρκος τῶν Φραγγματοσονίων.	44
Λατρεία τῶν Σατανᾶ ὑπὸ τῶν Φραγγμασσόνων	47
ΤΜΗΜΑ Β'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.	
Ποῖος δ ὁδός τῶν Φραγγμασσόνων εἰς τὰς Ἐπαναστάσεις 48	
Τὸ Κέντρον τῆς Παγκοσμίου Ἐπαναστάσεως	50
Καταστροφὴ ἐκ τῶν Ἐπαναστάσεων	51
Μυστηριώδης ἐξέτασις τῶν Φραγγμασσόνων	53
Διάλυσις Μενῶν ὑπὸ τῶν Ἐπαναστατῶν	55

ΤΜΗΜΑ Β'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Σελίς

Τίνα μέσα μετέβροχονται οι Φραγγυμασσόντοι εις τοὺς καταχθο-	
νίους σκοπούς των πρὸς ἐκμηδένισιν τῆς Ὁρθοδοξίας	57
Περὶ τοῦ Θεομοῦ τῆς Βασιλείας καὶ τῆς Δημοκρατίας	59
Περὶ τῆς πολιτογραφήσεως τῶν Ἐβραίων εἰς ὅλην τὴν γῆν	61
Συνεργασία τῶν Ἐβραίων μετὰ τῶν Φιλελευθέρων	63
Ἀντορθόδοξα Νομοσχέδια τῶν Φιλελευθέρων κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας .	64
Καταπολέμησις τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης	68
Ἐβραιο-Μαστονικὸν Κεφάλαιον πρὸς διηρεδοκίαν	70

ΤΜΗΜΑ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Πῶς εἰσέδυσεν δὲ νεωτερισμὸς ἐν τῇ Ἀνατ. Ὁρθ. Ἐκκλησίᾳ	72
Τρομοκρατία καὶ σφαγὴ τῶν Μοναχῶν ὑπὸ τῶν Παπῶν	74
Προδοσία τῶν Ἐλλήνων Φιλοσοφῶν καὶ συνεργασία τῶν μετὰ τῶν Παπῶν.	76

ΤΜΗΜΑ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Πῶς δὲ Ἐωσφόρος Πάπας Γεργύδριος δὲ ΙΓ' συνειργάσθη	
μετὰ τῶν ἀδερφῶν Μάγων Ἀστρολόγων, διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Ὁρθοδοξίου Ἡμερολογίου	79
Τά ἐπανολουθήσαντα δεινὰ καὶ αἱ φευδοπροσφητεῖαι τοῦ 16ου αἰώνος μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Ὁρθοδοξίου Ἡμερολογίου .	81
Καταδίκη τοῦ Νέου Παπικοῦ Ἡμερολογίου	85

ΤΜΗΜΑ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Πῶς οἱ σημερινοὶ νεωτερισταὶ συνεργάζονται μετὰ τῆς Ἐβραιο-Μασσονίας πρὸς καταστροφὴν τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Ἡμερολογίου, καὶ περὶ τῆς κατὰ τοῦ Ἀγίου Ὁρούς ἐπιβούλησ τῶν	87
Συκοφαντίαι κατὰ τοῦ Ὁρθοδοξίου Μοναχισμοῦ , ...	88
Παράνομος Πειθαρχία	90
Ἀντιχριστικὴ διδασκαλία εἰς τὰ Πλανεπιστήμια τῆς Ἐσπερίας .	91
Σατανικαὶ ἐφευρέσεις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας	92
Αἱρετικὰ φρονήματα τοῦ Πατριάρχου Βασιλείου τοῦ Γ'. .	95
Ἀποκάλυψις περὶ ὑποβολῆς τῆς Ρουμανίας καὶ αἱρετικὰ νομοσχέδ. .	97
Δρᾶσις Ξένης Προπαγάνδας ἐν Ἀγίῳ Ὁρε	101
Βίος καὶ Σατανικαὶ βλέψεις τοῦ Μύρωνος κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας .	106
Μυστικὸν Κεφάλαιον διὰ τὴν προπαγάνδαν πρὸς δωρεδοκίαν .	112
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	117
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	129

Ίδού τί δημοσιεύει ό **ΑΚΜΑ** εἰς τό βιβλίον του «Ἀπομόνωσις» σ. 241.

Ύπό τόν τίτλον «Ἀντέλεγχος» ἀνασίμου καὶ ἀσυστάτου ἐλέγχου Ἀπάντησις εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν περὶ τοῦ Ἐκκλ. Ἡμεοδο-
λογίου». Τά πέντα αὐτά ἀρθρα, ἡ Κοινότης τῶν Γ.Ο.Χ. τά ἐτύπωσεν
εἰς μικρόν φυλλάδιον ως «Παράρτημα Κήρυκος τῶν Ὁρθοδόξων». Ἡ
δημοσίευσίς των εἶχε γίνει ἀπό 27 Φεβρουαρίου ἕως 5 Μαρτίου 1932
ν.η. εἰς τήν καθημερινήν ἐφημερίδα **«Ἀκρόπολις»**.

Τό βιβλίον τοῦτο λόγω τῆς μεγάλης διαχρονικῆς ἀξίας του, τό
παραθέτομεν αὐτούσιον εἰς τό παρόν βιβλίον.

ΜΟΝΑΧΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ

ΑΝΤΕΛΕΓΧΟΣ ΑΒΑΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΥΣΤΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

*Σειρά ἀρθρων δημοσιευθέντων
εἰς τήν **«Ἀκρόπολιν»**
καὶ τόν **«Κήρυκα τῶν Ὁρθοδόξων»***

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΚΗΡΥΚΟΣ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ»
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1932

ΑΝΤΕΛΕΓΧΟΣ ΑΒΑΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΥΣΤΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

«Μή κρίνετε, ἵνα μή κριθῆτε... (Ματθ. κεφ. Ζ' 1). «”Ος δάν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὄνικός ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης» (Ματθ. ΙΗ', 12).

Εἰς δύο συνεχῆ φύλλα τοῦ ἑδδομαδιαίου φύλλου «Ἐκκλησία», ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπό τὸν τίτλον «Ἐλεγχος παραποτήσεως Συνοδικῶν Πράξεων καὶ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων» ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀδημοσίευσε μακράν πραγματείαν ἀναφερομένην, εἰς τὸ ξήτημα τοῦ Ἡμερολογίου, ἐν τῇ ὅποιᾳ ἔχων πάντοτε ὡς σκοπόν νά δικαιολογήσῃ ἀπό ἐκκλησιαστικῆς ἐπόψεως τήν ἐναντίον τῶν Παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ώρισμένων Συνοδικῶν Πράξεων καὶ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων διαπραχθεῖσαν ὑπό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡμερολογιακήν μεταρρύθμισιν διά τῆς παραδοχῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, παρά τήν ἐμμονήν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ πατροπαράδοτον Ἰουλιανόν Ἡμερολόγιον καὶ παρά τήν ἔνεκα τούτου ἐπελθοῦσαν διάσπασιν τῆς ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τήν διαιρέσιν τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, προσδαίνει, ὡς λέγει, εἰς τὸν ἔλεγχον «θρασείας παραποτήσεως Συνοδικῶν τινων Πράξεων καὶ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων τοῦ ιστ' καὶ ιζ' αἰώνος» περιλαμβανόντων ἀναθεματισμούς, ἵνα προφυλάξῃ, ὡς λέγει, τά εὐσεβῆ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, τινά τῶν ὅποιων «εἴς ἀγνοίας καὶ ἀπλοϊκότητος παρασύρονται εἰς ἀπειθειαν πρός τήν Ἐκκλησίαν διά τῆς μεταξύ αὐτῶν διαδόσεως ψευδῶν καὶ πλαστῶν ἀναθεματισμῶν».

Χαίρομεν διότι πρώτην φοράν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν προβάλλει ἐπισήμως καὶ ἐνυπογράφως ὑπεραμυνόμενος τῆς ἀντικανονικῆς

έκκλησιαστικῆς καινοτομίας ἐν τῷ ἡμερολογιακῷ ζητήματι καὶ ἐπικρίνων τά κατ' αὐτῆς δημοσιευθέντα, ἐνῶ μέχρι τοῦδε, ἀπήντα εἰς αὐτά δι' ἀνωνύμων καὶ ἀνευθύνων φυλλαδίων, ἐν οἷς οἱ ὕβρεις κατά τῶν ἐπικριτῶν του ἡμιλλῶντο πρός τάς τολμηροτέρας ἀντορθοδόξους δοξασίας καὶ τάς πλέον ἀνιέρους συστάσεις καὶ συμβουλάς, τινές τῶν ὅποιων μετεφέροντο καὶ εἰς ἐμπιστευτικά αὐτοῦ ἔγγραφα πρός διαφόρους ἀρχάς, παρ' ᾧ ἐξήτει τήν «ραγδαίως καὶ ἀθορύβως» ἐξόντωσιν τῶν ἔχοντων τό θάρρος νά ψέξωσι δριμύτατα τήν ἐναντίον τῶν Κανόνων καὶ τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας πολιτείαν αὐτοῦ.

Δέν γνωρίζομεν ὅμως ποῦ νά ἀποδώσωμεν τήν τόσον κοπιώδη ἐκδρομήν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν εἰς ἀρχαία δύσβατα καὶ ἐρεθίδη ἰστορικά πεδία, διά νά καταγγείλῃ ὡς παραπεποιημένα δῆθεν καὶ πλαστά κείμενα ὡρισμένων Συνοδικῶν πράξεων καὶ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων, ἀπαγγελλόντων ἀναθεματισμούς κατά τῶν ἀποδεχομένων τό Παπικόν ἡμερολόγιον. Ὡς ἐάν οἱ ἀναθεματισμοί καὶ μόνον αὐτοί καθίστων ἀπαράδεκτον καὶ καταδικαστέον τό Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον καὶ ὡς νά μή προσέκρουε τοῦτο εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἐκκλησιαστικήν διάταξιν καὶ εἰς οὐδεμίαν παράδοσιν καὶ ἐπομένως ὡς νά ἔπειτε ὅλαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ν' ἀσπασθῶσιν ἀσμένως τήν καινοτομίαν τοῦ Ἡμερολογίου, ἐπειδή τάχα ἡ τήρησις τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου δέν κατωχυροῦτο δι' ἀναθεματισμῶν! Καί φαίνεται πιστεύων ὁ ἀρχηγός τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ ἐκκλησιαστικός συγγραφεύς καὶ πρώην καθηγητής τῆς Θεολογίας, ὡς ορτῶς γράφει ἐν τῷ προλόγῳ τῆς πραγματείας του, ὅτι «τινά τῶν εὐσεβῶν τέκνων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», ἐάν ἀπειθῶσι πρός τήν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν καὶ δέν ἐδέχθησαν μέχρι σήμερον τήν εἰσαγωγήν τοῦ Παπικοῦ ἡμερολογίου ἐμμένοντα εἰς τό παλαιόν Ἰουλιανόν ἡμερολόγιον πράττουσι τοῦτο «έξ ἀγνοίας» δῆθεν καὶ «ἀπλοϊκότητος διά τῆς μεταξύ αὐτῶν διαδόσεως ψευδῶν καὶ πλαστῶν ἀναθεματισμῶν».

‘Αλλ’ ἐάν ἡ καταδίκη τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ὑπό τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξεν, ὡς εἶναι δέδαιον καὶ ὡς θά ἀποδεῖξωμεν, γενική, ορτή καὶ ἀναντίρρητος, καὶ ἄν αἱ παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ διηνεκής πρᾶξις αὐτῆς ἐπί εἴκοσιν αἰῶνας τήν

έπεισφράγισαν καί τήν κατέστησαν ἀναλλοίωτον τῆς Ὁρθοδοξίας θεομόν καί τό ἐμφανέστερον ἔξωτερικόν γνώρισμα αὐτῆς ἀπέναντι τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας, εἰς τί δύναται νά ώφελήσῃ ἡ ἀποκάλυψις δῆθεν τῆς πλαστότητος τοῦ ἀναθεματισμοῦ, ὃν ἐντούτοις ἀναγινώσκομεν ἀπό τόσων αἰώνων εἰς κείμενα Πατριαρχικῶν ἐγγράφων καί Συνοδικῶν ἀποφάσεων; Μήτοι αἱ ἴεραι Παραδόσεις καί αἱ διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας διά νά εἶναι σεβασταί καί νά τηρῶνται αὐστηρῶς πρέπει ἀπαραιτήτως νά περιφρουρῶνται δι' ἀναθεματισμῶν; Καί ἄν δέν συνοδεύωνται ὑπό ἀναθεματισμῶν ἔχει ἄρα γε πᾶς τίς τό δικαίωμα νά τάς ἀθετῇ καί τάς ποδοπατῇ;

Ματαία καί ἄσκοπος προσπάθεια

Διά νά ἀπαντήσῃ τό πρῶτον ἥδη ἐνυπογράφως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἰς τά ἀπό ἑπταετίας περί Ἡμερολογιακῆς μεταβολῆς γραφέντα ὑπό τῶν «Ζηλωτῶν Μοναχῶν» Ἀγιορειτῶν καί ὑπ' ἐμοῦ ώς καὶ ὑπό ἄλλων τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων, καί ἵνα συγκροτήσῃ τήν μετά τόσου στόμφου ἐξαγγελλομένην ἀποκάλυψιν του περί δῆθεν πλαστότητος τῶν σχετικῶν Συνοδικῶν Πράξεων καί Πατριαρχικῶν ἐγγράφων, ἔχοειάσθη μίαν τριετίαν ἀναβαλῶν, ώς γράφει, τόν ἔλεγχόν του, λόγῳ τῶν ἀσχολιῶν αὐτοῦ. Θά ἔχοειαζόμεθα ἵσως ἀνάλογον χρόνον, ἵνα ἀναδιφήσωμεν ἀρχεῖα καί κεψήλια ἐκκλησιαστικά αἰώνων ὀλοκλήρων πολλαχοῦ ἐγκατεσπαρμένα καί ἵνα παρακολουθήσωμεν τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν εἰς τάς ιστορικάς ἐκστρατείας του. Ἀλλά θά προσπαθήσωμεν σήμερον ἐκ τῶν ἐνόντων καί ἐκ τῶν προσιτῶν εἰς ἡμᾶς πηγῶν ν' ἀποδεῖξωμεν ἀδάσιμον τή κατηγορίαν του, καί ἄν ὅχι ἄλλο, ματαίαν, ἄσκοπον, ἄλλα καί ἔνοχον τήν προσπάθειαν τοῦ νά ἐπιρροφῆ ὁ μῶμος τῆς πλαστότητος εἰς ἀρχαῖα ἐκκλησιαστικά κείμενα, ἀφοῦ ὅχι ἀπλῶς ἡ πλαστότης δῆθεν αὐτῶν, ἄλλα καί ἡ παντελής ἔλλειψις των οὐδαμῶς θά καθίστα συγγνωστήν τήν τολμηράν καί ἀντικανονικήν ἀπόφασιν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἐπιφυλάσσομαι δέ νά ἀπαντήσω εὐρύτερον εἰς τά ἄρθρα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀποδεικνύων καί διά φωτογραφιῶν διαφόρων

σχετικῶν κειμένων τήν ἀστήρικτον κατηγορίαν αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν καὶ τήν εὐλαβῆ αὐτῶν πρόθεσιν, ὅχι νά πλαστογραφήσωσιν, ἀλλά νά συλλέξωσι μετ' ἐπιμελείας καὶ ἔξαρσωσι τά περὶ τῆς καταδίκης τοῦ Παπικοῦ «καλενδαρίου» σχετικά κείμενα.

Ἄφου δέ οὐδόλως συντείνει εἰς τήν κανονικοποίησιν τῆς ἀντικανονικῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ ὑποδιλή τῆς ἰδέας τῆς πλαστότητος ὥρισμένων ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων, πρός τι ἄρα γε ὁ σκανδαλισμός τῶν συνεδήσεων τῶν εὺσεβῶν Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων καὶ ὁ κλονισμός τῆς πίστεως αὐτῶν δι' ὅλας τάς Συνοδικάς Πράξεις καὶ τά Πατριαρχικά ἐγγραφα, δι' ἂπαντα, εὐλόγως δύναται νά ἐγερθῇ ἡ ἀμφιβολία εἰς ψυχάς ἀπλοϊκῶν καὶ ἀμορφώτων περὶ τῆς ἀληθείας καὶ γνησιότητος αὐτῶν; Ὁ ἀθεϊσμός καὶ ὁ κομμουνισμός διά νά ἐπιτύχωσι τό σκοπούμενον ἐσκέφθησαν νά φύσουν τόν σπόρον τῆς πλαστότητος καὶ τοῦ ψεύδους παντός ιεροῦ κειμηλίου καὶ πάσης ἐγγράφου καὶ ἀγράφου παραδόσεως τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Καί ἡμεῖς σήμερον ἐν καιρῷ τόσης ἐγκληματικῆς δράσεως τῶν μαινομένων τούτων ἔχθρῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀντί ἀλλού τινός ἐποικοδομητικοῦ τῆς ιερᾶς ἡμῶν πίστεως καὶ θρησκείας, ἀγωνιζόμεθα διά τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἐκκλησίας νά ἐξαγάγωμεν ἀπό τόν βιθόν τῆς ιστορίας βεβιασμένα συμπεράσματα καὶ ἐξεξητημένας γνώμας περὶ πλαστότητος Συνοδικῶν ἀποφάσεων καὶ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων, χωρίς νά σκεπτώμεθα, ὅτι κλονίζομεν τήν ἐπί αὐτῶν καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας πίστιν τοῦ εύσεβοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, σκανδαλίζοντες τήν συνείδησιν αὐτοῦ.

“Οτε ὁ ἀλαζών Γάλλος ἀστρονόμος Laplace ἐνεχείρισε τήν Κοσμογονικήν θεωρίαν του, ἦτοι τήν γνωστήν Ἐκθεσιν τοῦ συστήματος τοῦ Κόσμου» εἰς τόν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα, οὗτος, ἀποδιέψας εἰς τό σκάνδαλον, ὅπερ θά ἐπήρχετο εἰς τόν λαόν του διά τῆς δημοσιεύσεως τοῦ βιβλίου τοῦ Laplace, τόν ἡρώτησε: «Ποῦ εἶναι ὁ Θεός εἰς τό σύστημά σας; Ὁ δέ ἄθεος ἐκεῖνος φιλόσοφος μεγαλαυχῶν ἀπήγνητος: «Δέν ἔχω ἀνάγκην αὐτοῦ, Μεγαλειότατε». Ἀλλά δραδύτερον, κατιδῶν τήν ἀδυναμίαν του ἀπέναντι τῆς ἰδέας τοῦ Δημιουργοῦ, ἀπέθανε φρενόπληκτος. Ἡ δέ ἀθεϊστική ἔνωσις ἐν Ρωσίᾳ θεμελιωθεῖσα καὶ ἐπί τῶν

κηρυγμάτων τοῦ βλασφήμου Laplace συντηρεῖ σήμερον, ώς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἀγγλικός Τύπος («Morning Post» Ἰούνιος 1931), 80 περίπου ἀθεϊστικάς Ἀκαδημίας, ἀριθμούσας πλέον τῶν 5.000.000 μελῶν.

Καὶ ὁ Μουσολίνι, ὅτε κατά τὸ 1912 εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Σοσιαλιστῶν τῆς Reggio-Emilia ἐκήρυξεν «Ἡμεῖς καὶ χωρίς τὸν Θεόν θά νικήσωμεν. Θεός δέν ύπάρχει», εἶχεν ἐμποτισθῆ ὑπό τῆς ἀθεϊστικῆς ἰδέας. Ἐν τούτοις καὶ αὐτός, ὅτε ἐπεχείρησε τὸ κατά τῆς Ρώμης ἐπιθετικόν του ἐγχειρόμα, ἀποδιέψας εἰς τὸν λαόν τοῦ ὄποιου τὴν ψυχήν θά ἐσκανδάλιζεν ἡ ἀθεϊστική ἰδέα καὶ ἔχων ἀνάγκην ὅλης τῆς πίστεως αὐτοῦ, προσεκύνησε τὴν θρησκείαν τοῦ Πάπα καὶ τὸν Βασιλέα πρός στερέωσιν τῆς Δικτατορίας του.

Μετά τὸν Εὐρωπαϊκόν πόλεμον αἱ καταχθόνιοι αὗται ἀθεϊστικαὶ βλέψεις, αἵτινες ὀλίγον κατ’ ὀλίγον παρέσυρον τούς ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει ἀσθενεστέρους, ἐγένοντο ἀφορμή φιλικῆς κοινωνικῆς ἀνατροπῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου τινές ἀντίχριστοι ἡθέλησαν νά ἐπιβάλωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν νέον ωθητικόν ζωῆς, ὅστις νά προσαρμόζηται εἰς τὰς ὑλικάς ἀνάγκας. Καὶ πρός ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου ἐπεδίωξαν εὐρείας μεταρρυθμίσεις καθ’ ὅλους τοὺς κλάδους, διοικητικούς, οἰκονομικούς, ἐκπαιδευτικούς, δικαιοσιαστικούς. Συμμορφούμενοι δέ πρός τὸν νέον τοῦτον ωθητικόν —μοντερνισμοῦ— οἱ σημερινοί νέοι ἐκκλησιαστικοί Ἀλκιβιάδαι ἐλαφρῷ τῇ συνειδήσει καὶ πρός «παγκόσμιον σκάνδαλον καὶ αὐθαίρετον τῶν Ἑκκλησιαστικῶν παραδόσεων καταπάτησιν» (ὅρα Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου ὡς Ἰστορικοῦ Ἑκκλησιαστικήν Ἰστορίαν Ἱερουσαλήμ σελ. 842) σύν τοῖς ἄλλοις ἔξωθελισαν καὶ τὸ ἡμερολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας εἰσαγαγόντες τὸ Παπικόν καὶ βλασφημοῦντες τὴν παραδόσιν τῆς Ἑκκλησίας ὡς πεπλανημένην. Τούς δέ θεοπνεύστους Πατέρας πλαγίως ἀπεκάλεσαν ὄργανα «τῶν ψαράδων καὶ τῶν μπακάληδων» (ὅρα ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» ἀριθ. 28 τοῦ 1924 καὶ Συνοδικήν Ἐγκύλιον Ἰουλ. 1924 Βουκουρεστίου).

Ἐπόμενον λοιπόν ἦτο νά ἀντιστῶσιν εἰς τὴν ἔκνοον ταύτην ἀσέβειαν οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι, ὥστις μόνον εἰς τὴν προσφιλῆ ἡμῶν Πατρίδα ἀλλά καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἐφημερίς «Universoul»

17 Ιανουαρίου 1932 ἀνακοινοῦσα ὅτι, ὄλόκληροι αἱ ἐπαρχίαι τῆς Βουκοβίνας, Μολδαυίας καὶ Βεσσαραβίας, δηλαδή τά ἑκατομμύρια ἐκεῖνα ἄτινα ἀναφέρει ἐν τῷ πρός τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐλλάδος ὑποθληθέντι τῷ 1929 ὑπομνήματι αὐτοῦ ὁ Σ. Μητροπολίτης **Κασσανδρείας κ. Εἰρηναῖος**, παρ' ὅλας τάς διώξεις ἐώρτασαν καὶ ἐφέτος τὸ Νέον Ἐτος κατά τὸ Ὁρθόδοξον Παλαιόν Ἡμερολόγιον. Ὁρθῶς δέ εἰς τό ἀνωτέρῳ ὑπόμνημά του ὁ μνησθείς ἐπιφανῆς Μητροπολίτης Κασσανδρείας (σελ. 14 καὶ 15) ἀποδίδει εἰς τούς μασόνους τό ἐπικρατοῦν σήμερον καταστρεπτικόν φρόνημα παρά τοῖς πλείστοις τῶν διανοούμενων λαϊκῶν καὶ κληρικῶν, οἵτινες ἐν ὄνόματι τοῦ πολιτισμοῦ δῆθεν καὶ τῆς ἐπιστήμης διά τῶν συγχρονιστικῶν τάχα ἰδεῶν αὐτῶν ἀνυπολογίστως ἔδιλαψαν καὶ παρέλυσαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ἡ σκανδαλώδης ἴδεα

Τὴν σκανδαλώδη ἴδεαν περὶ παραποιήσεως τῆς Πατριαρχικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β' τοῦ καταδικάσαντος τό Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον ἔρριψεν ἀօριστως τό πρῶτον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὡς Πρόεδρος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐλλάδος πρός καθησύχασιν τοῦ πατάγου, ὃν ἦγειρε τό ἀνωτέρῳ εἰρημένον πρός τὴν Ἱεραρχίαν Ὑπόμνημα τοῦ Μητροπολίτου Κασσανδρείας, τό ἐλέγχεν δομινήτα τήν καινοτομίαν τοῦ Νέου Ἡμερολογίου. Καί, καθώς γνωρίζομεν, ὅπως ὑφαρπασθῶσιν αἱ ὑπογραφαὶ τότε 44 ἀρχιερέων εἰς τό κατά τοῦ ὑπομνήματος ἐκείνου συνταχθέν ἀνακοινωθέν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐνήργησεν ἀκριδῶς ὅπως καὶ διά τὴν ἀπόφασιν τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου. Τότε παρεπλανήθη ἡ Ἱεραρχία ὅτι τήν μεταρρύθμισιν θά εἰσαγάγῃ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν μετά συνεννόησιν ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν οὐχί δέ μόνον μετά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (ὅρα «Πραγματικὴν Ἀλήθειαν» περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου κ. Γρηγορίου Εὐστρατιάδου σελ. 41). Κατά τό 1929 πρός ἀπόκρουσιν τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Μητροπολίτου Κασσανδρείας, τοῦ συγκλονίσαντος τούς Ἐκκλησιαστικούς κύκλους, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶπε πρός τὴν Ἱεραρχίαν. «Σᾶς βεδαιῶ, ὡς ἴστορικός, ὅτι δέν εἶναι ἀληθῆ τά περὶ Πατριάρχου

Ίερεμίου λεγόμενα, περί καταδίκης τοῦ νέου Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου». Ἐν τούτοις ὁ ἕδιος ἄλλοτε, ώς ίστορικός καὶ πάλιν, ορητῶς ἐβεβαίου σύν τοῖς ἄλλος καὶ τοῦτο: «...Τῷ ἔτει 1583 συγκροτηθείσῃ ἐν Κων/πόλει **Συνοδικῆς διασκέψεως πρός ἀποκήρυξιν** τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, διά τοῦ ὅποιου ἐσκόπει ἡ Λατινικὴ Ἐκκλησία νά παραπλανήσῃ τούς Ὁρθοδόξους ... καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συμμετέσχε διά τοῦ Πατριαρχικοῦ αὐτοῦ κύρους καὶ ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ὁ Δ' ὅστις μεταβάς εἰς Κων/πολιν ἀποφαίνεται ὅτι μετά τήν καταδίκην τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἐπανῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα» (Βλέπ. Ἰστορία Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων Χρυσοστ. Παπαδόπούλου σελ. 842). Εἰς δέ τόν «Ἐκκλησιαστικόν Κήρυκα» **1918 τονίζει πάλιν ὁ ίστορικός κ. Χρυσόστομος Παπαδόπούλος** ὅτι «ὑπό τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔχαρακτηρίσθη ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Ἡμερολογίου ώς νεωτερισμός «ἀντιθαίνων εἰς Κανόνας καὶ Διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας». Οἱ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δέν μᾶς λέγει τίποτε περὶ τῆς ἀντιφάσεώς του ταύτης μεταξύ ἐκείνων τά ὅποια ἔγραψεν ώς ίστορικός ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ του Ἰστορίᾳ καὶ ἐκείνων τά ὅποια γράφει σήμερον κηρυύσσων ἐλαφρῷ τῇ συνειδήσει, ὅτι οὕτε ἀντικανονική εἶναι ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὕτε κατεδικάσθη αὐτῇ ὑπό τῆς Ἐκκλησίας, ἀπλῶς δῆθεν καταδικασάσης τόν περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα νεωτερισμόν ώς ἀντιδιάνοντα εἰς τήν διάταξιν τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου!

Τό ἐντελῶς ἀστήρικτον κατά βάσιν ἀνακοινωθέν τῶν 44 Ἀρχιερέων, τό δεδαιοῦν ἐντελῶς ἀντίθετα τῶν ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ώς ίστορικοῦ, διδαχθέντων διά τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ Ἰστορίας, **ἀνεσκεύασσα τότε ἐγώ, ώς ἐλάχιστος** ἐν Μοναχοῖς Ἀγιορείταις κατά δύναμιν δι' ἐπισήμων ιστορικῶν μαρτυριῶν, τάς ὅποιας ἐδημοσίευσα ἐν ἴδιαιτέρῳ ἀρθρῷ μου εἰς τήν ἐφημερίδα **«Σκοίπ» τῆς 11ης Αὐγούστου 1927.**

Ίερά ύποχρέωσις

Καὶ αἰσθάνομαι σήμερον ὑποχρέωσιν ιεράν νά ἀνασκευάσω καὶ τά ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» οὐχί μετ' εὐθύτητος καὶ ίστορικῆς εἰλικρινείας

ἀποτολμηθέντα δημοσιεύματα, καί νά ἀποδεῖξω, ὅτι καί ταῦτα πρός παραπλάνησιν τῶν πιστῶν ἐγράφησαν ἄνευ οὐδενός σοβαροῦ λόγου, μόνον καί μόνον ἵνα κλονίσωσι τήν ἐπί τά κείμενα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί ἐπί τάς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας πίστιν τῶν χριστιανῶν καί ἵνα παραστήσωσι δῆθεν, ὅτι ἡ καινοτομία τοῦ Ἡμερολογίου δέν κατεδικάσθη ὑπό τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὅτι μόνον δῆθεν διά τήν ἑορτήν τοῦ Πάσχα ἀπηγγέλθησαν καταδίκαιοι καί ἀναθέματα. "Οχι δέ μόνον δι' ἐμαυτόν προσωπικῶς αἰσθάνομαι τήν ὑποχρέωσιν ὡς ἔλλην Μοναχός τοῦ Ἀγίου Ὁρούς, τῆς Κιδωτοῦ ταύτης τῶν ιερῶν παραδόσεων καί τῆς ἀγιωνύμου κορυφῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τοῦ Ἐθνους ἡμῶν, περὶ τοῦ ὄποιου καί τῶν ἐν αὐτῷ Μοναχῶν μετά τόσης ἀνευλαβοῦς εἰρωνείας καί χλεύης ὄμιλεῖ εἰς τά περὶ ὧν πρόκειται ἄρθρα του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ἀλλά καί διά τούς «Ζηλωτάς Ἀγιορείτας», κατά τῶν ὄποιων κυρίως βάλλει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ἀλλ' οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ σημαιοφόροι τοῦ τελευταίου ὑπέρ τῆς Ὁρθοδοξίας καί τῶν ιερῶν ἡμῶν παραδόσεων ἀγῶνος καί ὑπό τῶν ὄποιων μετά τόσου σθένους κατηγγέλθη ἡ παράτολμος καί ἀντικανονική τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου καινοτομία, διεσώθη ἡ ίδεα τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἀνεκόπη ἡ ἀνίερος ὁρμή ὥρισμένων Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχηγῶν πρός ἀνατροπήν καί κατάλυσιν παντός ἀκρογωνιαίου λίθου τοῦ θείου οίκοδομήματος τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλά καί συνεκροτήθη καί ἡδραιώθη ἡ πρός τάς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας πίστις καί εὐλάβεια μυριάδων ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καί συνεπήχθη τό Κέντρον τῆς «Ἐλληνικῆς Θρησκευτικῆς Κοινότητος τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν», τό ἀναγνωρισθέν ὑπό τῆς Πολιτείας καί ἐκπροσωπούν τήν θρησκευτικήν συνείδησιν τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος Ὁρθοδόξων, τῶν μή ἀποδεξαμένων τήν ἀντικανονικήν καινοτομίαν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, κατά τῶν ὄποιων ἐπίσης καί κατά τοῦ δημοσιογραφικοῦ αὐτῶν ὁργάνου ὁ «Κῆρυξ», τόσα δέλη ρίπτει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

Δέν ἦτο δυνατόν νά ἀφήσωμεν νά χλευάζεται ἀνιέρως ὁ Μοναχισμός τοῦ Ἀγίου Ὁρούς ἐκεῖ ὅπου ἀνετράφημεν καί ἐξεπαιδεύθημεν ιεροπρεπῶς καί ὑπό τήν ιεράν σκιάν τοῦ ὄποιου γαλουχηθέντες μέ τά

νάματα τῆς Ὁρθοδοξίας ἐνεπνεύσθημεν τό πρῶτον τήν πρός τήν ἀληθῆ θρησκείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τήν πρός τάς Ἱεράς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀκλόνητον πίστιν καὶ ἡσθάνθημεν τάς πρώτας συγκυνήσεις τῆς θείας ἡμῶν λατρείας.

Τῶν «Ζηλωτῶν» τούτων τοῦ Ἀγίου Ὁρούς τόν ἀγῶνα καὶ τήν σημασίαν αὐτοῦ ζητῶν νά μειώσῃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, τούς παρουσιάζει εἰς τά ἄρθρα του ὡς «έλαχίστους καὶ ὀλίγους τινάς Ἀγιορείτας». Ἄλλ' ὁ Σ. Μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Ἀνθίμος ὁ μέ εἰδικήν ἐντολήν μεταβάσις εἰς Ἀγιον Ὅρος, ἀσφαλῶς θά ἐπληροφόρησε τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν πόσοι καὶ ποῖοι εἶναι οἱ «Ζηλωταί» Ἀγιορεῖται. Καί ἀσφαλῶς θά ἀνέγνωσεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τήν ἐπίσημον ἔκθεσιν τοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον τοῦ 1927 ἐν ᾧ, προκειμένου περὶ τῶν «Ζηλωτῶν», διαλαμβάνει καὶ τά ἐξῆς: «Ἐάν θά προδῷμεν εἰς τόν διωγμόν τῶν Ζηλωτῶν, θά προέλθῃ ἡ ἐρήμωσις τοῦ Ἀγίου Ὁρούς καὶ ἡ καταστροφή αὐτοῦ».

Διέδωκαν –λέγει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος– οἱ «Ζηλωταί» διάφορα πλαστά κείμενα, περιέχοντα ἀναθέματα κατά τῶν παραδεχομένων τό Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον. Πάλιν καλά, ὅτι δέν λέγει «ἐπλαστογράφησαν» σήμερον τά κείμενα ταῦτα, ἀλλ' ὅτι διέδωκαν προϋπόχοντα δῆθεν πλαστά κείμενα. Ἐάν δέν ὑφιστάμην τούς ἀγρίους διωγμούς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἄλλοτε μέν καταγγέλοντός με ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, ἄλλοτε δέ ἀξιοῦντος διοικητικῶς τήν «ρραγδαίως καὶ ἀθορύβως» ἀπέλασίν μου, καί πάντοτε παριστάνοντός με ὡς ἀλλοδαπόν πρός δυσφημισμόν μου, ἐάν λέγω δέν ὑφιστάμην τούς διωγμούς αὐτοῦ, θά ἥδυνάμην κατά πλάτος νά ἀπαντήσω εἰς τά τελεύταια αὐτοῦ ἄρθρα περὶ τῶν δῆθεν «πλαστῶν» κειμένων δημοσιευθέντων εἰς διαφόρους γλώσσας σχετικῶς μέ τήν Συνοδικήν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης τοῦ Ἡμερολογίου. Τοῦτο θέλω πράξει ἐν καιρῷ, περιοριζόμενος σήμερον, ώς ἐν ἀρχῇ εἶπον εἰς σύντομον ἀντέλεγχον τῆς πραγματείας αὐτοῦ ἐξ ὅσων πηγῶν εἶχον προχείρους.

Α. Ἐν ἀρχῇ τῆς ἀρθρογραφικῆς πραγματείας αὐτοῦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν συκοφαντῶν τούς Ζηλωτάς ἀγίους Πατέρας ὅτι δι' ἀνυπάρκτων δῆθεν ἀναθεματισμῶν κατά τοῦ Γρηγορινοῦ Ἡμερολογίου

έτρομοκράτησαν τούς ἀπλοϊκούς εὐσεβεῖς, λέγει σοφιστικώτατα ὅτι: «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ώς καὶ αἱ λοιπαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι (δηλαδή ὁ Μύρων καὶ ὁ Μεταξάκης) δέν παρεδέχθη τὸ Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον, ἀλλ' ἐπέφερε μόνον διόρθωσιν πανθομολογουμένου σφάλματος τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου». Ἐν τούτοις ἀντιφάσκων εὐθύς κατωτέρῳ εἰς τάς αὐτάς γραμμάς, ὡμιλεῖ περὶ συγχύσεως δῆθεν ἥτις θά ἐπήρχετο ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Κράτος τοῦ νέου πολιτικοῦ ἡμερολογίου διότι «δέν ἦτο δυνατόν νά ὑπάρχωσι δύο ἡμερολόγια». Ὁμολογεῖ ἄρα ὅτι περὶ δύο ἡμερολογίων πρόκειται καὶ ὅτι καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀπεδέχθη τὸ νέον Πολιτικόν ἡμερολόγιον. Θέλων δέ νά κολάσῃ τοῦτο προσθέτει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἡρκέσθη εἰς τήν διόρθωσιν «πανθομολογουμένου» δῆθεν σφάλματος τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου. Ἀλλά τί εἶναι τοῦτο; Δέν εἶναι ἀποδοχή τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, "Αν δέ δέν ἐτολμήθη ἀκόμη ἡ ἀλλαγή καὶ τοῦ Πασχαλίου ἐκ φόρου πρός τάς ορτάς ἀπαγορεύσεις τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἔπειται ἄρα γε ἐκ τούτου καὶ μόνον ὅτι δέν ἐγένετο ἀποδοχή τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου καὶ δέν ἀνετράπη ὅλη ἡ ἡμερολογιακή τάξις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ;

Ἡ προσπάθεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν εἶναι νά πείσῃ τούς ἀπλοϊκοτέρους καὶ τούς μή γνωρίζοντας τήν Ἐκκλησιαστικήν ἰστορίαν, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐάν ἀπέκρουσε πάντοτε τήν Γρηγοριανήν μεταρρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου, ἔπραξε τοῦτο διότι ἔξητεῖτο ἡ ἐπιδολή αὐτῆς πρός προστήλυτιστικούς σκοπούς καὶ τήν δι' αὐτῆς ἀνατροπήν τῆς περὶ τῆς Ἔορτῆς τοῦ Πάσχα ἀποφάσεως τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀποφεύγει νά εἴπῃ καὶ ζητεῖ νά ἀποκρύψῃ ὅτι ἀπό τόν 16ον αἰῶνα, ὅτε εἰσήχθη τὸ Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία κατεδίκασε τοῦτο διά πολλῶν Συνοδικῶν ἀποφάσεων. Τονίζει μόνον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὅτι οὐδεμία Σύνοδος καὶ οὐδείς πατριάρχης ἐξέδωκεν ἀνάθεμα σχετικῶς πρός τό Ἡμερολόγιον!

"Αν ὅμως ἀποδειχθῇ διά κειμένων αὐθεντικῶν ὅτι τό Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον ἐν τῷ συνόλῳ του **κατεδικάσθη** ὑπό τῆς Ἐκκλησίας, τί

ἄρα γε εἶναι ἡ Ἐκκλησιαστική αὐτή καταδίκη; Δέν εἶναι ἀπαγόρευσις τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ; Έάν δέ ὀπηγορεύθη καὶ κατεδικάσθη ρητῶς ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τὸ Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον, νομίζει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὅτι ἡ καταδίκη αὐτῇ δέν ἔχει σημασίαν καὶ δύναται νά παραρραθῆ, ἐφ' ὃσον δέν ἔξεδόθη τυχόν ἀνάθεμα σχετικῶς πρός αὐτό; Ἡ καταδίκη καὶ ἀπαγόρευσις τοῦ φόνου, τῆς κλοπῆς, τῆς μοιχείας, τῆς ψευδομαρτυρίας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, διά τὴν μή ἔκδοσιν ἀναθέματος ὡς πρός ταῦτα, δύναται ἄρα γε νά ὑπερπτηθῆ, καὶ νά συγχωρηθῆ ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ παραδίασις τῶν θείων τούτων ἐντολῶν;

‘Αλλ’ ἡ **καταδίκη** ὑπό τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ἐν γένει, αὐτή ἡμάρτιζεν ἐπί τόσους αἰῶνας τήν ἀποδοχήν αὐτοῦ, διότι ἐσεβάσθη ἡ ἐκκλησία τῶν νεωτέρων χρόνων, **τάς καταδικαστικάς διατάξεις** τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλ. “Οχι δέ ἀπλῶς ἡ περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα ἀπόφασις τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπετέλει πρόσκομμα ἡ καταδίκη καθόλου τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου. Ἀπετέλει πρόσκομμα ἡ καταδίκη καθόλου τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου. Δέν ἀπέκρουσε λοιπόν ἀπλῶς ὡς θέλει νά πιστεύῃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος –ή Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τήν Γρηγοριανήν μεταρρύθμισιν, ἀλλά τήν **κατεδίκασεν**. Αὐτός δέ οὗτος ὁ ζητῶν σήμερον νά ἀποκρύψῃ τήν καταδίκην ταύτην Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν τήν διεκήρυξε ἄλλοτε, ὡς θά ἴδωμεν κατωτέρω ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ του Ἰστορίᾳ.

Αἱ ἀποδείξεις

‘Αποδείξεις καὶ κείμενα περὶ τῆς ὑπό τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας **καταδίκης** τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ἔχομεν πολλά:

Α) Καὶ πρῶτον, αὐτό τοῦτο τό κείμενον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου 6', πρός τούς Ἀρμενίους, ᾧν συνυπέγραψε καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Σίλβεστρος, διοῖ περὶ τῆς καταδίκης τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου καὶ ἀποδεικνύει ὅτι κατά τόν 16ον αἰῶνα, ὅτε ἐγένετο ἡ Γρηγοριανή τοῦ ἡμερολογίου μεταρρύθμισις, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέν ἀπέκρουσεν αὐτήν –ώς ἴσχυρίζεται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μόνον καὶ κυρίως διά τήν τολμηθεῖσαν ἀνατροπήν τῆς περὶ τῆς

Έορτῆς τοῦ Πάσχα ἀποφάσεως τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀλλά διότι, ως λέγει ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας, «κακῶς καὶ παρά τινων ἀστρονόμων τῆς Παλαιᾶς Ρώμης ἀφηρέθησαν αἱ δέκα ἡμέραι παρά τοῦ Ὁκτωβρίου μηνός. Πρός τοῖς ἄλλοις γε καὶ σύγχυσιν ἐν ἑαυτῷ περιέχει τό νέον αὐτῶν ἡμερολόγιον καὶ ἀνατροπήν ἀναθεωρούμενον». Δέν ἀπεκρούσθη λοιπὸν ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου μόνον διά τὴν μετατροπήν τῆς ἔορτῆς τοῦ Πάσχα ἀλλά ἀπεκρούσθη τό ὅλον ἡμερολόγιον (καλενδάριον ἢ ὡρολόγιον) διότι «ἔξω παντός λόγου τάς δέκα ἡμέρας τοῦ Ὁκτωβρίου οἱ ἀστρονόμοι τῆς Ρώμης ἐξέδαλον ἵνα φανῶσι μόνοι ως δοκεῖ τοῖς ἀνθρώποις ποιεῖν τι δόξης κενῆς ἔνεκα». Ἐνῷ δέ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἴσχυρίζεται ὅτι τό Ιουλιανόν ἡμερολόγιον μετερρυθμίσθη «διά τό πανθομολογούμενον αὐτοῦ σφάλμα» ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας εἰς τὴν περί ἓς πρόκειται ἀπάντησίν του πρός τούς Ἀρμενίους κραυγάζει: «ὅθεν οὐδείς ὅλων νομισάτω ὅτι τούς παναρίστους ἐκείνους θείους Πατέρας διέλαθε τό δοκοῦν τοῦτο λάθος ἵνα παρά τῶν Ἀστρονόμων τύχῃ βελτίονος διορθώσεως».

Ἄλλα ταῦτα πάντα παρέτρεξεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν διαζόμενος νά ἀνακαλύψῃ δῆθεν πλαστότητα εἰς τό κείμενον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου. Καί ἐνῷ διά νά ἀποδείξῃ τὴν δῆθεν πλαστότητα αὐτῆς παραθέτει ἐκ τοῦ «Τόμου Ἀγάπης» τοῦ Δοσιθέου Ἱεροσολύμων τό γνήσιον, ως λέγει κείμενον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ἱερεμίου πρός τούς Ἀρμενίους, διαπράττει ὁ ἴδιος παράλειψιν καὶ παραποίησιν εἰς τό γνήσιον τοῦτο κείμενον παραλείπων ἐξ αὐτοῦ ὅσα ἀντίθενται πρός τούς μή ἀληθεῖς ἴσχυρισμούς του. Οὕτω παραλείπει ὁλόκληρον τόν τίτλον τοῦ κεφαλαίου καὶ τὴν ἐπιγραφήν ἣν περιέχει ὁ «Τόμος Ἀγάπης» τοῦ Δοσιθέου εἰς ὃ μέρος ὑπάρχει τό κείμενον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ἱερεμίου. Ἐκτός δέ τούτου παραλείπει τό μεγαλείτερον μέρος τοῦ κειμένου τούτου τό ἀναφερόμενον εἰς τὴν κατάκρισιν τοῦ νέου Ἡμερολογίου. Τοῦτο ἀποτελεῖ παραποίησιν τῆς ἀληθείας, τὴν ὅποιαν ὀφίνομεν νά σχολιάσουν οἱ ἀναγνῶσται. Παραθέτομεν δέ ἐνταῦθα ἡμεῖς ἐκ τοῦ «Τόμου ἀγάπης» τοῦ Δοσιθέου σελ. 538) τό πλεῖστον μέρος τοῦ κειμένου τούτου, ἵνα καταδειχθῶσιν αἱ παραλειφθεῖσαι ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν περικοπαί.

Ο τίτλος τοῦ ὅλου κεφαλαίου τοῦ Δοσιθέου, ὁ ἐπαναλαμβανόμενος εἰς ὅλας τάς σχετικάς σελίδας εἶναι «Κατά τοῦ Λατινικοῦ Καλενδαρίου». Αὐτό καὶ μόνον θά ἥρκει ἵνα ἀποδεῖξῃ ὁρθήν τήν ἀντίληψιν, ὅτι τό ὅλον Καλενδάριον τῶν Λατίνων κατεκρίθη οὐχί δέ μόνον ἡ περί τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα ἀνατροπή.

Ἐπειτα δέ τό κείμενον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ιερεμίου τό καταχωριζόμενον εἰς τόν Δοσίθεον φέρει ἐπί κεφαλῆς αὐτοῦ ὡς ἔξῆς τήν ἐπιγραφήν: «Περὶ τοῦ καινοτομηθέντος Καλενδαρίου παρά τῶν Λατίνων ἐπιστολαί τινες» προφανῶς δηλοῦν ὅτι περί τοῦ καινοτομηθέντος Καλενδαρίου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα κείμενα. Ό Αρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καταχωρίζων πρός ἀντιπαραβολήν τά δύο κείμενα, τό γνήσιον, ὡς λέγει, καὶ τό πλαστόν, εἰς μέν τό γνήσιον οὐδεμίαν σημειώνει Ἐπιγραφήν, εἰς δέ τό ὑπ' αὐτοῦ ὄνομαζόμενον πλαστόν σημειώνει «Σιγγίλιον Πατριαρχικόν καὶ Συνοδικόν. Περὶ τοῦ καινοτομηθέντος Καλενδαρίου πρό 12 ἡμέρας ἀρχίζειν τούς μῆνας». Καὶ οὕτω ἐνῷ ὁ Δοσίθεος σημειώνει ρητῶς ὡς ἐπιγραφήν «Περὶ τοῦ καινοτομηθέντος Καλενδαρίου», ταύτην ὁ Αρχιεπίσκοπος καταχωρίζει εἰς τό δῆθεν πλαστόν κείμενον διά νά παραπλανήσῃ τούς ἀναγινώσκοντας ὅτι τό «Περὶ τοῦ καινοτομηθέντος Καλενδαρίου» εἶναι πλαστή προσθήκη μή περιεχομένη εἰς τό γνήσιον κείμενον. Ἀφοῦ δέ καταχωρίζει ὡς ἔχει, τόν πρόλογον τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ιερεμία, ἐπειτα θέτων ὀλίγα ἀποσιωποιητικά τελειώνει τήν ὅλην ἐπιστολήν μέ τόν ἐπίλογον «Καὶ ταῦτα μέν ἡμεῖς πρός ἀμφότερα λέγομεν καὶ λοιπ.».

Τό κείμενον τοῦ Ιερεμίου

Ἄλλά τό κείμενον τοῦ Ιερεμίου εἶναι μακρότατον ὄλόκληρον δέ τά ὑπό τοῦ Αρχιεπισκόπου σκοπίμως παραλειφθέν μέρος, ὅπερ εἶναι σημαντικώτατον ἔχει ὡς ἔξῆς:

«...Δεύτερον καὶ ὑφηγούμεθα παντί χριστιανῷ Ὁρθοδόξῳ βουλομένῳ, ὡς οὐκ ἔστιν ἀσύστατον τό παρ' ἡμῖν Πασχάλιον, ἀλλ' ὡς ἀκόλουθον τοῖς ὁρισθεῖσι τῶν Ἅγιων Πατέρων, μένει ὁρθόν καὶ εἰς αἰῶνας

σταθερόν διαμενεῖ, ἔως οὗ φυλάττει τήν τάξιν ἣν ἔλαχεν ἀπαρασάλευτον, ἀρίστως ἐσκεμένην τοῖς θείοις Πατράσιν, ὃν οὐδείς τῶν νῦν οὔτε τήν Ἐπιστήμην οἶδε τῆς ἀστρονομίας κατ' ἐκείνους τούς ἀρίστους, οὔτε τόν ἀγιασμόν ἔχει, πλὴν εἰ μήπω δοκήσει τά δ' ἄλλα ἐστίν ἀληθείας μακράν. Τεσσάρων γε ὅντων τῶν τοῦ Πάσχα διορισμῶν, ὁ πρῶτος ἐντέλλεται, ὅτι δεῖ μετά τήν ἰσημερίαν τήν Ἔσφινήν τὸ Πάσχα τελεῖν. Ὁ δεύτερος ὅτι μή τήν αὐτήν ἡμέραν τῆς Ἰουδαικῆς τελετῆς. Ὁ τρίτος ὅτι οὐχ ἀπλῶς μετά τήν ἰσημερίαν ἄλλα τήν πρώτην μετ' ἰσημερίαν Πανσέληνον. Ὁ τέταρτος, ὅτι καὶ μετά τήν Πανσέληνον εὐθύς, τῆς ἑδδομάδος τῇ πρώτῃ. "Οθεν οὐδείς ὅλως νομισάτω ὅτι τοὺς Πανταρίστους Ἐκείνους θείους Πατέρας διέλαθε τό δοκοῦν τοῦτο λάθος, ἵνα παρά τῶν ἀστρονόμων τύχη βελτίονος διορθώσεως. Χάριτι τοῦ Χριστοῦ ἀπό τῆς Α΄ Συνόδου καὶ ἔως τοῦ νῦν ἀεὶ τὸ Πάσχα τό ιερόν μετά τό νομικόν γίνεται καὶ ἐν Κυριακῇ, καὶ σύγχυσιν τινά οὐκ ἔγνωμεν ἵνα εἰς διόρθωσιν ἀναστῶμεν.

Καλῶς καὶ γάρ διετυπώθη τοῖς ἀγίοις Πατράσι καὶ αἰωνίως διαμένει ἅπταιστον, κακῶς καὶ παρά τινων ἀστρονόμων τῆς Παλαιᾶς Ρώμης ἀφηρέθησαν αἱ δέκα ἡμέραι παρά τοῦ Ὁκτωβρίου μηνός, Πρός τοῖς ἄλλοις γε καὶ σύγχυσιν ἐν ἑαυτῷ περιέχει τό νέον αὐτῶν ὥροιλόγιον, καὶ ἀνατροπήν ἀναθεωρούμενον. Εἰ γε δὶ' ὅλων ρὸδ ἐνιαυτῶν νυχθήμερον ἐν συνάγουσιν, εῦδηλον ὅτι ἀπό τῆς Α΄ Συνόδου χιλίων διακοσίων ἔξήκοντα πέντε ἐτῶν διελθόντων ἄχρι τοῦ νῦν, ὡς τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ παρεληλυθότων τό πρῶτον ἀπό Χριστοῦ ἔως τῆς Α΄ Συνόδου, ἡμέραι μόνον ἐννέα καὶ ὡραι δέκα παρά μισήν στιγμήν συνάγονται καὶ λείπεται. Εἰ καὶ δὶ' ἑκατόν εἴκοσι χρόνων νυχθήμερον ἐν γενήσεται, ἔσονται ἡμέραι δέκα καὶ ὡραι δέκα, καὶ πλεονάζει. Τά τοιαῦτα καὶ ἐπισφαλῆ φαίνονται. Ἀλλά καὶ κατά τούς τήν Ἐπιστήμην τά ἀστροθεάμονα δεινούς, τόν μέγαν Πτολεμαῖον καὶ ἄλλους, ἐσφαλμένα ταῦτα εὑρίσκονται. Ἐν τριακοσίοις γάρ ἔτεσιν ἐκεῖνοι καὶ μικρόν τί πρός, νυχθήμερον ἐν συνάγεσθαι ἀποφαίνονται, καὶ τοῦτο οὐκ ἀπό τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως, ὅμαλήν γάρ ποιεῖται τήν κίνησιν καὶ ἀπαράκλιτον. Ἀλλά παρά τήν ἀπαρίθμησιν τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἔνιαυτοῦ καὶ

κατά τούτους ήμέραι τέσσαρες καί ὡραι πέντε καί στιγμαί ιερά από τῆς ἐν Νικαίᾳ καί δεῦρο γίνονται. Καί τούτων οὕτως ἀναμετρουμένων καί τῇ Ἑλλήνων σοφίᾳ ἔτι ἀναδείκνυται, ὅτι ἔξω παντός λόγου τάς δέκα ήμέρας τοῦ Ὁκτωβρίου, οἱ ἀστρονόμοι τῆς Ρώμης ἔξενθαλον, ἵνα φανῶσι μόνον ὡς δοκεῖ τοῖς ἀνθρώποις ποιεῖν τι δόξης κενῆς ἔνεκα, βέλτιον οὖν ἦν αὐτοῖς μή καινοτομεῖν καί τοιαῦτα μεταποιεῖν καί τοῖς Ἐκκλησίαις Χριστοῦ στάσεως οὐ μετρίας γίνεσθαι πρόξενοι, ἢ καν δίαν μή ἐπάγειν ἔνεκα τούτων, ὅπερ τολμῶσιν, οὐκ εὔλογον λογίζηται ὡς τοῖς ἀντεχομένοις τά καλῶς ὄρισθέντα τοῖς Ἱεροαγίοις πατράσιν, οὐ μόνον λελογισμένον ἀλλά καί θεῖον. Καί ταῦτα μέν ἡμεῖς πρός ἀμφότερα λέγομεν σημειωσάμενοι καί τό ἀληθές».

α φ π γ ἔτος τό ἀπό Θεανθρώπου. Νοεμδρίου κ. ἴνδικτιῶνος ιερά.

Ο Κωνσταντινούπολεως Ιερεμίας ὁ Ἀλεξανδρείας Σίλβεστρος

Β'. Ἐκτός ὅμως τοῦ κειμένου τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Πατριάρχου Ιερεμίου, ἐπικαλεῖται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος αὐτήν τὴν Συνοδικήν πρᾶξιν τῆς ἐπί τοῦ αὐτοῦ Ιερεμίου τοῦ β' κατά τό ἔτος 1593 συνελθούσης Μεγάλης Συνόδου, ἥτις συνεκλήθη ὅχι μόνον πρός κύρωσιν τοῦ ἰδρυθέντος Ρωσικοῦ Πατριαρχείου ἀλλά καί πρός ἀποδολήν τοῦ νέου Καλενδαρίου. Καί εἰς τήν καταχώρησιν τοῦ κειμένου τῆς πράξεως ταύτης, ἦν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἰς τά ἄρθρα του λέγει ὅτι ἀντέγραψεν ἀπό τὸν «Τόμον Ἀγάπης» τοῦ Δοσιθέου, ἐτήρησε τήν αὐτήν τακτικήν τῶν... ἀποιωπτηικῶν, παραλιπών ὄσα μέρη τῷ ἥσαν ἀσύμφορα ἐνῷ παραθέτει ὡς πλαιστόν δῆθεν κείμενον τῆς αὐτῆς πράξεως, τήν συλλογήν διαφόρων περικοπῶν αὐτῆς ὑπάρχουσαν εἰς κώδικας διαφόρων Μονῶν.

Ἡ πρᾶξις τῆς ἐπί Ιερεμίου Μεγάλης ταύτης Συνόδου ἦσαν μετέσχον ἀφ' ἐνός μέν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Πηγᾶς, ἀντιπροσωπεύσας τὸν Ἀντιοχείας Ἰωακείμ καὶ τὸν Σωφρόνιον Ιεροσολύμων, ἀφ' ἐτέρου δέ 41 Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἶνε δημοσιευμένη εἰς τὸν «Τόμον Ἀγάπης» τοῦ Δοσιθέου ἐν σελ. 541. Ἐχει δέ καί αὐτῇ ἐν τῷ Τόμῳ ἐπικεφαλίδα τήν ἔξης:

«Πρᾶξις Συνοδική ἐν ᾧ καί ἀποδολή τοῦ νέου Καλενδαρίου, ἥτοι τῆς περὶ τό Πάσχα Λατίνων καινοτομίας»

’Ακολουθεῖ είτα ὁ Πρόλογος, ὃν καταχωρίζει καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἰς χωριστήν στήλην ὄνομάξων αὐτήν «γνήσιον κείμενον». Ἄλλα λησμονῶν ὅτι ὄμιλει περὶ γνησιότητος παραλείπει εὐθύς ἀμέσως ἐξ αὐτῆς ὀλόκληρον τὴν ἀνωτέρῳ ἐπιγραφήν ἵνα ἀποφύγῃ τὴν λέξιν «ἀποβολή, τοῦ νέου Καλανδαρίου».

Μετά δέ τὸν Πρόλογον ὑπάρχει τὸ ἔξιτον ἐκτενές κείμενον τὸ ὅποιον πάλιν ὀλόκληρον παραλείπει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

«...Μελέτιος ὁ Μακαριώτατος Ἀλεξανδρείας εἶπεν. «Οἴδατε ἀδελφοί, ὅτι χαρακτηριστικόν τῆς πρόστιν τὸν Σωτῆρα καὶ Θεόν ἡμῶν ἀγάπης ἡ ποιμαντική ἐστίν ἐπιμέλεια. Πέτρε γάρ φησί, φιλεῖς με, πούμαινε τὰ πρόδραμα μου, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἡμεῖς πολλοὺς πολλάκις ἀγώνας τε καὶ πόνους καὶ κινδύνους ὑπεμείναμέν τε καὶ ὑπομένομεν ὡς οἴδατε, καὶ νῦν γε ἐπειδή πρόστιν ἡμᾶς γράμματα ἀπεστάλη, παρά τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ, τοῦ ὀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων ἀξιοῦντα παραγενέσθαι ἡμᾶς εἰς Κωνσταντινούπολιν, τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀναγκῶν χάριν. Ἐγώ γε καὶ τοῖς γράμμασι τοῖς ἀπό Μοσκοβίας τῆς ὀρθοδοξοτάτης παρά τοῦ εὐσεβάστου Θεοδώρου ἐντυχιῶν, καὶ ἐκατέρου τῶν πραγμάτων ὑπερφροντίζων τῆς τε ἀνάγκης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς δασιλικῆς ἀξιώσεως, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν ἀκριβῶς τά λεγόμενα παρ' ἡμῶν σκεψαμένη συμψηφίσασθαι ἡμῖν περὶ τῶν λεχθησομένων, ὅπερ: ἂν δίκαιον εἴναι φανῇ. Πρῶτον τοιγαροῦν, ἐπειδή Θεοῦ Χάριτος ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κατηρτισμένη ὑπάρχουσα, καὶ κατά τά τῆς εὐσεβείας δόγματα τελείαν εἴληφε κατάστασιν ἐν τοῖς ὄρισθεῖσι καὶ τρανωθεῖσιν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος διά τῶν Ἀποστόλων καὶ Πατέρων Ἀγίων, διαπρεψάντων ἐνταῦθα, ἐν τε τῇ Ἀγίᾳ Συνόδῳ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ Θεοφόρων Πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ταῖς καθεξῆς οἰκουμενικαῖς ἐξ συνόδοις, μέχρι τῆς ζ' τῆς τό δεύτερον ἐν Νικαίᾳ συναθροισθείσης ὡσαύτως καὶ ταῖς μεταξύ τῶν ἐπτά οἰκουμενικῶν κατά διαφόρους καιρούς συναχθείσαις τοπικαῖς τῶν Ὁρθοδόξων συνόδοις, Ἐπειδή τοίνυν τό τέλειον εἴληφεν ἡ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησία, οὐ μόνον κατά τά τῆς θεογνωσίας καὶ εὐσεβείας δόγματα, ἀλλά καὶ κατά τὴν ιεράν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων κατάστασιν, δίκαιον ἐστιν

καί ἡμᾶς, πάντα νεωτερισμόν τῶν τῆς Ἐκκλησίας περιβόλων περιορίζειν, εἰδότες ὑπαιτίους γεγονέναι ἀεὶ τούς νεωτερισμούς τῆς τῶν Ἐκκλησῶν συγχύσεώς τε καί διαστάσεως, ἀλλά τοῖς ὄροις ἐπεσθαι τῶν Ἅγιων Πατέρων, τά παρ' αὐτῶν δογματισθέντα ἀπαράτρωτα, δίχα προσθήκης ἥστινος οὖν, καί χωρίς ἀφαιρέσεως ἐντερνιζομένους κατά τόν πρῶτον τῆς Οἰκουμενικῆς ἐδόμης Συνόδου κανόνα οὗτως ἔχοντα. «Τοῖς τήν ἱερατικήν ἀξίαν κ.λπ. κ.λπ.».

'Ομιλεῖ λοιπόν καί ἡ Συνοδική αὕτη πρᾶξις ὅχι μόνον περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἀλλά ἐν γένει περὶ ἀποβολῆς παντός νεωτερισμοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἢτις πλέον, ὡς λέγει, **ὑπάρχει κατηρητισμένη καί ἡτις «τό τέλειον εἴληφεν»**, δηλαδὴ ἔχει εἰς τήν τελειότητα καί τά δόγματά της καί τό ὅλον αὐτῆς καθεστώς ὡς πρός τήν τάξιν αὐτῆς, δηλ. ὡς πρός τάς ἑορτάς της, τά τῆς νηστείας καί ἐν γένει τά τῆς θείας λατρείας. Νεωτερισμόν δέ ἀπόβλητον ἐννοεῖ προφανῶς τήν ἡμερολογιακήν μεταρρύθμισιν, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας προεκλήθη ἡ Συνοδική αὕτη πρᾶξις.

Ἡ Ἐκκλησιαστική Ἰστορία

Γ). "Οτι κατεδικάσθη ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ὅχι μόνον ἡ ἀνατροπή τοῦ Πασχαλίου, ἀλλ' ἐν γένει ἡ εἰσαγωγή τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καί ἀπεκρούσθη οἰαδήποτε διόρθωσις τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου 6εδαιοι κατηγορηματικῶς ἡ Ἐκκλησιαστική Ἰστορία διερμηνεύουσα τό πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τήν κοινήν συνείδησιν αὐτῆς. Ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἰστορίᾳ Μελετίου ἀρχαίου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἐν Τόμῳ 3ῳ καί ἐν σελίδῃ 402 §9 σημειοῦνται τά ἔξῆς: «Πατριαρχεύοντος τούτου τοῦ Ἱρεμίου σύνοδος Μητροπολιτῶν συνήχθη ἐν Κων/πολει τῷ αφπγ' (1583) ἐπιδημεύσαντος καί Σιλβέστρου τοῦ Ἀλεξανδρείας, ἢτις κατακρίνασσα τό καινοτομηθέν ὑπό Γρηγορίου τῆς Ρώμης Καλενδάριον, δέν τό ἐδέχθη κατά τήν αἵτησιν τῶν Λατίνων».

Δ). Τήν αὐτήν πληροφορίαν περὶ καταδίκης τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου μᾶς δίδει ἡ Ἐκκλησιαστική Ἰστορία τοῦ Φιλαρέτου Βαφείδου, Μητροπολίτου Διδυμοτείχου ἐν Τόμῳ 3ῳ (1453-1908) ἐν σελ.

124-125 γράφουσα περὶ τῆς ἐκδοθείσης τῷ 1583 ἐπιστολῆς τοῦ Πατριάρχου Ἰερεμίου τοῦ Β' ἥτις, ὡς λέγει ὁ Βαφείδης, ἐγράφη συνεπείᾳ τῆς κατά τό ἔτος ἐκεῖνο συγκροτηθείσης ἐν Κων/πόλει συνόδου καὶ ἥτις κυρίως –λέγει ὁ Βαφείδης– καταδικάζει τὸ Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον. Παρακατών δέ ὁ αὐτός ἰστορικός λέγει: «όμοιώς κατά τό 1587 συνεκροτήθη Σύνοδος ἐν Κων/πόλει, ἐν ᾧ παρόντων Ἰερεμίου τοῦ Β', Μελετίου τοῦ Πηγᾶ καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου κατεκρίθη τοῦ Ἡμερολογίου ἡ διόρθωσις ὡς ἐπισφαλής καὶ οὐκ ἀναγκαία, πρόξενος δέ μᾶλλον πολλῶν κινδύνων.

Ε΄) Αὐτός οὗτος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, ὡς Καθηγητής τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἰστορίας ἐν τῇ «περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων» συγγραφή του (σελ. 482 ἀναφέρει περὶ τῆς καταδίκης τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ὑπό τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπί Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων γράφων ἐπί λέξει: «Ἐνεκα τῆς πάλης αὐτῆς ἐξῆλθεν ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ὁ Δ΄ εἰς περιοδείαν τῷ 1583 πρό συλλογήν ἐράνων, μεταβάς δέ εἰς Κων/πόλιν τῷ ἔτει ἐκείνῳ συμμετέσχε τῆς ἐκεῖ συγκροτηθείσης συνοδικῆς διασκέψεως πρός ἀποκήρυξιν τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου... Τῆς ἀποφάσεως ταύτης συμμετέσχε διά τοῦ Πατριαρχικοῦ αὐτοῦ κύρους καὶ ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος, ὅστις ἀποφαίνεται ὅτι μετά τήν καταδίκην τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα». Ό αὐτός δέ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος ἐν ἔτει 1918 δημοσιεύσας ἐν τῷ «Ἐκκλησιαστικῷ Κήρυκῳ» Ἀθηνῶν πραγματείαν του περὶ τοῦ Ἡμερολογίου καὶ σχολιάζων τήν γνωστήν πρός τόν Δαπόντε Δόγην τῆς Ἐνετίας ἐπιστολήν τοῦ Πατριάρχου Ἰερεμίου, γράφει τά ἐξῆς: Ἡ ἐπιστολή αὕτη τοῦ Πατριάρχου (Ιερεμίου Β') χαρακτηρίζει ὡς ἄριστα τήν θέσιν ἦν εὐθύς ἀμέσως κατέλαβεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπέναντι τῆς Γρηγοριανῆς τροποποιήσεως τοῦ Ἡμερολογίου. Θεωρεῖται αὕτη ὑφ' αὐτῆς ὡς μία τῶν «πολλῶν καινοτομῶν τῆς πρεσβυτέριας Ρώμης, παγκόσμιον σκάνδαλον καὶ αὐθαίρετος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων καταπάτησις».

ΣΤ') Ό νεώτερος Ιστορικός καί δεινός Κανονιολόγος Σεβ. Μητροπολίτης Κασσανδρείας διά προτάσεώς του, ἦν ύπερβαλεν εἰς τήν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος τῷ 1929, ὑπογεγραμμένης καί ύπό τῶν Σέδ. Μητροπολιτῶν Δρυΐνουπόλεως καί Δημητριάδος, ώς καί διά τοῦ ύποβληθέντος εἰς αὐτήν μακροῦ ύπομνήματός του, κατήγγειλε τὸ Νέον Ἡμερολόγιον ώς ἔργον ἀσεβείας ἐναντὶ τῶν ἐπτά Ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί ώς ύποσκάπτον τά θεμέλια τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἐβεδαίουν δέ οἱ ἀνωτέρῳ τρεῖς Ἱεράρχαι εἰς τήν ύποβληθεῖσαν ὑπὲρ αὐτῶν πρότασιν, ὅτι πάντες οἱ Πατριάρχαι τῆς κατά Ἀνατολάς Ὁρθοδοξίου Ἐκκλησίας ἐν Κοινῇ Συνόδῳ ἐπί Ἱερεμίου τοῦ Τρανοῦ καί λοιπῶν ἀπέκλεισαν δι' ἀναθέματος τήν ἀποδοχήν τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου. Ό δέ Σ. Μητροπολίτης Κασσανδρείας χαρακτηρίζει ἐν τῷ ύπομνήματί του ἐκείνῳ τήν γενομένην ἡμερολογιακήν διόρθωσιν ώς παράτολμον καί ἀντικανονικήν πρᾶξιν.

Z) Ό Ρῶσσος ἀρχιμανδρίτης Πορφύριος Οὐσπένσκι, κατά τό ἔτος 1880 ἐδημοσίευσεν εἰς τά Ρωσσικά περιοδικά καί τά Πρακτικά τῆς Μεγάλης Συνόδου 1583-1593 καί τήν ἀπόφασιν ἡ Σιγγύλιον ἐπί Ἱερεμίου τοῦ Β'. Ἀντέγραψα δέ ταῦτα οὐχί ἐκ τῶν κωδίκων τοῦ Ἀγ. "Ορούς ἀλλ' ἐκ τῆς Μεγάλης Βιβλιοθήκης τοῦ "Ορούς Σινᾶ, ἐνθα ύπάρχουν ἐν χειρογράφῳ κώδικι τά ἄνω στοιχεῖα περὶ τῆς καταδίκης τοῦ Νέου Ἡμερολογίου. Καί πάντα ταῦτα ἐδημοσίευσεν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ρουμανίας εἰς τά ἐπίσημα περιοδικά αὐτῆς «Ὁρθόδοξος» ἀρ. 11 1880 καί «Ρουμανική Ὁρθ. Ἐκκλησία» ἀρ. 12 1881 ὑπό τόν τίτλον «Ἐπίσημα ἔγγραφα περὶ τῆς καταδίκης τοῦ Νέου Καλενταρίου τοῦ Πάπα». Καί ταῦτα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τήν Ρουμανίαν ἀκριβῶς καθ' ἥν ἐποχήν στενοκέφαλοί τινες νεωτερισταί ἥθελησαν νά κάμουν λόγον περὶ ἀλλαγῆς τοῦ Ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου. Ἀλλ' ἡ παρουσία τῶν ἄνω ἐπισήμων ἔγγραφων περὶ καταδίκης τοῦ Νέου Ἡμερολογίου ἔχαλιναγώησε τάς καινοτομικάς ὁρμάς των Ἐπιπλέον δέ ἡ Σύνοδος ἐπί τῇ δάσει τούτων καθαρά ἐδήλωσεν ὅτι «Οὐδεμία Ἐκκλησία δύναται νά μεταβάλῃ τό Ὁρθ. Ἡμερ. ἄνευ κινδύνου νά γίνη σχισματική ἐν σχέσει πρός τάς ἄλλας Ὁρθ. Ἐκκλησίας».

Παράτολμος αύθαιρεσία

"Οταν τοιαύτας ἀναμφισθήτους ἰστορικάς μαρτυρίας καί ὄμολογίας καί ἀποφάνσεις ἔχομεν περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καταδίκης τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ὑπό τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς καινοτομίας ἀντιθανούσης εἰς τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, δέν εἶναι αύθαιρεσία παράτολμος καί ἀντίθετος πρός τὴν ἰστορικήν ἀλήθειαν, ψευδής δέ διακήρυξις, τό γραφόμενον καί ἐπαναλαμβανόμενον στομφωδῶς ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ὅτι «κούδεποτε κατεδικάσθη ὑπό τῆς Ὁρθοδοξίας τό νέον ἡμερολόγιον» καί ὅτι δέν ἀπεκλείσθη ὑπ' αὐτῆς πᾶσα διόρθωσις τοῦ Ἰουλιανοῦ; Εἶναι δέδαιον καί ἀναμφισθήτητον ὅτι μεταβολή τοῦ Πασχαλίου ἔξυπονοεῖ μεταβολήν τοῦ Ἡμερολογίου, ἥτοι παντός τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ συστήματος καί τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἐνιαυσίου περιόδου καί τῶν κινητῶν ἑορτῶν καί ἀντιθέτως μεταβολή τοῦ ἡμερολογίου, ἔξυπακούει ἀπαραιτήτως τήν μεταβολήν τοῦ Πασχαλίου, διότι τό Πασχάλιον τῆς Ἐκκλησίας ὄλοκληρον εἶναι προσηρμοσμένον ἐπί τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου, ὡς εἶναι προσηρμοσμένον ἐπ' αὐτοῦ τό ἑορτολόγιον ὅλου τοῦ ἔτους. Ἐπίσης προκύπτει ἐξ ὅλων τῶν κειμένων Συνοδικῶν πράξεων καί Πατριαρχικῶν ἀποφάσεων, ἐξ ὅλων τῶν λόγων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ὅτι ἡ ἀνατροπή τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἡ ἀνατροπή τοῦ Πασχαλίου καί ἡ διόρθωσις τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου ταυτίζονται, διότι οἱ ὄμιλοι ὑπέρ τοῦ Πάσχα ὄμιλοι ὑπέρ τοῦ «νέου Καλενταρίου» καί τανάπαλιν. Τό ὅλον, τό κύριον θέμα, εἶναι τό ἡμερολόγιον καί τό μέρος τό ἑξαρτώμενον ἀναποστάτως ἐκ τοῦ ἡμερολογίου, εἶναι ἡ ἑορτή τοῦ Πάσχα. Οὐδείς ἐσκέφθη νά χωρίσῃ τό Πάσχα ἀπό τό ὅλον ἡμερολόγιον καί οὐδείς Πατήρ, οὐδεμία Σύνοδος, οὐδεμία Πατριαρχική πράξις διακρίνει ὡς πρός τήν καταδίκην τόν νεωτερισμόν τῆς διορθώσεως τοῦ Πασχαλίου ἀπό τόν νεωτερισμόν τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου. Ἀμφότερα εἶναι ἀλληλένδετα ἑξαρτώμενα τό ἐν ἐκ τοῦ ἄλλου. Τό πνεῦμα δέ ὅλων τῶν σχετικῶν Κανόνων καί τῶν συνοδικῶν πράξεων καί Πατριαρχικῶν ἀποφάσεων εἶναι ρητή κατάκρισις καί καταδίκη τοῦ Παπικοῦ νεωτερι-

σμοῦ, ἡτοι τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, ώς ἀνατρέποντος τήν καθεστηκυίαν τάξιν καὶ συνήθειαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ».

“Οταν ταῦτα εἶναι ἀναμφισδήτητα καὶ εἶναι ἐπίσης ἀναμφισδήτητον ὅτι διά Συνοδ. ἀποφάσεων καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ὁρίζονται ἀναθεματισμοί καὶ ἀφορισμοί διά τήν μετατροπήν τοῦ Πασχαλίου, ἡτις γενικῶς κατεχορίθη καὶ κατεδικάσθη ἐκκλησιαστικῶς δέν εἶναι αὐτονότον καὶ καταφανές ὅτι αἱ καταδίκαι καὶ τά ἀναθέματα τά ἀπαγγελθέντα κατά τῆς καινοτομίας τοῦ Πασχαλίου εἶναι συγχρόνως καταδίκαι καὶ ἀναθέματα ἀπαγγελθέντα κατά τῆς διορθώσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου τῆς συνεπαγομένης τήν ἀνατροπήν τοῦ ὅλου Πασχαλίου κύκλου; Ἡ Ζ' Οἰκουμενική Σύνοδος ὅμιλει περὶ «κεκρατηκύιας συνηθείας» ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἀναφωνεῖ: «Μή καινοτομίαν καὶ ἀφαίρεσιν ποιήσασθαι τῆς εὐσεβῶς ἐν ἡμῖν κεκρατηκύιας συνηθείας. Τά γάρ παραδοθέντα ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ οὔτε προσθήκην οὔτε μείωσιν ἐπιδέχεται, μεγίστη γάρ τὸν προστιθέντα ἢ τὸν ἀφαιροῦντα τιμωρία δεσμοῖ Ἐπικατάρατος γάρ φησιν, ὃς μετατίθησιν ὅρια πατέρων αὐτοῦ». Δέν εἶναι τοῦτο φοβερά καταδίκη καὶ ἀναθεματισμός καὶ κατάρα κατά τῶν ἀποτολμώντων πᾶσαν καινοτομίαν εἰς τήν «κεκρατηκυίαν συνηθείαν» καὶ δή εἰς τό τῆς Ἐκκλησίας ἡμερολόγιον;

Ἡ Ζ' Οἰκουμενική Σύνοδος ἔκτός τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς ἐξέδωκε καὶ τὸν "Ορον αὐτῆς, ὅστις περιφρούρει τούς θεσμούς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τήν παράδοσιν αὐτῆς. Καὶ εἰς τὸν "Ορον τοῦτον περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἔξῆς διάταξις: «Εἴ τις πᾶσαν παράδοσιν Ἐκκλησιαστικήν ἔγγραφόν τε ἢ ἄγραφον ἀθετεῖ, ἀνάθεμα». Τό δέ «Συνοδικόν» τοῦ Τριαδίου τό ἀναγινωσκόμενον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατά τήν Κυριακήν τῆς Ὁρθοδοξίας μεταξύ τῶν ὀναθεμάτων περιλαμβάνει τά ἔξῆς: «Ἔταντα τά παρά τήν Ἐκκλησιαστικήν παράδοσιν καὶ τήν διδασκαλίαν καὶ ὑποτύπωσιν τῶν ἀγίων καὶ ἀοιδίμων Πατέρων καινοτομηθέντα, ἢ μετά ταῦτα πραχθησόμενα Ἀνάθεμα γ'».

Δύναται τις νά εἴπῃ σοβαρῶς λελογισμένως καὶ ἐν καλῇ πίστει ὅτι αἱ ἀνωτέρω τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου διατάξεις δέν ἐφαρμόζονται καὶ διά τήν ἀθέτησιν τῆς περί τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ἐκκλησίας συνηθείας καὶ παραδόσεως;

‘Αναφωνῶν ὁ Δοσίθεος Ιεροσολύμων ὅτι «Τέσσαρα μεγάλα θηρία ἐγέννησεν ὁ ιστ’ αἰών, τήν αἴρεσιν τοῦ Λουθήρου, τοῦ Καλδίνου, τῶν Γιεζουβιτῶν καὶ τήν αἴρεσιν τοῦ νέου Καλενδαρίου, κατά τῆς ὥποιας ἀπεφάνθη ἡ ἐν Κων/πόλει Μεγάλη Σύνοδος ἐπί τοῦ Ιερεμίου» δέν διερμηνεύει τήν κρατοῦσαν τότε κοινήν ἐκκλησιαστικήν συνείδησιν, τό πνεῦμα καὶ τό νόημα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων, καθ’ ἄς καὶ ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Ἡμερολογίου εἶναι καταδικασθεῖσα καὶ ἀναθεματισθεῖσα αἴρεσις καὶ ὅτι οἱ ἀκολουθήσαντες τό νέον Παπικόν ἡμερολόγιον ὑπόκεινται εἰς τήν αὐτήν μετά τῶν αἰρετικῶν κατάκρισιν;

Δέν εἶναι δυνατόν νά δεχθῶμεν ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὁ καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ ἰστορικός συγγραφεύς δέν κατανοεῖ τά ἀνωτέρω, τά ὥποια ὁ ἴδιος ἄλλοτε ἐδίδαξε καὶ ἐκήρυξε. Δέν εἶναι δυνατόν νά μή ἔχῃ τήν ὁρθήν ἀντίληψιν περὶ τῆς σοδαρότητος, τῆς καταδίκης καὶ τοῦ ἀναθεματισμοῦ τῆς καινοτομίας τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου. Τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι θεωρεῖ τό Ἐκκλησιαστικόν ἡμερολόγιον σοδαρώτατον ζήτημα δυνάμενον νά συνεπαγάγῃ τό ἀνάθεμα, ὥστε ὁ ἴδιος πρό τινων ἐτῶν ὡς Πρόεδρος τῆς Ἰ. Συνόδου ἀντιθέτως πρός ὅτι σήμερον κηρύττει, ἀνεθεμάτισε καὶ ἀφώρισεν εὐσεβεστάτας μοναχάς τῆς Τήνου διότι εἶχον τό σθένος νά ἀκολουθῶσι τό ἐκ παραδόσεως αἰώνων ἐφαρμοιζόμενον Ἰουλιανόν Ἡμερολόγιον.

Εἶνε φαρισαϊκή προσήλωσις εἰς λέξεις καὶ γράμματα νά ἀποφαινώμεθα ὅτι διά τήν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου δέν ἀναφέρεται ἡ λέξις «ἀνάθεμα» εἰς τάς Πατριαρχικάς ἀποφάσεις. Διότι τί ἄλλο σημαίνουν αἱ ἀπαντώμεναι εἰς τάς ἀποφάσεις ταύτας ἐκφράσεις «ἀπέκρουσεν, ἀπέβαλε, κατέκρινε, κατεδίκασε» τό Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον, εἰμή ἀποδοκιμασίαν καὶ ἀναθεματισμόν;

‘Ο ἀναγινώσκων τήν Ἀρθρογραφικήν ἐπίθεσιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κατά τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν καὶ βλέπων μετά πόσης εὐκολίας καὶ ἀποφθεγματικότητος ὄμιλεī οὗτος περὶ πλαστότητος καὶ παραποτήσεως ἱερῶν κειμένων ὑπ’ αὐτῶν καὶ ὅτι παραθέτει εἰς ἀντιδολήν φωτοτυπημένα κείμενα γνήσια δῆθεν καὶ πλαστά νομίζει ὅτι πρόκειται περὶ ἀποκαλύψεως κανενός φοβεροῦ ἐγκλήματος, περὶ προσδολῆς τοῦ

‘Ομοιουσίου τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἡ περί παραχαράξεως τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως; Καὶ ἀπὸρῶν Ἐρωτᾷ: Ἀλλά τί ἔπραξαν τέλος πάντων οἱ Ζηλωταὶ Μοναχοί, ὁ Ἰάκωβος Νεασκητιώτης –ό κατά τὸν Ἀρχιεπίσκοπον αὐτουργός τῆς Πλαστογραφίας, μᾶς Συνοδικῆς ἀποφάσεως– καὶ οἱ νεώτεροι Ἅγιορεῖται Ζηλωταί; Ποῖον ἰδιοτελῆ σκοπόν ἐπεδίωκον διά νά διαπράξουν τοιούτον ἔγκλημα; Ἡσαν τάχα ὅργανα προπαγάνδας ἀντιθρησκευτικῆς; Ἡσαν ἄπιστοι καὶ ἐμπαῖκται τῶν Θείων Πατέρων; ἡ ἥσαν λαοπλάνοι καὶ ἐκμεταλλευταί;

Τίποτε ἔξ αὐτῶν ἀπολύτως. Οἱ Ζηλωταὶ Ἅγιορεῖται δέν ἔπραξαν τίποτε ἄλλο ἡ νά ἐπαναλάβουν καὶ νά διαδόσουν καὶ νά ἔξαρουν τὰς Συνοδικάς πράξεις καὶ Πατριαρχικάς ἀποφάσεις, ἃς εὔρον εἰς Κώδικας καὶ εἰς βίβλους τοῦ ιστ’ αἰῶνος, καὶ τῶν μετέπειτα. Καὶ αἱ ἀποφάσεις αὗται καὶ αἱ Συνοδικαὶ πράξεις – ἀναμφισβήτητα ιστορικά κειμῆλια – καταδίωσι τῆς καινοτομίας τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἡμερολογίου, καὶ τὴν καταδικάζουν καὶ ἀναθεματίζουν τούς ἀκολουθοῦντας αὐτήν. Ἡν ὁ Ἰάκωβος Νεασκητιώτης καὶ οἱ Ζηλωταὶ Ἅγιορεῖται συλλέξαντες ἐπιμελῶς πάντα ταῦτα τά ἔγγραφα τά ἐπέγραψαν ώς Σιγγίλια, ἡ ώς πράξεις, ἡ ώς ἀποφάσεις, ἡ ώς Κανόνας, ἡ ἄν συνέταξαν περιλήψεις αὐτῶν, ἡ ἄν τὰς ἐφωτοτύπησαν, ἡ ἄν τὰς διένειμαν εἰς φυλλάδια διά τούς πιστούς, ὅμως δέν ἡλλοίωσαν οὔτε τὴν οὐσίαν οὔτε τό πνεῦμα καὶ τὴν ἔννοιαν αὐτῶν ὥστε νά κατηγορῶνται καὶ χλευάζωνται ώς πλαστογράφοι.

Ποῖον συμφέρον εἶχεν ὁ Ἰάκωβος Νεασκητιώτης νά πλαστογραφήσῃ τά περί τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου κείμενα ἀφοῦ τότε δέν εἶχεν ἀνακινηθῆ τό ἡμερολογιακόν ξήτημα καὶ ούδείς εἶχε σκεφθῆ διά τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Γρηγ. Ἡμερολογίου; Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐν τούτοις μέ ὅλην τὴν κακήν προσπάθειάν του καὶ τάς φωτογραφικάς του πλάκας καὶ τάς κατά τῶν Ζηλωτῶν Πατέρων συκοφαντίας του δέν ἀπέδειξε διά τῶν ἀρθρῶν του τίποτε ἀπό ὅσα κατηγορεῖ, ἡδίκησε δέ μόνον ἑαυτόν καὶ διέψευσε τὴν φήμην του ώς ιστορικοῦ, ἐπιπολαίως καὶ ἀδιαθῶς ἀλιεύσας ἀποκόμματα ἐγγράφων κατασπαράξας δέ ταῦτα ἵνα τά ἀποδείξῃ πλαστά.

B. Εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους

Προσεπάθησεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἰς τά ἄρθρα του νά παραστήσῃ ὅτι ἡ καινοτομία τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου εἶναι ἀσήμαντον πρᾶγμα ἀποτελοῦν ἀπλήν ἡμερολογιακήν διαφοράν 13 ἡμερῶν καὶ ψέγει τούς Ζηλωτάς Ἀγιορείτος ὅτι διά νά τρομοκρατήσουν τήν συνείδησιν τῶν ἀπλοικῶν ἀνεξήτησαν ἀναθέματα πάσης ἐποχῆς στρεφόμενα κατά τῶν αἰρετικῶν καὶ κατά τῶν νεωτεριστῶν, καὶ ἐδημοσίευσαν ταῦτα ὡς ἔχοντα σχέσιν μέ τήν διαφοράν τῶν 13 ἡμερῶν! Τοῦτο εἶναι τοὐλάχιστον ἀπλοϊκότης· διότι ἀπεδείξαμεν ἀνωτέρω, ὅτι, καὶ οἱ μεταρρυθμισταί τοῦ ἡμερολογίου κατεδικάσθησαν, καὶ πᾶς νεωτερισμός ὡς ἀθετῶν τήν Ἐκκλησιαστικήν πρᾶξιν καὶ παράδοσιν ἀνεθεματίσθη. Ἄλλ' ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπινοεῖ διά τῶν ἄρθρων του καὶ ἄλλο ἀβάσιμον καὶ ἀδαθές ἐπιχείρημα ὅτι τάχα ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἡ Ἐκκλησία, καθ' ὃ εἶχε δικαίωμα, ἐν τῇ μερίμνῃ περὶ τῶν πιστῶν καὶ δεικνύουσα τάχα ὅτι τά τῶν ἡμερῶν καὶ τοῦ χρόνου τῶν ἑορτῶν οὐδαμῶς θίγουσι τά δόγματα αὐτῆς, ἐκανόνισε μέν τά τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα ἀσχέτως πρός οἰανδίποτε ἡμερομηνίαν, μετέθηκε δέ τήν ἑορτήν τῶν Χριστουγέννων ἀπό τῆς 6 Ἰανουαρίου εἰς τήν 25 Δεκεμβρίου, τήν ἑορτήν τῶν Ἅγ. Ἀποστόλων ἀπό τῆς 28 Δεκεμβρίου εἰς τήν 29 Ιουνίου κ.λπ.

Λησμονεῖ ὅμως ἡ θέλει νά λησμονῇ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὅτι ἡ Ἐκκλησία καθ' ἓν ἐποχήν μετέθετε τάς ἀνωτέρω ἑορτάς δέν ἥτο ἀκόμη πλήρως κατηρτισμένη καὶ δέν εἶχεν ὀλοκληρώσει διά τῶν ἐπτά Οἰκουμενικῶν Συνόδων τό καθεστώς αὐτῆς. Ἀφ' ἡς ὅμως ἐθέσπισε τό καθεστώς αὐτῆς καὶ ἀφοῦ καταρτισθεῖσα πλήρως «τό τέλειον εἴληφεν», ὡς λέγει ἡ Συνοδική πρᾶξις τοῦ Ιερεμίου καὶ ἀφοῦ ὑψωσεν ὡσεί δόγμα τάς παραδόσεις καὶ τάς συνηθείας αὐτῆς καὶ ἀνεθεμάτισε πάντα νεωτερισμόν καὶ πᾶσαν παράδασιν αὐτῆς, οὐδεμίσιν ἀπολύτως ἐπέφερε μεταβολήν εἰς τάς ἑορτάς. Καὶ διά τοῦτο τό ἑορτολόγιον τῆς Ἐκκλησίας προσηρμοσμένον εἰς τό Ιουλιανόν Ἡμερολόγιον ἔμεινε καὶ κατά τούς δὲ καὶ εἰς αἰῶνας ὀναλλοίωτον, διότι οὐδείς ἄνευ νέας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, εἶχε τήν τόλμην νά κάμνη μεταθέσεις ἑορτῶν, ὑποπίπτων ὡς νεωτεριστής εἰς τάς ἀπαγορεύσεις καὶ τά ἀναθέματα τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Λέγει ἀκόμη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὅτι ἀπό αἰῶνος, ὅτε ἐγένοντο αἱ ἀνωτέρῳ μεταθέσεις ἑορτῶν τινων, μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἔληξαν καὶ οἱ περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα διαφωνίαι οὐδείς ἐτόλμησε νά εἴπῃ ὅτι ἀνετράπη, ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Λέγει δέ τοῦτο διότι οἱ τε Ζηλωταὶ Ἀγιορεῖται καὶ πάντες οἱ Χριστιανοί οἱ μή δεχθέντες τήν καινοτομηθεῖσαν τελευταίως ἡμερολογιακήν ἀνατροπήν καὶ διά τοῦτο εὐλόγως καὶ δικαίως κληθέντες Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι, κατήγγειλαν καὶ κατεδίασαν τήν διά τῆς αὐθαιρέτου εἰσαγωγῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ἐπελθοῦσαν διαιρεσιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διάσπασιν τῆς ἐνότητος αὐτῶν. Ἀλλά καὶ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ δέν λέγει τήν ἀλήθειαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν σοφιστευόμενος καὶ παραπλανῶν τούς ἀναγνώστας του. Διότι ἀείποτε ἡ μόνη μέριμνα τῶν Πατέρων ἦτο νά μή ἀνατραπῇ ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἀκριβῶς δέ διά τήν ἐνότητα ταύτην ἐμερίμνησε καὶ ἡ πρώτη ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενική Σύνοδος, ἵνα ώς διεκήρυξεν αὕτη «Οἱ ἀνά πᾶσαν τήν Οἰκουμένην Χριστιανοί τόν αὐτόν ἑορτάζουσι χρόνον» καὶ διότι, –ώς γράφει εἰς τήν Συνοδικήν ἐπιστολήν του, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντίνος ὁ Μέγας— εἶναι δεινόν καὶ ἀπορεπές «κατά τάς αὐτάς ἡμέρας ἐτέρους μέν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δέ συμπόσια συντελεῖν...».

Πῶς λοιπόν λέγει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὅτι οὐδείς ἐτόλμησε νά εἴπῃ εἰς τήν παλαιάν ἐποχήν ὅτι ἀνετρέπετο ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῆς μεταθέσεως διαφόρων ἑορτῶν; Δέν διεμαρτύροντο οἱ πατέρες ἀπό τοῦ τετάρτου ἀκόμη αἰῶνος διά τάς διαφοράς καὶ διαφωνίας μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξ αἰτίας τῶν ἐν διαφόροις ἡμέραις τελουμένων ἑορτῶν καὶ νηστειῶν ὑπό ἐκάστης Ἐκκλησίας; Δέν διεμαρτύρετο ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ὁ ἄγιος Ἐπιφάνιος Ἐπίσκοπος Κύπρου, ὁ Μακάριος Θεοδωρῖτος, ὁμιλοῦντες περὶ τῆς «χλεύης διά τήν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαφωνίαν» περὶ τοῦ «ἐπικινδύνου καὶ ὀλεθρίου τῆς πρός τόν Θεόν ἀπειθείας ἐν τῇ πρός ἀλλήλους διαστάσει» καὶ περὶ τόσων ἄλλων ἐκδηλούντων διαμαρτυρίαν διά τήν καθημερινήν τότε ἀνατροπήν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας; Βεβαίως δέ ἀφοῦ ἔληξαν αἱ περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα διαφωνίαι καὶ ἀφοῦ μετά τάς Οἰκουμενικάς Συνόδους καὶ τήν πλήρη κατάρτισιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπαγιώθη ἡ Ἐκκλησιαστική ἐνότης

ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ καὶ ἀπηγορεύθη δι’ ἀναθέματος πᾶσα καινοτομία, καὶ συνεπῶς πᾶσα μετάθεσις ἐօρτῶν, οὐδεμίᾳ ἐδόθη πλέον ἀφορμή νά καταγγείλῃ τις τίν διάσπασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας.

‘Ἄλλ’ ἀφοῦ μετά τόσων αἰώνων ἐνότητα ἡ νεωτεριστική μανία ἡ καταλαβούσα καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ εἰσαγαγοῦσα ἄνευ κοινῆς συμφωνίας ἀπασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὴν Γρηγοριανήν μεταρρύθμισιν διέσπασε τήν ἐνότητα ταύτην καὶ διήρεσε τούς Χριστιανούς εἰς τὰ τῆς λατρείας αὐτῶν, πῶς ἦτο δυνατόν οἱ γνήσιοι Ὁρθόδοξοι καὶ δή οἱ Ζηλωταί Ἀγιορεῖται νά μή διαμαρτυρηθῶσι καὶ νά μή καταγγείλωσιν ἐνώπιον τῶν πιστῶν τήν διά τῆς ἡμερολογιακῆς μεταβολῆς διάσπασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ διαίρεσιν τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος εἰς νεοημερολογίτας καὶ παλαιοημερολογίτας;

Ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἔπραξαν ἕως τώρα οἱ Ζηλωταί Ἀγιορεῖται διά τήν αὐθαίρετον ἀντικανονικήν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἀλλαγήν, εἶχον καθῆκον νά τό πράξουν. Τό ἐπεβάλλεν εἰς αὐτούς ἡ θρησκευτική των πίστις καὶ ἡ μοναχική καὶ ἐκκλησιαστική των συνείδησις. Τό ὑπηγόρευσεν εἰς αὐτούς ἡ ἴστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τό ἐδίδαξεν εἰς αὐτούς αὐτός ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀπό τῆς ἔδρας τοῦ Πανεπιστημίου ώς καθηγητής καὶ διά τῆς ἐκκλησιαστικῆς του ἴστορίας ώς ἴστορικός, διακηρύξας ὅτι «ἡ ἀλλαγή τοῦ ἡμερολογίου εἶναι παγκόσμιον σκάνδαλον καὶ αὐθαίρετος τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων καταπάτησις, ἀντιβαίνουσα εἰς ἰερούς κανόνας καὶ διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας». Ὄλιγώτερον λοιπόν παντός ἄλλου δικαιούμενος νά ἔξανίσταται καὶ διαμαρτύρεται σήμερον κατά τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορείτων εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

Ἐάν ὑπάρχει τις, καθ’ οὗ πρέπει νά ἔξαναστῃ καὶ τόν ὁποῖον πρέπει νά κακίσῃ, οὗτος εἶναι αὐτός ὁ ἵδιος, διότι πρίν μελετήσῃ καλῶς τό ἡμερολογιακόν ξήτημα ἀπό ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως, προέβη μετά καταπλησσούσης εὐκολίας εἰς τήν ἀλλαγήν, διασκελίσας Ἰστορίαν, Κανόνας, Παραδόσεις, Διατάξεις, Ἐκκλησιαστικήν πρᾶξιν καὶ συνήθειαν ὀλοκλήρων αἰώνων. Καὶ σήμερον, εὔρισκόμενος πρό ἀμηχανίας καὶ δικαίας ἔξεγέρσεως κατ’ αὐτοῦ, καταφεύγει εἰς ἀναληθεῖς, ἀτόπους καὶ σκανδαλώδεις ἀποκαλύψεις δῆθεν πλαστοτήτων καὶ παραποίησεων κει-

μένων. Άλλα δυνάμεθα νά έρωτήσωμεν τόν Ἀρχιεπίσκοπον: Ποῦ στηρίζει τήν γνώμη του περὶ πλαστότητος τοῦ κειμένου τῆς ἐπί Ἱερεμίου τοῦ Β' ἐκδοθείσης Συνοδικῆς ἀποφάσεως ἡ τῆς πρός Ἀρμενίους ἀπαντήσεως Ἱερεμίου τοῦ Β'; Πόθεν συνάγει καὶ πῶς ἀποφαίνεται ὅτι ἡ μόνη Ἀπόφασις τῆς ἐπί Ἱερεμίου Μεγάλης Συνόδου ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν Πασχάλιον Κανόνα καὶ ὅτι δὲν περιέχει δῆθεν αὕτη ἀναθεματισμόν κατά τῶν ἀκολουθούντων τὸ Παπικόν Ἡμερολόγιον; Οὐδέν ἄλλο μᾶς λέγει εἰς τὰ ἄρθρα του εἰμὴ ὅτι ὁ Δοσίθεος ἐδημοσίευσε τό πρῶτον τήν ἀπάντησιν τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β' πρός τοὺς Ἀρμενίους, συνυπογράψαντος καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Σιλβέστρου, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς ὄκτω κανόνας τῆς Συνοδικῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδοθείσης τῷ 1593 ἐπί τοῦ αὐτοῦ Ἱερεμίου καὶ ὅτι εἰς ταύτας δέν καταδικάζεται ἡ ἡμερολογιακή καινοτομία, οὗτε ἀναθέματα περιέχονται. Ἄλλ' ὁ Δοσίθεος δέν ἐδημοσίευσεν ὅλας τάς ἐπιστολάς καὶ ὅλας τάς Συνοδικάς ἀποφάσεις τάς σχετικάς μὲ τήν Γρηγοριανήν μεταρρύθμισιν τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου ἡ ἄλλων Πατριαρχῶν. Εἰς τό κεφάλαιον «Κατά τοῦ Λατινικοῦ Καλενδαρίου», ἔνθα ὁ Δοσίθεος δημοσιεύει τά τοῦ Ἱερεμίου τοῦ Β', ἔχει τίτλον «Ἐπιστολαί τινες». Δέν καταχωρίζονται λοιπόν εἰς τόν Δοσίθεον, τά ἀπαντα τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου ἡ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν περὶ τοῦ Λατινικοῦ Καλενδαρίου. Ἐν τούτοις ἔχομεν ἄλλας μαρτυρίας διαψευδούσας τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν. Ὁ Μελέτιος, ἀρχαῖος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ὡς εἴπομεν καὶ ἀνωτέρω, εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν ἴστορίαν του (σελ. 402 §9) βεβαίοι ὅτι πατριαρχεύοντος τοῦ Ἱερεμίου Σύνοδος Μητροπολιτῶν συνήχθη ἐν Κων/πόλει τῷ 1583, ἐπιδημεύσαντος καὶ Σιλβέστρου τοῦ Ἀλεξανδρείας, ἥτις κατέκρινε τό καινοτομηθέν ὑπό Γρηγορίου τῆς Ρώμης Καλενδάριον. Ἐχομεν λοιπόν βεβαίωσιν ἴστορικοῦ ἀνδρός ἐπιφανοῦς, ὅτι τῷ 1583, ὅτε λέγει καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος ὅτι ἀπεστάλη ἡ πρός Ἀρμενίους ἀπάντησις τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β', συνεκροτήθη Σύνοδος ἐν Κων/πόλει κατακρίνασα τό Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον. Διατί ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἀποσιωπᾶ τοῦτο καὶ ἀναφέρει μόνον τήν κατά τό ἔτος αὐτό ἀπάντησιν πρός Ἀρμενίους τοῦ Ἱερεμίου; Η ἀπάντησις αὕτη εἶναι φυσικόν ὅτι ἀπεστάλη κατόπιν τῆς Συνοδικῆς ἀποφάσεως καὶ

διά τοῦτο ὑπεγράφη καί ἀπό τὸν Σίλβεστρον, τὸν συμμετασχόντα τῆς Συνόδου. Οὐδέ ἡτο δυνατόν ἐπὶ τόσῳ σοδαροῦ ἀντικειμένου νά ἀποσταλῇ εἰς μίαν ἐπαρχίαν ἐπιστολή ἀπαγορεύουσα τὴν ἀποδοχὴν τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἄνευ προηγουμένης συγκλήσεως Συνόδου ἀποφανθείσης ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Καί ἐρωτῶμεν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, ποῦ εἶναι τά πρακτικά τῆς συγκροτηθείσης ταύτης Συνόδου; Δέν περιέχονται εἰς αὐτά ἀναθεματισμοί;

Καί ἄλλη 6εδαίωσις

‘Αλλ’ ἔχομεν καί ἄλλην 6εδαίωσιν. ‘Ο γνωστότατος ἴστορικός συγγραφεύς Φιλάρετος Βαφείδης εἰς τὸν Τόμον 3ον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς του Ἰστορίας (σελ. 124-125), ως ἀνεφέρομεν καί ἀνωτέρω, γράφων περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου λέγει ὅτι «ἡ ἐπιστολή αὗτη ἐγράφη συνεπείᾳ τῆς κατά τὸ ἔτος ἐκεῖνο συγκροτηθείσης ἐν Κων/πόλει Συνόδου, ἷτις καταδικάζει τὸ Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον. Διατί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δέν ἐφρόντισεν ἐν τῇ ἴστορικῇ του ἐρεύνῃ ν’ ἀνεύδη τά πρακτικά καί τάς διατάξεις τῆς Συνόδου ταύτης τῆς καταδικασάσης τό Γρηγοριανόν Ἡμερολόγιον, ἀλλά ὅμιλεῖ περὶ μᾶς μόνον Συνόδου ἐπὶ Ἱερεμίου, τῆς συνελθούσης, ως λέγει, κατά τὸ 1593, ὅτε δέν ὑπῆρχε πλέον ὁ Σίλβεστρος ἀλλ’ ὁ Μελέτιος Πηγᾶς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Καί ἐπειδή εἰς τὸν Δοσίθεον δέν εύρίσκει παρά τούς ὅκτω κανόνας τῆς Συνόδου ταύτης μή περιέχοντας ἀνάθεμα ἀποφαίνεται ὅτι ἄρα καί ἀνάθεμα δέν ὑπάρχει οὔτε εἰς τὴν προηγουμένην τοῦ 1583 Σύνοδον, τὴν καταδικάσασαν τό Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον. ’Αλλ’ ἐάν καί ἀφοῦ κατεδικάσθη καὶ δι’ ἀναθέματος κατά τὴν πρώτην Σύνοδον τῷ 1583 ὑπό Ἱερεμίου τό Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον δέν ὑπῆρχε λόγος νά ἐπαναληφθῇ ἡ καταδίκη ἡ τό ἀνάθεμα καί εἰς τὴν Β’ Σύνοδον, ἀλλά κατεχωρήθη εἰς αὐτήν ὁ Α΄ Κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου «ἀσάλευτον διαμένειν βουλόμεθα τό τοῖς Πατρᾶσι διορισθέν περὶ τοῦ Ἅγιου Σωτηρίου Πάσχα κ.λπ.».

Καί ἐρωτῶμεν ἥδη, εἶναι ἔνοχος πλαστογραφίας ὁ μοναχός Τάκω-βος Νεασκητιώτης διότι περισυνέλεξε τίς οἶδε διά ποίων μόχθων καί

ἐκ τίνων κειμένων πρακτικῶν καὶ ἀποφάσεων Συνοδικῶν πάντα τά ἀφορῶντα τήν καταδίκην τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, τά συνέπτυξε ἡ τά συνεχώνευσε καὶ ἀπετέλεσεν ἐν κείμενον περιλαμβάνον τά οὐσιώδη μέρη τῶν ἀληθῶν καὶ πραγματικῶν κειμένων τῶν δύο Συνοδικῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπί Ἱερεμίου περὶ τοῦ ἡμερολογίου καὶ τοῦ Πάσχα ἐκδοθεισῶν, ὡς καὶ τοῦ Τόμου τοῦ Κυρίλλου Λουκάρεως, ἡ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, εἶναι ἔνοχος ἀποσιωπήσεως καὶ ἀποκρύψας τῆς ἀληθείας περὶ τῶν δύο Συνοδικῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπί Ἱερεμίου τοῦ Β' ἐκδοθεισῶν;

Δέν ἐπιτρέπεται εἰς τόν ἴστορικόν κ. Χρυσόστομον Παπαδόπουλον νά ἀποφαίνεται ὅτι δέν ἔξεδόθησαν ἀναθεματισμοί διά τήν καταδίκην τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ἐπειδή δέν ἔχει ὑπ' ὄψιν τά πρακτικά καὶ πλήρεις τάς ἀποφάσεις τῶν ἐπί Ἱερεμίου Β' δύο Συνόδων καὶ νά ἀποκαλῇ πλαστογράφους ὅσους ἥτο δυνατόν νά κατέβαλλον μείζονα προσοχήν διά τά ἀληθῆ κείμενα τῶν Συνοδικῶν τούτων ἀποφάσεων. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θά ἀποκαλέσει αὔριον ἵσως πλαστογράφους τόν Πάμφιλον, Εὐσέβιον καὶ τόν Ρουφῖνον καὶ τόν Σωκράτην καὶ τόν Θεοδώρητον καὶ τόν Ἱερώνυμον καὶ τόν Γελάσιον τόν Κυζίκουν, τόν ἔπειτα ἀρχιεπίσκοπον Καισαρείας, ὅσοι ἐπιμελῶς ἔξ αὐθεντικῶν πηγῶν συνέλεξαν καὶ συνέγραψαν τά Πρακτικά τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τά ὅποια τό Πηδάλιον καὶ οἱ λοιποὶ ἐκκλησιαστικοί συγγραφεῖς λέγουν ὅτι οὔτε ἐλληνιστί οὔτε Λατινιστί ἔξεδόθησαν, τά ὅποια ὅμως εὐρίσκονται εἰς τόμους συλλογῆς τῶν Συνόδων. Μόνον οἱ Παπισταί καὶ οἱ συνήγοροι τῆς Ἐνώσεως καινοτόμοι καραδοκοῦσιν εὐκαιρίας ἵνα ἐμέσουν τό δηλητήριον τῆς ἀμφιβολίας εἰς τάς συνειδήσεις τῶν πιστῶν διά στερμαλογιῶν περὶ πλαστότητος ἡ ἀνυπαρξίας ἐπισήμων κειμένων πρακτικῶν καὶ πράξεων Συνόδων καὶ Πατριαρχικῶν ἐγγράφων, κεραυνοβολούντων διά καταδίκης καὶ ἀναθέματος τούς νεωτερισμούς τῶν Λατίνων.

Συμπέρασμα

Συμπεραίνομεν ὅτι ὅσα σοφίσματα ἡ βεδιασμένους συλλογισμούς ἡ ἐπιχειρήματα καὶ ἂν ἐπινοήσῃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὅπως παρα-

στήση ἀσήμαντον ἡ ἀδιάφορον διά τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν τὴν ἡμερολογιακήν ἀλλαγήν καὶ ὡς μή ἀπαγορευομένην δῆθεν ὑπό Κανόνων καὶ Συνοδικῶν καὶ Πατριαρχικῶν πράξεων, ὅσας συκοφαντίας, χλευασμούς ἡ λοιδωρίας καὶ ἄν ωψή κατά τῶν ὑπέρ τῆς τηρήσεως τῶν Πατρώων Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων ἀγωνιζομένων καὶ δὴ κατά τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων, δέν θά δυνηθῇ ποτέ νά ἀποσείσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸν «Ὀνικόν μύλον» τοῦ Εὐαγγελίου τὸν κρεμάμενον ἐπί τοῦ τραχήλου του διά τὸ δημιουργηθέν καὶ καθημερινῶς ἀνακινούμενον ὑπ' αὐτοῦ σκάνδαλον ἐπί τῆς συνειδήσεως τῶν ἀληθῶς εἰς Χριστόν πιστευόντων, τῶν εἰς τά δόγματα, τούς κανόνας καὶ τάς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας παμψύχως προσηλωμένων. Καὶ θά ἀκούεται ἐσαεί ἐπικροτουμένη καὶ ἐπαναλαμβανομένη ὑπό μυριάδων στομάτων εὐσεβῶν Χριστιανῶν, γνησίων Ὁρθοδόξων, ἡ ἔντονος καὶ καυστική φωνή τοῦ Σ. Μητροπολίτου Κασσανδρείας, ἡ ἐντός τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος τό πρῶτον ὑψωθεῖσα καὶ κράζουσα: «Ιερόν θεωρῶ καθῆκον... νά χαρακτηρίσω ως παράτολμον καὶ ἀντικανονικήν πρᾶξιν καὶ παιγνίδιον ἐν οὐ παικτοῖς τὴν ἀλλαγήν ἡ διόρθωσιν ἡ ὀπωσδήποτε ἄν ἀποκαλῶσι ταύτην τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου, ὅπερ περιφρουρεῖ ως ἄγγελος φύλαξ, τὴν πίστιν τάς παραδόσεις τά ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν ἀνά τό πρόσωπον τῆς γῆς διεσπαρμένων εἰς αὐτά ὅτι ἐօρτάζοντες κατ' αὐτό ἀνήκουσιν εἰς τὴν μίαν καὶ μόνην Πρεσβυγενῆ καὶ ἀκαινοτόμητον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν».

ΤΕΛΟΣ

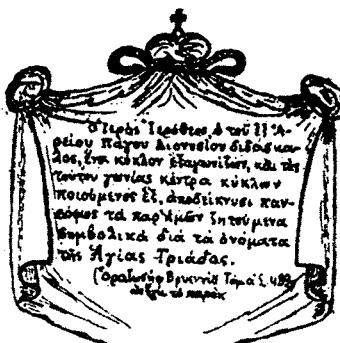
5) Ωσαύτως τό έτος 1933 «Ασύλητον Συμβολικόν Ἐγκόλπιον» σ. 184 παρατίθενται ἐν συνεχείᾳ. 'Ομολογία Πίστεως'. Α.Κ.Μ.Α. καὶ μέρος ιστορικό Ι.Μ. Πετσέρσκας Κιέβου-Ρωσσίας.

ΑΣΥΛΗΤΟΝ ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΝ ΤΗΙ ΑΓΙΑΙ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΙ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ,
ΚΑΙ ΙΔΙΑΙ.

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ
ΕΝ ΤΗΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΙ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

«Ο τὰ γεγραμ-
μένα μὴ γίνωσ-
τικων εἰ μὴ γε-
γραψμένα πολι-
τραχμονίες εἰ...
(Διγ. Κύριλλος
Ἀλεξανδρεῖος)

ΥΠΟ
ΤΟΤ ΕΔΑΧΙΣΤΟΤ ΕΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙΣ ΜΟΝΑΧΟΙΣ
ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠ. Ι. ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΚΩΔΟΚΥΝΘΟΥΣ 22
1933

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
Πρόλογος	3
Εἰσαγωγή	5
Περὶ Πολυπραγμοσύνης	6
Κεφ. 1ον. Ἡ Χριστιανικὴ Εἰκονολογία ἐν τῇ Ἀργαϊ-	
τητὶ, ὡς καὶ ἡ σημασία τῆς Βυζαντινῆς Ἀ-	
γιογραφίας καὶ ἡ τέχνης αὐτῆς ἐν Ἀγίῳ	
Ορεὶ	9
Κεφ. 2ον Περὶ τοῦ Ἀνάρχου Πατρὸς	13
» » Α. Κατὰ τίνα τρόπον ἔρχεται νὰ ζωγραφίζεται ὁ	
Ἀνάρχος Πατής	16
» » Β. Τὰ Σύμβολα τοῦ Θεοῦ ἡ Νεφέλη, ἡ Δόξα τοῦ	
Κυρίου κ.λ.π.	17
» » Γ. α') Ὁ Θεὸς Πατής ἐν ἀνθρωπίνῳ σχήματι κλπ.	21
» » β') Ἐνδύματα τοῦ Θεοῦ Πατρὸς	23
» » γ') Τὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῆς Δεσποτείας	23
» » δ') Τὰ Σύμβολικὰ φωτοστέφανα τοῦ Θεοῦ	
Πατρὸς. (Αἴγλη)	24
» » Δ. Ὁ Αγγελος Κυρίου	29
Κεφ. 3ον Θεὸς ὁ Γιός	30
» » Α. Τὰ Σύμβολα τοῦ Θεοῦ Γιοῦ. — α) Ὁ Σταυρὸς	31
» » β) Ὁ Εσταυρωμένος	38
» » γ) Ὁ Αμνὸς	42
» » δ) Ὁ Καλὸς Ποιμὴν	44
» » ε) Ὁ Ιχθὺς κ.λ.π.	44
» » ζ) Μονόγραμμα	46
» » Β. Περιγραφὴ τῆς Μορφῆς τοῦ Θεοῦ Γιοῦ	52
» » α) Ἡ Ἰδεώδης ἐμφάνισις τοῦ Σωτῆρος ἐν ζω-	
γραφίᾳ	52
» » β) Σχετικὴ διατριβὴ εἰς τὴν Εἰκόνα τοῦ Δε-	
σπότου Χριστοῦ	53
» » β) Ἀχειροποίητοι Εἰκόνες	55
» » γ) Τὸ ἀρχαιότατον μνημεῖον ἐνθα διατηρεῖται ὁ	
τύπος τοῦ Χριστοῦ	57

—182—

	Σελις
Κεφ. 4ον Θεός τὸ Ἀγίον Πνεύμα	61
» » » α) Τὸ Ἀγ. Πνεῦμα ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ Νέᾳ Διαθήκῃ.	61
» » » β) Τὰ Σύμβολα τοῦ Ἀγ. Πνεύματος· ἡ Περιστερά κ.λ.π.	62
Κεφ. 5ον Ἡ Ἀγία Τριάς	64
» » α) Ἡ Ἀγία Τριάς εἰς σχῆμα, ἴδεωδες	65
» » β) » » μὲ δύο πρόσωπα καὶ ἐν σύμβολον	66
» » γ) Ἡ Ἀγία Τριάς κατὰ τὸν συνήθη σήμερον τύπον	70
» » δ) Ἡ Στέψις τῆς Θεοτόκου	73
» » ε) Ἡ ἐμράνισις τῆς τριπροσώπου Εἰκόνος εἰς μίαν Κεφαλὴν	74
Κεφ. 6ον Περὶ τοῦ Ο. Ω. Ν.	77
» » Τὸ αὐθεντικὸν χύρος τοῦ Ὁρόμαχτος ἐπὶ τῶν Ἀγ. Εικόνων	79
Κεφ. 7ον Περὶ τοῦ τριγάνου καὶ ἔξαγώνου ὡς συμβολικῶν σημείων τῆς Ἀγ. Τριάδος	80
» » α) Περὶ τῆς Θεολογικῆς σημασίας τοῦ Τριγάνου κ. τ. λ.	83
» » β) Διαστροφὴ τῆς ἐννοίας τοῦ Τριγάνου ὑπὸ τῶν Παπιστῶν	91
» » γ) Περὶ τῆς Θεολογικῆς σημασίας τοῦ ἔξαγώνου ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ	94
» » δ) Ἡ Πρακτικὴ γρηγοριοποίησις τοῦ ἔξαγώνου ἐν τῇ Ἀγιογραφίᾳ	100
» » ε) Διαστροφὴ τῆς ἐννοίας τοῦ ἔξαγώνου ὑπὸ τῶν Παπιστῶν	103
» » ζ) Ἡ σπορθωματήτη σημασία τοῦ ἔξαγώνου καὶ εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς Αὐτοκράτορας.	105
» » η) Ἡ πρωτάκουστος βλασφημία τῶν ἔξαλειψάντων ἐκ τῶν Ιερῶν Σκευῶν καὶ Ἀγίων Εἰκόνων τὰ Ὁρθόδοξα Σύμβολικὰ σημεῖα	108
Κεφ. 8ον Περὶ τῆς συμβολικῆς σημασίας τῶν ἀστέρων καὶ ἄλλων γαννιαίων σχημάτων ἐν τῇ Ὁρθο-	

—183—

	Σελίς
δόξω τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ	111
» α) Ἰστορικὴ ἀποψίς τῶν σχημάτων καὶ τῆς έννοιας τῶν Ἀστέρων	111
» β) Ὁ Ἀστὴρ ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ Καινῇ Διαθήκῃ	113
» γ) Περὶ τοῦ ἐμρανισθέντος Ἀστέρος κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος	114
» δ) Ἀστὴρ καὶ ἡ Παναγία Θεοτόκος ὄνομάζεται	118
» ε) Συμβολισμὸς ἐν γένει τοῦ Ἀστέρος	120
» ζ) Περὶ τῶν σχημάτων τῶν Κατακομβῶν καὶ Βαπτιστηρίων	125
· Αποστασία τοῦ Μοναχικοῦ Σχήματος	128
· Όμολογία Πίστεως	129
· Συμπέρασμα	133
· Ἐπίλογος	138
· Παράτημα α) Ἡ ἀνίερος χρῆσις τῶν Θείων ὑπὸ τῶν Φραγ- γμοσσόνων.	141
» · Ἡ ὑπουρλὸς δράσις τῆς Μακεδονίας μέσον τῆς Ἐπαυρείας τῆς Χ.Α.Ν.	143
» · Ἡ χρῆσις τῶν πολυγώνων Ἀστέρων ὑπὸ τῶν Φραγγμασσόνων	147
» · Ἡ σατανικὴ διδασκαλία τῶν Φραγγμασσόνων	151
» · Ἀνήκουστοι καὶ ἐγκληματικοὶ σκοποὶ τῶν Εβραίων Φραγγμασσόνων	153
» β) Ἡ ἐσφαλμένη ιδέα Ρώσου τινὸς συγγραφέ- ως περὶ τῶν συμβολιγῶν σημείων τῆς Πανα- γίας Τριάδος.	160
» · Χαρακτηριστικὰ τινα τῶν Ρώσων ἐν Ἀγίῳ Ορει	161
» · Περὶ τῆς δράσεως καὶ τῶν διανοουμένων συγ- γραφέων προσφύγων Ρώσων	164
» · Ἀναίρεσις τοῦ ἀνω ῥωστικοῦ διδασκαλίου	165
» γ) Ἐλεγχος βλασφήμου ἔρμηνείας τῆς Θείας Αποκαλύψεως ὑπὸ Ἐρημίτου Χερουβίμ τοῦ Κρητοῦ.	174

«Ασύλητον Συμβ. Ἐγκόλπιον» 1933 σ. 129

**ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ
(ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ)**

«Καρδία πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην,
στόματι δέ όμολογεῖται εἰς σωτηρίαν»
(Ρωμ. ι' 10)

Εἰς τήν ἐποχήν τοῦ Διδασκάλου Νικοδήμου ὑπῆρχον πολλοί Μοναχοί ἐνάρετοι καὶ λόγιοι, οἵτινες ἦσαν τό καύχημα τῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ὅμως εὐρέθησαν καὶ τότε τινές ἐσκοτισμένοι τόν νοῦν καὶ ἀμαθεῖς, οἵτινες ὡς μόνον ἔργον εἶχον νά μὴ διαφύγη τίς ἀδηλητηρίαστος ἐκ τῶν συκοφαντιῶν των καὶ διά τούς ὅποιους ἴδού τί γράφει ὁ Ἱερός Νικόδημος: «...μάλιστα δέ καὶ ἔξαιρέτως ἔλκουσιν αὐτούς ἐκεῖνοι οἱ ἀσυνείδητοι, οἵτινες εὐθύς ὅπου ἴδοῦν κανένα ἀδελφόν νεωστί ἐλθόντα ἀπό τόν κόσμον εἰς τό Ὅρος, ταύτην τήν διδαχήν πρῶτον ποιοῦσιν εἰς αὐτόν φυλάξου καλά ἀδελφέ, διατι ἐδῶ εὐρίσκονται κάποιοι αἰρετικοί, καὶ φαρμασόνοι **Κολλυβάδες** λεγόμενοι⁽²³¹⁾. Ὁθεν πρόσεχε νά μὴ τούς συναναστραφῆς, μήτε ὅλως νά ὑπάγης πρός αὐτούς, διά νά μὴ σέ ποτίσουν τό φαρμάκι τῶν αἰρεσεών των. Ὡ Θεέ μου καὶ πῶς ὑποφέρεις τήν τῶν τοιούτων μισαδελφίαν»⁽²³²⁾. Οὕτω πῶς ἀκριβῶς καὶ οἱ διάδοχοι τῶν τότε συκοφα-

(231) Ἡ ύπόθεσις τῶν μνημοσύνων καὶ τῶν λεγομένων **Κολλυβάδων** καθὼς ἀναφέρουσιν οἱ ιστορικοί τοῦ Ἀγίου Ὅρους ὁ Ἱερομόναχος Γεράσιμος Σμυρνάκης Ἐσφιγμενίτης: «τό Ἀγιον Ὅρος» 1903 σέλ. 155 ὁ Κοσμᾶς Βλάχος Διάκονος: «Ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἀγίου Ὅρους» 1903 σέλ. 106-110 ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Γεδεών ὁ Μέγας Χαρτοφύλαξ «ὁ Ἀθως» 1985 σέλ. 152-155 καὶ ἄλλοι, ἥρξατο λυμανομένη μανικῶς τήν Ἱεράν τῶν Ἀθω Μοναχῶν ὄμήγγυοιν κατά τά μέσα ἀκριβῶς τῆς ΙΙ ἐκατονταετηρίδος αφοδροτάτη πασῶν τῶν προτηγηθεισῶν ἔνεκεν τῆς ὅποιας ὅχι μόνον προέβησαν εἰς διωγμούς καὶ ὕδρεις καὶ διαιτοπραγίας ἄλλα καὶ εἰς πειρασμούς ἔβαλε τήν ἐν Κωνταντινουπόλει Μ. Ἐκκλησίαν ἡ ὅποια καὶ κατά διαφόρους περιόδους ἀπέλυσε διάφορα Συνοδικά σιγγύλια πρός καταστολήν τῆς ἔριδος.

(232) Ἱερ. Διδ. Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου «Ομολογία Πίστεως».

ντῶν καί φαδιούργων, τήν ιδίαν καί σήμερον μέθοδον μεταχειρίζονται, οὐ μόνον δηλητηριάζοντες διά τῶν σατανικῶν των συκοφαντιῶν τούς ἐνταῦθα Ἅγιορείτας, καί τούς ἐν τῷ κόσμῳ γνησίους ὁρθοδόξους μέ τήν ἀποστολήν ἐπιτηδείων ὄργάνων των καί ὑπεραριθμων ἐπιστολῶν ἀλλά καί ἄν φθάσουν τινές εἰς Ἀγ. Ὁρος ἀδηλητηρίαστοι προλαμβάνουσιν ἵνα κατηχήσωσιν αὐτούς λέγοντες: Προσέξατε καλά, διότι ἐδῶ ὑπάρχει τίς μέγις μασόνος, ἀντίχριστος! Πλεως γενοῦ ἡμῖν Δέσποτα!

Καὶ ἥδη ποίν ἡ γράψω τό συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀνωτέρω καί τὸν ἐπίλογον τοῦ παρόντος πονήματός μου, χάριν αὐτῆς ταύτης τῆς ἀληθείας, αἰσθάνομαι τό καθῆκον νά προσθῶ εἰς τήν ἐπομένην ὁμολογίαν τῆς ὁρθῆς πίστεώς μου⁽²³³⁾.

Δεινόν πρᾶγμα ὁ φθόνος καί ἀνήσυχον, πάντοτε κινούμενος καί μηδέποτε παύων ἀπό τοῦ νά ἐπιδιώκῃ τὸν σκοπόν του. Φθόνος δέ εἶναι, τό νά προσάπτη μῶμον τοῖς ἀμωμήτοις, νά κατηγορῇ τούς ἀκατηγορήτους, καί αὐτούς τούς εὔσεβεστάτους καί ὁρθοδοξοτάτους νά διαβάλῃ ὡς κακοδόξους καί δυσσεβεῖς. Εἰς βεβαίωσιν τούτου ἀρκετά εἶναι τά παραδείγματα τῶν μεγάλων Διδασκάλων καί Ἅγιων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Πατέρων Ἀθανασίου, Βασιλείου, Γρηγορίου, Χρυσοστόμου, καί τῶν λοιπῶν, οἵτινες εὔσεβέστατοι καί ὁρθοδοξότατοι ὅντες, ὡς δυσσεβεῖς καί κακόδοξοι διεβάλλοντο ὑπό τῶν ἐναντίων. Ἄν δέ οι τοιοῦτοι καί τηλικοῦτοι τῆς Ἐκκλησίας Ἅγιοι, δέν ἥδυνήθησαν νά λυτρωθῶσιν ἀπό τὸν φθόνον καί τάς διαβολάς τῶν ὁμοφύλων – ὡς καί ἐκ τῆς πρός Τέρακα ἐπιστολῆς τῆς Ἅγιας Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας ἐμφαίνεται· ἐν ἡ σύν τοῖς ἄλλοις χαρακτηρίζουσα τούς ἀδίκως αὐτήν συκοφαντοῦντας συμπολίτας τῆς Ἀθηναίους λέγει: «Ἄδουνλία φερόμενοι οὐκ οἴδασι διάκρισιν καλοῦ τε καί κακοῦ διό τάς μέν ἀρετάς μισοῦσι, τάς δέ κακίας φιλοῦσι τοῖς γάρ ἀνοήτοις ἐπίμεμπτα καλά...

(233) Καὶ ὁ ἀείμνηστος Διδάσκαλος Νικόδημος ὁ Ἅγιορείτης –Ζηλωτής ὑπάρχων τῶν Πατρικῶν Παραδόσεων– ἐπειδὴ ἐκατηγορήθη ὑπό τῶν ἀντιφρονούντων σύν τοῖς ἄλλοις καί ὡς Κολλυβάς ἡναγκάσθη ὁμοίως νά κάμη τήν γνωστήν τοῖς πᾶσι δικαιοτάτην ὁμολογίαν Πίστεως, τυπωθεῖσαν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1819.

Πῶς γάρ οὗτοι ὄρθα νοήσουσιν;⁽²³⁴⁾ –ἄν λέγω τοιοῦτοι καὶ τοσοῦτοι Φωστῆρες τῆς Ἐκκλησίας δέν διέφυγον τούς ἥχους θαλάσσης κλύδωνι μαινομένης ἐκ τῶν διαβολέων, πῶς ἦτο δυνατόν νά γίνωμεν τούτων ἀνώτεροι ἡμεῖς, οἱ μηδέ τῶν ἐκείνων ποδῶν ὅντες ἄξιοι; "Ἄρα οὐδέν τί τό καινόν εἶ καὶ ἀπό τινων ἀπερισκέπτων ἀδελφῶν φθόνω καὶ πεισμονή ἡ καὶ μίσει κινούμενων, κατηγοροῦμαι καὶ δυσφήμοις καὶ κακοδόξοις ὄνόμασι διαβάλλομαι.

Ὑπάρχουσι δέ καὶ τινες, οἵτινες χωρίς νά γνωρίζωσιν ὅλως τί σημαίνει «φαρμασσόνος», καὶ τί τό καταχθόνιον αὐτῶν ἔργον καὶ χωρίς κάν νά αἰσθάνωνται: τίς ὁ ὑπέρ τῆς πολεμούμενης Ὁρθοδοξίας Ἱερός ἀγών, ἀσυστόλως μέ κατηγοροῦσι καὶ δυσφημοῦσι, μόνον διότι ἀκούοντες νά μέ λέγωσιν ἐπιτήδειοί τινες προπαγανδιστήν, κακόδοξον καὶ φαρμασσόνον καὶ ἄλλα παρόμοια δύσφημα, καὶ παρασυρόμενοι ἐκ τούτων εὐθύς ἀκολουθοῦσι καὶ οὗτοι τάς παρομοίας δυσφημίας· οὗτοι παρομοιάζονται πρός ἐκείνους τούς ἀνοήτους Ἀθηναίους, οἵτινες ἀγροῖκοι ὅντες κατηγόρησαν τόν δίκαιον Ἀριστείδην καὶ ἔγραψαν κατ' αὐτοῦ εἰς τό δστρακον, ὅτι εἶναι ἄξιος νά ἔξοστρακισθῇ καὶ ἔξοριασθῇ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, χωρίς κάν νά γνωρίζωσιν αὐτόν πρότερον, ἀλλ' ἀκούοντες μόνον ὑπό τῶν ἄλλων ὅτι εἶναι ἄξιος ἔξοστρακισμοῦ καὶ ἔξορίας, ὡς ἴστορεῖται περὶ αὐτοῦ εἰς τούς παραλλήλους δίους τοῦ Πλουτάρχου· παρατρέχομεν δέ διά τό δύσφημον τήν εἰς τά τοιαῦτα ἀρμόζουσαν δημάδη καὶ χυδαϊκήν ἐκείνην παροιμίαν τήν λέγουσαν «βαύζοντος ἐνός, αὐτίκα βαύζει καὶ ἔτερος κύνων».

"Οθεν εἰς πληροφορίαν τῆς ἀληθείας καὶ κατά τόν Κορυφαῖον Πέτρον παραγγέλλοντα: «Ἔτοιμοι ἀεί γίνεσθε πρός ἀπολογίαν παντί τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον» (α' Πέτρο. γ' 16) ἐκθέτω ἐνταῦθα τήν παρούσαν ἰδιόχειρον ὄμολογίαν τῆς Πίστεώς μου, ἵνα, οἱ μέν ἐκ πάθους ἐκστομίζοντες τόσα κατ' ἐμοῦ ἐμφράξωσι τά στόματα αὐτῶν, φοβηθέντες τόν Θεόν καὶ τήν μέλλουσαν ἀνταπόδοσιν οἱ δέ ἐν ὄγνοίᾳ παρασυρόμενοι καὶ ψυχραινόμενοι ἀδελφοί ἐκ τῶν ὑπ' ἐκείνων κατ' ἐμοῦ θρυλουμένων, πληροφορηθῶσιν βλέποντες ἥδη ἀποκαλυπτόμενα διά

(234) Συναξ. Κ. Χ. Δουκάκη. 11η Φεβρουαρίου.

λόγου τε καὶ γραφῆς ὡς καὶ διά τοῦ τύπου ἔτι τά ἐν τῇ καρδίᾳ μου φρονήματα: «**Καρδίαν μέν πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δέ όμολογεῖται εἰς σωτηρίαν**».

Πρῶτον μέν, οὗν όμολογῷ καὶ κηρύττῳ καὶ ἀποδέχομαι τά δώδεκα ἄρθρα τά ἐν τῷ ἐπισήμῳ Συμβόλῳ τῆς Πίστεως, ἥτοι τά ἐν τῷ «Πιστεύω εἰς ἓν Θεόν» ἐμπεριεχόμενα, τά ὅποια καθ' ἐκάστην ἀναγινώσκομεν ιδίᾳ τε καὶ κοινῶς, ἐν τε ταῖς ἡμετέραις Καλύβαις, καὶ ἐν ταῖς τοῦ Θεοῦ Ἅγιαις Ἐκκλησίαις, ἐν αἷς τύχομεν παρουσιαζόμενοι· ἀκούομεν γάρ τοῦ Θείου Χρυσοστόμου λέγοντος «ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰσὶ κατενεχθέντα δόγματα, οἱ ἐν τῷ Συμβόλῳ φρικτοί κανόνες»⁽²³⁵⁾.

Δεύτερον δέ, όμολογῷ καὶ ἐνοτερνίζομαι πάντα τά ἄλλα δόγματα, ὅσα ἡ τοῦ Χριστοῦ Καθολική καὶ Ἀνατολική Ἅγια Ἐκκλησία όμολογεῖ καὶ κηρύττει, τόσον τά περὶ τῆς ὑψηλῆς καὶ Τοιαδικῆς Θεολογίας, Πατρός δηλαδή Υἱοῦ, καὶ Ἅγιου Πνεύματος, τῆς μιᾶς Θεότητος, κατά τόν εἶ Κανόνα τῆς Οἰκουμενικῆς Δευτέρας Συνόδου, ὅσον καὶ τά περὶ τῆς ἀρρήτου καὶ ἐνσάρκου τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίας· καὶ διά νά εἴπω τό τοῦ Μεγάλου Πατρός Βασιλείου· «**Πιστεύομεν ὡς ἐβαπτίσθημεν, καὶ δοξάζομεν ὡς πεπιστεύκαμεν**»⁽²³⁶⁾.

Τρίτον, όμολογῷ καὶ ἀποδέχομαι εὐσεβοφρονῶν τά ἐπτά Θεῖα καὶ Ἱερά τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Μυστήρια, ἀτινά εἰσι· τό Ἅγιον Βάπτισμα· τό Ἅγιον Μύρον· ἡ Θεία Εὐχαριστία· ἡ Ιερωσύνη· ὁ Γάμος· ἡ Μετάνοια· καὶ τό Εὐχέλαιον· καὶ ταῦτα τιμῶ καὶ γεραίω μετά πάσης πίστεως καὶ εὐλαβείας, ὡς ἀναγκαίως συντελοῦντα εἰς τήν τῆς ψυχῆς ἡμῶν σωτηρίαν, καὶ τούτων χάριν καὶ τόν ἀγιασμόν ἀποδέχομαι, κατά τόν τύπον καὶ τήν τάξιν τήν ἐνεργουμένην καὶ φυλαττούμενην ἐν τῇ Ἀνατολικῇ τοῦ Χριστοῦ Ὁρθοδόξω Ἐκκλησίᾳ.

Τέταρτον, κρατῶ τάς Ἀποστολικάς Παραδόσεις, ἃς εἴτε διά λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροί Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν καὶ μένω ἐν οἷς ἔμαθον καὶ ἐπιστώθην, καθώς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραγ-

(235) Ἡγ. Χρυσοστόμου Ὄμιλ. μ', εἰς τήν πρός Κορινθίους.

(236) Μέγ. Βασιλείου. Λόγ. σ' Ἀσκητῶν.

γέλλει ἡμῖν τε καί παντί τῷ Χριστοπωνύμῳ πληρώματι ἐν τε τῇ αἱρός Κορινθίους ἐπιστολῇ καὶ ἐν τῇ δὲ πρός Θεοσαλονικεῖς καὶ ἐν τῇ δὲ πρός Τιμόθεον.

Πέμπτον, σύν ταις τῶν Ἀποστόλων Παραδόσεοι, κρατῶ καὶ ἀπαδέχομαι καὶ τάς τῆς Ἔκκλησίας παραδόσεις, δηλαδή τάς καθορισθείσας ὑπό τῶν διαδόχων τῶν Ἀποστόλων (τοῦ κακοδόξου γάρ Μοντανοῦ, τοῦ κατά τὸν δεύτερον αἰῶνα ἀκμάσαντος ἵτο φρόντημα τὸ νά ἀθετῇ τάς παραδόσεις καὶ τά ἥθη τῆς Ἔκκλησίας – κατά τὸν Εὐσέβιον)⁽²³⁷⁾ διότι τά Δόγματα καὶ αἱ Παραδόσεις τῆς Ἔκκλησίας δέν εἶναι ἐναντία πρός ἄλληλα· ἀπαγε! ἀλλά μᾶλλον τό ἐν τοῦ ἐτέρου εἶναι συστατικόν τά μέν Δόγματα τῆς Πίστεως συνιστῶσι τὰς Παραδόσεις τῆς Ἔκκλησίας· αἱ Παραδόσεις δέ πάλιν τῆς Ἔκκλησίας θεμελιοῦνται ἐπί τῶν τῆς Πίστεως δογμάτων καὶ τά δύο δέ ὁμοῦ ἔχουσιν εἰς τὴν εὐσέβειαν μίαν καὶ τὴν αὐτήν δύναμιν. Οὕτως εἴπε καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος· «὾τι ταῦτα ἀμφότερα τὴν αὐτήν ισχύν ἔχει πρός τὴν εὐσέβειαν»⁽²³⁸⁾. Διότι καθώς οἱ μεγάλοι λίθοι συναρμοζόμενοι μετά τῶν μικρῶν συνιστῶσιν ὁμοῦ τὴν οἰκοδομήν, ὥστε ἐάν θελήσῃ τίς νά κρημνίσῃ τοὺς μικρούς κρημνίζει ἐν ταυτῷ καὶ τοὺς μεγάλους, τοιουντοτρόπως καὶ τά Δόγματα τῆς Πίστεως ὑφίστανται ὁμοῦ μέ τάς Παραδόσεις τῆς Ἔκκλησίας καὶ ἀν θελήσῃ τίς νά ἀθετήσῃ τάς Παραδόσεις τῆς Ἔκκλησίας, συναθετεῖ καὶ τά τῆς Πίστεως Δόγματα· καθώς εἴπε πάλιν ὁ Μέγας Βασίλειος· «εἰ γάρ ἐπιχειρήσαμεν τά ἄγραφα τῶν ἐθῶν, ὡς μή μεγάλην ἔχοντα τὴν δύναμιν παραιτεῖσθαι, λάθουμεν ἀν εἰς αὐτά τά καίρια ζημιοῦντες τὸ Εὐαγγέλιον μᾶλλον δέ, εἰς ὄνομα ψιλὸν περιιστῶντες τό κήρυγμα»⁽²³⁹⁾.

Έκτον, κρατῶ καὶ ἀποδέχομαι ἄπαντας τοὺς ἴερούς κανόνας τῶν Πανευφήμων, Ἀποστόλων, τῶν ἐπτά Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῶν Τοπικῶν καὶ τῶν κατά μέρος Ἅγιων καὶ Θεοφόρων Πατέρων, τῶν ὑπό τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκτῆς ἐν τῷ κανόνι, καὶ τῆς ἐδόμης ἐν τῷ αἱ-

(237) Εὐσέβιον Παμφύλου «Ἐκκλ. Ἰστορία» Βιβλ. ε', Κέφ. ιε'.

(238) Μέγ. Βασιλείου Κανών 91.

(239) Εἰς τὸν αὐτὸν Κανόνα τοῦ Ἅγ. Βασιλείου.

έπικυρωθέντων, σύν τοῖς κανόσι δέ, ἀποδέχομαι καὶ τά πρακτικά τῶν αὐτῶν Ἅγιων Συνόδων τήν αὐτήν γάρ δύναμιν ὁμφότερα ἔχουσιν. Ὁμοίως δέ ἀποδέχομαι καὶ τὴν ἐπί Τερεμίου τοῦ Β' συγκροτηθεῖσαν ἐν Κανοσταντινουπόλει κατά τό ἔτος 1583 καὶ 1593 Μεγάλην Σύνοδον, ἷτις κατεδίκασε τό νέον Παπικόν Ἡμερολόγιον καὶ πάντα νεωτερισμόν ὡς ὑπαγόρευμα τοῦ διαβόλου καὶ ὁμοίως ἀποστρέφομαι καὶ ὅσα ἐκείνη κατεδίκασεν.

Ἐβδομον, καί ἵνα εἶπω γενικῶς, πάντα ὅσα ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἅγια Καθολική καὶ Ἀποστολική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ κοινή καὶ πνευματική ἡμῶν Μήτρος ἀποστρέφεται, ἀποκηρύττει καὶ ἀναθεματίζει, ταῦτα παρομοίως καὶ ἐγώ συναποστρέφομαι, συναποκηρύττω καὶ ἀναθεματίζω· ὅσα δέ Αὕτη ἀποδέχεται καὶ ὄμοιογεῖ, ταῦτα καὶ ἐγώ συναποδέχομαι καὶ συνομολογῶ, ὡς τέκνον Αὔτῆς εὐπειθές καὶ γνήσιον.

Ο ἐλάχιστος ἐν Μοναχοῖς Ἀρσένιος Κοττέας Ἅγιορείτης

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΝ ΤΗ ΟΡΘΟΔΟΞΩ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Γράφει ὁ π. Ἀρσένιος εἰς τό βιβλίον του «Ἀσύλητον Συμβ. Ἔγκόλπιον» 1933 σελ. 27.

Ἡ Εἰκὼν αὕτη εἶναι ἀντίγραφον τῆς Εἰκόνος τῆς Κομῆσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Πανηγυριζομένης ἐν τῇ Μονῇ Πετρέσσου-Σπήλαιον – ἐν Κιέδῳ τῆς Ρωσίας καὶ ἐν τῇ ὅποιᾳ ἡ Ἅγια Τριάς εὑρίσκεται ἐντός εἴκοσι τεσσάρων γωνιῶν ὁ δέ Πατήρ ἔχει ως αἴγλην ἑξάγωνον. Αἱ εἰκοσιτέσσαρες γωνίαι συμβολίζουσι τοὺς εἰκοσιτέσσαρας πρεσβυτέρους τοὺς ισταμένους κύκλῳθεν τοῦ Θρόνου τοῦ Θεοῦ, κατά τὴν Ἀποκάλυψιν Κέφ. δ', 4.

Διά τὴν ξωγραφικήν τῆς ἄνω εἰρημένης Μονῆς Περτζέσκου ἐν τῷ τῆς Ἅγιας Σκέπης τῆς Παναγίας πανηγυρικῷ λόγῳ ἀναγινώσκομεν καὶ τά ἀκόλουθα⁽¹²²⁾: «...διά φρικτοῦ θαύματος

(122) «Ἀκολουθία τῆς Ἅγιας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Δεοποίης ἡμῶν Θεοτόκου». Ἐκδοσις ἐν Ἀθήναις 1869. Σέλ. 43. Μέτ' ἀπεριγράπτου ψυχικῆς ὁδύνης σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι, ἐν τῇ ἐλεεινῇ καὶ τρισαθλίᾳ ἐποχῇ τοῦ 8ου τούτου αἰώνος, –καθ' ἣν τὸ πλῆθος ὀλοταχῶς σπεύδει πρός τὸν ἀθεῖσμόν–έξεφύτρωσεν ἐκ τῆς Μονῆς Ἰδήρων τοῦ Ἅγίου Ὄρους μεγάλανχος καὶ ἀσύνετος πρός τὴν ἀ-

ἡ Δέσποινα Θεοτόκος φανεῖσα ὄφθαλμοφανῶς ἐν τῷ ναῷ τῶν Βλαχερνῶν ὡς Βασίλισσα, ἐκάλεσε κτίστας ἐπιτηδείους καὶ ζωγράφους ἐπιστημονικούς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χρυσίον, ὃσον ἥθελον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς εἰς Ρωσίαν, καὶ ὠκοδόμησαν τὸν ἐξακονιστόν ἐκεῖνον θαυμάσιον ναὸν Περτζέσκου εἰς Κίεβον, τὴν πρωτεύουσαν τότε πόλιν Ρωσίας, καθὼς ὅχρι τῆς σήμερον σώζεται, καὶ καθὼς εἰς τὸν διὸν τοῦ Ὄσιον Ἀντωνίου φαίνεται· ὅστις ἐδῶ εἰς τὸ Ἀγιον Ὁρος ἐλθών, καὶ γενόμενος μοναχός, διά θείας ὀπτασίας ἐπέμφθη εἰς Ρωσίαν ὡς ἀπ' ἀρχῆ τοῦ Ὁρος Ἀθω, καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ μοναστήρια, καὶ ἐπλήθυνε τὸ μοναχικόν τάγμα, ὅπου ποσῶς πρότερον δέν εὑρίσκεται. Ὅθεν ἔκτοτε παρέλαβον οἱ Ρῶσσοι νά ἑορτάζωσι τὴν σήμερον τὴν Σκέπην τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὡς ἐκ τοῦ ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν, ἡ Θεοτόκος τὴν ἀγίαν Εἰκόνα αὐτῆς μέ τούς Ζωγράφους εἰς Ρωσίαν ἀπέστειλε, καὶ ὥρισεν αὐτούς ἵνα ιστορήσωσι τὸν ἐκεῖσε ναὸν παρομοίως κατά τὴν ιστορίαν τοῦ Ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν, ὡς καὶ ιστόρισαν καὶ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς Εἰκόνα ἐκεῖσε ἀπέθεντο, καὶ ἐκεῖσε μονάσαντες ὁσίως ἐκοιμήθησαν καὶ μένουσιν εἰσέτι τά ἄγια αὐτῶν λείψανα ἀσινῆ, ἀδιάφθορα, εἰς μνήμην αἰώνιον τοῦ θαύματος, καὶ εἰς στερέωσιν τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως».

Ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰστοριῶν⁽¹²³⁾ γνωρίζομεν ὅτι οἱ Ρῶσσοι

ποστολήν τοῦ Μοναχισμοῦ, προϊστάμενός τίς Ἰωακείμ ὄνομαζόμενος, ὅστις μέτ' αὐθάδους καὶ χυδαίας γλώσσης ἐτόλμησεν ἐν τῇ κριτικῇ αὐτοῦ μελέτῃ «ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος» νά βλασφημήσῃ, ὅτι ἡ Κυρία Θεοτόκος οὐδέποτε ὑπῆρξε Προστάτης καὶ Σκέπη τῆς Κων/πόλεως, παρ' ὅλας τάς ἀπ' αἰώνων Ιεράς Παραδόσεις καὶ σαφεῖς μαρτυρίας τῶν Θεοπνεύστων Ἀγίων Ιστορικῶν Πατέρων. Καί τοῦτο διέπραξε βασιζόμενος ἐπί τινος ἀσεβοῦς μαρτυρίας ιστορικοῦ τινος Γίθεωνος ἔνενον πρός τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Ἐλληνισμόν. Ἀλλὰ παραδόξως βλέπομεν ἐνῷ πρός τοῦτο ὑπάρχοντιν ἀποδεδειγμέναι μαρτυρίαι περὶ τῆς Ἀγίας Σκέπης ὀρθοδόξων φρονημάτων, ἡ σημερινή γενεά ἀκολουθοῦσα τό ρεῦμα τῆς νοσηρᾶς ταύτης πρός τάς Ιεράς Παραδόσεις καταφρονήσεως, οὐ μόνον ἐπαυσεν ἑορτάζουσα τὴν μνήμην τῆς Ἀγίας Σκέπης, ἀλλά καὶ αὐτήν ταύτην τὴν ἡμέραν καταφρονητικῶς διέρχεται.

(123) Μελέτ. «Ἐκκλ. Ιστορίας» βιβλ. Θ κέφ. ιδ καὶ βιβλ. ί κέφ. δ καὶ Ζωναρά «Χρονογραφία» βιβλ. ΙΣΤ σέλ. 136.

παρέλαβον τήν Ὁρθόδοξον πίστιν ἐπί τῆς βασιλείας Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος (†886) βασιλεύοντος μετά τοῦ Μιχαήλ καὶ μητρός αὐτοῦ Ἀγίας Θεοδώρας ἐν Κων/πόλει, ἐνθα ἀπεστάλησαν πρός αὐτούς Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς οἵτινες ἐκατήχησαν καὶ ἐβάπτισαν αὐτούς. Τό γεγονός τοῦτο ἐγένετο ἐπί τῆς βασιλείας Ὀλγας τῆς Ρωσίας ὄνομασθείσης κατά τήν βάπτισιν Ἐλένης, καὶ ἐπί τῆς ἐποχῆς τοῦ Βλαδιμήρου ὄνομασθέντος κατά τήν βάπτισιν Βασιλείου (†1017). Τό δέ Μοναστήριον Περτζέσκο ἐκτίσθη καὶ ἔξωγραφήθη ἐπί τῆς Πατριαρχείας Ἰωάννου τοῦ 8ου (1064-1073), περὶ τοῦ ὄποιου ὁ Μ. Γεδεών γράφει τά ἑξῆς⁽¹²⁴⁾: «...Κατά δέ το 1072, θανόντος τοῦ Ρωσίας Πλαρίωνος, Ρώσου τό γένος, ὁ Ἰωάννης Ξιφιλῖνος χειροτονεῖ τόν Ἑλληνα Γεώργιον, ὃν μετεφράσθη Ρωσοιστί τό τυπικόν τῆς Βυζαντινῆς Μονῆς τοῦ Στουδίου, γνωσθείσης ἐν ταῖς ἀρκτώαις χώραις διά τῶν ρώσσων μοναχῶν τῶν κατά τά ἔτη ταῦτα κατελθόντων εἰς Ἀνατολήν συγχρόνως ἀσκηθείς τήν κατά Θεόν φιλοσοφίαν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, ἐν τινι σπηλαίῳ οὐ μακράν τῆς Μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου, ὁ ὥσιος Ἀντώνιος Πετσέρσκοι ἐπέστρεψε κατόπιν εἰς Ρωσίαν, καὶ, κατά τήν λέξιν ίστορικοῦ ρώσσου, διέδωκε τήν εὐλογίαν τοῦ Ἀθωνος διά τῶν Στουδιτικῶν κανόνων⁽¹²⁵⁾». Οὗτος κ. Μ. Γεδεών εἰς τήν ὑποσημείωσιν τῆς ἄνω ὑποθέσεως λέγει: «Προστεθείσθω, ὅτι τήν Μονήν τοῦ Σπηλαίου ἐν Κιέδῳ, κτισθεῖσαν ὑπό τοῦ Όσίου τούτου Ἀντωνίου, θανόντος τῷ 1073, Ἑλληνες ξωγράφοι ἐκόσμησαν, διδάξαντες τήν ἀγιογραφίαν εἰς τόν ἀρχαιότατον γνωστόν Ἀγιογράφον τῶν ὑπερβορείων ἐκείνων μερῶν Ἀλύπιον Μοναχόν». Διά τόν Μοναχόν τοῦτον –ὅστις καὶ ἡγίασε–, γράφει ἡ Ρωσική Ιστορία τῆς Μονῆς Περτέσκο⁽¹²⁶⁾ ὅτι θέλων νά ἐκτελέσῃ παραγγελίαν εὐλαβοῦς τινος χριστιανοῦ, ὅστις τόν παρεκάλεσε νά τῷ ξωγραφίσῃ μίαν εἰκόνα ὅμοιαν τῶν ἐπτά εἰκόνων τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, περὶ ἣς ἀναφέρομεν ἐν τῷ ββω σχήματι,

(124) Μ. Γεδεών: «Πατριαρχικοί Πίνακες» σέλ. 330.

(125) Βαλλιάνου: Ιστορ. τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας» σέλ. 24 καὶ Καραμζίνον: «Ιστορ. τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας» μεταφρασθεῖσα ὑπό Κ. Κροκιδά, τόμ. γ σέλ. 208.

(126) «Ιστορία καὶ δίος τῶν Ἀγίων τῆς Μονῆς Περτέσκο» Κιέβ, 1888 σέλ. 121.

καί μή δυνάμενος νά πραγματοποιήση τό ποθούμενον ώς τό ηθελεν, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ αὐτοῦ ἐπεκάλεσθη τήν θείαν βοήθειαν καὶ εὐθύς παρουσιάσθη ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐτελείωσεν ὁ ἕδιος τήν ζωγραφίαν τῆς Εἰκόνος ταύτης τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ώς φαίνεται ἐν τῷ ἄνω σχήματι. Ἰδού ἡ ἀξία τῆς Βυζαντινῆς Ἀγιογραφίας καὶ ἡ σπουδαιότης τοῦ Θεολογικωτάτου συμβολικοῦ σημείου ἔξαγώνου. (Βλ. εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου σελ. 77).

7) Τό ετος ἔξεδοσε τό «Φρυκτώριον ἐν τοῖς χαλεποῖς καιροῖς». σ. 240.
Ἐν ᾧ περιέχεται καὶ διήγησις περὶ τῶν ταρσιῶν ἐν Ἀγ. Ὁρει περὶ τῶν
Κολλύρων τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου.

ΕΝ ΤΟΙΣ ΧΑΛΕΠΟΙΣ ΚΑΙΡΟΙΣ

Σύντομος περιγραφὴ τοῦ Μαστονικοῦ Ημερολογίου τῶν 13 μηνῶν.
Στοιχεῖα περὶ τῶν Ὁροδέζων Σαρβολικῶν σημείων. Λαπό-
ζουνοις βλασφήμων τινὸς Βιβλίου. Η σημασία τοῦ Ἐν-
λογίεται καὶ τῆς Μετανοίας καὶ περὶ Ὁρον.

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙΣ ΜΟΝΑΧΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΣΤΕΑ

«Ἴδού, ἔστηκα ἐ-
πὶ τὴν θύραν, καὶ
χρούων Ἐάν τις ἀ-
κούσῃ τὴν φωνὴν
μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν
θύραν, εἰσελεύσομαι
πρὸς αὐτόν, καὶ δε-
νήσω μετ’ αὐτοῦ...»
(Ἀποκ. Ιω. γ' 20.)

Τοῦτο δὲ γίνονται
ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέ-
ρᾳ αἱ οἱ ἐνστήσονται
καιροὶ χαλεποὶ ἐ-
πονται γάρ οἱ ἀν-
θρώποι φίλαντοι μι-
λάφυροι, ἀλαζόνες,
ὑπερήφαγοι, βλασ-
σμοφόροι...

(Β'. Τίμοθ. γ' 1).

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Απαγορεύεται ἡ ἀνατύπωσις ώς καὶ οἰσαδήποτε ἐκμετάλλευσις.

Ἐν Πειραιᾳ

1935

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς.
Πρόλογος.	3
Εισαγωγή.	5
‘Η κατάπτωσις τῶν Κληρικῶν τοῦ 8ου αἰῶνος.	9
‘Η καταχθόνιος δοᾶσις τῆς Χ. Α. Ν.	10
Κεφ. 1ον Περὶ τοῦ Μοδέρονου Ἡμερολογ. τῶν 13 μηνῶν.	17
Μωϋσῆς Κοτσγουόρδης δημιουργὸς τοῦ μασσονικοῦ Ἡμερολ.	20
Τί περιέχει τὸ μασσονικὸν Ἡμερολόγιον τῶν 13 μηνῶν.	24
Κοιτικὴ τοῦ μασσονικοῦ Ἡμερολογίου τῶν 13 μηνῶν.	27
‘Η κατάργησις τῆς παραδεδομένης ἐβδομάδος.	29
Περὶ ἔλαττώσεως τῶν ἑορτῶν.	34
‘Η μεταρρύθμισις τοῦ ὁρολογίου.	35
‘Η ἀλλαγὴ τῶν χρονολογιῶν.	37
Συμπέρασμα περὶ τοῦ μασσονικοῦ Ἡμερολογίου.	39
Κεφ. 2ον Περὶ τῶν Ὀρθοδόξων Συμβολικῶν σημείων καὶ “Ἐλεγχος κατὰ τῶν πεισμόνως βλασφημούντων αὐτά.	43
Κεφ. 3ον Ἀπόκρουσις παμβεβήλου τινὸς βίβλου.	141
Κεφ. 4ον Περὶ τῆς σημασίας τῆς μετανοίας καὶ τοῦ εὐλογεῖτε.	151
Κεφ. 5ον Περὶ τοῦ Ὁροκου.	165
‘Ο Ὁροκος παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς.	169
‘Ο Ὁροκος ἀπὸ ἀπόψεως κανονικῆς	181
Περὶ τῆς ἐγγυήσεως.	184
Συμπέρασμα περὶ τοῦ Ὁροκου.	186
‘Ἐπίλογος.	189
Συμπέρασμα.	196
Παράφτημα: 1ον Τυῆμα ἐκ τῶν λόγων τοῦ Θ. Χρυσοστόμου ἀφορῶν τοὺς ἔχοντας Παρθένους συννεισάκτους.	201
2ον. Ἀναιρέσις βλασφημῶν κατὰ τῆς Κυρίας Θεοτόκου.	214
3ον. Τοῦ Διδ. Παρθένου περὶ τῶν ἐν Ἀγ. Ὁρεὶ ταραχῶν,	226

«Φρυγτώριον τοῖς χαλεποῖς καιροῖς» 1935

(Εἰς τὸ διηλίον ὁ π. Ἀρσένιος Κοττέας Μοναχός γράφει τά ἔξης σημαντικά εἰς τήν σελίδα 226):

Παραθέτω ἀποσπάσματά τινα ἐπίκαιαρα ἐκ τῆς Δηλώσεως τῆς περὶ τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ταραχῶν ἀληθείας τοῦ Ἱεροῦ Διδασκάλου Ἀθανασίου Παρίου⁽¹⁴⁾ δι’ ὃν ἐπιβεβαιοῦται, ὅποια ὄλεθρια ἀποτελέσματα καὶ ἄλλοτε τό πεῖσμα ἐπέφερε, χάριν τῆς σατανικῆς οἰκονομίας καὶ ὑλικῶν συμφερόντων. Καὶ ὄσάκις τοῦτο (τό πεῖσμα) ὑπεστήριξε διαίως μίαν διαστρεβλωμένην ἰδέαν, ἥτις κατέληξεν εἰς σχῆμα ᾧ αἴρεσιν προέβη εἰς φοβερούς διωγμούς κατά τῶν ὁρθοφρονούντων, θεωρούντων μάλιστα τῶν διωκτῶν, ὅτι ποιοῦσιν ἔργον θεάρεστον.

«...Τοῦτο τό ἔργον τοῦ διωγμοῦ, λέγει ὁ Ἱερός Διδάσκαλος Πάριος, Κέφ. Γ, ἐνήργησαν –έπι τῆς ἐποχῆς του– οἱ διῶκται Πατέρες (οἱ πρωταίτιοι δηλαδή τῶν ἐν Κυριακαῖς τελουμένων μνημοσύνων) μεθ’ ὅλην τήν ἐπιμέλειαν καὶ δυσμένειαν, ὡσάν νά ἐδίωξαν κακούργους καὶ αἰρετικούς· ἀγκαλά καὶ μόνοι οἱ Αἱρετικοί Ἀρειανοί τε καὶ Εἰκονομάχοι, οἱ τοιοῦτοι πάντοτε ἐδίωκον τούς Ὁρθοδόξους καὶ ὅχι ἐκ τοῦ ἐναντίου. Πανταχοῦ λοιπόν καὶ εἰς Μοναστήρια καὶ εἰς Σκήτας καὶ εἰς Κελλία ἐκήρυξαν νά μή τούς δέχωνται, λέγοντες καὶ ὄνομαστι τόν δεῖνα καὶ τόν δεῖνα, καὶ βλασφήμους καὶ κακόφρονας. Ἐκτοτε δέ ἄρχισεν ἵνα ἀκούηται καὶ τό δύσφημον καὶ κακέμφατον ὄνομα τῶν φαρμασόνιδων ὅθεν καὶ πανταχοῦ οἱ ἀπαίδευτοι καὶ μηδέν ἄλλο δυνάμενοι διακρίνειν, ὡς ὅδελύγματα καὶ Θεοῦ ἀλάστορας, τούς ὅντως ὄσιωτάτους καὶ εὐσεβεστάτους ἔβλεπον καὶ ἀπεστρέφοντο· ὡς καὶ εἰς τό πλοϊον τό συνηθισμένον, διά τοῦ ὅποιου ἀπό ἓνα μέρος τοῦ ὁρούς εἰς ἄλλο διαπερῶσιν, ὁ περαματάρης αὐτούς οὐκ ἐδέχετο· τόσος ἐστάθη ὁ διά τοῦ ἀφορισμοῦ διωγμός...

(14) Λεπτομέρειαί τινες περὶ τῶν ὄλεθρωτάτων ἐκείνων ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ταραχῶν τῆς κολυβολογίας, ἀναφέρονται ὑπό τοῦ ἀοιδήμου τούτου Διδασκάλου διά ζωηροτάτων χρωμάτων καὶ ἐν ἐτέροις αὐτοῦ συγγράμμασι, ἐσχάτως δέ καὶ εἰς τό ἐν Χίῳ ἐκδοθέν «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρός ἡμῶν Μακαρίου Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου τοῦ Νοταρᾶ.

«...διό καί παρακαλῶ μή ταραχθῆ τινάς αἴφνης τόν δύσφημον τοῦτον λόγον ἀκούσας κατά τῶν περιωνύμων Ἀγιαννανῖτῶν ἔως ν' ἀκούσῃ τά ἀληθῆ αἴτια τῶν τοιούτων ἀσκητῶν. Καθ' ὅτι, ἵνα εἰπὼ έν συντόμῳ τό πᾶν, **ὅσα κακά, ὅσα σκάνδαλα, ὅσαι ταραχαί καὶ διωγμοί καὶ πνιγμοί εὐσεβῶν καὶ ἀθώων ἀδελφῶν ἡκολούθησαν εἰς τό ὄρος,** καὶ μέχρι τῆς σήμερον, **ὅσαι καταδρομαί καὶ ἀκαταστασίαι καὶ συγχύσεις γίνονται καὶ εὐρίσκονται εἰς ἐκεῖνον τόν ποτέ ιερόν καὶ ἅγιον τόπον, ὅλα ἀπ' αὐτούς γίνονται, ἀρχηγοί ὄντες καὶ πρωταίτιοι τοῦ κακοῦ.** Απ' αὐτούς ἔξῆλθον τά δύσφημα καὶ μιαρά καὶ σατανικά ὄνόματα, ὄνομάζοντες καὶ λέγοντες τούς εὐσεβεῖς καὶ ὁρθοδόξους Μοναχούς, φαρμασόνους καὶ κολλυβάδες. Αὐτοί ἔφθασαν εἰς τόσην ἀναιδειαν καὶ ἀπόνοιαν, ὥστε καὶ λέγουσιν, ὅτι οὐδέ χριστιανοί πρέπει νά ὄνομάζωνται **ὅσοι οὐ ψάλλονται κόλλυνται νεκρῶν τήν Κυριακήν.** Οὐκ' ἀμφιβάλλω, μάλιστα, δέ βέβαιος εἰμί, ὅτι μία τοιαύτη φρικτή καὶ ἀποτρόποιος κατηγορία ἄνευ τινός ἀποδείξεως, ισοδυναμοῖ διά μίαν σαφεστάτην συκοφαντίαν ἐναντίον ἐκείνων τῶν ιερῶν ἡσυχαστῶν. Καὶ εἰθε λέγω καγῶ μή εἰσίν ἀληθῆ τά κατ' αὐτῶν ἀλλ' ἐπειδὴ ἀληθῆ εἰσί καὶ βέβαια, διά τοῦτο πρέπον ἔστιν ἵνα διηγηθῶμεν αὐτά ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς.

«Ποτέ οὐκ ἐφάνη οὐδέ ἡκούσθη εἰς τά Καθολικά τῶν ιερῶν Μοναστηρίων, οὔτε εἰς τά Κυριακά τῶν Σκήτεων, ἵνα ψάλλωνται νεκρικά μνημόσυνα τακτικά ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ Καθ' ὅτι ἐπεκράτει παράδοσις καὶ ἐπικρατεῖ ἐκ τῶν Ἅγιων Ἀποστόλων, ἵνα τιμῶμεν αὐτήν ὡς ἀνάμνησιν ἔχουσαν τῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Ἀναστάσεως, καὶ ἄμα ὡς εἰκόνα φέρουσαν καὶ τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων ἀναστάσεως τήν ὅποιαν καὶ πιστεύομεν καὶ ἐλπίζομεν κατά τό ἐνδέκατον ἀρθρον τῆς θείας ἡμῶν Πίστεως.

«Περί τά ἡμιου λοιπόν τοῦ παρελθόντος αἰώνος, ἦτοι περί τά χίλια ἐπτακόσια πεντήκοντα καὶ ἐξήκοντα, ἀνωκοδόμησαν οἱ Ἀγιαννανῖται εἰς τό νῦν ὁρώμενον μέγεθος τό Κυριακόν τῆς αὐτῶν Σκήτεως **ἀρχηγοῦ** καὶ προστάτου καὶ φροντιστοῦ τῆς οἰκοδομῆς ὄντος τοῦ Πινευματικοῦ παπᾶ Φιλοθέου τοῦ ἐκ Πελοποννήσου. Ἐν τῇ τοιαύτῃ λοιπόν οἰκοδομῇ ἐγένετο καὶ μεγάλη δαπάνη· διό καὶ ἐστάλησαν εἰς αὐτούς ἐκ τῶν ἔξω μερῶν βοήθειαι πολλαί καὶ μεγάλαι, τάς ὅποιας ἐπρεπεν ἀνταμεῖψαι ὡς ὑπεσχέθησαν, δι' ἀγρυπνιῶν καὶ μνημοσύνων. Ἐστά-

λησαν δέ καὶ ἀπό Σμύρνην γρόσια ὀκτακόσια, διά μνημόσυνα τοῦ μακαρίτου πρώτου Κανᾶ. Ἀλλ᾽ ἐπειδή εἶπον, αἱ συνεχεῖς ἀγρυπνίαι ἀδυνατοῦσι τὰ σώματα ἡμῶν καὶ οὐ δυνάμεθα ἐργοχειρεῖν τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, διά τοῦτο εὔρον εὐλογον, ἵνα καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἐκτελῶσιν αὐτά, τάς ἀγρυπνίας δηλαδή καὶ τά μνημόσυνα... Ὁθεν εὐθύς ἐκρίθη τοῦτο παρά πάντων, ὅτι ἐστί μία καινοτομία ἀνήκουστος ἥως τότε τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, καὶ παράδασις τῆς τῶν Ἅγιων Πατέρων διατάξεως. Διά τοῦτο οἱ σπουδαῖοι καὶ οἱ Πνευματικοί ὅπου καὶ ἄν εὑρισκον Ἅγιαννανίτας, πάντες ἔξισον κατέκριναν αὐτούς, καινοτόμους αὐτούς, καὶ παραβάτας ὄνομάζοντες.

«Ἐκτοτε οὖν, ἐκ τῶν ἀκονόντων τούς ἐλέγχους, εὺσυνείδητοι ὄντες, καὶ μή ὑποφέροντες ταῦτα, προσῆλθον εἰς τὸν εἰδημένον πνευματικὸν παπᾶ Φιλόθεον, λέγοντες αὐτῷ: Ἄγιε Πνευματικέ, ἴδού ἐλέγχουσιν ἡμᾶς οἱ ἀπανταχοῦ τοῦ ὄρους πνευματικοί καὶ διδάσκαλοι, λέγοντες ὅτι μεγάλως ἀμαρτάνομεν ψάλλοντες κόλλυθα τὴν Κυριακὴν, καὶ πρέπει νά παύσωμεν εἰς τὸ ἔξῆς. Πρός ταῦτα ὁ Πνευματικός ἀπεκρίθη ἡμεῖς μὲν ὡς τέκνα οὐ δυνάμεθα παῦσαι, ἐπειδή χρεωστοῦμεν πολλάς ἀγρυπνίας καὶ μνημόσυνα, τάς ὅποιας θέλομεν παύσει ὅταν τελειώσωμεν Σεῖς δέ, ὅσοι οὐχ ὑποφέρετε τά κέντρα τῆς συνειδήσεως, ἔχετε ἄδειαν, ὅπόταν πληρωθῇ ὁ ὄρθρος, νά ἀναχωρῆτε ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἥως οὖν ἡμεῖς πληρώσωμεν τό μνημόσυνον. Ἡρεσον οἱ λόγοι τοῦ Πνευματικοῦ εἰς αὐτούς, καὶ ἥρξαντο οἱ τοιοῦτοι φεύγειν ἀοχομένης τῆς νεκρολογίας. Ἀλλ᾽ ὅμως οὐκ ἐφάνη ἀρεστόν καὶ εἰς τούς μένοντας, οἵτινες ὑπῆρχον ἡ ὅλη πληθύς. Διό καὶ ἔκραξον λέγοντες. Τί τοῦτο; Αἰρετικοί ἐσμέν ἡμεῖς καὶ ἀποστρεφόμεθα ὑπ' αὐτῶν; Ὁπως οἱ πάντες ὅμοι ἐψάλλομεν τὴν ἀγρυπνίαν, οὕτω πώς πρέπει νά ψάλλωμεν καὶ τό μνημόσυνον.

»Αὕτη ἐστίν ἡ πρώτη ἔρις καὶ φιλονικία ἐντός τῆς Σκήτεως τῆς Ἅγιας Ἀννης, ὅμοιοι πρός τούς ὅμοίους, καθώς ποτε καὶ ἡ πρώτη διαφορά περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἅγιου Πνεύματος ἐγένετο μεταξύ Λατίνων, καὶ διήρκεσεν ἕτη πολλά οὕτω καὶ ἥδη. Οἱ πολλοί ἐδίαζον τούς ὄλιγους, ἵνα μένωσι καὶ νά ψάλλωσιν ὅμοι τά μνημόσυνα· οἱ ὄλιγοι ἀπέφευγον λέγοντες ὅτι ἡμεῖς οὐ θέλομεν παραβαίνειν τάς Ἀποστολικάς παραδόσεις καὶ διατάξεις τῶν Ἅγιων Πατέρων. Τί ἐποίησαν λοιπόν οἱ νεκρολογοῦντες; Βλέποντες ὅτι οὐ δύνανται βιᾶσαι αὐτούς,

έδραμον εἰς τὴν Λαύραν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκειται ἡ Σκήτη, καὶ ἐκεῖ κατηγοροῦσιν αὐτούς ὡς σκανδαλοποιούς καὶ ταραξίας, συρράπτοντες κατ' αὐτῶν καὶ ἄλλας κατηγορίας ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συκοφαντίας, δηλαδή ὅτι ἔχουσι πολλά κακά, καὶ ἄτοπα φρονήματα. Πρός ταῦτα οἱ Λαυριῶται ἀνευ τινός ἐξετάσεως, τί ἀπεκρίθησαν; Γράφουσι κατ' ἐκείνων ἀφορισμόν, καὶ ὅτι ν' ἀποφεύγωσιν αὐτούς ὡς μιάσματα, μή δεχομένους οὕτε εἰς τὸν μύλον. Ὁ ἀφορισμός λοιπόν ἐκεῖνος τόσον ἐνηργήθη, ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ἵνα φυλάξωσι καθαράν τὴν συνείδησιν αὐτῶν, προέκριναν τοῦ ἀναχωρῆσαι ἐκεῖθεν.

«Τί δέ οἱ βιασταί ἐποίησαν; Οὐ γάρ ἐστάθη ἡ διαφορά ἔως ὥδε, ἀλλ᾽ ἐμπαθέστερον κινούμενοι, ἔγραψαν εἰς τὸν Δικαῖον τῆς Νέας Σκήτης, λέγοντες αὐτῷ. Ἐπειδὴ τὸ Μοναστήριον ἡμῶν, ἡ Λαύρα, ἐξέδωκεν ἀφορισμόν κατά τοῦ δεῖνος καὶ δεῖνος, τούς ὁποίους ἥδη ἐδέχθητε αὐτόθι, διά τοῦτο εἰδοποιοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα ἀποδιώξητε αὐτούς ἔτι εἰδοποιοῦμεν ὅτι καὶ ὑμεῖς αὐτόθι ἔχετε μερικούς ὁμόφρονας τοῖς τοιούτοις, οὓς πρέπει νά ἔχητε τοιουτοτρόπως, ὡς ἀφορισμένους, καὶ ἀποφεύγητε ἀπό αὐτούς. Καί εἰ μέν οὕτω ποιήσητε, ὡς γράφομεν, ἥδη καλῶς εἰδί ἀλλέως, μάθετε ἀπό τοῦ νῦν, ὅτι οὐδένα σᾶς δεχόμεθα πλέον εἰς τὴν Σκήτην ἡμῶν, οὕτε εἰς τάς καλύβας, οὕτε εἰς τὸν μύλον.

«Ταύτην τὴν ἐπιστολήν λαβόντες οἱ Νεασκητιῶται, ὑπήκουσαν καὶ αὐτοί, καὶ ἡνάθησαν μετά τῶν Ἀγιαννανιτῶν μερικοί δέ ἀπ' αὐτούς μή ὑπακούσαντες, εὗρον χειρομύλους, καὶ οὕτω μετά κόπου πολλοῦ ἐπορεύοντο. Ταύτην τὴν καταδρομήν ἐποίησαν κατά πρῶτον εἰς τοὺς φυγόντας. Ἐπειτα οὐκ ἐπανον κηρύττοντες αὐτούς εἰς ὅλα τά μέρη τοῦ ὁρούς δι' ἀφορισμένους καὶ αἰρετικούς, καὶ φαρμακόνους. Καὶ οὗτοι μέν ταῦτα ἐκήρυττον ὅργανα δέ καὶ σάλπιγγες αὐτῶν τῶν Ἀγιαννανιτῶν, ἐστάθησαν καὶ ἄλλοι πολλοί, ἔξαιρέτως δέ, ὁ ποτὲ Χαλεπίου Γεννάδιος, καὶ ὁ ἀπό Ραψάνης τῆς Θετταλίας Βασίλειος, μανιακός ἀνήρ, καὶ τοῦ Μεγάλου φωστῆρος ἀντίθετος οὗτοι ἔδειξαν ἄκραν ἐπιμέλειαν, τοῦ εὐχαριστῆσαι τοὺς Ἀγιαννανίτας, καὶ καταδιώξαι τοὺς ἀδελφούς. «Οθεν εἰς πολλήν καὶ μεγάλην θλίψιν καὶ στενοχωρίαν εὑρίσκοντο οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπό τὴν Σκήτην τοῦ ἀγίου Παύλου ἔφυγον πολλοί.. Καὶ πολλοί ἔφυγον τελείως καὶ ἐκ τοῦ ὁρούς, καὶ κατέφυγον εἰς διάφορα

έρημονήσια. Ἐλλ' ὅμως καίτοι διώξαντες αὐτούς, ἐλεγχόμενοι ἀείποτε εύρισκοντο ἥλεγχον γάρ αὐτούς ως παραβάτας τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεομῶν, καὶ ὡς βιαστάς καὶ τυράννους, καὶ διώκτας τῶν μή θελόντων παρανομεῖν. "Οθεν τί συμβαίνει; Ἀντί τοῦ δυσωπηθῆναι ἀπό τὸ σέδας τῆς ἀρχαιότητος, ἀντί τοῦ ἐλθεῖν εἰς αἰσθησιν ἀπό τούς ἐλέγχους, τό ἀνάπολιν, ἐσκληρύνθησαν καὶ αὐτοὶ ως πάλαι Φαραώ, καὶ ἡγριώθησαν.

«Καὶ θυμοῦ πολλοῦ γενόμενοι πλήρεις, ἐλησμόνησαν ὅτι εἰσὶ Μοναχοὶ σταυροφόροι καὶ ὅτι πᾶς εἰσίν Ἀσκηταί καὶ ἐρημῖται· ἐλησμόνησαν τέλος πάντων ὅτι εἰσὶ χριστιανοί, Ἐξέβαλον ἐκ τῆς καρδίας αὐτῶν τὴν ἀγάπην, τό γνώρισμα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, χωρίς τῆς ὁποίας οὐδεμία σωτηρίας ἐλπίς· καὶ συλλαβόντες σατανικόν πόνον, ἔτεκον ἀνομίαν, τουτέστιν, κατήντησαν φεῦ! καὶ εἰς ἀποτελέσματα φόνων, τά ὅποια οὐδέποτε ἔπραξαν οἱ ὄρθοδοξοι, εἰ μή ὁ πάπας ως ἀντίχριστος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ αἱρετικοί.

«Εὔρεθησαν τότε εἰς ἓν Κελλίον μερικοί ἀδελφοί ἐκ τῶν διωκομένων δέκα, ἥ καὶ δέκα πέντε τόν ἀριθμόν οἵτινες συνεσκέπτοντο τό τί ποιῆσαι διά τάς τόσας καταδρομάς εἰς αὐτούς. Καί ὕστερον ἀπό πολλούς λόγους, ἡγέρθη κάποιος ἐτερόφθαλμος, ἀσκητικώτατος καὶ ἐνάρετος Καππαδόκης κατά γένος, αὐτόχθων Καισαρεύς Σύλβεστρος. Οὗτος, ὅχι μόνον γραμματικήν ἔλαβεν εἰς χεῖρας πώποτε, ἀλλ' οὐδὲ τήν κοινήν γλῶσσαν ἐλάλει ὄφθως. Ἀπό δέ τήν μακράν ἀσκησιν καὶ μελέτην, ἔμαθε τά κοινά γράμματα, καὶ οὕτω ἐκ τῆς πολλῆς ἡσυχίας, τόσην πεῖραν ἀπέκτησεν εἰς τά ἐκκλησιαστικά, καὶ τόσον κατενόσει τά ἑλληνικά βιβλία, ὥστε ἐποίει τούς σπουδαίους ἵνα αἰσχύνωνται. Ἡν λοιπόν καὶ οὗτος εἰς τῶν διωκομένων. Διά τοῦτο εἰς τό ορθέν Κελλίον, ἐνθα εἶχον τήν συνέλευσιν, ἡγέρθη αὐτός εἰς τό μέσον, καὶ βαλών μετάνοιαν, ἐξήτει συγχώρησιν τοῦ ἀναχωρῆσαι ἐκ τοῦ Ἅγιου Ὁρού· οἱ δέ λοιποί ἔλεγον αὐτῷ· διατί πάτερ φεύγεις ἀφ' ἡμῶν; Τότε λέγει αὐτοῖς· φεύγω ἀδελφοί ἵνα μή φονεύσῃ με τίς, καὶ ως ἐκ τούτου ἐπέμβω καγώ εἰς τό κρῆμα τοῦ φόνου, ως μή δούς τόπον τῇ ὁργῇ... Τότε οἱ ἀδελφοί εὐχόμενοι εἰς αὐτόν τό κατευόδιον ἀπεχωρίσθησαν. Καί λοιπόν φυγών ἐκεῖθεν, κατῆλθεν εἰς Δάφνην καὶ εύρων πλοῖον ὑδριώτικον διά τάς νήσους, εἰσῆλθεν εἰς αὐτό, ἵνα πλεύσῃ, ὅπου ὁ Θεός

όδηγήσῃ αὐτόν. Ἐκεῖ λοιπόν εἰς τὸν αἰγιαλόν εὑρέθησαν καὶ μερικοί Ἀγιαννανῖται, καὶ εἶδον αὐτόν εἰσελθόντα εἰς τὸ πλοῖον, δι' ἀναχώρησιν. Τότε πλησιάσαντες οἱ Ἀγιαννανῖται πρός τὸν πλοίαρχον λέγουσιν αὐτῷ· ἀδελφέ, γνωρίζεις τί ἄνθρωπος ἐστίν αὐτός ὁ Καλόγηρος, τὸν ὃποῖον ἐδέχθης εἰς τὸ πλοῖον σου; Ὁ δέ ἔφη, οὐ γνωρίζω· χριστιανέ μου ἀπεκρίθησαν ἔκεῖνοι· Ἀλλοίμονον! Αὐτός ἐστι μάγος, φαρμακούσον· αὐτός εἰς ὅποιον μέρος ὑπάγει ἔχει νά πράξῃ μεγάλα κακά, ὡς ἐπράξει καὶ ἐδῶ. Καί τώρα ἀναχωρεῖ, διατί ἐγνωρίσθησαν αἱ πράξεις αὐτοῦ· καὶ διά τοῦτο ἀναχωρεῖ, ἵνα ἀποφύγῃ τὸν πρεπούμενον εἰς αὐτόν θάνατον· σὺ οὖν, ἐάν ἡς χριστιανός, ρίψου αὐτόν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ οὕτω, σεῖς μὲν θέλετε ἔχειν τὸν μισθόν διά τὸ καλόν αὐτό, τὸ ὄποιον θέλετε πράξει διά τὸν κόσμον ἡμεῖς δέ, ἔχομεν τὸ κρῆμα διά τὸν θάνατον αὐτοῦ.

«Ἔκουσε ταῦτα ὁ πλοίαρχος· καὶ πιστεύσας ἐπείσθη, καὶ ὑπεσχέθη νά τελειώσῃ τὸ ξήτημα αὐτῶν, τὸ πρόσωπον τούτων θεασάμενος. Ὁ γοῦν Γέρο Σίλβεστρος, (οὗτῳ καλούμενος) εἰ καὶ ἀπέφυγε τάς χειρας τῶν Ἀγιαννανιτῶν, οὐκ ἀπέφυγε ὅμως καὶ ἀπό τάς γλωσσαλγίας αὐτῶν· εἰ δέ καὶ ἀπέφυγε, καθώς καὶ ἀπέφυγε, τοῦτο βέβαια ἔργον ὑπῆρχε τῆς Θείας Προνοίας...

«Οἱ γάρ Ἄβδάδες τῆς Ἀγίας Ἀννης καὶ τῆς Νέας Σκήτεως συμφρονήσαντες ἀπέστειλαν τινάς Μοναχούς πέραν εἰς τὸν Λόγγον, ἵνθα εὑρίσκετο ὁ Ἀρχιληστής καπετάν Μᾶρκος, τὸν ὃποῖον παρεκάλεσαν ἐλθεῖν εἰς τὸ ὄρος, ὡς ἀναγκαίᾳ ἡ παρουσία αὐτοῦ ἐστίν· (ἐλήστευε δέ οὗτος διά θαλάσσης καὶ ἐλθών μετά τοῦ πλοίου αὐτοῦ καὶ τῆς συνοδείας, ἐλλιμενίσθη εἰς Δάφνην. Μαθόντες δέ τὸν ἐρχομόν αὐτοῦ οἱ πρωτεύοντες τῶν δύο Σκήτεων συνεπορεύθησαν ὅμοι πρός αὐτόν καὶ λέγουσιν· Οἱ Πατριάρχαι, οἵτινες εὑρίσκονται εἰς τὸ Ὅρος, καὶ οἱ Πνευματικοί ἀπαντες εὐχόμενοι πρός σέ λέγουσιν, ὅτι ὁ Θεός ἔφερέ σε εἰς αὐτά τὰ μέρη. Διό καὶ παρακαλοῦσί σε, ἵνα ποιήσῃς ἔνα μέγα καλόν, εἰς τοῦτον τὸν τόπον, τὸ Ἀγιον ὄρος, ἥποι, ἵνα ἐκβάλῃς ἀπό τὴν παρούσαν ζωῆν, κάποιους κακοποιούς καὶ ὀλεθρίους Μοναχούς, οἵτινες οὐκ εἰσί Μοναχοί, ἀλλά πλάνοι καὶ Μάγοι καὶ φαρμασόνες. Ὁθεν σοι εὔχονται ἀπό ψυχῆς, ἵνα ποιήσῃς ἔλεος διά τάς Σκήτας καὶ Μοναστήρια, καὶ ἔξολοθρεύσῃς αὐτούς ἀπό τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Καί βεβαιούμεθά σοι,

ὅτι καὶ παρά Θεοῦ θέλεις λαβεῖν στέφανον διά τοιοῦτον καλόν, καὶ τὸ κρῆμα ἐκείνων, ἡμεῖς λαμβάνομεν εἰς τὸν λαιμόν ἡμῶν.

«Ἔκουσε ταῦτα ὁ ἀρχιληστής παρά τῶν Ἀδβάδων, Μεγαλοσχημόνων, οἵτινες καὶ ἔβεβαίου αὐτῷ, ὅτι εὔχονται οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ Πνευματικοί τοῦ Ὁρούς, καὶ ὅτι θέλει ἔχει μισθόν παρά Θεοῦ, ἐπίστενος εἰς τούς λόγους αὐτῶν καὶ ὑπερσχέθη ποιῆσαι τοῦτο. Τότε καὶ ἐκεῖνοι παρέδωκαν εἰς αὐτὸν 4 ὄνόματα ἐγγράφως, τά ὅντα εἰς ἐκεῖνα τά μέρη, ἦτοι τὸν καλλιγράφον Παπᾶ Παΐσιον ἀπό τὸν Προφήτην Ἡλίαν Καρδιήλιον ὕψωμα ἄνωθεν τῆς Ι. Σκήτης Ἅγίου Βασιλείου, τὸν Γέροντα αὐτοῦ Θεοφάνην, τὸν παπᾶ Ἅγαπιον νεώτερον Κύπριον ἀπό τά Κρύα νερά, καὶ τὸν Παπᾶ Γαβριήλ Ἅγιομαυρίτην καλόγηρον τοῦ Παπᾶ Παΐσιον ἔκλεξαν δέ τούτους ὡς ἐπισημοτέρους τῶν ἄλλων καθότι ὁ μέν παπᾶ Παΐσιος ὑπῆρχε σπουδαῖος καὶ ἐτομόλογος, καὶ εἰδήμων τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως· ὁ δέ γέρων αὐτοῦ καίτοι ὑπάρχων ἀπλοὺς καὶ ἀγράμματος, ἐκρίθη ὅμως καὶ αὐτός ἄξιος θανάτου ἵνα μὴ κινήσῃ ἀγωγήν κατά τοῦ φονευθέντος αὐτοῦ καλογήρου.

«Καὶ λοιπόν τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, ἐν ᾧ ἐτελεῖτο ἀγρυπνία εἰς τό Κυριακόν τῶν Ἅγιων Πάντων, ιδού ἔφθασαν τά παλληκάρια τοῦ Καπετάν Μάρκου ἀπεσταλμένοι ἀπ' αὐτόν, ἵνα συλλάβωσι τούς ἄνωθεν γεγραμμένους διά θάνατον... Καί ἀνεχώρησαν, ἔχοντες μεθ' αὐτῶν καὶ τούς καταδίκους. Καί κατελθόντες εἰς τὴν Νέαν Σκήτην, ἐξήρχοντο οἱ Πατέρες ἀπό τὴν Λειτουργίαν. Ἐστάθησαν δέ καὶ ἐκεῖ οἱ λησταί μετά τῶν καταδίκων τούς ὅποιους καταδίκους ἴδοντες καὶ οἱ ἐκεῖ Πατέρες, καμίαν χριστιανικήν συμπάθειαν ἔδειξαν εἰς αὐτούς, ἐν ᾧ ἐπρεπε, ἵνα μεταχειρισθῶσι παντοίους τρόπους, τοῦ ἐλευθερῶσαι αὐτούς ἀπό τάς χεῖρας τῶν ληστῶν ἀλλ᾽ ὁρώντων αὐτῶν καὶ περιεργαζομένων, εἶδον τούς ληστάς, οἵτινες καταβιβάσαντες τούς καταδίκους εἰς τὸν ἐκεῖ αἴγιαλόν, ἔνθα εἶχον καὶ τό πλοϊον αὐτῶν, ἐκρέμασαν λίθους εἰς τὸν Λαιμόν αὐτῶν, λέγοντες εἰς αὐτούς καὶ τό ἔγκλημα τοῦτο: Σκυλιά, διατί οὐ θέλετε ποιεῖν κόλλυνθα εἰς τὰς Κυριακάς, καθώς λέγουσιν οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ πνευματικοί τοῦ Ὁρούς; Καί οἱ μέν κατάδικοι σταθέντες, ηὐχήθησαν ὑπέρ τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῆς τῶν ἐχθρῶν συγχωρήσεως· οἱ δέ λησταί ἀπέρριψαν αὐτούς εἰς τὸν βυθόν τῆς θα-

λάσσης, όρωντες αύτούς καί περιεργαζόμενοι οἱ ἀπό τῆς Σκήτεως Μοναχοί. Καὶ ἐπληρώθη ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἀγιαννανιτῶν τὸ ορτόν τοῦτο. «Τοῦ Θεοῦ μου τούς φίλους ὑμνῶ πάντας εἴ τις δέ μέλλων εἰς τούς πάντας εἰσίτω». Καὶ γάρ κατ' αὐτήν τήν ἡμέραν τῶν Ἀγίων Πάντων, προσέθηκαν καί οἱ Ἀγιαννανῖται εἰς τούς πάντας καὶ τούτους τούς δύο, ποιήσαντες αύτούς ὄσιομάρτυρας· τούς δέ ἄλλους δύο ἡ Θεία Πρόσωπα αύτούς διεφύλαξεν...

«Αὐτά λοιπόν εἰσι τά φρικτά καί ἀποτρόπαια καί ἔξαγιστα καί θεομισῆ ἔργα, τῶν περιβόητων Ἀγιαννανιτῶν καί ὅχι ἀκριβῶς ἀπαντα, ἀλλά τά κυριώτερα καί ἐπισημότερα· τά ὅποια μάρτυς μου ὁ Κύριος, οὐκ εἶχον σκοπόν, ἵνα περιγράψω εἰς χάρτην, καὶ σκανδαλίσω πολλούς τῶν ἀναγινωσκόντων, ἃν αὐτοί ἥθελον μετανοήσει καὶ ἔλθωσιν εἰς αἰσθησιν, διά τήν φρικτήν ἀδελφοκτονίαν ὅτι ἀμαρτία ἔξομολογηθεῖσα, ἀμαρτία οὐ λογίζεται· καὶ γάρ τούς τοιούτους καὶ ὁ ψαλμωδός μακαρίζει λέγων. Μακάριοι ὅν ἀφέθησαν οἱ ἀνομίαι. Ἀλλ' αὐτοί μάλιστα καὶ κομπάξουσιν, ὡς ὅτι ἐπρόσφεραν θυσίαν εὐάρεστον τῷ Θεῷ τά αἷματα τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. Καὶ οὕτε ποτέ τήν κολυβολογίαν καὶ κολυβομαχίαν ἔπαυσαν, οὕτε ἐφάνησάν ποτε νά ὄμοιογήσωσιν ὅτι ἔσφαλλον, ἢ εἰς τήν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἢ εἰς τήν κοινήν σύναξιν τοῦ ὄρους, καὶ νά ἔξομολογηθῶσι, καὶ κοινῶς νά ζητήσωσι συγχώρησιν. Ἀλλ' ἡ καθώς εἶπον νομίζουσιν ὅτι ἔπραξαν θεάρεστόν τι ἔργον, ἢ ὅτι ἡ πολυκαιρία θέλει ἀφανίσει τήν ἀνομίαν αὐτῶν. Καὶ ἃν οὕτω στοχάζωνται, πεπλανημένοι εἰσίν. "Οτι κατά τήν Γραφήν. Τῶν μή μετανοούντων τάς ἀμαρτίας, ὁ Θεός φυλάττει, ὡς ἐν βαλαντίῳ, ἐσφραγισμένας ἐν ἡμέρᾳ ἀνταποδώσεως. "Οθεν διά τήν ἑαυτῶν ἀμετανοησίαν καὶ σκληρότητα, πλῆρες ἐγένετο τό ἄγιον ὄρος συγχύσεως καὶ ταραχῆς, καὶ φεύγουσιν ἐκεῖθεν ἀκατάπαυστα οἱ ἐπηρεαζόμενοι καὶ ἐνοχλούμενοι. "Ωστε καὶ ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος διδάσκαλος ὁ Νικόδημος, μή ὑποφέρων τήν δρώμαν ταύτην, ὕρμησε τοῦ φυγεῖν τοῦ ὄποιου εἰσηκούσθη ἡ δέησις καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ Θεός εἰς τήν αἰωνίαν αὐτοῦ ἀνάπταυσιν· καὶ οὕτως ἀπέψυγε τάς γλωσσαλγίας τῶν Ἀγιαννανιτῶν κολλυβάδων...». Τί δέ, μετά ταῦτα ἔπαυσαν τά σκόνδαλα τῶν δαιμονοπλήκτων τούτων; Οὐ μόνον ὅχι, ἀλλ' ὅπως ὑποστηρίξωσι τό πεῖσμά των οἱ κακομήχανοι οὗτοι, σκοπίμως διώρισαν ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ μνη-

μόσυνόν τι, δύπερ ἐπρόκειτο νά ἐκτελέσωσι καί προσεκάλεσαν ἐγγράφως καί τόν "Ἄγιον Μακάριον Κορίνθου, ώς Ἀρχιερέα (εὐρισκόμενον τότε ἔνεκα ἀδίκου κατηγορίας ἐξόριστον εἰς "Ἄγιον Ὄρος). Ὁ δέ ἄγιος ἀπεκρίθη ἐγγράφως πρός αὐτούς:

«Καὶ τίς η̄ χρεία, ὡ̄ καλοί Πατέρες, ἵνα παραδράμητε ὅλας τάς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καί νά ἐκλέξητε τήν Κυριακήν, καί παραβαίνητε τούς ὅρους τῶν Θείων Πατέρων, οἵτινες ἐξ ἴσου ἀπαγορεύουσι τά νεκρικά μνημόσυνα εἰς τήν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως. Ἐγώ μνημόσυνα τήν Κυριακήν ού ψάλλω· ὅτι καί εἰς τήν ἐπαρχίαν μου οὔτε κοσμικοί εἰδόν ποτέ νά ψάλλωσι τήν Κυριακήν κόλλυθα, οὔτε Ἀρχιερεύς γινόμενος ἔψαλλόν ποτε κόλλυθα ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ. Καί συγχωρεῖτέ μοι, ὅτι οὐκ ἔχομαι».

«Ἡ ἀπόκρισις αὕτη, ἐξακολουθεῖ ὁ Τερός Πάροιος, ώς μάχαιρα δίστομος εἰσῆλθεν εἰς τάς καρδίας αὐτῶν, ὅτι αὐτοί πρό ὅλιγου ἐνήργησαν καί ἐξέδωκεν ὁ ἀπό Τεροσολύμων κύρι Σωφρόνιος συνοδικόν θεσπισμα, ὅτι ἀπαραιτήτως ὅλας τάς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, μηδέ τῆς Κυριακῆς αὐτῆς ἐξαιρουμένης, νεκρῶν μνημόσυνα νά γίνωνται, ἐκφωνήσαντες κατά τῶν μή πειθουμένων καί ἐπιτίμια.

«Ορθόδοξος Σύνοδος ἐστί καί ὄνομάζεται, (Κεφ. ΣΤ), ἡ φυλάττουσα ἀπαραισάλευτα τά δόγματα καί τάς παραδόσεις καί τούς κανόνας τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Κακόδοξος δέ καί αἰρετική ἐστι ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἡ μή φυλάττουσα αὐτά, ἀλλά τινός ἐνός φρονήματος ἀκολουθοῦσα, ἥτις διά ταῦτα καί ὑπό τῆς Ἅγιας καί Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀναθέματι καθυποδάλλεται...

«Λοιπόν πάλιν λέγομεν, δέν εἶναι ποτε (κάποτε) σεπτόν καί τίμιον τό τῆς Συνόδου ὄνομα, καθώς ούδε τό τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὅτι, ἐστί μέν Ἐκκλησία Ἅγιων, καὶ Ἐκκλησία ὄσιων, ἀλλά ἐστι κατά τόν ψαλμόν καί ἐκκλησία πονηρευομένων. Αἱ φωναί λοιπόν, ἥτοι τά ὄνόματα οὗτως ἔχουσιν, ἥτοι, καί ἐπί καλοῦ καί ἐπί κακοῦ. Καὶ ἐπί κακοῦ μέν λαμβάνονται καθώς διά τῶν παραδειγμάτων ἐδείξαμεν. Ἄλλ' οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, ἥτοι οἱ ἀπαίδευτοι, ού δύνανται ποιεῖσαι τήν διάκρισιν ταύτην ἐκ τῆς ἀμαθείας αὐτῶν. Ἄλλα Σύνοδον ἥκουσαν, τόσον φθάνει, εὐθύς προσκυνοῦσι καί πειθονται, καί μέ ζῆλον ἄκρατον τά πάντα θορυβοῦσι καί ταράττουσι... Καί τί ἀπεφάσισε; Τήν καινοτομίαν τῶν

Αγιαναννιτῶν συνέστησε, τήν ἀθέτησαν τῆς ἀρχαίας παραδόσεως. "Οτι γάρ παράδοσις καὶ ἀρχαία συνήθεια τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐστάθη, νά μήν ψάλλωνται νεκρικά μνημόσυνα, οὐ μόνον ἐν τῇ Ἀναστασίῳ ἡμέρᾳ, ἀλλά καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις Δεσποτικαῖς ἑορταῖς, τοῦτο καθ' αὐτό μετά ταῦτα δειχθήσεται πλατύτατα..."

«Ο δέ Ἀγιος Μακάριος Κορίνθου ἀφοῦ ἔγραψε τό ορθέν φαβάσιον, πορευθύς ἀνεχώρησεν εἰς Χίον, φοβηθείς μή πάθη καὶ αὐτός κακόν τι παρά τῶν μιαιφόνων. Ὁθεν ἐκεῖ ὥν, λαμβάνει παρά τῆς αὐτοῦ Παναγιότητος ἐπιστολήν, ὁργῆς καὶ θυμοῦ καὶ ἀπειλῆς γέμουσαν. Τότε καὶ αὐτός ἀπεκρίθη λέγων: Αἱ ἀπειλαί σου καὶ οἱ φοβεροί διόρθωσιν οὐ ποιοῦσι τοῦ πράγματος· καὶ ὅτι ἔτοιμος εἰμί, ἵνα πάθω εἴτι ἡ Παναγιότης σου ἀποφασίσῃς. Καὶ πρός τούτοις κατηρίθμησεν ἀπαντα τά τυπικά, τόσον τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας, ὃσον καὶ τά κτητορικά τῶν ἰερῶν Μοναστηρίων, καὶ τά Σάββατα πάντα, τά ὀποῖα περιέχουσι τάς νεκρικάς ἀκολουθίας, καὶ τά ιερά ἄσματα τῶν Κυριακῶν, ἐν οἷς οὐδαμοῦ μνήμη νεκρῶν γίνεται. Οἶον ἐστί τό Μνήσθητι Κύριε... τό... Μετά τῶν ἀγίων ἀνάπταυσον... καὶ τό Μακάριοι οὓς ἔξελέξω... καὶ τήν ἐν τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου ἀποσιώπησιν τοῦ, Μνήσθητι Κύριε, ὡς ἀγαθός τῶν δούλων σου καὶ Μνήσθητι Κύριε τῶν ἐπ' ἐλπίδι... διατί τοῦτο; Διότι ἡμέραι ἐστίν Ἀναστάσεως...».

Ταῦτα ἐλάχιστα ἐκ τῶν γεγραμμένων ὑπό τοῦ σοφωτάτου τούτου Διδασκάλου Παρίου καθόσον συνοπτικῶς ἐθέσαμεν τά τῆς ὑποθέσεως ταῦτης. Καί ἐάν ὡς εἰδομεν διά τῶν ληστάρχων οἱ μιαιφόνοι ἐκεῖνοι, οἱ ἀγροῦνοι καὶ ἀπαίδευτοι κατάρθωσαν νά ἐπιβάλωσι τό πεῖσμα αὐτῶν διά τήν καταπάτησιν Ἀποστολικῆς Παραδόσεως, ἢτις ἀντικανονικώτατα ἐπεκράτησε καὶ μέχρι σήμερον τῇ ἐνόχῳ ἀδιαφορίᾳ τῶν ἔκτοτε ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, καὶ ταῦτα τῇ εἰσαγωγῇ τῶν κατωτέρω στρωμάτων τῶν φασοφόρων, ὅποιαν προσοχήν ὄφείλει τίς νά δώσῃ εἰς τήν ἀσεβεστάτην καινοτομίαν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἡμερολογίου τήν εἰσαχθεῖσαν οὐχί ὑπό ἀπλῶν Μοναχῶν, ἀλλά ὑπό τῶν ἀνωτάτων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν; Καί τί μέλλει γενέσθαι ἐάν σύν τῷ χρόνῳ τά μέν θηρία ταῦτα ἐπικρατήσωσιν, ἐξασθενήσῃ δέ ἡ ἀδύνατος φωνή τοῦ λαοῦ;»

ΙΛΕΩΣ ΓΕΝΟΥ ΗΜΙΝ ΚΥΡΙΕ
Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Αύτοεξόριστος εἰς Βυτίνα Γορτυνίας 1937-1944

Τά αἴτια μεταβάσεώς του εἰς Βυτίνα ἦσαν τά κάτωθι:

Ἡ πάθησις τοῦ ἔλκους δωδεκαδακτύλου τοῦ στομάχου. ቙ ἐλατόφυτος Βυτίνα μέ τό δροσερό κλῖμα καὶ τά κρύα νερά της, ἥτο τό πιό κατάλληλο μέρος, καὶ ἐπί πλέον ἀπομεμακρυσμένο ἀπό τούς φιλόνεικους ψευδαδέλφους.

2) Ὁ αὐστηρός ἔλεγχος διά τῶν δημοσιευμάτων του πρός τούς παρανομοῦντας – μέσω τοῦ καθημερινοῦ ἡμερησίου τύπου.

3) Τό ψαλίδισμα τῆς γενειάδος τοῦ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου ὑπό τοῦ τολμηροῦ συνεργάτου τοῦ Κων. Καραγιαννίδου, κουρέως, κατοίκου Πειραιῶς προυκάλεσε τήν αἰτίαν νά τοῦ ἀποδιθῆ ἥ εὐθύνη αὐτῆς τῆς πράξεως ὡς ἡθικοῦ αὐτουργοῦ καὶ νά ἐκδοθῇ ἔνταλμα συλλήψεώς του («Καθημερινή» 28.5.27).

4) Ἀρθρον εἰς τήν ἐφημ. «Σκοίπ» 11.12.27 διά τό αἷμα τῆς Μάνδρας Ἀττικῆς. Ἐξ αὐτῆς τῆς δημοσιεύσεως, διαβάλλει τοῦτον ὁ Ἀρχιεπ. εἰς τό «Τμῆμα Εἰδικῆς Ἀσφαλείας» Ἀθηνῶν, ὡς ἀγύρτην, Ρουμάνον κ.ἄ. ζητῶντας τήν **ραγδαίαν καὶ ἀθόρυβον ἀπέλασίν του** εἰς τό ἔξωτερικόν.

5) Ἐτερον δημοσίευμα ἐκ Καλαμῶν «Ἐλληνική» 16.10.27 πρός τόν ἴδιον, ὅστις χολοθείς σφόδρα καὶ παραπονούμενος πρός τόν Υπουργόν Δικαιοσύνης, διατί μένει εἰσέτι ἐλεύθερος; («Ἀπομ.» σ. 131-132).

6) Πέντε ἀρθρα εἰς τήν «Ἀκρόπολιν», διαψεύδων τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν... ὅτι πλαστά εἶναι τά Πατριαρχικά Σιγγύλια περὶ Ἀναθέματος κατά τοῦ N. Ἡμερολογίου. («Ἀπομ.» σ. 241) καὶ

7) Ἰδιόχειρος ἐπιστολή (21.4.37) ὁμόφρονος ὀδελφοῦ Μοναχοῦ Ἀγιορείτου διά τόν σχεδιασμόν τελείου ἐξαφανισμοῦ τοῦ Α.Κ.Μ.Α. ἀπό προσώπου γῆς («Ἀπομ.» σ. 131 καὶ 132).

Προστασία ἐκ μέρους φίλων καί συνεργατῶν του

Ο ἀείμνηστος φίλος καί συνεργάτης Γρηγόριος Εὐστρατιάδης, πρώην πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὁ Ἀστυνόμος καί Ὑποδιοικητής τῆς Εἰδικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν Κων. Λαμπρινόπουλος ἐκ Βυτίνης καί ὁ Γ. Μπακόπουλος Δικηγόρος ἐκ Τριπόλεως καί μετέπειτα βουλευτής καί Ὑπουργός ἀπεφάσισαν καί συνέστησαν εἰς τὸν Γέροντα τὴν ἀπομάκρυνσίν του ἐξ Ἀθηνῶν εἰς ἄλλο ἐπαρχιακό μέρος καί ἀπόκεντρο ἐν μέρει πού νά ἔξασφαλίζεται ἡ ζωή του.

Ως τοιοῦτον ἐπέλεξαν τὴν πατρίδα τοῦ Κων. Λαμπρινόπουλου τῇ Βυτίνᾳ.

Πρόεδρος τῆς Κοινότητος ἐκεῖνα τά χρόνια ἦτο ὁ Ἐπαμεινώνδας Πανταξόπουλος, οἰκογενειάρχης μέ έννεα παιδιά, ἐξ ὧν οἱ τρεῖς ἀνεδείχθησαν καθηγηταί Πανεπιστημίου καί οἱ ὑπόλοιποι διαπρεπεῖς ἐπιχειρηματίαι, ἐνῷ αὐτός ὁ Ἰδιος ὡς ἔφεδρος Ὑπολοχαγός Πυρ/κοῦ διέπρεψε εἰς τοὺς νικηφόρους πολέμους 1912-1913. Εἰς αὐτό τό ἄξιο καί ἔντιμο πρόσωπο ἀνέθεσαν αὐτοὶ οἱ τρεῖς προστάται τὴν διαφύλαξίν του. Πρόγιατι ἐφάνη ἀντάξιος εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του.

Αρχικῶς ἐγκατεστάθη ὀλίγον ἔξωθι τῆς Βυτίνης, εἰς τὴν μικράν τότε Βίλαν-Γοτθικοῦ ρυθμοῦ, τῆς κ. Ἀμερινῆς Γαλανοπούλου πού ἡ γνωριμία των προϋπῆρχε ἀπό τό ἔτος 1925 κατά τὴν ἐμφάνισιν τοῦ γενομένου θαύματος εἰς τὸν Ἱ. Ναόν τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου-Ὑμηττόν εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τὴν 14.9.25 π.ἡ. καί μετά ἀπό ὀλίγους μῆνας τοῦ παρεχώρησε ὁ ἀδελφός μου Ζαφείριος –ἐν συντάξει Τηλεγραφητής λόγω ἀσθενείας– τό πατρογονικόν σπίτι μας πλησίον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ πολιούχου Βυτίνης Ἅγιου μεγαλομάρτυρος Τρύφωνος ὅπου παρέμεινε μέχρι τῆς ὀναχωρήσεως δι' "Ἄγιον Ὁρος" (1944). Φαγητό καί ἄλλα, τά εἶχε ἀναλάβει ἡ Μητέρα μου, ἀφοῦ τὴν προμήθειαν τὴν ἔκαμνε ὁ Ζαφείριος καί ὅλα αὐτά μέ τὴν ὑπέρ πληρωμήν εἰς χρῆμα καί ἐργόχειρα.

Οικία Γεωργίου Θαλασσινού δασολόγου είς την διέμεινεν ό AKMA μέχρι τό έτος 1944.

Δυσκολίαι ἐπί κατοχῆς 1941-1944

"Οταν μετά τόν 'Απρίλιον τοῦ 1941 ἐπεκράτησαν οι Γερμανοί μέ τή νέα τάξι πραγμάτων, τά δεινά ἐκ τῆς πείνης, οι συλλήψεις πολιτῶν καὶ ἐκτελέσεις πολλές φορές, ξεχάσθη προσωρινῶς ὁ κατατρεγμός καὶ ἡ δίωξις τοῦ Α.Κ.Μ.Α.

Τό έτος 1942 δημιουργήθη τό Ε.Α.Μ. καὶ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία είς τόν Γέροντα νά ἐπιδιορθώσῃ ἔναν ἡμικατεστραμένον ἀσύρματον πού χρησιμοποιούσαν οἱ ἄνδρες τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. Ἐξ αὐτοῦ πολὺ ἰκανοποιήθησαν.

Τόν Ιούνιον τοῦ 1943 μετέβη είς Ἀθήνας πρός ἐξέτασιν τῆς τότε καταστάσεως, μέ σκοπό τήν ἐπιστροφήν του είς "Αγιον Ὄρος. Δέν ἐ-
βεβαιώθη ὅτι ἦτο συμφέρον ἐκείνην τήν ἐποχήν αὐτό τό τολμηρό τα-
ξείδι. Ἐπιστρέψει μέ ἓνα Γερμανικό στρατιωτικό αὐτοκίνητο ἐκ Τριπό-
λεως πού κατέληξε είς Βυτίνα λόγω τοῦ ὅτι τό Γερμανικό Ἀοχηγεῖο
Πελοποννήσου (Κομαντατούρ) τούς μῆνας Ιούνιον, Ιούλιον καὶ Αύ-

γουστον διέμενε είς τό ἀλσύλιον τῆς Δασοκομικῆς Σχολῆς (Αγροκήπειον Βυτίνης Ὑπουργείου Γεωργίας).

Αὐτό τοῦτο, πολύ δυσηρέστησε τούς Ἐαμίτας.

Τό Σεπτέμβριο ἐπηκολούθησε ἡ διάλυσις τῆς ἐνόπλου Ἐθνικοφρόνου παρατάξεως Ταγματάρχου Βρεττάκου, Ἰωάν. Κοσιώρη καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ μονίμου ἀνθυπολοχαγοῦ Ἰωάν. Μουτζούρη ἀπό Βούτσι Κοντοβαζαίνης. Ὁ ἐν λόγῳ ἐκτελεσθείς φίλος καὶ συμμαθητής τοῦ γράφοντος εἰς Πρακτικόν Λύκειον Λαγκαδίων 1935-38, τραυματισμένος ἀπό Ἐλασίτας εἰς τό Γειτονικό Πυρογάκι, προσέφυγε εἰς τὴν οἰκίαν μας πρός ἐπίδεσιν τοῦ τραύματός του ἀρχές Νοεμβρίου 1943. Ἰατρός δέν δύπηρος τότε, ἀνάγκη πᾶσα νά εύρεθη κάποιος. Αὐτός ὁ κάποιος ἦτο ὁ ΑΚΜΑ τὸν ὅποῖον εἰδοποίησα ἀκριβῶς τὰ μεσάνυχτα. Ἡλθε καὶ τοῦ ἐπέδεσε τό ἐλαφρό τραῦμα του. Αὐτή ἡ φιλάνθρωπος χειρονομία ἔτι περισσότερον ἐρέθισε τούς Ἐαμίτας καὶ ἔαν δέν μεσολαβοῦντες ὁ τότε νεοεκλεγής βουλευτής ΕΑΜ Γορτυνίας, Παν. Γαλανόπουλος ὅστις ἦτο ἐκεῖνος πού τοῦ ἔδωσε τὸν ἀσύρματο πρός διόρθωσιν. Δικηγόρος καὶ Δ/ντής Ὁργανισμοῦ ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας τόσον αὐτός ὅσον ἐγώ θά εἴχαμε ἄσχημα μπλεξίματα. Τό ὄνομά του τό σημείωσαν εἰς τά κατάστιχα τῶν Ἀντιδραστικῶν. Καί κλείνοντας τό ιστορικόν αὐτοῦ τοῦ τραύματίου, ὅταν τήν ἐπομένη λίαν πρωΐ ἐπιβαίνων –ό τραυματίας– ἐπ’ αὐτοκινήτου μέ ξυλείαν πρός κατεργασίαν εἰς Τρίπολιν ὅταν ἔφθασαν εἰς Βλαχέρναν (12 χιλιομ.) συνελήφθη ἀπό καραδοκοῦντος Ἐαμίτες καὶ μετά τριώρον ἔξετελέσθη διά πιστολίου εἰς τὸν κρόταφον, εἰς δασώδη περιοχήν ἄνω τῆς Βλαχέρνας.

Νοέμβριος 1943

Γερμανικός στρατός, ὄρθρους βαθέως, εἰσόρμησε εἰς Βυτίναν, παραβιάζοντας τίς πόρτες τῶν σπιτιῶν, ἐνῷ ἐκοιμοῦντο οἱ πλεῖστοι, συλλαμβάνοντας τούς ἐνήλικας ἀρρενας καὶ συγκεντρώνοντάς τους εἰς τήν κεντρικήν πλατεῖαν μέ πρόγραμμα ἐκτελέσεώς των. Μεταξύ αὐτῶν καὶ ὁ ΑΚΜΑ, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ δύο ἀδελφοί μου.

Διά καλήν μας ὅμως τύχην, τῇ μεσολαβήσει τῆς εὐγενεστάτης κ. Ἀννας Μπασιάκου, Γερμανίδος μονίμου κατοίκου Βυτίνης ἀπεφεύχθη

αύτό το σχέδιον ὅταν τούς καθησύχασε, λέγοντάς τους, ὅτι πρόκειται περί φιλησύχων κατοίκων καὶ ἀθώων ἀπό τρομοκρατικές διαιτήτης.

Τόν ἐπόμενο μῆνα 13ην Δεκεμβρίου συννετελέσθη τὸ ὄλοκαύτωμα τῆς πόλεως Κολαθρύτων μέ τὸν ὑπάρχοντα τότε ἐκεῖ ἀνδρῶν πληθυσμὸν 1400 ἀθώων πολιτῶν, ἔξ' ὧν 23 ἦσαν Κληρικοί.

"Ολα αὐτά τά περιστατικά συγκλόνισαν τὸν ΑΚΜΑ ὥστε, δεδομένης εὐκαιρίας νά ἀναχωρήσῃ ἐκ Βυτίνης πρός "Αγιον "Ορος, ἀφοῦ εἶχε προσέτι καὶ τὴν διαβεδαίωσιν προειδοποίησιν τοῦ ἀειμνήστου Γέροντός του, ὅτι εἰς "Αγ. "Ορος θά τελειώσῃ.

Φθάσαμε εἰς τὴν Μεγάλην Τετάρτην τοῦ ἔτους 1944, ὅπου κατά τὸ μεσημέρι κατέφθασε ισχυρή Γερμανική φάλαγγα μέ τάνκς, τεθωρακισμένα ὄχήματα, τέσσαρα πεδινά πυροβόλα, αὐτοκίνητα καὶ πλῆθος μαχίμων μέ ἀσυρμάτους. Ἡ διοίκησις ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Βίλα-Βάλου, οἱ λοιποί εἰς στρατιωτικά ὄντισκηνα. Δέκα ἡμέρες παρέμειναν. Ἐξορμήσεις ἔκαμψαν πρός Λαγκάδια, Τρόπαια, Ἡραία, Δημητσάνα, Βαλτεσινίκο καὶ ἀλλαχοῦ μέ σκοπόν νά πανικοδηληθῇ ὁ κόσμος.

Πληροφορίες πού ἔφθασαν εἰς τὸν Α.Κ.Μ.Α. ἦσαν πολύ δυσάρεστες. Μετά τὴν φυγὴν τῶν Γερμανῶν θά ἐπακολουθοῦσαν ἐκτελέσεις πολιτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Γέροντος.

Ἄπευθύνεται εἰς τὴν ἐν λόγῳ Γερμανίδα, μέ τὴν θερμήν παράκλησιν ὅπως μεσολαβήσῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀξιωματικόν καὶ τὸν συμπεριλάβουν μαζί των μέχρι Τοιπόλεως ἡ καὶ περαιτέρω πρός Ἀθήνας, ὅπως καὶ ἔγινε. Συνέστησε δέ καὶ εἰς τὸ ζεῦγος αὐτό νά κάμουν τὸ ἵδιο, ἀλλά δέ συνεφώνησαν. Θεοῦ βοηθοῦντος μέτ' ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας. Τό ζεῦγος Μπασιάκου καὶ ἄλλα τρία εὐόληπτα πρόσωπα κάτοικοι Βυτίνης, μετά τὴν ἀναχώρησιν τῶν Γερμανῶν συνελήφθησαν καὶ ὀδηγήθησαν εἰς Γλανιτσιά Συριάμι καὶ ἐξετελέσθησαν ως Ἐθνοπροδόται.

Ἐπιστροφή εἰς Θεσ/νίκην, Τερισσό, Δάφνη Ἅγιον "Ορους

Σιδηροδρομικῶς ἔξ Ἀθηνῶν πρός Λάρισαν. "Οταν σταμάτησε ὁ συρμός διά τοῦ μεγαφώνου ἥκουσθη ἡ ἀγγελία ὅτι καθυστερεῖ ἐπί 2 ὥρες. "Οσοι ἐκ τῶν ἐπιβατῶν εἶχον δοσοληψίες ἡ ἄλλες ἀνάγκες κατέ-

δηκαν. "Ενας ἄνδρας τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας πλησιάζει τὸν Γέροντα εἰς τό κάθισμά του καὶ τοῦ λέγει χαμηλοφώνως: μή κινεῖσαι ἀπό τή θέσι σου. Δέν πέρασαν δέκα λεπτά τῆς ὥρας καὶ ἐδόθη τό σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως. Μέ συγκίνησι ἐδιηγεῖτο αὐτό τό περιστατικό μέ τό τί ἐπηκολούθησε μετά ταῦτα, κλάματα καὶ ὀδυρμοί ἀκατάπαυστοι.

Εἰς Θεσ/νίκην φιλοξενήθη εἰς τήν γνωστήν Οἰκογένειαν. Χρ. Μανωλούδη. Ἐδῶ ὅμως ἦτο ἀνάγκη καὶ ἀπό Γερμανικές ἀρχές πρωτίστως νά δεβαιωθῇ τό ἐλεύθερον τῆς εἰσόδου του εἰς "Αγιον" Ορος, ἐπειδή ἐπροστατεύετο ἀπό τόν ἴδιον τόν Χίτλερ, πού τοῦτο εἶχε ξητήσει εὐθύς ἀμέσως μέ τήν κάθιδο τῶν Γερμανικῶν Στρατευμάτων, ἡ Ιερά Κοινότης τοῦ 'Αγιον" Ορους, προβλέπουσα τήν μανίαν τῶν γειτόνων μας Βουλγάρων πρός ἔξανδραποδισμόν κάθε Ἑλληνικοῦ στοιχείου.

Τακτοποιήθη καὶ αὐτό. Τέλος Μαΐου 1944 εἰς Δάφνην καὶ αὐθημερόν μέ τό καιϊάκι τῆς γραμμῆς εἰς ἀρσανά Ι. Σκήτεως Ἅγιας Ἀννης. Τήν ἐπομένην μέ ζων ἔφθασε εἰς "Αγιον Βασίλειον συναντῶντας τόν φύλακα τῆς καλύβης Πατέρα Καισάριον, τόν ὑπηρετήσαντα τόν ἀείμνηστον Γερο-Θεοφύλακτον.

'Αρχικῶς παρέμεινε εἰς τό καλύδι του, ἀλλ' ἀργότερον μέ ἓνα Μοναχόν ὡς βοηθόν πού τοῦ παρεχώρησαν οἱ ὁμόφρονες Πατέρες τῆς Ρουμανικῆς Σκήτεως, μετεκινήθη εἰς ἓνα δραχῶδες σπήλαιον, πλησίον τῆς καλύβης «'Αγιος Ἄρτεμιος» πολύ ὑψηλά τῆς Ι. Σκήτεως Ἅγιας Ἀννης.

Εἶδη κηπευτικῶν καὶ φρούτων τούς προμήθευνον ἀπό τήν Ρουμανίκην Σκήτην. Τότε ὑπῆρχον πολλοί ὁμόφρονες Πατέρες ἐκεῖ. Εἰς αὐτήν τήν νέαν κατοικίαν ἡσχολεῖτο μέ τήν κουταλοποιίαν, καθ' ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖ ἀφθονεῖ ἀπό τέτοιου εἰδούς ξυλεία.

Οι ὁμόφρονες Πατέρες τῆς Ρουμανικῆς Σκήτεως, κατόπιν συνεννοήσεως μέ τόν Α.Κ.Μ.Α. παρεχώρησαν τόν Γέροντα Μοναχόν **Πατέρα Κύριλλον**, τόν πιό ἔμπιστο καὶ εἰλικρινῆ συνεργάτη τοῦ Γέροντος καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ Ιεροῦ Ἀγῶνος, ἵνα μαζί του, τοῦ λοιποῦ διαμένουν ἐκεῖ ἀσχολούμενοι μέ τά κουτάλια εἰς τό φανερόν, ἀλλ' ἐν κρυπτῷ εἰς τήν συγγραφήν διβλίων κατά τῶν νεωτεριστῶν Κληρικῶν ἐν γένει καὶ δή τῶν ἀνωτέρων, ἀπασῶν τῶν **Ορθοδόξων Ἐκκλησιῶν**.

ΠΤΡΟΒΟΛΕΥΣ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΗΡΩΣΤΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΤΗΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΑΡΑΧΝΗΣ

**Προσοχή διὰ τὴν μέλλουσαν προσύνοδον· καὶ
πειστικά τίνα στοιχεῖα διὰ τὰ μέλη αὐτῆς.**

« Ήγώ—'Ιησοῦς—παρριησίᾳ
έλάλησα ».
('Ιωάν. 18. 20.)

« . . . δέν, ἀνέρχονται εἰς
τὰ ἱερατικά ἀξιώματα οἱ ἐνα-
ρετώτεροι καὶ ἀξιώτεροι, ἀλλ᾽
οἱ ἴσχυρότεροι ».
(Μεγ. Βασίλειος)

« Τὰ ἀνώτερα πνεύματα
μεταξὺ τῶν λαῶν, ἀνήκουν εἰς
τὰς τάξεις τῶν Μασόνων ».
(Πύρρος Γιαννόπ. 1949)

ΥΠΟ
ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙΣ ΜΟΝΑΧΟΙΣ, ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ
1951

Λιανέμεται δωρεάν, πρὸς γνῶσιν τῶν θελόντων σωθῆναι ἐν τῷ
πολυυθρυλήτῳ τούτῳ ὄγδοῳ αἰῶνι, διὰ τῆς ὑπό τινων εύλαβῶν προσ-
φερθείσης ουνδρομῆς.

«Διούλε πονηρέ, έκ των λόγων σου κρινώ σε» (Ιησοῦς Χριστός)

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ... ΠΟΛΛΑ ΤΑ ΕΤΗ

«οἱ λίδοι κεκράξονται»

‘Ο ‘Αρχιεπίσκοπος’ Αμερικῆς λιτανεύων ἐν πλήρει Ἀρχιερατικῇ στολῇ καὶ συνοδείᾳ Ὁρθοδόξων καὶ προτεσταντῶν κληρικῶν ἐπίσης ἐν πλήρει Ἱερατικῇ στολῇ.

«Κομμουνισμὸς εἰναι ἔχθρὸς καὶ πολέμιος τῆς θρησκείας, τῆς οἰκογενείας, τῆς ἡθικῆς, τῆς Πατρίδος .. (Πασίγνωστον).

Καὶ, δὲ προκαθήμενος Οἰκουμ. Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, ἐδήλωσεν εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» : «δὲν ύπάρχει ἀποστολὴ τοῦ Πατριαρχείου ἔναντι τοῦ Κομμουνισμοῦ».

‘Αλλά, ἀκολουθεῖ τὰ ἵχνη προκατόχων τούτινων Μασόνων Πατριαρχῶν, ὡς γράφει δὲ ἀποθανών Εἰρηναῖος Κασσανδρείας : «ἔθεωρήσαμεν καθῆκον, ν’ ἀποδείξωμεν, δτι, δὲν πρέπει νὰ σύρηται τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ νέου ήμερολογίου, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου, δὲ ποιος ἔχει ὡς ἀποστολὴν, νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ἀντορθόδοξον πρόγραμμα τοῦ συνεταίρου του Πατριάρχου Μεταξάκη, πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ἀπιστίας καὶ Μασονίας».

Διὰ τοῦτο βροντοφωνεῖ δὲ Χρυσορρήμων τῆς Ἐκκλησίας : «Ολίγοι ἐκ τῶν ιερωμένων θάσ σωθῶσι».

ΠΙΝΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προσίμιον	σελ.	4
Εισαγωγή	»	7
Σαφῆ διακριτικὰ γνωρίσματα τῶν Νεοημερολογιτῶν	»	9
Περὶ Προσυνόδου καὶ Οἰκουμ. τοιεύτης	»	13
Περὶ Χαρακτῆρος ἀληθοῦς Συνόδου ως καὶ τῆς ψευδοσυνόδου	15	
'Ο Πατριάρχης Ἰωακεὶμ ὁ Β'.	»	16
» Ἰωακεὶμ ὁ Γ'.	»	18
» Γερμανὸς ὁ Ε'.	»	18
Τὰ Πατριαρχικὰ Γράμματα	»	19
'Ο Πασίννωστος Μασόνος Πατριάρχης Βασίλειος	»	20
'Ο Μασόνος Πατριάρχης Μ. Μεταξάκης	»	21
'Ο Οἰκουμ. Πατριάρχης Φώτιος ὁ Γ'.	»	22
'Ο Πρωτότυπος ἑκπορθητής Πατριάρχης 'Αδηναγόρας ὁ Α'.	»	24
'Ο Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. κ. Χριστόφορος	»	35
'Ο Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἀλέξανδρος	»	37
'Ο Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Τιμόθεος	»	39
'Ο Μητροπολίτης Θεσσαλίκης Γενναδίος	»	43
Χρυσόστομος Παπαδόπουλος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀδηνών	»	45
'Ο Μητροπολίτης Καρυστίας Παντελεήμων καὶ νῦν Χίου	»	46
'Ο Ἀρχιεπίσκοπος πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδων	»	48
Τὰ θλάσφημα βιθλία τοῦ Παπακώστα τῆς «Ζωῆς»	»	62
Περὶ τοῦ αἱρετικοῦ Συνεδρίου Λάριπεδ—Λονδίνου	»	67
» » » Χίλιαρσουλ	»	69
» » » "Αμστερδαμ	»	70
'Ο Μητροπολίτης Θεσσαλίκης κ. Παντελεήμων	»	73
Περὶ τοῦ δῆμεν ὄρθοδόξου Συνεδρίου ἐν Μόσχᾳ	»	80
Περὶ ἐν Ἀγίῳ ὅρει Διορθοδόξου Συνόδου	»	82
Πιστοποιητικὸν τῆς Ἐκκλησίας	»	98
"Ἐνιαὶ ἔξηγήσεις	»	101
α) Μίσος κατά τοῦ Μοναχισμοῦ	»	103
β) Τί είνε ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ	»	105
γ) Βλάσφημον ἐγκώμιον τινῶν ιεροκηρύκων	»	106
δ) Ἡ δργὴ τοῦ Θεοῦ	»	107
ε) Καὶ ἀλλαχοῦ ἐν Ρουμανίᾳ τὰ ἴδια καὶ τρισχειρότερα	»	108
στ) Ἡ καταγθέντιος δρᾶσις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας	»	110
ζ) Ἀκούσατε καὶ ἀλλο φρικωδέστατον	»	115
'Ο Ἐλεγχος καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας	»	122

Τό ετος 1953 τῇ βοηθείᾳ του ὁμόφρονος ἀδελφοῦ π. Αθεροκίου Μοναχοῦ ἐγένετο ἡ καθαρογράφησις καὶ ἡ ἔκδοσις ἐτέρου βιβλίου ὑπό τόν τίτλον «ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΤΗΣ» ώς καὶ τοῦ προηγηθέντος: «Προβολεύς...» 1951 παρατίθεται ἐν φωτοαντιγράφῳ τό ἔξωφυλλον καὶ τό περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τούτου:

«Καὶ ἔσται ὃς ἂν σαλπίσῃς τῇ σάλπιγγι...»
(Ἴησ. Ναυῆ)

«Διά Σιών οὐ σωπήσω,
δι' Ἰ ἐρουσαλήμ οὐκ ἀνοίσω.»
(Ἡσαΐ. Προφ.)

ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΤΗΣ

”Ητοι

‘Απάντησις εἰς τινας συκοφάντας· ἔλεγχος κατὰ Νεωτεριστῶν,
καὶ στοιχεῖα διὰ τοὺς ὑπ’ αὐτῶν κηρυχθέντας Ἅγιους Νεκτάριον Κε-
φαλᾶν καὶ Χρυσόστομον Σμύρνης.

«Πειθὼν ἡμᾶς μὴ ἀπὸ
Σημείων, ἀλλ᾽ ἀπὸ διδα-
σκαλίας προσέχειν.
(Ἄγ. Χρυσόστομος)

•Βλέπων δτι ἡ Ἐκκλη-
σία εἶναι περικυκλωμένη
ὑπὸ σφοδρᾶς καταιγίδος
ἐσκέφθην δτι δὲν πρέπει
νὰ σιωπήσω....»
(Ἄγ. Ι. Δαμασκ.)

ΥΠΟ
ΤΟΥ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ
1953

Διανέμεται δωρεάν, μὲ τὴν θεομήν παράκλησιν, ὅπως τὸ ὑπο-
λογιζόμενον ἀντίτιμον ὑπὸ τοῦ παραλήπτου διανεμηθῇ τοῖς πτωχοῖς.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προοίμιον		Σελίς	3
Παρατηρήσεις εἰς τὰς συκοφαντίας Ἀρχιμανδριτῶν τινῶν	»	6	
Τολμηραὶ προσθαψαιρέσεις Ἱερομ. Εὐγενίου	»	9	
Καὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἐπισκόπου Μαθαίου	»	11	
Περικοπαὶ ἐκ τῶν Συγγραμμάτων Νεκταρίου Κεφαλᾶ κα- ταφερόμεναι ἐναντίον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Μο- ναχισμοῦ Ἀντῆς	»	14	
Ἀνοίκειαι κατηγορίαι καὶ συκοφαντίαι τοῦ Νεκταρίου Κε- φαλᾶ κατὰ τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ	»	23	
Ὑποστήριξις Εἰκονομάχων ὑπὸ Νεκταρίου Κεφαλᾶ	»	28	
Συμπέρασμα διὰ τὸν Νεκτάριον	»	36	
Γνωριστικὸν σημείων καὶ θαυμάτων	»	37	
Εἰσαγωγὴ περὶ τοῦ Χρυσοστόμου Σμύρνης	»	40	
Ἴστορικά τινὰ περὶ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς.	»	41	
Ο Μητροπολίτης Εἰρηναῖος Κασσάνδρας περὶ τῆς κατα- στροφῆς ταύτης	»	49	
Διδασκαλία Χρυσοστόμου Σμύρνης περὶ τῆς Ἀγγλικανι- κῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολαιωκαθολικῶν	»	51	
Βιογραφικαὶ σημειώσεις περὶ τοῦ Χρυσοστ. Σμύρνης	»	58	
Συμπέρασμα ἐπὶ τῶν προιστημένων	»	69	
Συμπληρωματικὴ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν σημερινῶν Ἀ- σεβειῶν	»	71	
Σύντομος περιγραφὴ περὶ τοῦ Θείου Ὄνόματος «Ἰησοῦς»	»	72	
Ἐδωλολατρικὰ καλλιστεῖα ἐν Ρωσίᾳ καὶ Ρωμανίᾳ	»	78	
» » καὶ ἐν Ἑλλάδι	»	79	
Ἀντιχριστιανικὴ χειραφέτησις τῆς γυναικὸς.	»	87	
Ἐκδησίς Δ)δος Ἀννης Μανωλούδη κατὰ τῆς χειραφετήσεως	»	89	
Ἀλεξανδρινὸς Ἱεροκήρυκας κατὰ τῆς χειραφετήσεως	»	95	
Σχόλια πέριξ τῆς χειραφετήσεως	»	97	
Ἐλεγγχος κατὰ νεωτερισμῶν τῶν Ἀγιοφειτῶν	»	101	
Παράφημα ὡς συνέχεια τοῦ «Προβολέως» καὶ ἀπάντησις εἰς τοὺς ἐπικριτὰς αὐτοῦ	»	104	
Γνώμη περὶ τοῦ «Προβολέως» τοῦ ἐκ Βυτίνης Ζ. Γ. Θαλασσινοῦ	»	106	
Γνώμη περὶ τοῦ «Προβολέως» Μον. Ἀβεραίου Ἀγιοβασίλ.	»	106	

Γνώμη περὶ τοῦ «Προβόλεως» κ.κ. Βαρυμποπιώτου καὶ Ἀντύπα	Σελίς
	» 110
Γνώμη περὶ τοῦ «Προβολέως» Ἀδελφῶν Χρ. Μανωλούδη ἐκ Θεσσαλονίκης	» 111
Προσθήκη εἰς τὸν «Προβολέα»	» 113
‘Ο Οἰκουμ. Πατοιάρχης Κων)πόλεως Ἀθηναγόρας	» 115
Οἱ Συνοδικοὶ τοῦ Φαναρίου καὶ ὁ κατώτερος Κλῆρος	» 124
Περὶ Προτεσταντικοῦ Συνεδρίου Λούνδ	» 127
Οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνες	» 129
‘Ο ἀποθανὼν Θυντείρων Γερμανός	» 133
‘Ο Ἀρχιεπίσκοπος Μιχαὴλ Ἀμερικῆς	» 134
‘Ο Πατοιάρχης Ἀλέξανδρείας Χριστοφόρος καὶ ἡ Ρωσσικὴ προπαγάνδα	» 135
‘Ο Πατοιάρχης Ἀντιοχείας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ τῶν Ιεροσολόμων Τιμόθεος	» 138
Περὶ τοῦ διαβοήτου Μελετίου Μεταξάκη	» 140
‘Ο ἀποθανὼν Μητροπολίτης Θεσσαλίκης Γεννάδιος	» 143
‘Ο νῦν Μητροπολίτης Θεσσαλίκης Παντελέήμων	» 145
Αἱ Διακόνισσαι	» 147
Περὶ ἀμαθείας Μητροπολιτῶν τινῶν	» 149
‘Ο Μακαριώτατος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων	» 151
Εἰδωλολατρικὰ τελεταί, λατρεία τοῦ Σατανᾶ, ὑπνωτισμὸς θέατρα κ.λ.π.	» 153
‘Η Θεία Λειτουργία ἀπὸ ὅαδιοφώνου καὶ ἄλλαι ἀσέβειαι	» 157
Περὶ φρικτῶν σημείων	» 161
Περὶ Ἀντιχρίστου, καὶ περὶ εἰρήνης	» 163
Δὲν δύναται Σύνοδός τις νὰ ἀντινομοθετήσῃ	» 163
‘Ο Ιερὸς Λιδάσκαλος Νικόδημος Ἀγιορείτης	» 166
Ἐγκώμιον Αὐτοῦ	» 167
‘Ιστορικὰ τινὰ περὶ Αὐτοῦ	» 171
Τὰ θαύματα δὲν ποιοῦσι τὸν Ἀγιον	» 178
Ποία εἶνε ἡ ἀληθῆς φιλοσοφία	» 181
Γενικὸν Συμπέρασμα	» 183
Τελευταία ἔκκλησις	» 193
‘Η εἰς Αἴγυπτον φυγή	» 194
Κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενος, ἢτοι περὶ τῶν δύο τέως Παλαιοημερολογιτῶν Ἀρχιερέων Πολυκάρπου Λιώση καὶ Χριστοφόρου Χατζῆ	» 195
‘Ολίγα περὶ προδοτῶν καὶ προδοσίας	» 201

Πρώτη ἐπίσκεψις τοῦ γράφοντος εἰς "Αγιον" Ορος

19ην Ὁκτωβρίου 1953, λόγω γήρατος καὶ κακοπαθείας ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μοναχός Καισάριος, πού ὑπηρέτησε τόν ἀοίδιμον Γέροντα Θεοφύλακτον μέχρι τῆς κοιμήσεώς του καὶ παρέμενε ὡς φύλαξ τῆς Καλύβης.

Ἐπιστρέφει ὁ Α.Κ.Μ.Α. εἰς τά ἵδια μέ συνασκητήν καὶ 6οηθόν τόν Τεροδιάκονον π. Πάμφιλον, οἵτινες καὶ παρέμειναν ἐκεῖ μέχρι τῆς 13ης Φεβρουαρίου 1968.

"Ολα αὐτά τά περιστατικά ἴδιοχείρως μᾶς τά εἶχε περιγράψει ὁ ἀ-είμνηστος Γέρων δι' ἐπιστολῶν του εἰς Βυτίνα.

Τήν Μεγάλη Πέμπτη τοῦ ἔτους 1955, μέ συνοδίτην ὁμόφρονα Γέροντα, φθάσαμε εἰς τήν καλύβην του, Τεράς Σκήτης Ἀγίου Βασιλείου.

Ἡ ψυχική ἀνακούφησίς μου καὶ ἰκανοποιήσις ἦτο κάτι πού δυσκόλως διατυποῦται διά τῆς γραφίδος γνωριμίᾳ εἰλικρινής ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἀλλά καὶ διά τό πένθιμον τῶν ἡμερῶν ἐκείνων τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης ἑδδομάδος τῶν Σεπτῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου μας. Ἀνεπανάληπτος αὐτή ἡ συνάντησις. Μετά τό προσφερθέν ρόφημα κ.ἄ. –ἐπειδὴ δροχερός καὶ κρύος ἦτο ὁ καιρός— τοῦ ἐξιστόρησα τά ὅσα περίπου ἐγνώριζα διά τάς ἐξελίξεις τοῦ Τερού Ἀγῶνος εἰς Ἀθήνας, προεξάρχοντος τότε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Γ.Ο.Χ. καὶ πολυπαθοῦς λόγω καὶ τῆς τελευταίας ἔξορίας του εἰς ἡλικίαν 83 ἐτῶν, ὅστις προσφάτως εἶχεν ἐπανέλθει εἰς Ἀθήνας κ.κ. Χρυσοστόμου Καδουρίδου καὶ τῶν Λαϊκῶν συνεργατῶν του μέ τά ἀντιχριστιανικά καὶ σκληρά μέτρα διώξεως κατά τῶν παλαιοιμερολογιτῶν πού εἶχε ἐπιβάλει ὁ τότε διώκτης νεοτιμερολογίτης Ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων Βλάχος μέσω Ἀστυνομικῶν καὶ Δικαστικῶν Ἀρχῶν.

Τήν ἐπομένην ἡμέραν, λόγω θαλασσοταραχῆς μέ τόν συνοδίτην Γέροντα, παραμείναμε εἰς Ι. Σκήτην Ἀγίας Ἀννης καὶ τό Μέγα Σάββατον ὄδοιποροῦντες πρός Νέαν Σκήτην, Τεράν Μονήν Ἀγίου Παύλου καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς κορυφογραμμῆς φθάσαμε τό μεσημέρι εἰς Καρυάς διά τόν ἐορτασμόν τῆς λαμπροφόρου καὶ κοσμοχαρμοσύνου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας εἰς Καλύβην ἐν Καψάλᾳ.

Κατά τό διάστημα τῶν ἡμερῶν τῆς Διακαινησίμου ἑδομάδος ἔγινε ἡ ἐγγραφή μου ὡς Δοκίμου Μοναχοῦ εἰς Ἱεράν Μονήν Παντοκράτορος.

‘Ως Γέροντάς μου ὑπῆρξε ὁ ἀείμνηστος Μοναχός π. Γεράσιμος, πρώην Γρηγοριάτης ἀπό τούς πλέον στενούς συνεργάτες τοῦ ΑΚΜΑ. ‘Ως ὑποτακτικός του ἀφοῦ μέ εἴαμε Μοναχό μέ τό ὄνομα Ἰλαρίων, μοῦ παρεχώρησε ἀργότερον τήν καλύβην εἰς αὐτήν πού διαμένω μέχρι σήμερον, ὑπό τόν ὅρον νά ὑπακούω καί ἀφοσιωθῶ πρός βοήθειαν τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου τοῦ ΑΚΜΑ. ’Απ’ ὅτι ἐξηρτάτο ἐκ μέρους μου, μέ τίς εὐχές ἀμφοτέρων τῶν Γερόντων, προσέφερον.

Αἱ ἐπισκέψεις μου πρός τόν ἀείμνηστον Γέροντα

Κατά τό τέλος Ὁκτωβρίου τοῦ ἔτους 1956 συνέγραψε νέο βιβλίο: «Πρόχειρος Πνευματικός Καθρέπτης» ἐκ σέλ. 232. Μέ τήν ὑπαγόρευσίν του τελείωσε ἡ καθαρογράφησις. Ἡ ἐκτύπωσις εἰς Θεσ/νίκην.

Μέσω γνωρίμου φίλου μας παρέλαβον 500 τεμάχια πρός διανομήν.

‘Ονομαστικῶς εἰς ὅλους τούς ἐδῶ Πατέρας ἀφιέρωσε ἀπό ἔνα τεῦχος ἐπιλεκτικά ἀπέστειλε καί εἰς τούς ἐν τῷ κόσμῳ ὄμόφρονας Ἀδελφούς.

Πλησίον του εἶχε τό δέμα μέ τά βιβλία καί μοῦ ἔδιδε ἀνά ἐν νά γράφω εἰς τήν 4ην σελίδα τοῦ ἄνω μέρους 8-10 λέξεις ἀφιερώσεως. Τό ἴδιο συνέχισα νά γράφω καί εἰς τό ἴδικόν μου. Τελειώνοντας μοῦ λέγει: λάθος κάτι τό διαφορετικόν ἔπρεπε πρός ἐσέ τοῦ ἀπήντησα: καί αὐτά ὑπερβολικά τά θεωρῶ.

‘Αφού πέρασε καιρός, περιεργαζόμενος τό ἐν λόγῳ βιβλίον, βλέπω εἰς τό τέλος, νά ἔχουν προστεθῇ ἐκ τοῦ Τυπογραφείου, τέσσαρες ἐπί πλέον ὅμοιες σελίδες (ὑπ’ ὄριθ. 227, 228, καί 229) τῆς δηλώσεώς του! Ἰδού ἡ ἐπιβεβαίωσις τῶν λεχθέντων του: **Κάτι τό διαφορετικόν....**

Τήν διεξαγωγή τῆς ἀλληλογραφίας του παραλαβή καί παράδοση τήν ἀνέθεσε εἰς ἐμέ καί ὡς τούτου ἀνά δεκαπενθύμερον τόν ἐπισκεπτόμουν μέχρι τέλους τοῦ 1967. Τήν ἐπόμενη δεκαετία, ὡς φιλοξενούμενος εἰς τήν ἐνταῦθα Ρουμανικήν Ἱεράν Σκήτην, συνέχισα τήν διαδρομήν μέ τήν βοήθειαν ὑποξυγίου, μέσω Ἡ. Μονῆς Ἰθήρων - Ἡ. Μ. Μεγίστης Λαύρας, μέχρι τῆς ἐν Κυρίῳ κοιμήσεώς του (6.1.1978).

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Τὰ προκαλέσαντα αἴτια τὴν συγγραφὴν τοῦ παρόντος καὶ ἀντὶ Προλόγου	5
”Ογδοος Αἰών, βαρὺς χειμῶν καὶ Σάββατον	6
’Αχαριστία, συκοφαντία καὶ προφάσεις.	8
Νέα Μοναστηράκια· ποῖα τὰ ἔλατήσια...	7
Τρομερὸν σφάλμα ἐν καιρῷ διωγμοῦ ἡ ἵδρυσις Μοναστηρίων	10
’Απηγορευμένη ἡ κρεωφαγία εἰς τὸν Μοναχούς· καὶ πε- ρὶ Συνεισάκτων	10
Περὶ μὴ συντυχίζειν καὶ ἐνδελεχίζειν μετὰ τοῦ ἑτέρου φύλου	12
Περὶ παρανόμων ’Αναδόχων κολακεῖαι κ.λ.π.	13
Στιγματισμὸς τῶν ἀδεσπότων Καλογραιῶν	15
Περὶ Μοναχικοῦ Κολεκτιβισμοῦ καὶ Συνδικάτων	16
Περὶ τῆς Μονῆς «Κοττέστι»	19
ΕΙΣΑΓΩΓΗ. Στιγματισμὸς τῆς ἀνθρωπαρεσκείας	22
Στιγματισμὸς τῆς «Οίκονομοιογικῆς ὑποχωρήσεως»	23
Παραμή Κλήρου καὶ Κοινωνίας	24
Μυθεύματα τὰ τοῦ «Μεταξὺ Οδρανοῦ καὶ Γῆς»	25
Σιμωνία καὶ συμπροσευχὴ μὲ τοὺς ἀπίστους	30
’Ανοσιουργήματα τινῶν ’φασοφόρων ’Αγιορειτῶν	32
Εἰδικὸς Καθρέπτης δι’ ὅλους μας· καὶ ἐξομολόγησις	34
’Ακηλίδωτος Καθρέπτης· πρόσθετη σεαὐτῷ	39
’Εγκατάλειψις Μονῶν, ἐν καιρῷ διωγμοῦ, ὑπὸ τῶν ’Αγίων Πατέρων	41
Εἰσαγωγὴ εἰς τὰ ’Αποσπάσματα	45
Ποίος δ ’Αββᾶ ’Ησαίας δ ’Αναχωρητῆς	46
Σχόλια διὰ τὰ γεγονότα τῆς Βιβλικῆς Ρούνθ	50
’Ολίγα περὶ τῆς ’Οσίας Θεοδώρας τῆς Εὐγενικῆς	54
Εἰσαγωγὴ τῆς Μοναχῆς Εὐθημίας εἰς τὰς Συμβουλὰς τοῦ ’Αββᾶ ’Ησαίου	55
Περὶ Νηστείας καὶ Γονυκλισιῶν	56
Περὶ τῆς Ψυχολέθρου Λήθης καὶ ὅλων παθῶν	57
Τὶ εἶναι ἡ Γυνή, καὶ ὅλαι συμβουλαῖ	60
’Ιστορικά τινα περὶ τοῦ βιβλίου τοῦ ’Αββᾶ ’Ησαίου	65
Μέρος Πρῶτον. Συμβουλαὶ πρὸς Μοναχάς	66
Περὶ προσπαθείας διὰ τοὺς Συγγενεῖς	68

	Σελ.
Περὶ τῆς ἀλλοκότου «μόδας» νὰ λαμβάνονυ αἱ Μοναχαὶ ἀνδρικὰ δύνοματα	72
ΙΙαράδειγμα καὶ ὁδηγὸς ἡ Κυρία Θεοτόκος	73
Σχετικὰ περὶ τῆς Ἀντορθοδόξου Εἰκόνος τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως μὲ Μαΐας	74
Μέρος Δευτέρου. Διαβίωσις τῆς Μοναχῆς ἐντὸς τοῦ Κελλίου τῆς	76
Περὶ τῶν πανταχόθεν παγίδων	79
Περὶ τοῦ μὴ ζητεῖν τὰ ὑψηλὰ	80
‘Ο οἶνος πρόξενος τῶν δλεθρίων	82
Πῶς νὰ οἰκονομοῦνται αἱ ἀσθένειαι	86
Περὶ προετοιμασίας διὰ τὴν Θείαν Κοινωνίαν	86
Κρεωφαγία καὶ λουτρά, ἀπηγορευμένα διὰ τοὺς Μοναχοὺς γενικῶς	88
Περὶ τῆς μὴ συναναστροφῆς Μοναχῆς μετὰ Μοναχοῦ καὶ περὶ ἀφῆς	90
Περὶ τοῦ κινδύνου τῆς χειραψίας	91
Περὶ τοῦ μὴ λαμβάνειν δωρεάς τοὺς Μοναχοὺς καὶ Μοναχάς καὶ περὶ ἔργοχείδου	94
“Ἐλλειψις Νοερᾶς Προσευχῆς ἔφερε τὴν ἵδρυσιν Μοναστηρίων	94
Περὶ τῆς πλάνης τῶν δνείρων καὶ ἄλλα	95
Μέρος Τρίτου. Περὶ θεώσεως τοῦ Νοὸς	99
‘Ασέβεια καὶ ἀσέλγεια τῶν Ἀρχαίων Φιλοσόφων	99
‘Ἀκριβεστέρα ἀσκησίς, ἐν τῇ ἡσυχίᾳ	100
Παρακαίνησις πρὸς Ἱεράνην μνήμην τοῦ Ἰησοῦ	102
‘Η ἀκριβῆς πορεία τῶν Ἀσκητῶν	103
Περὶ τῶν ‘Οδηγῶν τῶν ψυχῶν=‘Ηγονμένων	104
‘Ἐν συντομίᾳ, περὶ τοῦ τρόπου τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς	108
Συμβουλὴ ἀπλανῆς περὶ Δακρύων καὶ Πένθους	111
Περὶ τῆς μυστικῆς δυνάμεως τῆς Ταπεινοφροσύνης	113
‘Η καρφερία τῆς Χαναναίας καὶ ἐγκάμιον αὐτῆς	114
Περὶ φόδου Θεοῦ καὶ τελευταία συμβουλὴ	117
Διήγησις τοῦ Θείου Χρυσοστόμου, περὶ τῶν βασάνων του	118
Σχόλια ἐπὶ τοῦ θρήνου τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου	120
Ποῖοι, οἱ νέοι Βαλτάσαρ	122
Μελέτη ἐφ’ ὅλης τῆς ὥλης καὶ περὶ Οὐδρανίας κλύμακος	125
‘Οδηγὸς πρὸς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐδρανῶν	126
Περὶ τῶν κρυπτομένων δούλων τοῦ Θεοῦ	128
Γνῶθι σέαυτὸν	129
Ποῖοι οἱ δροὶ τῆς πορείας ἐπὶ τῆς σωτηρίας ‘Οδοῦ	131
Ἡ δόδος εἴναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς	132

	Σελίς
Περὶ ἐγωῖστικοῦ Ἐθνισμοῦ	134
Τὶ ὑπέφερεν δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς δι' ἡμᾶς	135
Ἡ ὁδὸς πρὸς τὸν Γολγοθᾶν	137
Ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν	139
Περὶ τῶν ἔξωτερικῶν Σταυρῶν	140
Περὶ τῶν ἐσωτερικῶν Σταυρῶν	142
Φωτισμὸς τοῦ Ἅγίου Ηνεύματος, ἡ Ταπείνωσις	144
Μέσα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ Ἅγίου Ηνεύματος	147
Περὶ ἔχομοιο γῆσεως καὶ θείας Κοινωνίας	151
Συμπεράσματα	153
Οἱ Ιεροκλέπτης	156
Παράρτημα = Μικρὰ σφενδόνη	159
Ἀνήκουστοι βλασφημίαι	160
Καὶ πάλιν βλασφημίαι κατὰ τῆς Κυρίας Θεοτόκου	161
Διαλαλούμενα εἰς τὴν ἀθεϊστικὴν ἐποχὴν	164
Μικρὰ παρένθεσις διὰ τὸν Νεκτ. Κεφαλᾶν	165
Περὶ ἀδελφωσύνης μὲ τὸν πάντας	168
Πῶς βαδίζει ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία	170
Ταχέια πορεία πρὸς τὴν Εἰδωλολατρείαν	173
Ἀντιθρησκευτικαὶ διδασκαλίαι	176
Περὶ ὄρκου	178
Περὶ Οἰκονομολογίας	179
Τωτίβ, τύπος πάντων τῶν Ἀρετῶν	180
Ἡ δύναμις τοῦ «Ἐύλογεῖτε»	184
Περὶ τῆς σημασίας «Οἱ Κύριοι»	185
Περὶ τοῦ «Χριστὸς Ἀνέστη»	188
Περὶ τοῦ μνημοσύνου τῶν Καινοτόμων	192
Περὶ τοῦ θείου δνόματος «Ἰησοῦς»	195
Περὶ τροφίμων καὶ δεμάτων	198
Περὶ τῶν Σιμβολικῶν Σημείων	203
Περὶ ἀντιχριστιανικῆς ἐλευθερίας	211
Περὶ τῆς σημερινῆς παρακμῆς τῆς Ἀγιορειτικῆς Πολιτείας	212
Σημειώσεις μερικῶν παραβάσεων	213
Τετέλεσται	218
Σφραγίς, μέ τινα ὅητὰ Ἅγιων	221
Περὶ Ἰωσὴφ Νεασκητιώτου	223
Δήλωσις	228
Πίναξ τῶν περιεχομένων	230

Τό έτος 1958 έπηκολούθησεν ή έκδοσις έτέρου βιβλίου: «Θεία Αγανάκτησις» ώς εν φωτοαντίγραφων παρατίθεται:

ΘΕΙΑ ΑΓΑΝΑΚΤΗΣΙΣ,

Κεραυνοβολεῖ τὰ δργανα τοῦ Ἀντιχρίστου:

Ρῶσσον, Λ. Τολστόϋ, Ρουμᾶνον, Μ. Σαντωβιάνω. Ὁ Ελληνα,
Ν. Καζαντζάκην καὶ λοιποὺς Ἀθέους διανοούμενους.

«Οργὴ ἐν τῷ θυμῷ Αὐτοῦ=τοῦ
Κυρίου= «καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι
Αὐτοῦ».

(Ψαλμ. ΚΘ' 6).

Διδάσκει καὶ δ Θεῖος Χρυσόστομος:
Τὰς μὲν κατὰ Θεοῦ προσβολὰς «νὰ
ἐκδικήσαι, τὰς δὲ ἐναντίον ουν νὰ
«παρατρέξῃς».

‘Υ πὸ
τοῦ ἔλαχίστου ἐν Συντηρητικοῖς Ἀγιορείταις Μοναχοῖς
Ἀρσενίου Κοττέα.

1958

Διανέμεται δωρεὰν διὰ τοὺς θέλοντας σωθῆναι ἐκ τοῦ δηλητηρίου
τῶν Προδρόμων τοῦ Ἀντιχρίστου.

« . . . ἡν δὲ δ
 « Χιτῶν ἀρραφος,
 « ἐκ τῶν ἄνωθεν ύ-
 « φαντός δι' ὅλου.

« Εἶπον οὖν (οἱ
 « Στρατιῶται) πρὸς
 « ἀλλήλους :
 « Μὴ σχίσωμεν αδ-
 « τέν...».
 ('Ιωαν. ΙΘ'. 24).

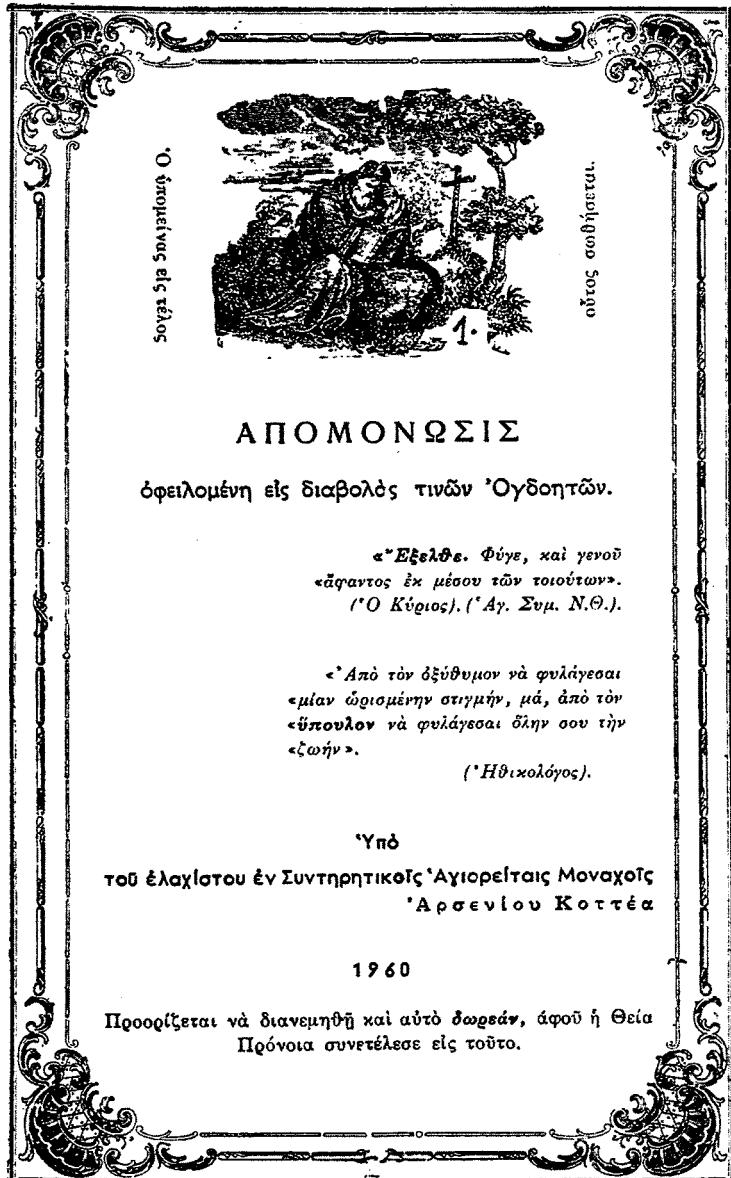
'Εκεφαυνοβόλησεν ὁ Κύριος καὶ τὸν δυσσεβῆ **"Αρειον** ἐντὸς τοῦ ἀφοδευτηρίου, **χύνωντας** ἐπελ τὰ **ξντερά τουν**, διότι, ἔσχισε τὸν Χιτῶνα τοῦ Κυρίου τὸν ὅποιον οἱ εἰδωλολάτραι σταυρωταὶ ἐσεβάσθησαν.

'Ο σεσαρκωμένος δαίμων καὶ μεγαλύτερος βλάσφημος τῶν αἰώνων, ὁ Κρῆς **Nίκος Καζαντζάκης** δὲν ἔσχισε μόνον τὸν Χιτῶνα τοῦ Σωτῆρος μας ἀλλ' ὑβρισε, **ἐβλασφήμησε καὶ διεπόμπευσε**—ὁ τρισκατάρατος—ὅλο τὸ Μυστήριον τῆς ἐνσάρκου θείας Οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν **'Ιησοῦ Χριστοῦ**. Διὰ τοῦτο ὁ καν̄' εἰς εὐλαβῆς **'Ορθόδοξος Χριστιανός**, δφείλει νὰ τοῦ ἔξαπολύσῃ ἀναριθμήτους κεραυνοὺς ἐκεῖ, εἰς τὰ πέταυρα τοῦ **"Ἄδου**, ὅπου εὑρίσκεται μὲ τοὺς Δαιμονας.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

'Εξήγησις τῆς εἰκόνος τοῦ ἔξωφύλλου	Σελίς	3
Πρὸς Γολγοθᾶν	»	6
Δικαιολογίας ἀδικαιολογήτους	»	9
"Αμυνα καὶ ἔλεγχος κατὰ τῶν βλασφήμων Ἀθέων	»	11
'Αναισθησία καὶ πώρωσις τῶν Ἀπίστων	»	12
'Ο Ἀθεος Βολταῖρος	»	15
"Αθεοι: Ρουσσώ, Μάρξ καὶ Σια	»	17
'Αποτέλεσμα τῆς ἀδιαφορίας	»	19
'Ο Μηδενιστὴς Τολστόϋ = Ρωσσος	»	20
'Ο Κομμουνιστὴς Σαντωβιάνω = Ρουμάνος	»	23
'Ο ὑδριστὴς τῶν Θείων N. Καζαντζάκης	»	28
Τὰ ἀθεϊστικὰ ἔεράσματα τοῦ N. Καζαντζάκη	»	35
Περὶ ἔξιδίου ἐνὸς ἀνοσίου Μεγιστάνου	»	38
'Αδιαφορία τῶν δύδοητῶν Ὁρθοδόξων	»	40
'Αναθέματα κατὰ τῶν Δυσσεβῶν	»	45
Κεραυνοβολισμὸς τινῶν βλασφήμων	»	47
Συμπέρασμα	»	52
'Η Ἰσαπόστολος Ἀγία Νίνα	»	54
Τὸ Σιγγίλιον—1575—ἀφορὸν καὶ περὶ «Οὐζον»	»	56
Περὶ Οἶνου	»	61
Περὶ Οὐζον	»	62
Περὶ κραιπάλης	»	65
Περὶ καπνίσματος	»	68
Τυφαννία ἔνδον τοῦ Σιδηροῦ Παραπετάσματος	»	71
Καταχθόνιοι σκοποὶ τοῦ Γ. Γεμιστοῦ	»	73
'Η πονηρία τοῦ ἀθλίου φθονεροῦ	»	74
'Ορθὴ σκέψις περὶ Ἑλληνοχροιστιανικοῦ Πολιτισμοῦ	»	76
Παράρτημα	»	89
Πίναξ τῶν Περιεχομένων	»	99

Τό μεθεπόμενον έτος ἐξέδωσεν τό βιβλίον: «Ἀπομόνωσις» ώς ἐν φωτοαντιγράφῳ παρατίθεται τό ἐξώφυλλον καὶ τά περιεχόμενα:

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

'Αντί Προλόγου: Διαβεβαίωσις τοῦ π. Ἀκακίου	Σελ.	1
'Ο φόνος τοῦ Δικαίου "Ἄβελ, ἔργον τῆς διαβολῆς.	>	2
'Αποχαιρετισμός... = 'Αντίω Συκοφάντα.	>	3
Εἰσαγωγή.	>	5
'Απὸ τῶν 'Ογδοητῶν τὸ 'Ανάγνωσμα.	>	10
'Ο χαρακτὴρ τοῦ Πολυκάρπου Σιμωνοπετρίτου.	>	13
Παρέλασις ἐκ τοῦ ὑδρεολογίου τοῦ π. Μουστάκα.	>	18
Α' Βέλος: ἀνερυθριάστως ἀπευθύνει «Κατάραν».	>	23
Μετατροπὴ Κειμένου ὑπὸ τοῦ ὑδριστοῦ.	>	24
Πεισματῶδες φρόνημα νὰ λέγῃ «Ἐύλογεῖτε» ἀδιακρίτως.	>	27
Καὶ τό: «Οὐκ ἔστιν χαίρει τοῖς ἀσεβέσι» διαστρέψει	>	32
'Ασεβεῖς δονομάζει τοὺς μὴ λέγοντας «Χριστὸς Ἀνέστη»	>	32
εἰς 'Αλλοπίστους.	>	32
Συμπέρασμα ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω τριῶν ὑποθέσεων.	>	36
'Τθρίζει χυδαίως τὴν «Θείαν Ἀγανάκτησιν» καὶ οὐχὶ	>	39
τοὺς 'Αθέους.	>	39
Γνώμη Συνετῶν ὑπὲρ τῶν Συγγραμμάτων μου.	>	40
'Απόκρουσις τῆς ὑδρεως «Παρακεκροῦσθαι».	>	47
Περὶ ἐλέγχου τῶν Καινοτόμων.	>	51
Περὶ ἐλέγχου τῶν Καινοτόμων ὑπὸ τοῦ πρ. Φλ. Χρυ-	>	57
σσοτόμου.	>	57
Παρομοίως καὶ διὰ τοὺς Μοναχοὺς ὑπὸ Χριστοφ. Λαν-	>	68
ωτού 'Ιατροῦ	>	68
Συνέχεια ὑπὸ τοῦ ἴδιου περὶ τοῦ ἐλέγχου	>	71
Περὶ Πανορθοδόξου Συνόδου.	>	84
Φωτογραφίαι σχετιζόμεναι μὲ τὴν Προσύνοδον.	>	94
Μετέτρεψεν τὸν δρὸν τοῦ Κειμένου «Θεοτόκος».	>	106
'Ἀρνεῖται τὴν μετάβασιν τοῦ Ἀπ. Πέτρου εἰς Ρώμην	>	107
'Ονομάζει μὲ «Κύνωνα τῆς Ἐρήμου».	>	113
Περὶ ποιτήτος τοῦ Γέρο - 'Αβιμέλεχ.	>	114
Ποίᾳ ἦτο ἡ δρᾶσις τοῦ Ραδιούργου Ρουμάνου 'Ιωνᾶ.	>	115
'Απόκρουσις τῆς συκοφαντίας περὶ Πλαστογραφίας Πι-	>	127
στοποιητικῶν.	>	127
Τὰ περὶ Διορθοδόξου Συνόδου.	>	139
Διαστροφὴ περὶ «Πολύτιμος Μαργαρίτης».	>	143
'Απόκρουσις τῆς ἀπεχθοῦς συκοφαντίας διτὶ εἶμαι Μασ-	>	145
σῶνος.	>	145
Συμπληρωματικὰ περὶ τοῦ Θείου 'Ονόματος «Ιησοῦς».	>	147
Περὶ Καπνίσματος.	>	151
Περὶ διανομῆς δωρεάν τῶν βιβλίων μου.	>	156
Περὶ Πατριαρχῶν καὶ τινῶν 'Αρχιερέων ἐὰν εἴναι «ἐν	>	157
τάξει».	>	157
Περὶ Πατριαρχῶν 'Ιωακεὶμ τοῦ Γ' καὶ Γερμανοῦ Ε'.	>	160

· Ανυπόδητος δ Οἰκ. · Αθηναγόρας προσευχήθη ἐν Ὁσ.	
Τεμένει.	» 167
Μελετωμένη ἐν Ρόδῳ Προσύνοδος καὶ περὶ τοῦ ἐκεῖσε Κολοσσοῦ.	» 169
Περὶ σημερινῶν Πατριαρχῶν: 'Αλεξανδρείας, 'Ιεροσο- λύμων, 'Αντιοχείας.	» 173
Περὶ τοῦ μεταστάντος πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου	» 175
Περὶ τοῦ μεταστάντος Βαρυκοπούλου Γεομανοῦ	» 182
Περὶ τοῦ μεταστάντος Ματθαίου καὶ περὶ Ματθαιϊτῶν	» 183
Περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς.	» 188
'Απόδειξις περὶ τοῦ ποίος εἶναι Χιλιαστής.	» 191
Περὶ ὑπανδρευμένων τινῶν 'Αρχιερέων.	» 193
"Τέρεις κατὰ τῶν 'Ομοφρόνων μου· καὶ περὶ αἰσχρῶν σκίτων.	» 194
Συνέχεια περὶ καταπτώσεως τῶν Μοναχῶν	» 196
Περὶ οἰνου, ρακίου καὶ Σπανῶν.	» 199
Περὶ τινῶν 'Αγιορειτῶν ποὺς θεωροῦνται θιγόμενοι.	» 206
Περὶ ἀντορθοδόξων προσθαψαιρέσεων εἰς τὰ Συγγράμ- ματα τοῦ Ἀγ. Νικοδήμου.	» 209
Περὶ τοῦ ψυχολέθρου «Φυλετισμοῦ».	» 224
Περὶ τοῦ 'Απαταιῶνος Γριβάκου=Φάρου.	» 227
Περὶ Ψευδολογιῶν, ὡς μὴ διωκόμενος ὑπὸ τῆς 'Αστυ- νομίας.	» 230
Περὶ ἀδωάσεως μου ὑπὸ τοῦ Κακούργοδικείου Χαλκίδος.	» 234
Περὶ ψευδοῦς κατηγορίας διτὶ ἀπεμακρύνθην τοῦ 'Ι. 'Α. γώνος.	» 239
Βλασφημίαι κατὰ τῶν Συμβολικῶν.	» 242
"Ανανδρος ἀπειλή του νὰ μὲ ἔξορίσῃ εἰς Σιβηρίαν	» 249
Καμουφλαρισμένη πρότασις περὶ εἰρήνης	» 250
Χλευασμοὶ του περὶ ἀνεπαρκοῦς Ἑλληνομαθείας.	» 253
'Επιπόλαιον συμπέρασμά του διά τινα ταπεινή μου ἔκ- φρασιν.	» 254
30ὸν Βέλος του: Φάσκει καὶ ἀντιφάσκει.	» 255
Συμπέρασμα.	» 256
Περὶ Νοερᾶς Προσευχῆς.	» 258
'Ἐπίλογος.	» 276
Παράστημα: 'Αλεξανδρίδης· καὶ περὶ «Θεοπνευστίας τῶν 'Ι. Κανόνων».	» 278
Εἰδοποίησις πρὸς τοὺς ἀδιαφοροῦντας.	» 286
'Αφιέρωσις.	» 287
Δήλωσις.	» 288
Πίναξ τῶν Περιεχομένων.	» 291

«Απομόνωσις» σ. 234

Προκειμένω ὅμως περὶ τῆς δίκης μου εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον Χαλκίδος, θεωρῶ εὐλογὸν νά παραθέσω τινὰ στοιχεῖα ἐν συντομίᾳ.

Εἰς τὸν Τοπικὸν ἔκεινον Τύπον (15.11.30 ν.η.) ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἔξης: «Χθές ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Κακουργοδικείου ἐξεδικάσθη ἡ ὑπόθεσις τοῦ Μοναχοῦ Ἀρσενίου Κοττέα, κατηγορουμένου ὅτι ἐγγράφως ἐξύρθισεν τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομον διά τῶν φράσεων «Μοιχοεπιβάτης» καὶ «ἀνάξιος». Οἱ παρουσιασθέντες ὡς Μάστυρες τῆς ὑπερασπίσεως διαπρεπεῖς Θεολόγοι καὶ Καθηγητοί, ἐξήγγισαν τὴν λέξιν «Μοιχοεπιβάτης» ὡς σημαίνουσαν τὴν λαθραίαν ἀνοδὸν τοῦ Χρυσοστόμου, ἐπαναστατικῷ δικαίῳ, ἐπὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου καὶ ἐβεβαίωσαν ὅτι δέν ἔχει ἐξυριστικὴν χροιάν, ὅλλα δῆλοι τὴν ἀλήθευσιν. Μετά τὴν ἀπολογίαν τοῦ Κατηγορουμένου διασαλπίζοντος ὅτι μάχεται ὑπέρ τῶν Ἑθνικῶν καὶ Θρησκευτικῶν ἰδανικῶν καὶ ἐνεκα αὐτοῦ καταδικασθέντος εἰς θάνατον ἐν Ρουμανίᾳ, δ. κ. Εἰσαγγελεύς ἐξήγησεν τὴν ἀπαλλαγὴν του. Οἱ Ἐνορκοὶ τὸν ἥμισυ λόγω ἐλλείψεως δόλου. Τὴν δίκην παρηκολούθησαν ὁ σέδ. Μητροπ. Βόλου κ. Γερμανός καὶ ἀρχετοί Κληρικοί τῆς Χαλκίδος».

Εἰς αὐτὴν τὴν δίκην ὁ Μάστυρς Καθηγητής Κουτρέλης εἰς τά ἔωτήματα τοῦ κ. Προέδρου καὶ τῶν Δικηγόρων, ἐάν τὰ δημοσιεύματό μου ἦσαν ὑδριστικά ἢ ὄχι, ἀπήντησεν: «*Ἐίναι ἀποδοτικά τῆς ἀληθείας.* Υπάρχει ἐκτέλεσις καθήκοντος. Εάν ὁ Κοττέας ἐπραξεν ὅπι ἐπραξε, τό ἐπραξεν ἐν καθήκοντος ἐπιβεβλημένου ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀπορῶ δέ μάλιστα, διατί δέν κατέχει τὴν θέσιν τοῦ καθηγορουμένου ὁ Μητροπολίτης...».

Ο δέ καθηγητής Ἀρνέλλος εἰς τά ἔωτήματα ποὺ τοῦ ὑπεβλήθησαν ἐάν ὑπῆρξε δόλος εἰς τὸ δημοσίευμά μου, ἀπήντησεν: «Αὐτό εἶναι αἰσχος, καὶ οὔτε νά φαντασθῶ ἴμπορο». Καὶ εἰς τὴν ἔρωτην: Ποῖον οκοπόν εἶχεν ὁ Κοττέας νά γράψῃ ὅσα ἔγραψε, Ἀπήντησεν: «*Υπεραμύνετο μᾶς ἀγνῆς ἰδεολογίας* καὶ πρόκειται περὶ σοφωτάτου ἀνθρώπου».

Ό ο δέ ἔτερος Μάρτυς, Κων. Δημητρακόπουλος, ἐά. Στρατηγός*, διεσάφησεν πληρέστατα τά ἑλατήρια πού μέ ὅθησαν νά γράψω ὅ,τι ἔγραψα, λέγοντας «Ἐγώ δέν τά θεωρῶ ὑδριστικά αὐτά. *Eίναι* ἔνας χαρακτηρισμός τόν ὅποιον ἔδωσεν ὁ Κατηγορούμενος Μοναχός, ὃ ὅποιος είναι πιστός τηρητής τῶν Κανόνων τῆς Ἑκκλησίας.. Κατ' ἐμέ δέν είχε οὐδέ πόρρωθεν δόλον. Ἐχω δέ τήν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι ὁ Καλόγερος αὐτός, ὅχι μόνον είναι ἐντελῶς ἀνεπίληπτο, ἀλλά ὑπῆρξε πολλάκις χρήσιμος καὶ από Ἐθνικιστικῆς δράσεως. Πάντες γνωρίζετε ὅτι πρός τήν ἀπελευθερώσεως τήν Μακεδονίας διεξήγετο ἐκεῖ εἰς σφοδρός φυλετικός ὄνταγωνισμός. Ὁ Μοναχός αὐτός τοσαύτας ἐνεργείας κατέβαλεν καὶ μετά τοσαύτης αἵτοθυσίας, *ώστε* ἔγινεν ἄξιος θαυμασμοῦ. Υπηρέτουν εἰς τό Γενικόν Ἐπιτελεῖον καὶ ως ἐκ τούτου, ἐξ ἴδιας πείρας ἔλαδον γνώσιν πάντων τούτων. Ὁ αὐθιμοπος λοιπόν αὐτός, τοῦ ὅποιου τήν *κεφαλήν* ζητούντι ἐπὶ πινα-κι ἐν Ρουμανίᾳ καὶ τοῦ ὅποιου ἡ δράσις ὑπῆρξεν οἷα προανέφερα, οὐδέ πόρρωθεν φρονῶ ὅτι ἐνείχον δόλον τά δόσι ἔγραψεν... Πάντοτε τά ἑλατήρια *ήσαν ἀγνά καὶ ηδυκά καὶ πρόκειται περὶ ἐνός ἀγνοῦ ιδεολόγου*.

Ἐνος ἐκ τῶν Συντιγόφων μου, ὁ διαπρεπής Ἐπιστήμων καὶ ανιδιοτελῆς ὑποστηρικτής μου, *π. Γ. Μπακόπουλος* δόστις, ὑπερδόχως αναλύσας τήν λέξιν «Μοιχοεπιδάτης» ἀπό Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Φι-λοσοφικῆς ἀπόψεως, εἶπε καὶ τά ἔξης: «Ἐναντίον τής νοοθρᾶς προ-οδευτικότητος ἔξανισταται ἡ Θρησκευτική ψυχή πολλῶν Κληρικῶν ἐν Ἑλλάδι. Μεταξύ αὐτῶν είναι καὶ ὁ Κατηγορούμενος Μοναχός Αρσένιος Κοττέας, ὁ ὅποιος ως ἡμεώσατε ἀπό τοὺς Μάρτυρας καὶ ἀπό τήν Ἀπολογίαν του, καὶ ώς θά ἐβλέπατε ἀπό τά *Συγγράμματά του*, αὐτά τά ὅποια φέρω μαζί μου διά νά σας ἐπιδείξω, ὅγωνίζεται ἀπό πολλῶν ἐτῶν καὶ ἐν τῇ Ξένη καὶ ἐν Ἑλλάδι κατά Ξένων Προπογανδῶν, αἵτινες ἀπεύλουντι τήν Ἐκκλησιαστικήν μας ἐνότητα καὶ τήν κατάκτησιν τοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως. Μία ἀπό τάς

* (καταγόμενος ἐξ Ἀλωνισταίνης Ἀκαδίας).

κανονομίας ἐκεῖνας τάς ὅποιας ἐπολέμησεν, πολεμεῖ καὶ θά καταπολεμῆ ὁ Ἀρσένιος Κοττέος, εἶναι καὶ ἡ μεταβολή τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ήμερολογίου... Τὴν Θρησκευτικήν αὐτήν καὶ Κοινωνικήν καταφεύπωσιν θέλει νά προσλόδη ὁ Κατηγορούμενος Κοττέας, καὶ εἶναι ὁ πρωτοπόρος ὅλων ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται πρός τὸν σκοπόν αὐτὸν... Ὁ Κοττέας δέν εἶναι ὑδριστής, οὔτε ἐγκληματίας εἶναι ἀγωνιστής καὶ ἀδιαφορεῖ τελείως ποία θά εἶναι ἡ Ἀπόφασίς σας, μοῦ τό εἴπε...».

Ο δέ ἔτερος Συνήγορος, ἔντιμος καὶ διακατεχόμενος μέ τά ὅμια εὐγενῆ συναιθήματα, κ. Γεωργιάδης, περιληπτικῶς εἶπεν καὶ τά εξῆς: «...Η δικαζομένη σημερον ὑπόθεσις, δέν εἶναι ἀπό τὰς ποιῶν, οὐδέ θά ἔξετασθῇ συμφώνως μέ τὸν Ποινικὸν Νόμον, δέν θά ἔξετασῃ τὴν ἔξινδρισιν ὅπως τὴν ἐννοεῖ ὁ Νομοθέτης, προκειμένου περὶ ἀνθρώπων τῆς ἀγορᾶς, θά ἔξετάσῃ τὴν ἔξινδρισιν ώς πρᾶξιν γενομένην παρὰ ἀνθρώπου ἐν πλήρει ἐπιγνώσεως διατελοῦντος ἀγωνιζομένου χάριν τῆς γενικῆς ὄλοτητος καὶ ἀνευ συμφέροντος...

Κάποια συνείδησις ἀνωτερότητος ή ὅποια ἐνυπάρχει εἰς τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν, καὶ αὐτήν πρόκειται Κύριοι Δικασταί, τὴν συνείδησιν νά δικάσσετε. Νομίζετε εἰς τούς μεγάλους Πολιτικούς καὶ Θρησκευτικούς ἀγώνας τούς ὅποιους ή Ἀνθρωπότης κατέβαλεν, οἱ ὀδηγοὶ αὐτῶν μετεχειρίσθησαν ἄλλην φρασεολογίαν ἀπό αὐτήν πού μετεχειρίσθη ὁ Κοττέας.... Πάρετε ὅλους τους μεγάλους Ἀνδρας καὶ θά ιδῆτε ὅτι ἐθυσιάσθησαν διά τὰς ἰδέας των...». Μετά ταῦτα παμψηφεῖ ἥθωάθην.

Σημειωτέον ὅτι, ώς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν ἦτο ὁ τότε βοηθός Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως Θεόκλητος Παναγιωτόπουλος –ἐκ Δημητοάνης– ὁ μετέπειτα Πατρῶν καὶ ἀργότερον Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν (1957-1962), ὅστις καὶ ἀπαυτοῦσε παρασκηνιακῶς ἀπό Ἐνόρκους καὶ Δικαστάς τὴν τιμωρίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἔστω καὶ μέ 10ήμερον φυλάκισιν, διά τό γόητρον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Καί τελευταῖον γραπτόν ἔργον του ἦτο ἡ «Ἄμυνα ἐν Ἀπομονώσει» 1961.

«Ὑπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ».
(Εἶπεν ὁ Κύριος)

AMYNA EN APOMONOSEI,

κατὰ τοῦ ἀνοσίου ἐντύπου «Ἡ Ἄμιλλα», ὀπευθυνομένου
ἀθεοφόβως καὶ ἀσυνειδήτως ἐναντίον μου
ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ Ἀντωνίου Μουστάκα.

«Ο Οἰκ. Πατριάρχης ἀπαγορεύει τὴν
«Ἀρχιερατικὴν κήδενσιν ἐνὸς Κοσμικοῦ
«μὴ τελέσαντος Θρησκευτικὸν Γάμον καὶ
«κηδεῖν αὐτὸς ὁ Ἰδιος, μετὰ δώδεκα
«Συνοδικῶν Ἀρχιερέων μάλιστα, Μη-
«τροπολίτας καθ' ὅλον τὸν Ἀρχιερα-
«τικὸν αἰτιῶν βίον μετὰ παλλακίδων
«συμβιώσαντας».

(«Χρόνος» 11-6-81 ν. ἥ.).

δ Ἀ μ υ ν ὁ μ ε ν ο σ
ἐλάχιστος ἐν Συντηρητικοῖς Ἀγιορείταις Μοναχοῖς
Ἀρσένιος Κοττέας.

1961

Διανέμεται καὶ τοῦτο ΔΩΡΕΑΝ πρὸς πληροφορίαν τῶν μὴ
διακειμένων ἔχθρικῶς πρὸς ἐμέ.

ΙΙΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
•Ατομικαὶ Παρατηρήσεις	3
•Αντί Εἰσαγωγῆς	» 6
•Αντιπαράστασις μὲ τὸν π. Μουστάκα	» 7
Κρίσις διὰ τὴν «"Αμιλλαν..."»	» 8
Σημεῖα τῶν καιρῶν	» 12
•Η πονηρία τῶν Καινοτόμων ποὺ προσφέρει «Νεωτεριστάς ἀγίους»	» 13
•Η λατρεία πρὸς τὰ Εἴδωλα καὶ σύστασις τοῦ πρ. Φλωρίνης	» 15
•Η φοβερὴ κατάστασις καὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν	» 18
•Ομοφρονία τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου μὲ τοὺς Αἱρετικοὺς	» 20
Τὶ προβλέπεται εἰς Πανορθ. Διάσκεψιν	» 22
•Αναίσχυντοι Γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις	» 24
Τὰ ἀνάποδα τῶν Μοντέρνων	» 25
•Η Θεομπαιζία τινῶν Ρασοφόρων	» 27
Περὶ ἔρευνῆς τῶν πνευμάτων	» 30
Τόξον καμουφλαρισμένον μὲ τὴν δῆθεν Εἰρήνην	» 33
Γνῶμαι περὶ τῶν γραφομένων μου	» 37
•Η αἰτία τοῦ διχασμοῦ τῶν Ζηλωτῶν 'Αγιορειῶν	» 40
•Η ἀλλοπρόσαλλος ἐνέργεια τοῦ π. Μουστάκα	» 41
Σατανικαὶ συκοφαντίαι περὶ τοῦ φρονήματός μου	» 41
Παράξενα τινὰ τῶν Ματθαϊτῶν	» 43
Περὶ τοῦ «Χριστὸς Ἀνέστη»	» 46
Ποῖοι προύκάλεσαν τὰς ἀπαλλοτριώσεις ἐπὶ Κούζα	» 50
Ποῖος δὲ ὑποκινητὴς τῶν κατατρεχόντων με	» 51
Περὶ τῶν Συμβολικῶν Σημείων	» 55
Πῶς διεπίστωσα τὰ περὶ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ'.	» 59
Διὰ τὸ νεωστὶ ὑβριστικὸν ἐπώνυμόν μου ὃς «Cottei»	» 60

Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς καταγωγῆς μου καὶ Στρατιωτι-	
κῆς ὑπηρεσίας	» 62-63
Διά τινα νομιζόμενα ὡς «Παραμύθια»	» 64
Ἄπαράδεκτος ἢ τεχνολογία τῆς Ρητορικῆς ἐν τῇ Ὁρθ.	
Ἐκκλησίᾳ	» 67
Περὶ προσκόμματός καὶ ἀσεβίῶν ἀναθέματος	» 69
Προειδοποίησις	» 75
Ἡ εὐγνωμοσύνη μου διὰ τοὺς γράψαντας εὖνοϊκῶς	» 76
Συμπέρασμα	» 79
Σκοτοδίνη καὶ Προδοσία	» 83
Ποῖα τὰ γνωρίσματα τοῦ Ὁρθοδόξου Ἱερέως	» 86
Ἄντι ἐπιλόγου: Τί εἶναι Ἀπομόνωσις καὶ πώς γρά-	
φεται ἢ Ἰστορία	» 89-94
Παράρτημα	» 95
Περὶ τοῦ Περιοδικοῦ «Τύπος»	» 95
Ἄσέβεια, Μοντερνισμοὶ καὶ Ἐβραιοφιλία τῶν περὶ	
Ἀθηναγόρᾳ	» 101
Ἡ σημερινὴ ἐποχὴ ὅμοία μὲ τὴν τοῦ Δικαίου Νῷ	» 105

ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ π. ΑΡΣΕΝΙΟΝ ΚΟΤΤΕΑ

Παραθέτομεν ἔκθεσιν τοῦ πατριαρχικοῦ ἐξάρχου μητροπολίτου Μαρωνείας Ἀνθίμου ἀπό 8-4-1927, ἀνοιφερομένη εἰς τήν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν ἐν Ἀγίῳ Ὁρεὶ ἀπό τήν ἐπάρατον ἀλλαγὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἑορτολογίου, ἡ ὁποίᾳ ἀναφέρεται κυρίως καὶ εἰς τό πρόσωπον τοῦ π. Ἀρσενίου Κοττέα ως ἔναν ἐκ τῶν προκρίτων ἀγιορειτῶν Ζηλωτῶν:

«Πανογιώτατε Δέσποτα

Ἐντολή περὶ τῆς Ἐξαρχικῆς ἀποστολῆς.

Ἐχω ὑπ’ ὄψει σεπτόν Πατριαρχικόν γράμμα ὑπ’ ἀριθμ. 182 τῆς 1.2.ε.ε. (=1927) δί’ οὗ ἀνακοινοῦται μοι ἡ Συνοδική ἀπόφασις περὶ μεταβάσεως μου ἐξαρχικῶς εἰς Ἀγιον Ὅρος.

Σκοπός τῆς Ἐξαρχικῆς ἀποστολῆς

Σκοπός τῆς προκειμένης Ἐξαρχικῆς ἀποστολῆς ὅρίζεται, ἵνα παράσχω εἰς τούς ἐν Ἀγίῳ Ὁρε, συμφώνως ταῖς Πατριαρχικαῖς ὁδηγίαις, τάς προσηκούσας ἐκ μέρους τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας συστάσεις, συμβουλάς καὶ ἐντολάς, κυρίως μέν περὶ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐν Ἀγίῳ Ὁρε τῆς περὶ ἡμερολογίου ἀποφάσεως τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ως δέ ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς ἐγκλείστως ἀποσταλείσης ἐν ἀντιγράφῳ ἐκθέσεως τῆς ἐπί τούτῳ Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπ’ ἡμερομ. 22.11.1926, καὶ περὶ τοῦ κανονικοῦ ἐν ταῖς ἰεραῖς ἀκολουθίαις μνημοσύνου τοῦ ὀνόματος τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Πανογιότητος καὶ περὶ τοῦ Συλλόγου τῶν αὐτοκαλουμένων Ζηλωτῶν Μοναχῶν.

”Αφιξις καὶ περιοδεία ἐν Ἀγίῳ ”Ορει

Πρός ἐκπλήρωσιν τῆς προκειμένης Ἐξαρχικῆς ἀποστολῆς μου, ἔφθασσα εἰς Ἀγιον Ὅρος τῆς 18 Μαρτίου 1927, διαμείνας δέ αὐτόθι 24 ἡμέρας περιώδευσα τάς ἑξῆς 18 Ἰ. Μονάς...

‘Οποία ἡ σημερινή κατάστασις τοῦ Ἀγίου "Ορους ἀναφορικῶς πρός τήν ἀποστολήν μου, ὅποιαι αἱ γενόμεναι ἐνέργειαι συμφώνως ταῖς δοθείσαις μου Πατριαρχικάς ὁδηγίαις, ὅποιαι αἱ ἀποφάσεις καὶ σκέψεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ αἱ σχετικαὶ κρίσεις καὶ σκέψεις μου περὶ πάντων τούτων ἐκτίθημι ἐν συνόψει τά ἔξης:

Ἡ ἐν Ἀγίῳ "Ορει δημιουργηθεῖσα κατάστασις ἐξ ἀφρομῆς τῆς περὶ ἡμερολογίου ἀποφάσεως τῆς Μ. Ἐκκλησίας

Οἱ ἐν Ἀγ. "Οροι ἐγκαταβιοῦντες Πατέρες καὶ Μοναχοί, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τήν ἴστορίαν αὐτοῦ, φρονοῦσιν ἀδιστάκτως (καὶ δικαίως) ὅτι ὁ Ἀθως ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ἀκρόπολις καὶ θεματοφύλαξ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἄγρυπνος φρουρός τῆς ἀκεραίας καὶ ἀπαρεγκλίτου τηρήσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων, ἐμφοροῦνται δέ καὶ ὑπὸ τῆς φιλοτίμου καὶ ἐπαινετῆς διαθέσεως, ὅπως καὶ τὸ παρόν τυγχάνῃ ἐφάμιλλον καὶ ἀντάξιον τοῦ παρελθόντος τοῦ Ἀγίου "Ορους. Ἐπειδὴ δέ ἡ περὶ ἡμερολογίου ἀπόφασις τῆς Μ. Ἐκκλησίας, παρεξηγηθεῖσα, ἐχαρακτηρίσθη ὡς καινοτομία, ἐπιβληθεῖσα μάλιστα εἰς τήν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τῆς Πολιτείας, καθ' ὃσον ἐνομίσθη ὅτι διά ταύτης ἐγκαταλειμπάνεται τό Πάτριον Ἰουλιανόν ἡμερολόγιον, προσλαμβάνεται δέ καὶ τίθεται εἰς ἐφαρμογήν τό ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Συνόδων καταδικασθέν Γρηγοριανόν, θίγεται δέ οὕτω καὶ τό Εορτολόγιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ δή ὁ περὶ τοῦ Πάσχα Κανών τῆς ἐν Νικαίᾳ Α΄ Οἰκ. Συνόδου, διά τοῦτο, ἀφ' ἐνός μέ πολύ κακῶς ἥχησεν αὗτη παρά τοῖς πλείστοις τῶν Ἀγιορειτῶν καὶ προκάλεσε δυσμενέστατα σχόλια κατά τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου δέ ἐσχηματίσθη ἡ γνώμη ὅτι δέν δύναται οὕτε πρέπει νά γίνη ἀποδεκτή καὶ τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν ἐν Ἀγ. "Ορει ἡ προκειμένη ἀπόφασις τῆς Μ. Ἐκκλησίας, πρός ἀποτροπήν τῆς ὅποιας ἄλλοι μέν πρόθυμοι εἶναι, ἄλλοι δέ καὶ εὔχονται τήν εὐκαιρίαν ἵνα μαρτυρήσωσιν.

Ἐντεῦθεν ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ ἔτους 1924 ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς περὶ ἡμερολογίου Πατριαρχικῆς Ἐγκυλίου τοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου Γρηγορίου, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τήν σχηματισθεῖσαν ἥδη γνώμην, μή

δυναμένη ἔνεκα ταύτης νά συμμορφωθῇ ἀμέσως πρός τήν Πατριαρχικήν Ἐγκύλιον, καί συμφώνως πρός ταύτην διατάξῃ καί ἐνεργήσῃ τά δέοντα, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ἵνα ζητήσῃ τήν γνώμην τῶν εἰκοσιν ἰερῶν Μονῶν.

Ἐξ αὐτῶν αἱ 15 ἀπεφάνθησαν κατά τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἡμερολογιακῆς διαρρυθμίσεως, αἱ δέ λοιπαὶ 5 ὑπέρ αὐτῆς, ἀλλά καί τῶν τεσσάρων ἔξ αὐτῶν αἱ γνῶμαι ἦσαν ὑπό αἱρεσιν ἐντεῦθεν καί μέχρι τήν σήμερον αἱ 19 Μοναὶ στερρῶς ἀντέχονται τοῦ Πατρίου Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, μόνη δέ ἡ Ἱ. Μονὴ Βατοπεδίου συνεμορφώθη καί ἔξακολουθεῖ ἔκτοτε τηροῦσα τήν περὶ ἡμερολογίου ἀπόφασιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Συνεπεία τῆς τοιαύτης ἐν Ἀγίῳ Ὅρει κρατούσης γνώμης καί πεποιθήσεως, ἡ Ἱ. Κοινότης εἰς οὐδεμίᾳν μέχρι τοῦδε προέδη ἐνέργειαν ἔξ ἀφορμῆς τῶν περὶ ἡμερολογίου Πατριαρχικῶν Ἐγκυλίων. Ἐτήρει δέ σιγήν εἰς ὅλα τά Πατριαρχικά γράμματα φρονοῦσα, ὅτι ἡ αὐστηρῶς οὐδετέρα αὕτη στάσις ἐν τῶν ἡμερολογιακῷ ζητήματι, δι’ ἣς, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀντιλήψεως τῶν Ἱ. Μονῶν, οὔτε πολεμεῖ, οὔτε ὑπεραμύνεται τινος, καί ἣν χαρακτηρίζει ὡς ἄψυγον, εἶναι ἡ μόνη ὑπό τάς παρούσας συνθήκας ἐνδεδειγμένη. Ἀναγνωρίζει μέν ὅτι αὕτη περιέχει ἀφορμήν λύπης τή Μ. Ἐκκλησία, συγχρόνως ὅμως φρονεῖ ἀδιστάκτως ὅτι διάφορος καί ἀλλοία αὐτῆς πολιτεία, θέλει συντελέσει εἰς πλήρη ἀναστάτωσιν τοῦ Ἅγ. Ὅρους καί θέλει ἀφεύκτως προξενήσει θύελλαν μεγίστην μετά καταστρεπτικῶν συνεπειῶν, ὅπερ πάντως θέλει προκαλέσει μεγαλυτέραν τήν λύπην τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

Οὕτως εἶχον τά πράγματα ὅτε ἀνεγνώσθη ἡ δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ ἐφημερίδι τῶν Ἀθηνῶν «Ἐλεύθερον Βῆμα» τῆς 2.8.1926 συνέντευξις τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος, ἐν ᾧ χαρακτηρίζεται ὁ Ὡριγένης ὡς εὐσεβέστατος, θεωρεῖται δέ φρονοῦσα αὕτη ὅτι δῆθεν οὐδέν οὐσιῶδες διαχωρίζει τήν Μ. Ἐκκλησίαν ἀπό τήν Παπικής καί Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, διό καί ὑπεραμύνεται τῆς μέτ’ αὐτῶν ἐνώσεως. Η συνέντευξις δέ αὕτη ὡς καί αἱ ἐν τῷ «Κήρουκι» ἐπί Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου δημοσιευθεῖσαι γνῶμαι τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος ἐν τῇ Μητροπόλει Νικαίας διατελούσης τότε, περὶ διαφόρων ἐπιδαλλομένων μεταρρυθμίσεων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί τῷ Κλήρῳ, καί ίδια αἱ κατά τῶν

Μοναχῶν καὶ τοῦ Μοναχισμοῦ διατυπούμεναι σκέψεις, ἔδωκαν ἀφορμήν εἰς δημοσίευσιν ἐν τῇ ἐφημερίδι «Σκρίπ» διαφόρων ἄρθρων, καθαπτομένων τοῦ προσώπου τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος, ώς ὡριγενίζοντος καὶ νεωτεριστοῦ. Ταῦτα δέ πάντα ώς καὶ τὸ ὑπό τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου ἐκπονηθέν διάγραμμα τῶν θεμάτων περί τά ὅποια θέλει ἀσχοληθῆ ἢ μέλλουσα Οἰκ. Σύνοδος, ἔχοντες ἐν χεροῖ καὶ δεικνύοντες, καὶ ἐπί τῇ βάσει αὐτῶν κατηχοῦντες τούς ἐν Ἀγ. Ὁρεὶ αἱ ἐπί τούτῳ αὐτόθι ἀπεσταλμένοι τρεῖς ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων, τοσοῦτον συνετέλεσαν εἰς τὴν ἔξαψιν τῶν πνευμάτων καὶ τὴν ἀνάφλεξιν τοῦ φανατισμοῦ παρὰ πολλοῖς ἐκ τῶν Μοναχῶν καθ' ἄπασαν τὴν περιοχήν τοῦ Ἀγίου Ὁρού, ὥστε ἐπετεύχθη ἀφ' ἐνός μέν νά συμπτχθῆ ὁ Σύλλογος τῶν Ζηλωτῶν Μοναχῶν, ὅστις προέβη εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἴδιου Καταστατικοῦ χάρτου φέροντος τάς ὑπογραφάς ὑπέρ 300 ἵερομονάχων καὶ μοναχῶν, ἀφ' ἐτέρου δέ νά παύσῃ τό μνημόσυνον τοῦ σεπτοῦ ὄνόματος τῆς Ὑμ. Παναγιότητος, οὐ μόνον ἐν πολλαῖς Σκήταις καὶ Κελλίοις ἀλλα καὶ ἐν τισι ἵεραις Μοναῖς.

Ἡ τοιαύτη δέ κατάστασις ἐν Ἀγίῳ Ὁρεὶ ἦρχισεν ἔκτοτε συστηματικῶς νά ἀναρριπτέται καὶ ὑποδαυλίζεται ὥστι μόνον διά συνεχῶν δημοσιευμάτων ἐν διαφόροις ἐφημερήσι τῶν Ἀθηνῶν, ἴδια δέ τοῦ «Σκρίπ», ὑπό διαφόρων καὶ ἴδια ὑπό τοῦ Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων, ἀλλά καὶ δι' ἐκδόσεων φυλλαδίων ὑπό Ἀγιορειτῶν, ώς π.χ. «Κέντρα τῆς ἀγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» ὑπό μοναχοῦ Ἀρσενίου Κοττέα, «Φωνή ἐξ Ἀγίου Ὁρούς διά τὴν προσεχῆ Σύνοδον» ὑπό μοναχοῦ Δανιήλ Ἀγιορείτου, «Ἡ Ἀγκυρα τῆς Ὁρθοδοξίας» ὑπό τοῦ Συνδέσμου τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν, κ.λπ.

Ἀποφάσεις καὶ ἐνέργειαι τῆς Ἰ. Κοινότητος

Ἡ τοιαύτη κατάστασις τοῦ Ἀγίου Ὁρούς ἀπετέλεσεν ἐν ἐπανειλημέναις Συνεδρίαις τῆς Ἰ. Κοινότητος ἀντικείμενον ἐμβριθοῦς σκέψεως, ώς ἐξάγεται ἐκ τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς. Τά ληφθέντα ὑπ' αὐτῆς σχετικά μέτρα εἰσίν ἐν συνόψει τά ἐξῆς: α'. Ἀπέλυσεν αὕτη ἐγκύκλιον προτρεπτικήν συνιστώσα τό κανονικόν μνημόσυνον τοῦ Οἰκ. Πατριάρ-

χου καί τήν διάλυσιν τοῦ Συνδέσμου τῶν Ζηλωτῶν. Ἡ ἐγκύκλιος αὗτη ἀπέβη ἄνευ ἀποτελέσματος, διό καί μετά παρέλευσιν μηνῶν τινων ἀπέλυσεν καί δευτέραν τοιαύτην αὐστηροτέραν, ἀλλά καί αὕτη ἀπέδη εἰς μάτην διά τά πλεῖστα τῶν ἔξαρτημάτων, ἐπετεύχθη δέ μόνον ἡ ἐπιβολὴ τοῦ κανονικοῦ μνημοσύνου ἐν ταῖς Ι. Μοναῖς.

Ομολογητέον ὅμως ὅτι καὶ τοῦτο, ἐγένετο μετά πολλοῦ κόπου καὶ χάρις εἰς τήν ἐπιβολήν τῶν ίθυνόντων, καὶ οὕτως ἥδη ἐν πάσαις ταῖς Ι. Μοναῖς μνημονεύεται κανονικῶς τὸ ὄνομα τῆς Ὅμ. Θ. Παναγότητος. β'. Ἐπιθυμοῦσα ἡ Ι. Κοινότης νά περιορίσῃ τά κατά τῆς περί ἡμερολογίου ἀποφάσεως τῆς Μ. Ἐκκλησίας δημοσιεύματα τῶν Ἀγιορειτῶν, ἀνέθηκε τήν μελέτην τοῦ ἄνωθι ἀναφερομένου φυλαδίου τοῦ **Μοναχοῦ Κοττέα** εἰς τόν ἀρχιγραμματέα τῆς Ι. Κοινότητος ἀντιπρόσωπον τῆς Μ. Λαύρας Κον Εὐλόγιον, (Κουρίλαν) τόν μετέπειτα Μητροπολίτην Κορυντσᾶς καὶ ἐπί τῇ βάσει ταύτη προέβη εἰς τήν ἐπίσημον καταδίκην τοῦ διδλίου ώς αἰρετικοῦ, τήν κατάσχεσιν αὐτοῦ καὶ τήν καταδίκην τοῦ ἐκδότου Ἀρσενίου. Σημειωτέον, ὅτι ἔνεκα τῆς προκειμένης διθλιοκρισίας ὁ εἰρημένος ἀρχιγραμματεὺς ἔξέπεσε τῆς μεγάλης αὐτοῦ δημοτικότητος. γ'. Ἐπιδιώκουσα αὕτη τήν διάλυσιν τοῦ Συλλόγου τῶν Ζηλωτῶν προέβη εἰς τήν κατάσχεσιν τοῦ ἄνωθι ἀναφερομένου Καταστατικοῦ αὐτοῦ, ώς καὶ τήν καταδίκην τῶν πρωτεργατῶν καὶ ἀρχηγῶν αὐτοῦ, ἥτοι τοῦ Μοναχοῦ Ἀρσενίου Κοττέα, Ματθαίου πνευματικοῦ, Ἀντωνίου, Ἀντίπα καὶ Ἀντωνίου.

Ἡ ἀπόφασις ὅμως αὕτη τῆς Ι. Κοινότητος ἐμεινεν ἀνεκτέλεστος, διότι ἡ Ἀστυνομική ἀρχή ἤρνηθη τήν συνδρομήν αὐτῆς, ἡ δέ Ι. Κοινότης ἦναγκάσθη νά ἀναβάλῃ τήν ἐκτέλεσιν, καθ' ὅσον ἐν τῷ μεταξύ εἶχον συγκεντρωθῆ ἐν Καρυαῖς πλεῖστοι ἀσκηταί ἐπί σκοπῷ νά ἐπιτεθῶσι κατά τῆς Ἀρχῆς τοῦ Τόπου. δ'. Αἱ Ι. Μοναῖ ἐνεργοῦσαι συμφώνως ταῖς ἀποφάσεσι τῆς Ι. Κοινότητος ἐπειράθησαν νά ἐπιβληθῶσι καὶ εἰς τά ἔξαρτήματα αὐτῶν, τινές μάλιστα προέδησαν εἰς τιμωρίαν ἰερομονάχων τινων, ώς π.χ. ἡ Ι. Μονή Βατοπεδίου καταδικάσασα ἰερομόναχον τινα ἐκ τῆς Σκήτης τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ώς καὶ ἡ τοῦ Ἀγ. Παύλου, τούς Ιερομονάχους Νεόφυτον, Διονύσιον, Παρθένιον, Ἀντώνιον καὶ Γεδεών.

Ἡ σημερινή κατάστασις τοῦ Ἀγ. Ὅρους κατόπιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Ἰ. Κοινότητος

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνονται αἱ ἀγαθαὶ διαθέσεις καὶ περιεσκεμμέναι ἐνέργειαι τῆς Ἰ. Κοινότητος, συγχρόνως ὅμως γίνεται καταφανές ὅτι αὗται ἔμειναν ἀτελεσφόροιτοι ἐν πολλοῖς, ἵνα μή εἴπω ἐν πλείστοις. Ἐμφανὴ δέ τεκμήρια τῆς προκειμένης ἀληθείας ἀποτελοῦσι τά ἔξῆς ἀναμφισβήτητα γεγονότα: α'. "Οτι οἱ Ζηλωταὶ ἔξακολουθοῦσιν ὑφιστάμενοι καὶ δή ἐργαζόμενοι καὶ δρῶντες, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν διαφόρων δημοσιευμάτων ἐν ταῖς ἐφημερέσι τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἴδια τοῦ «Σκρίπ», ἐκ τῆς ἐκτυπώσεως λιβέλλων φυλλαδίων καὶ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν διενεργουμένων ποικίλων ἐπεισοδίων ἐν τε Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ ἀλλαχοῦ· δ'. "Οτι οἱ ἐρημίται πνευματικοί ἔξακολουθοῦσιν ὠρυόμενοι κατά τῶν καλουμένων νεοημερολογιτῶν καὶ ἐκπέμποντες μύδρους κατά πάντων καὶ διεγείροντες διά γραμμάτων τούς ἀνά τάς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους χριστιανούς· γ'. ὅτι ἐν ἰκανοῖς τῶν ἔξαρτημάτων τῶν Ἰ. Μονῶν ἔξακολουθεῖ νά μήν ἐκτελῆται τό κανονικόν μνημόσυνον τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου· δ'. ὅτι οἱ ἔξ αὐτῆς τῆς παραλείψεως τοῦ κανονικοῦ μνημοσύνου τοῦ ὄνοματος τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος τιμωρηθέντες διά προσωρινῆς ἀργίας ἱερεῖς δέν συνεμορφώθησαν ἀλλ' ἔξακολουθοῦσι λειτουργοῦντες καὶ χλευάζοντες οὕτω τήν Ἰ. Κοινότητα.

Ἡ κατάστασις αὕτη τοῦ Ἀγ. Ὅρους ἐπεδεινώθη ἔτι μᾶλλον, ὅτε κατόπιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἰ. Κοινότητος ἥρχισαν νά ἀποστέλλωνται αὐτόσε ἐν Κυβερνητικῇ συνοδείᾳ πάντες οἱ ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ ἀλλαχοῦ πρωτεργάται τῶν γνωστῶν σκηνῶν καὶ ἐπεισοδίων· ε'. ὅτι ἡ γενομένη διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου ἔξακολουθεῖ νά θεωρῆται ὑπό τῶν πλείστων ἐν τε ταῖς Ἰ. Μοναῖς –ἔξαιρέσει τῆς Ἰ. Μονῆς Βατοπεδίου– καὶ τοῖς ἔξαρτήμασιν αὐτῶν ὡς καινοτομίαι, οἱ δέ συμμιօρφούμενοι πρός τήν σχετικήν ἀπόφασιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας νά χαρακτηρίζωνται ὡς αὔρετικοί. Ἐντεῦθεν καὶ ἔπαινον πλέον ἡ θρησκευτική ἐπικοινωνία μετά τῆς Ἰ. Μονῆς Βατοπεδίου. Ἐντεῦθεν καὶ πολλοί ἀποφεύγονται νά παραλάβωσι τά ἐπί τῇ βάσει αἰτήσεως αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἔγγραφα παρά τῆς Ἰ. Κοινότητος, ἵνα μή βάλωσι μετάνοιαν εἰς τόν πρω-

τεπιστάτην αὐτῆς προηγούμενον Ἀνδριανόν, ὃντα Βατοπεδινόν. Ἐντεῦθεν καὶ ἔπαινον ἥδη ἀπό ἐνός ἔτους προσκαλούμενος εἰς ἱεροπραξίας ὑπό τῶν πλείστων Ἱερῶν Μονῶν ὁ ἐν τῷ Ἀθῷ διαβιῶν πρώην Μοσχονησίων, ὡς ἱερουργήσας ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Βατοπεδίου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνονται καταφανεῖς οἱ λόγοι οἵτινες ἡνάγκασαν τήν Ἱ. Κοινότητα ἵνα, ἀφ' ἐνός μὲν ζητήσῃ τήν συνδρομήν τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου πρός ἐπιβολήν τῆς κανονικῆς τάξεως διά τῆς τιμωρίας τῶν ἀπειθούντων, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἀναφορικῶς πρός τὸ ξήτημα τοῦ ἡμερολογίου, ἵνα γράψῃ ὅτι θέλει ἀναμείνη καὶ συμμορφωθῇ πρός τήν σχετικήν ἀπόφασι τῆς Οἰκ. Συνόδου.

(...) Ἡ Ἱ. Κοινότης θέλει μέν νά πατάξῃ τούς ἀπειθούντας καὶ νά ἐπιβάλῃ τόν σεβασμόν καὶ τήν πειθαρχίαν, ἀλλ' εὐρίσκεται δυστυχῶς πρός ἀδυναμίας διά τούς ἐξῆς λόγους: **Πρῶτον** μέν διότι ἡ μέχρι σήμερον ἐπιβαλλομένη ὑπερορία εἶναι πλέον ἀνεφάρμοστος, καθότι ἡ Πολιτεία, συμφώνως τῇ σχετική ἀποφάσει, ἀποστέλλει ἐν συνοδείᾳ πάλιν ὀπίσω εἰς τό "Αγ. Ὁρος τούς συλλαμβανομένους ταραξίας" β'. ἡ ἀποφασισθεῖσα ἐκποίησις Καλυβῶν καθίσταται ἥδη ἀδύνατος, καθότι παρίσταται ἀνάγκη νά ἐκποιηθῶσιν αἱ πλεῖσται τῶν Καλυβῶν τῶν περισσοτέρων Σκητῶν, ἐν τοιαύτῃ δέ περιπτώσει δέν ὑπάρχουν οἱ ἀγορασταί: γ'. οἱ ἰερεῖς διέποντες τήν μέχρι τοῦδε ἀτιμωρησίαν τῶν ἀξιοποίων ἀπεθρασύνθησαν καὶ ἀψηφοῦνται καὶ ποινάς καὶ κανόνας καὶ δέν λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν τάς παρατηρήσεις καὶ ἀπειλάς τῆς Ἱ. Κοινότητος δ'. ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θά προσέλθῃ ἀφ' ἑαυτῆς ἡ ἐρήμιασις τοῦ "Αγ. Ὁρους καὶ ἡ καταστροφή, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ πολλοί ἐν ταῖς Ἱ. Μοναῖς εἶναι ὄμόφρονες τῶν ἐν τοῖς ἐξαρτήμασι, δέν ἀποκλείεται ἡ ἐξέγερσις αὐτῶν..."

Τελικῶς πρός ἐπιβολήν τῆς τάξεως προτείνεται ἡ «τελεία διάλυσις τοῦ Συνδέσμου τῶν Ζηλωτῶν» καὶ ἡ ἀπανταχοῦ ἐπιβολή «τοῦ μνημοσύνου τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος». Οἱ ἀντιδρῶντες θά ἐτιμωροῦντο ὡς ἀκολούθως: «οἱ μέν ἰερομόναχοι δι' ἀργίας καὶ ὑπερορίας, οἱ δέ Γέροντες Μοναχοί δι' ἐκποιήσεως τῆς Καλύνης αὐτῶν καὶ ὑπερορίας»...

Ἐν Κομοτινῇ τῇ 8.4.1927

Ο Μαρωνείας "Ανθιμος"

Παρατίθεται τό κάτωθι σχόλιον του τότε Αρχιμανδρίτου τῶν Γ.Ο.Χ. (μετέπειτα ἐπισκόπου Πενταπόλεως) κ.κ. Καλλιοπίου Γιαννακουλοπούλου, ἀναφερομένη εἰς τό ἐκδοτικόν ἔργον τοῦ ΑΚΜΑ, δημοσιευθέν εἰς τό υπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον ἐκκλησιαστικόν περιοδικόν «’Ορθόδοξος Παρατηρητής».

ΑΠΟΜΟΝΩΣΙΣ

‘Υπό τοῦ πανοσιολ. Μοναχοῦ κ. Ἀρσενίου Κοττέα ἀγιορείτου.

Εἰς τό τέλος τοῦ ἀπελθόντος ἔτους 1960 ἐκυκλοφόρησεν ἓνα νέον βιβλίον (σχῆμα 8ον σέλ. 296) μέ τίτλον «’Απομόνωσις», ὑπό τοῦ γνωστοῦ εἰς τήν ἀγωνιζομένην Ἐκκλησίαν τῶν Γ.Ο.Χ., πρωτεργάτου καί τιμίου ἀγωνιστοῦ Αὐτῆς, ὁσ. Ἀρσενίου Μοναχ. ἀγιορείτου. Ο κατά πάντα σεβαστός καί σοφώτατος γέρων π. Ἀρσένιος γνωστός εἰς ἡμᾶς διά τούς ὑπέρ τῶν Πατρίων καί Ἐθνικῶν Παραδόσεων, τιμίους ἀγῶνας του, μᾶς ἔχει δώσει μέχρι σήμερον πολλά συγγράμματά του ἐκδοθέντα εἰς βιβλία καί διανεμηθέντα δωρεάν. Ταῦτα εἶναι τά 1) Κέντρα 1925, 2) Μάχαιρα τοῦ Πνεύματος – 1929, 3) Ἀσύλητον συμβολικόν ἐγκόλπιον–1933, 4) Φρυκτώριον – 1935, 5) Προοδολεύς – 1951, 6) Δακτυλοδείκτης – 1953, 7) Πνευματικός Καθοέπιπτης – 1956, 8) Θεία Ἀγανάκτησις – 1958 καί τελευταίαν τήν «’Απομόνωσιν» – 1960).

“Ολα ἀνεξαιρέτως τά βιβλία του, γνωρίζουν εἰς κάθε θεοφιλή ἀναγνώστην των, τήν ἄδολον καί μυροδόλον Ὁρθοδοξίαν μας, ὅπως τήν ἐδίδαξαν καί παρέδωσαν οἱ ἄγ. Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Η ἀνάγνωσις τούτων, ἐνισχύει κάθε ἀγωνιζόμενον ὑπέρ τῶν Πατρίων Παραδόσεων. Πιστεύομεν ὅτι, ὅταν κάποτε γραφῇ ἡ ιστορία τοῦ ἱεροῦ ἥμαντον Ἀγῶνος, τό ὄνομα τοῦ σοφοῦ ἀσκητοῦ τῆς ἐρήμου τοῦ ἄγ. Βασιλείου-ἄγ. Ὅρους, θά χαράσσεται μέ χρυσᾶ γράμματα εἰς τάς ἐνδόξους σελίδας Αὐτῆς. Ὅπως καί εἰς τά χρόνια τῶν ἄγ. Πατέρων ὕψωναν τό μικρόν των ἀνάστημα, ταπεινά ἀνθρωπάρια, πού μέ τόν φθόνον των καί ὑπό τήν δῆθεν εὐσέβειάν των κατοχυρούμενοι προσεπάθησαν νά στήσουν τά κιβδηλα ἐμπόδια των ὅπως ἀνακόψουν καί συκοφαντήσουν τό ἔργον των, ἔτοι καί τώρα εἰς τήν ζωήν καί τούς

ἀγῶνας τοῦ π. Ἀρσενίου. Ή συκοφαντία, ή ραδιουργία, οὐ φθόνος καὶ ή ἀπειλή τῆς ἀπομονώσεως εἶναι τά φαρμακερά των Βέλη! Λησμονοῦν οἱ ἄφρονες τὸ «σκληρόν γάρ πρός κέντρα λακτίζειν!» Διότι τά βιβλία τοῦ π. Ἀρσενίου, ὅσον καὶ ἂν ἡμεῖς δυστροποῦμεν διά τοὺς ἐν αὐτοῖς ἐλέγχους, δέν δυνάμεθα μέσα, ὡς τά ἀνωτέρω, νά καλύψωμεν τήν λάμψιν τῆς ἀληθείας αὐτῶν, λάμψις ἡτις προέρχεται ἀπό μίαν ἀσκητικὴν ψυχὴν χωρίς ὑστεροδουλίαν, χωρίς κανένα συμφέρον καὶ χωρίς οὐδένα ἐπιδιωκόμενον ὑλικόν σκοπόν, ἀλλά μόνον τήν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας μας. Θά εἶναι εὐτύχημα διά κάθε χριστιανικῆς ψυχῆς νά διέλθῃ στοχαστικώτατα τάς σελίδας τοῦ νέου βιβλίου τοῦ π. Ἀρσενίου, διά τῶν ὅποιων ἔχει κατά πολύ νά ὠφεληθῇ καὶ διδαχθῇ».

Καταχωρεῖται ἐν συνεχείᾳ καὶ ἡ πεπαρρησιασμένη ὁμολογία διά τὸν ΑΚΜΑ τῆς Ἀδελφότητος Ἱερᾶς Μονῆς «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» Ἀχαρναί Ἀττικῆς εἰς τὸ Ἀφιέρωμα τῆς ἀιδήμου Γεροντίσσης Εὐθυμίας, Μοναχῆς καὶ Καθηγουμένης εὐθύς μετά τὴν κοίμησιν τῆς, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ Ἑκκλ. Περιοδικόν Γ.Ο.Χ. «Ἐκκλ. Παραδοσις» ἀρ. Φ. 114.

Ἡ Σεβαστή καὶ Ἁγία Γερόντισσα Εὐθυμία καὶ ἀνεκτίμητος πνευματική Μήτηρ, κατά κόσμον Ἐλένη Μασουρίδου, ἐγεννήθη ἐν Πειραιεῖ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 1901. Γόνος πλουσίας καὶ ἀρχοντικῆς οἰκογενείας, ἔλαβε ἀρίστην ἀνατροφήν καὶ παιδείαν. Τούτο, μετά τῶν ἐμφύτων χαρομάτων τῆς καλωσύνης, τῆς εὐφυΐας καὶ βαθυνοίας, τῆς ἀγάπης καὶ ὑπομονῆς, τῆς ἐργατικότητος καὶ αὐταπαρνήσεως, καλλιεργηθέντα ἀργότερον καὶ ἐντός τοῦ Μοναχικοῦ ἰδεώδους, τὴν ἀνέδειξαν εἰς ἔξαιρετικήν προσωπικότητα, εἰς πρότυπον ἀρετῆς, εἰς σύμβολον ἀγῶνος.

Ωφέλη μόνο διά τῆς παρουσίας της, ἐδίδασκε διά τοῦ παραδείγματός της, διά δέ τοῦ πνευματικοῦ λόγου της ἐκαλλιέργει τὰς ψυχάς τῶν πνευματικῶν τέκνων της, ἀλλά καὶ ὅσων τὴν ἐπλησίαζον.

Ἐφωτίσθη καὶ ἀφιέρωσε τὴν καρδίαν την εἰς τὸν Χριστόν ἀπό 14 ἔτῶν. Τήν πρώτην διδασκαλίαν περὶ Μοναχικῆς πολιτείας ἤκουε εἰς τὴν Σκήτην τοῦ ὄσιωτάτου Μοναχοῦ Ἡλία Παναγούλακη, εἰς τὰς Καλάμας τὸ 1916.

Τό 1924, κατά τὴν ἡμέραν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἑορτολογίου, ὅταν ἦκουε εἰς τὴν ἐκκλησίαν νά λέγεται τὸ Συναξάριον καὶ τῶν 13 ἡμέρῶν εἰς μίαν ἡμέραν, ἔχονσα θρησκευτικήν συνείδησιν, ἀπεχώρησεν μετά πολλῶν Χριστιανῶν καὶ ἥκολούθησε μετά ζήλου τό διωκόμενον μικρόν ποιμνιον εὐδίσκετο δέ καὶ εἰς τὴν ἀγρυπνίαν καὶ ἐμφάνισιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὸν Ὑμηττόν.

Τό 1925 ἐγνώρισε τὸν ὄσιωτάτον μοναχὸν Ἀρσένιον Κοττέα μέ τά στίγματα τῶν βασανιστηρίων εἰς τά φυλακάς τῆς Ρουμανίας, λόγῳ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἡμερολογίου. Ἐκεῖνος τὴν ἐδίδαξε τὴν νοεράν προσευχήν, τὴν ὁποίαν μετά σιωπῆς ἐξήσκησε ἐπί δέκα ἔτη εἰς τό ἐν Ἡρακλείῳ Ἀττικῆς ιδιόκτητον κτῆμα της, μετά μιᾶς ἐκ τῶν οἰκιακῶν βοηθῶν της, τῆς μετέπειτα γενομένης Καλλινίκης Μοναχῆς.

Τό 1927 ὁ πατήρ Ἀρσένιος τῆς συνέστησε διά πνευματικόν, τόν ξηλωτὴν Ἀγιορείτην Ιερομόναχον Παρθένιον, ὁ ὁποῖος κατῆλθε ἐξ Ἅγίου Ὁρους μετά καὶ ἄλλων ἱερέων, ἵνα ἀναλάβοιν τὸν ἀγῶνα καὶ ὑπετάχθῃ μέ ὄχραν

ύπακοήν. Τότε παρεχώρησε καί τόν Ιερόν Ναόν τοῦ Ἅγιου Ἀποστόλου Παύλου, ίδιοκτησία τῆς οἰκογενείας της εἰς τόν Πειραιᾶ, ό όποῖς ἀπέβη ἴστορικός, προπτύργιον τῆς Ὁρθοδοξίας τά δύσκολα ἔτη τῶν διωγμῶν.

Εἰς ὅλας δέ τάς ἐκδηλώσεις, διαμαρτυρίας, ὅταν ἐδικάζοντο οἱ ιερεῖς μας, ὅταν ἐφυλακίζοντο ἡ ἐκρύπτοντο, ἐλάμβανε ἐνεργόν μέρος καί ἔδιοήθη μέ πᾶσαν θυσίαν.

Τό 1937 ἐθεμελίωσαν μετά τοῦ Γέροντος Παρθενίου τήν Ιεράν Μονήν, εἰς τούς πρόποδας τῆς Πάρονηθος κατά τό πρότυπον - ἀρχιτεκτονικόν καί Λειτουργικόν - τῶν Ἅγιορετικῶν Μονῶν, ἔνθα πρώτη προσῆλθεν καί πρώτη ἐκάρη Μεγαλόσχημος τό ἔτος 1939, καί ἔξελέγη πρώτη τῆς Μονῆς Καθηγουμένη τό ἔτος 1941.

Εἰς τά δύσκολα ἔτη τῆς Κατοχῆς, τοῦ ἀνταρτοπολέμου, τῆς πείνης καί τῶν διωγμῶν, μετά πολλῶν κόπων καί θυσιῶν, ἔκτισαν τήν πνευματικήν ταύτην κυψέλην καί τήν ἀφιέρωσαν εἰς τήν Κοίμησιν τῆς Κυρίας Θεοτόκου.

Ἐν αὐτῇ ἔχουν καρεῖ 145 Μεγαλόσχημοι Μοναχαί, τῶν ὁποίων ἥτο Ἀνάδοχος καί Πνευματική Μήτηρ.

Ἡτο Ἡγουμένη ταπεινή, εὔσπλαχνος καί ἐλεήμων, διακριτική, ἐργαζομένη εἰς τάς βαρυτέρας ἐργασίας τῆς Μονῆς ἄν καί ἥτο ἀσθενής.

Εἰς τάς Ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας ἐσπευδε μετά ξήλου, εἰς τήν ψαλμῳδίαν καί εἰς τάς Ἀναγνώσεις τῶν Ἀσκητικῶν Πατέρων καί τάς κατηχήσεις τοῦ Ἅγιου Θεοδάρου τοῦ Στουδίτου μετά προθυμίας, μετά σπουδῆς ἕδιδε τό καλόν παράδειγμα τοῦ κοινοβιακοῦ βίου εἰς τάς ἀδελφάς.

Ἐσέβετο καί ηὐλαβεῖτο πολύ τό Ὁρθόδοξον Ιερατεῖον καί ἔπασχε καί ἥγωνίζετο διά τήν ἐνότητα ὅλων.

Τά τελευταία ἔτη τῆς προσηγορίας ἀεννάως καί ἀνεγίνωσκε τό "Ἄγιον Εὐαγγέλιον συνεχῶς ἔζησε δέ καί τό τελευταῖον ἔτος, ἵνα παρηγορήσῃ ἡμᾶς καί εἰς τήν συμφοράν τοῦ σεισμοῦ, ό όποῖς ἔπληξε τά κτίρια τῆς Μονῆς καί ἄφησε ἀστεγον τήν Ἀδελφότητα.

Τό τέλος της ἥτο ἥρεμον καί ὄσιακόν, ὀλίγας ἡμέρας προτοῦ εἰσέλθη εἰς τό 100ον ἔτος τῆς ἡλικίας της.

Τῆς ἀοιδίμου Μητρός ἡμῶν
Εὐθυμίας Μοναχῆς
Αἰωνία ἡ Μνήμη
Τά πνευματικά της τέκνα

Τελευταία ἀναχώρησίς του ἐκ τῆς καλύβης του

Ως εἶδος κεραυνοπληξίας πού τοῦ συνέβη ἔξωθι τοῦ δωματίου του ἀργά μετά τήν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐορτῆς τοῦ Ἅγιου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου (11 Ιανουαρίου 1968) ξαπλώνοντάς τον εἰς τό πάτωμα· σκεπασμένος μέ κουνέρτες ἔμεινε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρες, ἔως ὅτου είδοποιηθέντες οἱ ὄμόφρονες Ρουμάνοι Πατέρες τῆς Σκήτης ἥλθον πρός δούθειάν του. Κρύο, ἀνορεξία καὶ ἄνευ τροφῆς, πολύ τόν ἐξήντλησαν, ἀλλά Θεοῦ δονθοῦντος συνῆλθε ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅταν ἐν τῷ μεταξύ ἔκαμα πρός τά ἐκεῖ τήν ἐπίσκεψίν μου. Εἶχε ἀνάγκη ἀμέσου δοηθείας εἰς θέρμασιν, φαγητό καὶ ὅτι ἄλλο ἀπαραίτητο εἰς τοιαύτας περιστάσεις. "Ανευ δισταγμοῦ ζήτησε νά φιλοξενηθῇ εἰς τήν Ι. Σκήτην, (Ρουμανικήν), ὅπου μετά χαρᾶς συνεφώνησαν ὅλοι οἱ Πατέρες προκειμένου νά σταματήσουν τά δρομολόγια ἄνωκάτω. Ο π. Πάμφιλος μετεφέρθη τήν 13ην Φεδρουαρίου, ἐνῷ τήν 15ην οἱ Γέροντες Κύριλλος καὶ Νήφων μέ δύο γερά μουλάρια πήραν τόν ἀσθενῆ καὶ τό ρουχισμό καὶ διά μέσου χιονοθυέλλης, ἡμεῖς οἱ τρεῖς ὁδοιποροῦντες ἐπί τετράωρον φθάσαμε ἐν τέλει ἐκεῖ. Ἔγκατεστάθη εἰς νοτιανατολικόν δωμάτιον πρός τόν κήπον ἐνῷ εἰς τό διπλανό ό π. Πάμφιλος.

"Ἐπιστρέφοντας ἐδῶ εἰς Καψάλαν μετά μίαν ἑδδομάδα, ἔκαμα ὅλα γνωστά εἰς τούς Πατέρας, οἵτινες ἀνυπομόνως ἀνέμενον εἰδήσεις.

Διά κοινῆς ἐπιστολῆς γνωστοποιήθησαν ὅλα ταῦτα καὶ εἰς τούς ἐν κόσμῳ ὄμόφρονας Ἀδελφούς καὶ ίδιαιτέρως εἰς τήν ἀείμνηστον σεβαστήν Γερόντισσαν καὶ Καθηγουμένην τῆς Γυναικείας Ἱερᾶς Μονῆς Πάρονθος «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» Εὐθυμία Μασουρίδου, πού τόν ἐσέθετο ὑπερβαλλόντως μέ εὐλάβεια καὶ μεγάλη τιμή, προϋπαρχούσης τῆς γνωριμίας των ἀπό τά πρῶτα ἔτη τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἡμερολογίου, ὅταν ὁ Α.Κ.Μ.Α. εἶχε τή δράσι οὐρανούς την Αθήνας καὶ Ἀττική καὶ παρευρισκόμενος τότε κατά τήν ἐμφάνισιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ 14.9.25 π.ἡ. εἰς Υμηττόν.

Μετά παρέλευσιν διμήνου ἀνέλαβε δυνάμεις δοκίμασε τίς δυνάμεις του καὶ ἔκαμε τόν ξύλινο Σταυρό πού τοποθετεῖται εὐθύς ὡς σκεπασθῆ ὁ νεκρός· ἔγραψε τό ὄνομά του κ.ἄ. ἄφησε κενό τό μέρος τῆς χρονολογίας. Τέτοιον παρόμοιον Σταυρόν ἔκαμε καὶ δι' ἐμέ τό ἔτος 1970, δστις εἶναι τοποθετημένος ἀπό τότε εἰς ἐμφανές μέρος τῆς καλύβης μου.

Ἡ ἀλληλογραφία του περιορίστηκε· πολύ τυπική καί ἀνταλλαγές μόνον εἰς εὐχάς κατά τίς μεγάλες ἑορτές· παρηκολούθει ὅμως –ὅσον ἡδύνατο– Ἐκκλησιαστικά περιοδικά πρός κατατόπισίν του.

Ἡ ἀπραξία τοῦ στομάχου του πρός ἀφομοίωσιν τῶν τροφῶν πού διεκρίνετο κατά τάς ἐκκενώσεις, τῶν τριῶν τελευταίων μηνῶν προειδοποίουν τὸ τέλος ἐγγύς.

Δεκέμβριος 1977. Μέ τηλεφώνημα του ὁ Μοναχός Ματθίας μᾶς εἰδοποιεῖ ἐδῶ εἰς τὴν Καψάλα: ὁ Γέροντας σδύνει-τελειώνει. Τὴν 17ην Δεκεμβρίου ἔφθασα. Συγκινημένος μέ χαιρέτησε –πρώτη φορά– διά χειροφίας λέγοντάς μου: ἥλθε τό τέλος μου. Παρέμεινα ἐκεῖ τό Σάββατο καί τὴν Κυριακή ἐπέστρεψα, ὡς ἐπεθύμει.

Τά ὄσα ἐπηκολούθησαν μετά τὴν ἀναχώρησίν μου, τά διηγήθη εἰς ἐμέ ὁ Μοναχός Ματθίας, ὅταν ἔκαμα τὴν ἐπίσκεψίν μου, δεδαιώνοντάς τα μέ ίδιοχειρον ὑπογραφήν του προηγηθείσης ὑπαγορεύσεώς του καὶ ἐμοῦ γράφοντος:

Ἐκοιμήθη τὴν 6ην.1.1978, ἐντάφιασθη τὴν ἐπομένην.

Τὴν 7η Ἰανουαρίου παρέδωσε τό πνεῦμα καί ὁ πιό στενός συνεργάτης του γέρων Κύριλλος εἰς ἥλικιαν 80 ἑτῶν. Ἐπακολουθεῖ ἡ παράθεσις ἐνυπογράφου ἐπιστολῆς τοῦ Ρουμάνου Μοναχοῦ Ματθία περὶ τῶν τελευταίων δέκα πέντε ἡμερῶν τοῦ ἀειμνήστου Γέροντος Α.Κ.Μ.Α. Ὁσαύτως καί ὑπέρ τοῦ μοναδικοῦ καὶ ἐμπίστου συνεργάτου καὶ ὄμοφρονος ἀδελφοῦ Ρουμάνου Μοναχοῦ Κυρίλλου, κοιμηθέντος τὴν ἐπομένην: 7 Ἰανουαρίου 1978 π.ἡ.

Ἡ ἀνακοινοδή τῶν λειψάνων των ἐγένετο κανονικῶς μετά τριετίαν.

Μέ αὐτήν τὴν σύντομον ἔξιστόρησιν διοτῆς καί δράσεώς του, θεωρῶ ἐν μέρει, ὅτι ἐπετέλεσα ἔνα μικρό ἐπιβεβλημένον καθῆκον πρός αὐτόν, διά τάς τόσας προσπαθείας πού κατέβαλε εὐθύς ἀμέσως μετά τὴν γνωδιμίαν μας, οὕτως ὥστε νά προχωρήσω καί καταλήξω οἶος εἴμαι τὴν σήμερον, ἐπικαλούμενος ἐν τούτῳ τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν δι' ὄσας ἐλλείψεις ἡ πλεονασμούς παρατηροῦνται λόγῳ τοῦ προκεχωρηκότος, τῆς ἥλικίας μου: ἄνω τῶν 80 ἑτῶν. Καί ἐπί πλέον, ὅλα τά ἀληθῆ καί πραγματικά συμβεβηκότα τῆς ὅλης ἐπιγείου διαδρομῆς του, ἀναγράφονται ὑπό τοῦ ἰδίου μέ σαφήνειαν καί λεπτομέρειαν εἰς ὅλα τά Συγγράμματά του.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΤΤΕΑ

Παραμονή Φώτων (5 Ιανουαρίου 1978) ὡρα 2 1/2 μετά τή δύσι τοῦ ἥλιου ὥρα βυζαντινή, παρέδωσε τό πνεῦμα. Ό ἐνταφιασμός του τίην ἡμέρα τοῦ Προδρόμου.

Όμιλία του κόπηκε πρό 12 ἡμερῶν χωρίς νά βάλη στό στόμα του τίποτε. Ήλικίας 97 ἔτῶν.

Τίς τελευταῖες 6 ἡμέρες ἔπαινος τελείως νά ἀποκρίνεται εἰς τά λεγόμενά μας, ἐνῷ τίς ἄλλες 6 κάτι ἥθελε νά εἴπη ἀλλά δέν μποροῦσε.

Οι παλμοί τῆς καρδιάς του κατά τίς 6 τελευταῖες ἡμέρες ἤσαν ἀνώμαλοι.

Ἡ τελευταία του ἐκπνοή ἦτο ὅπως τῆς κανδύλας, δηλ. ὡς κλινήρης ὕπτιος δέν παρουσίαζε κινήσεις χειρῶν ποδῶν ἢ κεφαλῆς, μέ τά μάτια κλειστά. Καί τελευταία ἔσδυνος ὡσάν τό κανδήλι. Τίποτε τό ἀνήσυχον δέν παρουσίασε κατά τήν διάρκειαν αὐτήν.

Βεβαιῶ ταῦτα ἐγώ ὁ Μοναχός Ματθίας πού τόν παρακολουθοῦσα 10-12 ἡμέρες.

Ἐκκενώσεις εἶχαν παύσει πρό 15-20 ἡμερῶν.

"Οπως ἦτο, μέ ἔνα δᾶσσο ἔκαμα τό φάψιμο καί τό Σταυρό, ἐπειδή ὁ π. Κύριλλος ἦτο τότε κλινήρης. Τήν νεκρώσιμο ἀκολουθία τήν ἔκαμε ὁ Π. Βενιαμίν μέ ψάλτη ἐμέ. Οι ἄλλοι δύο παπᾶδες οι ἐδῶ ἄνευ ἐπιτραχηλίου ἤκολούθουν. Ἐγώ, καί οι Μοναχοί Ιωάννης καί Μαρτινιανός μεταφέραμε ἀπό τήν Ἐκκλησία στό τάφο τόν νεκρόν, τόν ὅποιον καί σκεπάσαμε μέ χῶμα. Ἐπί 40θήμερον θά τοῦ ἀνάδω τό κανδήλι.

Ί. Σκήτη Τμ. Προδρόμου 12.1.78.

Μοναχός: Ματθίας Ρουμάνος Προδρομίτης

The handwritten signature consists of two parts. The first part, above the second, is written in a cursive hand and appears to read "ος Βεβαίων". The second part, below the first, is also in cursive and appears to read "Ματθίας Ρουμάνος Προδρομίτης".

ΕΚΔΗΜΙΑ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ

Τήν ήμερα τῶν Φώτων τήν πέρασε ἐν ζωῇ συζητῶντας διάφορα θέματα, καὶ τήν ἐπομένην τοῦ Τιμίου Προδρόμου, πρὸν ξημερώση 2 ὥρες εὐρέθη νεκρός τήν 7ην Ιανουαρίου 1978. Ήλικίας 79 ἔτῶν.

Τό δράδυ, τῶν Φώτων συζήτησε μέ τό παπα-Ἴλαρίωνα σχετικῶς μέ τά Ἐκκλησιαστικά. Τόν ἡρώτησε ὁ Παπα-Ἴλαρίων ἐάν, θέλῃ μετά τόν θάνατόν του νά τόν μνημονεύῃ καὶ ἀπάντησε ὅχι ἐπειδή μεσολαβεῖ τό ήμερολόγιον καὶ ἄλλα. "Οπως μοῦ εἶπεν εὐθύς ἀμέσως ὃ ἐν λόγῳ Τερεύς.

Κόπηκε τελείως ἡ ὅρεξίς του πρό 10 ήμερῶν καὶ κάθε μέρα μοῦ ἔλεγεν ὅτι δέν γλυτώνω, θά πεθάνω. "Οταν τόν ρωτοῦσα τί αἰσθάνεται πού λέγει αὐτό; Καὶ μοῦ ἔλεγε ὅτι αἰσθάνεται μεγάλη ἀδυναμία σέ ὅλο τό σῶμα. Τήν 4ην Ιανουαρίου ἥθελε ἐπειγόντως νά ἔλθῃ ὁ Ίλαρίων ἐκ Καψάλας.

Πρὸν τό μεσημέρι τῶν Φώτων καθισμένος στό κρεβάτι του μοῦ εἶπεν ὅτι δέν γλυτώνω, εἶναι τό τελευταῖο. Καὶ τοῦ εἶπα: δός μου τό κλειδί νά πάρω ἐγώ τό κρασί μᾶς ἔκαμε διανομή τοῦ κρασιοῦ. Νεκρός εὐρέθη ἐπί τῆς κλίνης του μέ ἥρεμον μορφήν καὶ στάσιν. Καὶ δέν ἔτρωγε τήν τελευταία ἡμέρα, ἐνῷ τίς ἄλλες χωρίς ὅρεξι ἔτρωγε κάτι. Καὶ τότε σηκώθηκε καὶ πήγαμε ἐκεῖ μαζύ.

Τήν νεκρώσιμο ἀκολουθία τήν διάβασε ὁ Παπα-Ἴλαρίων καὶ ἐγώ φάλτης μέ τόν π. Ἰωάννην. Ο Μαρτινιανός καὶ ἐγώ τόν μεταφέραμε στόν τάφο. Παρόντας καὶ ὁ Παπα-Βενιαμίν, ἄνευ ἐπιτραχηλίου.

Τήν 9ην Ιανουαρίου 1978, πρὸν τό μεσημέρι, 5 ὥρα Βυζαντινή ἐνετεφιάσθη.

Ίερά Σκήτη Τιμίου Προδρόμου τῆς 12.1.78 ὁ βεβαιῶν
Μοναχός Μαθίας Ρουμάνος Προδρομίτης

ο Βεβαίων
Μαθίας Ρουμάνος Προδρομίτης

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΤΡΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Μετά τήν κοίμησιν τοῦ Γέροντος ἐθεώρησα καθῆκον νά ἐνημερώσω ὀλίγα πρόσωπα πού εὐλαβεῖτο καὶ συνδέετο ὅμτος. Ἡτοι: Γερόντιος Εὐθυμίαν Καθηγουμένην Ἰ.Μ. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πάρονηθα, Παρασκευᾶ Τζίφαν, Κ. Μανωλούδην, Τρύφωνα Θαλασσινόν, Ιερόν Ήσυχαστήριον Ἀγίου Στεφάνου Βαθύ Χαλκίδος καὶ Ἰωάννη Σωτηρίου Τσόγκαν.. Καὶ δι' αὐτῶν νά ἐνημερωθοῦν καὶ ἔτεροι ὁμόφρονες. Εστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

18.1.78 Καψάλα Ἀγίου Ὄρους

Ἄφοῦ καλωσύνευσε ὁ καιρός πῆγα εἰς τήν Σκήτην -Θεοῦ βοηθοῦντος- τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ χαιρέτησα τά δύο προσφιλῆ μας πρόσωπα, σκεπασμένα πλέον μέ τό χῶμα, εἰς τά ταπεινά μνήματά των.

Ο Πανάγαθος Θεός ἄξ ἀναπαύση τάς ψυχάς των δι' ὃσας ὑπηρεσίας προσέφερον εἰς τόν Ι. Ἀγῶνα ἐπί τόσα ἔτη καὶ ἐπί πλέον διά τά διδύλια πού μᾶς ἔδωσεν ὁ Ἐρημίτης καὶ μᾶς ὑπέδειξε τόν τρόπον προφυλάξειν ἀπό τίς ὑποκρισίες τῶν θεομπαικῶν - Οἰκουμενιστῶν Ρασοφόρων πού δεσπόζουν παντοῦ καὶ εἰς πάντα.

Ο Ἐρημίτης κοιμήθηκε ὅταν τελείωσε ἡ ἡμέρα τῆς παραμονῆς τῶν Θεοφανείων εἰς ἡλικίαν 97 ἔτῶν.

Ο π. Κύριλλος τήν 7ην Ἰανουαρίου τό πρωΐ, εἰς ἡλικίαν 79 ἔτῶν. Ἐκηδεύθησαν ὁ μέν ἀπό τόν παπᾶ-Βενιαμίν, ὁ δέ ἀπό τόν παπᾶ-Ἴλαρίωνα.

Πρό 4 ἡμερῶν μέ ζήτησε ὁ π. Κύριλλος, ἀλλ' οὔτε τηλεφωνικῶς ἡμπόρεσαν νά μέ εἰδοποιήσουν λόγω χιονοθυέλλης καὶ δροχῶν.

Ο Πανάγαθος Θεός, διά πρεσβειῶν τοῦ Ἀγίου Προδρόμου τούς προσκάλεσε ταυτοχρόνως σχεδόν, διά τήν ἄλλην ζωήν τήν πέραν τοῦ τάφου, πρός ἀνάπτανσιν τῶν μακαρίων ψυχῶν των.

Τό ἔργον καὶ ἡ δράσις τοῦ ἀειμνήστου Ἐρημίτου δέν εἶναι εὔκολον νά ἔξιστορηθῇ αὐτόν τόν καιρόν πού ἐπικρατεῖ παντοῦ τό σύνθημα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ: ἀγάπη μέ τούς πάντας ἀνευ θρησκευτικῆς διακρίσεως, πρᾶγμα πού οι "Αγιοι Πατέρες, δέν διετύπωσαν ἔτοι, ἀλλ' ἔθεσαν ὅρους σύνορα καὶ φραγμούς, πρός προφύλαξιν τῶν Πιστῶν ἀπό ἐνός τοιούτου εἴδους ἔνωσιν ἀγάπης.

Ἐλπίζω ὅτι ὁ Πανάγαθος Θεός θά ἀποκαλύψῃ -μέσω εὐλαβῶν καὶ ἐναρρέτων ἀτόμων - τάς ὑπηρεσίας πού προσέφερεν εἰς τήν πολεμούμενην Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας ὁ ἀειμνηστος Ἐρημίτης.

Ἴλαρίων Μοναχός Ἀγιορείτης

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΗΝ 14ην ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1925

Ἐν κατακλεῖδι καταχωροῦμεν τὴν διαστροφήν τῶν νεοημερολογιτῶν ἀναφορικῶς μέ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν ἀγρυπνίαν τῆς ἑορτῆς μετά ἐν ἔτος ἀπό τὸ συντελεσθέν θαῦμα καὶ τὴν συντριπτικήν ἀπάντησιν τῶν ὑπευθύνων τοῦ συλλόγου πού παρευρέθησαν εἰς τό θεῖον θαῦμα τῆς Θεόθεν δεδαιώσεως:

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ENA XRONO (1926)

Τόσο ἡ δημοσιευθεῖσα εἰς τό «Σκρίπ» ἀνακοίνωσις ὅσο καὶ οἱ μαρτυρίες τῶν αὐτοπτῶν μαρτύρων ἐδημιούργησαν σάλον ἀνά τὴν Ἑλλάδα, μέ ἀποτέλεσμα νά θιρυθηθῇ καὶ αὐτός ὁ Ἀρχ/πος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, ὁ ὥποιος καὶ ἔκανε τό πᾶν διά νά κρατήσῃ σιωπιλές τίς ἐφημερίδες* σχετικά μέ τό συγκλονιστικό συμβάν.

Ἐπρεπε νά παρέλθῃ, ὅμως, ἐνας ὄλοκληρος χρόνος «ἀριμάνσεως» διά νά σχολιασθῇ τό θεῖον ὄραμα καὶ ἀπό τό ἐπίσημο ὅργανο τῆς Ἔκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» μέ τό παρακάτω κακότροπο ἄρθρο γραμμένο προφανῶς ἀπό κάποιο παρανοϊκό.

«Τά Πάτρια» (Δεκέμβριος 1979) παραδίδουν τό σχετικό ἄρθρο στούς ἀναγνῶστες αὐτούσιο καὶ ὀπωσδήποτε... ἀσχολίαστο.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΩΝ

«Οἱ παλαιοημερολογῖται, ἔξαρτῶντες μέν τὴν ἀξίαν καὶ σημασίαν τῶν ἑορτῶν ἐκ τῶν ἡμερῶν καὶ ὡρῶν, ἐπανασταῦντες δ' οὐχ' ἦττον, ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν ὡρῶν κατά τῆς κοινῆς λογικῆς καὶ τῆς παγκοσμίου συνειδήσεως, δέν ἡρκέσθησαν εἰς ὅσα ψευδῆ θαύματα διέδωκαν, εἰς τά αἷματα καὶ εἰς τά δάκρυα τῶν εἰκόνων, ἀλλά παρουσίασαν καὶ τό σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἀναθεν τῶν Ἀθηνῶν τὴν νύκτα τῆς 13 Σεπτεμβρίου κατά τό παλαιόν ἡμερολόγιον τοῦ παρελθόντος ἔτους, κατά τάς ὡρας τῆς ἀγρυπνίας των ἐν τινι ναΐσκῳ ἔξοχικῷ τῶν

(*) Μόνο τό «Σκρίπ» κατάφερε νά σπάσῃ τὴν σιωπήν.

’Αθηνῶν. Καί διατυπανίζουσι λοιπόν ἔκτοτε οἱ ἀκούραστοι ἄνθρωποι τό ὄραμα τοῦ Σταυροῦ, χωρίς νά εἶναι ὅλοι σύμφωνοι περὶ τοῦ ὄποιον πράγματι ἵτο τό σημεῖον. Καί φωνάζουσι λοιπόν, ὅπως οἱ παλαιοὶ Μανιχαῖοι, οἱ ὄποιοι διαιρκῶς ἔδλεπον ὄράματα: νά, λοιπον, πού καί ὁ Θεός μαρτυρεῖ ὅτι τό παλαιόν ἡμερολόγιον εἶναι ὄρθον κι ὅχι τό νέον! Εἰς τόν Σταυρόν, τόν ὄποιον βεβαιοῦσι ὅτι εἴδον καί τοῦ ὄποίου εἰκόνα ἐδημοσίευσαν, δέν ὑπῆρξε καμμία ἐπιγραφή, ἀλλ’ οἱ παλαιοημερολογῖται ἰσχυρίζονται ὅτι αὐτήν τήν ἔννοιαν εἶχεν ἡ ἐμφάνισις τοῦ Σταυροῦ. "Ἄς ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι τό ὄραμα ἐκεῖνο τοῦ Σταυροῦ δέν ἵτο σκηνοθέτημα ἢ κατασκεύασμα τῆς φαντασίας. Πόθεν συμπαιχνέουσιν οἱ παλαιοημερολογῖται ὅτι τοιαύτην καί ὅχι ἄλλην ἔννοιαν εἶχε; Διότι ἐν πρώτοις ὅλος ὁ κόσμος πιστεύει καί ἀποδεικνύει ὅτι τήν ἐσπέραν ἐκείνην δέν ἵτο 13 ἀλλ’ 26 Σεπτεμβρίου. "Ἐπειτα δέ τό ὄραμα τοῦ Σταυροῦ ἐνεφανίσθη μέχρι τοῦδε δίς, ἅπαξ μέν τῷ 313 εἰς τόν Μ. Κωνσταντίνον καί δευτέραν φοράν τῇ 7 Μαΐου 351 εἰς τήν Ιερουσαλήμ, ἐπί τοῦ ὄγίου Κυρίλλου. Τήν μέν πρώτην φοράν διά νά πιστεύῃ ὁ τότε ἀπιστος Κωνσταντίνος καί νά γίνη χριστιανός, καί τήν δευτέραν φοράν διά νά πιστεύσουν οἱ Ἐδραῖοι καί αἱρετικοί τῆς Ιερουσαλήμ, καί διά νά γίνουν χριστιανοί καί ὄρθοδοξοί, ὡς ἔγραφεν ὁ ἄγιος Κύριλλος. "Ωστε καί τάς δύο φοράς παρουσιάσθη τό ὄραμα διά νά πιστεύσωσιν οἱ αἱρετικοί καί ἐπομένως ἐάν τό ὄραμα τῶν παλαιοημερολογιτῶν δέν ὑπῆρξε κατασκεύασμα νοσούσης φαντασίας, ἐφάνη εἰς ἀπίστους καί ὅχι εἰς πιστούς. Ἐάν σκοπός τοῦ ὄράματος τοῦτο ἵτο νά πιστεύσουν οἱ ἀκολουθοῦντες τό νέο ἡμερολόγιον, ἐπρεπε νά φανῇ εἰς αὐτούς διότι ἄλλως εἶναι ἀνωφελές. Ἐάν τό ὄραμα ἀπέβλεπεν εἰς τους ὄρθοδόξους, ἐπρεπε νά φανῇ εἰς αὐτούς. Διά νά φανῇ λοιπόν εἰς παλαιοημερολογίτας, ἐάν πράγματι ἐφάνη, σημαίνει ὅτι ἵτο μαρτυρία Θεοῦ ὅτι εύρισκονται ἐν μεγάλῃ πλάνῃ. Τό σημεῖον τους ἔλεγε: ὡς ἀνόητοι, δέν γνωρίζετε λοιπόν ὅτι ἐπέρασεν ἡ ἑορτή τοῦ Σταυροῦ; τόσα ἐκατομμύρια ἀνθρώπων παραδέχονται ὅτι σήμερον εἶναι 26 Σεπτεμβρίου καί σεῖς ἐξακολουθεῖτε νά νομίζητε ὅτι εἶναι ἀκόμη 13 καί παραμονή τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ; διατί, ὡς ἀπιστοι, ἐορτάζετε τήν ἑορτήν τοῦ Σταυροῦ εἰς τάς 27 Σεπτεμβρίου ἐνῷ πρέπει νά ἐορτάζητε εἰς τάς 14; Αὐτά λοι-

πόν ήμποροῦσε νά σημαίνη, έάν τω δύντι ενεφανίζετο τοιοῦτον ὄραμα. Δέν ήτο δυνατόν ἀνθρωποι ἔχοντας σώας τάς φρένας ἐναντίον τῆς λογικῆς καὶ ἐναντίον τῆς ἀληθείας νά πιστεύωσιν ὅτι τήν νύκτα τοῦ δῆθεν ὄράματος ήτο 13 καὶ ὥχι 26 Σεπτεμβρίου. Κατά τό παρελθόν ἔτος ἰσχυρίσθησαν οἱ παλαιοὶ μερολογῖται, ὅτι ἔχουν αἴματα αἱ εἰκόνες ναοῦ τινος τῶν Ἀθηνῶν διά τό... ήμερολόγιον! Ἀπεδείχθη ὅτι τά αἴματα ἐκεῖνα ἦσαν κόκκινη μπογιά. Καί ὁ δυσπιστών ήμπορεῖ νά διέλθῃ νά ἴδῃ. Τό ἴδιον τώρα συμβαίνει καί μέ τό διατυμπανιζόμενον ὄραμα καί μέ τά ἄλλο ψευδῆ θαύματα, τά ὅποια περιέγραψαν εἰς ἔνα βιβλίον KENTRA τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ρουμάνου Ἀγιορείτου, τό ὅποιον ἡ Κοινότης Ἀγίου "Ορούς ἐπισήμως ἔκαυσεν ὡς ἀσεβές καί αἰρετικόν (ἔξωθι τοῦ Ι. Ναοῦ τοῦ πρωτάτου Καρυῶν). Εἰς τό βιβλίον ἐκεῖνο ὑπῆρχεν τό περίφημο ὄραμα τοῦ Σταυροῦ, διά τοῦ ὅποιον προσπαθοῦσιν οἱ παλαιοὶ μερολογῖται νά ἔξαπατήσωσι τά γραῦδια. Καλῶς, λοιπόν, ἔπραξε ἡ Κοινότης τοῦ Ἀγίου "Ορούς ἀποφασίσα νά καύσῃ τό βιβλίον».

Ἡ Διοικητική Ἐπιτροπή τοῦ «Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων» ἀπήντησεν εἰς τήν Συνοδικήν ἀνακοίνωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ μακροσκελή «ἀντεγκύκλιον», ἡ ὅποια ἐδημοσιεύθη εἰς τήν Ἀθηναϊκήν ἐφημερίδα «Ἐλληνική» 11 Ιουλίου 1926. Μέ τήν «ἀντεγκύκλιον» ἐδημοσιεύθη διά πρώτην φοράν καλλιτεχνική εἰκών τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ φιλοτεχνηθεῖσα καθ' ὑπόδειξιν τῶν αὐτοπτῶν μαρτύρων τοῦ θαύματος.

Μεταξύ ἄλλων ἀναφέρονται εἰς τήν «ἀντεγκύκλιον» καί τά ἔξῆς σχετικά μέ τήν Γ' ἐμφάνισιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

«Γνωρίζομεν καί κηρύττομεν, διότι καί πιστεύομεν, ὅτι ἡ ἀγία θρησκεία, τήν ὅποιαν παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεάνθρωπος, ἐθεμελιώθη μέν ἐπί τῇ διδασκαλίᾳ Ἀποστόλων καί Προφητῶν, «οὕτος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. Β' 20), ἐστερεώθη δέ καί ἐνεδυναμώθη διά τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων, ἀλλά καί διά θαυμάτων, τά ὅποια, καθώς ἄλλοτε ἐγένοντο, οὕτω γίνονται καί σήμερον. Δέν φρονοῦσιν ἵσως οἱ συνοδικοί ὅτι παρῆλθεν ὁ καιρός τῶν θαυμάτων ἀφοῦ οἱ σύντροφοι αὐτῶν προκαλοῦν κατ' ἔτος καί ἐγκρίνουν τήν δημοσίευσιν

θαυμάτων, γινομένων διά τῆς χάριτος τῆς Θεοτόκου εἰς τήν νῆσον Τήνον. Ύποθέτομεν ὅτι καί εἰς τά παλαιά θαύματα πιστεύουν, διότι ἐγκωμιάζει τοῦτα τῶν πιστῶν ἡ Ἑκκλησία, δοξολογοῦσα τήν δι' αὐτῶν ἐμμανῶς ἐκδηλούμένην φιλανθρωπίαν καί δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καί τήν ὑπέρ τοῦ πλάσματος αὐτοῦ πρόνοιαν. Ἀλλά διά ποῖον λόγον ἀπιστοῦσιν εἰς τό σήμερον περὶ ἡμᾶς ἐμφανισθέν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ σημεῖον; Μή ὁ Θεός τῶν πιστῶν δέν εἶναι ὁ θαυματουργήσας εἰς τά παρελθούσας τῶν πατέρων ἡμῶν γενεάς;

»Μήπως ἔχασε τήν δύναμιν τοῦ θαυματουργεῖν, παθών καί αὐτός ἀλλοίωσιν ὡς ἔπαθον οἱ «νεωτερισταί» ἀρχιερεῖς; Καί διατί ὑδρίζουσιν ἡμᾶς ὡς «ἐν ὑποκρίσει ψευδομένους καί κεκαυτηριασμένους τήν ιδίαν συνείδησιν»; Διότι, πίστιν ἔχοντες εἰς τήν θειότητα καί δογμάτων, καί παραδόσεων, καί πολιτείας, καί λατρείας, ἡξιώθημεν πέρουσιν ἐν τῇ μνήμῃ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, νά ἵδωμεν τήν ἐμφάνισιν ἐν οὐρανῷ τοῦ σταυρικοῦ Σημείου. Τοιαύτην ἐμφάνειαν ὑμνεῖ καί δοξολογεῖ καί πιστεύει ἡ Ἑκκλησία ἡμῶν τήν 7 Μαΐου γενομένην ἐν Ἱεροσολύμοις τό 351 ἔτος καί φρονοῦμεν ὅτι οὐδείς ὑψηλομακαριώτατος ἡ πανιερολογιώτατος θά εὑρεθῇ ν' ἀμφισβητήσῃ, οὔτε θά ἀρνηθῇ τό γεγονός ἐκεῖνο. Ἀρνοῦνται ὅμως οἱ ἐπτά τό φανερωθέν εἰς ἡμᾶς τήν νύκτα τῆς 13 πρός 14 Σεπτεμβρίου 1925 παλαιού ἑορτολογίου, ἄν καί ἐπεμείναμεν τότε, καί ἐπιμένομεν ἀκόμη νά γίνη ὑπό τῶν ἀρμοδίων πολιτικῶν προσώπων ἀνάκρισις ὅλων τῶν παρευρεθέντων τότε, ἔτι καί αὐτῶν τῶν ὄργάνων τῆς ἐξουσίας. Διατί δέν δέχονται καί αὐτό;* Διότι, κατόπιν ἀπό ἐξέτασιν θά φανῇ ὁ ἐν ὑποκρίσει ψευδολογῶν» («Ἐλληνική» 15 Ιουλίου 1926).

(*) Ὡς μᾶς εἴπε ὁ κ. Ἰωάν. Γλυκῆς, ἔνας ἀπό τους ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς (Σέλ. 16), ἐγένετο ἔνορκος ἀνάκρισις διά τό θαῦμα, ἀλλ' ὁ τότε ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν Γ. Κονδύλης τήν ἀπέκρυψε ἀπό τήν δημοσιότητα.

ΕΠΠΛΟΓΟΣ

Πολύς χρόνος θά χρειασθῇ διά νά καθαρίσωμεν τήν εἰκόνα του ἀπό τόν ρύπον τῶν συσσωρευμένων ἀδίκων κρίσεων, ἀφοῦ προηγήθησαν καὶ ρίζωσαν ἡ παρανόησις, ἡ ἀκρισία καὶ ἡ συκοφαντία καὶ ταῦτα ἐπειδὴ προεξῆρχε πολλῶν ἄλλων μέ τήν πρωτοπορίαν του ὡς πρωταγωνιστής καὶ πρωτεργάτης ἐναντίον τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ 1924.

‘Ο ἔλεγχός του ἐπανειλημμένως ἐστρέφετο εἰς τά ἀναρίθμητα σκάνδαλα καὶ παραβάσεις Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας κυρίως ἀνωτέρων Κληρικῶν, πού ἐνῶ ἐτάχθησαν θεματοφύλακες τῶν Ἱερῶν καὶ Ὀσίων, παρεξέκλιναν ἐν γνώσει καὶ προθέσει εἰς τόν ἐκπλειστηριασμόν των πρός χαράν τῶν ἐχθρῶν τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας. Ποῖος ὅμως πταίει; Ἀπλούστατα: οἱ πταῖσται.

«Ἡ εὐθύνη διά τά οἰαδήποτε σκάνδαλα δέν βαρύνει ποτέ τούς κρίνοντας αὐτά, ἀλλά τούς δημιουργούς καὶ τούς φορεῖς τῶν σκανδάλων».

Τῇ διδασκαλίᾳ καὶ προτροπῇ τοῦ Ἀγίου Συμεών τοῦ νέου Θεολόγου (970-1021 μ.Χ.) εἶχε πάντοτε κατά νοῦν ὁ ἀείμνηστος Πατήρ Ἀρσένιος, ὅταν ὁ Ἀγιος ἔγραφε: μή αὐταπατώμεθα μέ λόγια μοναχά καὶ νά πιστεύωμεν κάθε ἀνθρωπὸν ὅπου λέγει τόν ἐαυτόν του Πνευματικόν (Ἀρχιερεὺς, Ἱεροκῆρυξ, Θεολόγος κ.ἄ.) ἀλλά νά δεδαιιωνώμεθα προτύτερα ἀπό τήν ζωήν του καὶ τά ἔργα του καὶ μάλιστα ὃν οἱ λόγοι του καὶ τά ἔργα του συμφωνοῦν μέ τάς διδασκαλίας τῶν Ἀγίων Πατέρων καὶ τότε πλέον νά τόν δεχώμεθα καὶ νά ἀκούωμεν τούς λόγους του ὡσάν λόγια Χριστοῦ εἰ δέ ἄλλως νά τόν ἀποστρεφώμεθα καὶ νά τόν μισῶμεν ὡσάν **ΔΑΙΜΟΝΑ** καὶ ὃν ὀναιστάνει νεκρούς καὶ κάμνει μύρια ἀλλά θαύματα καὶ μάλιστα νά τόν μισοῦμεν ὅπόταν τόν διέπομεν, πώς δέν καταδέχεται νά τόν νουθετῇ κανένας διά νά ἀλλάξῃ τό φρόνημά του, ἀλλά μένει ἀκόμη εἰς τήν πεπλωνημένην γνῶσιν του καὶ νομίζει πώς ἔχει τό πολίτευμά του καὶ τήν διαγωγήν του εἰς Οὐρανούς». (Ἀγιος Συμεών Ν. Θεολόγος. Λόγος 60ος).

“Ἐχων ἐπίγνωσιν τῆς μεγάλης εὐθύνης του δι’ ὅσα δημοσίευε, ἔχοησιμοποιεί τίς λέξεις: «Ἱεροκλέπτης», «Παπαγάλος», «Κομιστής», «Συ-

ραύλιον». ο.ά. ὅταν ἀπλούστευε κάτι τί τό δύσκολον. Σθεναρῶς ἀπέφευγε ρερήτορεμένες διατυπώσεις, γνωρίζοντας ὅτι: «ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τήν Ἐκκλησίαν ἡ Ρήτορική, τότε ἐπλημμύρισε Αὕτη ἀπό Αἰρέσεις». (Άγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

Διά τίν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἄλλου χρειάζεται ἥθος καὶ ὅσιοι διακατείχοντο ἀπ' αὐτό, ἐστάθησαν ἀκλόνητοι ὑποστηρικτές του, ἐνῷ οἱ πλεῖστοι τόν περιφρόνησαν ἀναφανδόν. Δυσκόλως ὁ Ἐλληνας ἀναγνωρίζει τήν ὑπεροχήν τοῦ ἄλλου. Αὕτη ὅμως ἡ τακτική των δέν τόν πτοοῦσε εἰς τό ἔργον του καὶ ἀδιαφόρει εἰς τάς ἔξαλλους, διαβολάς των, ἔχων πάντα κατά νοῦν: «ὅ ἐάν σπείρῃ ἀνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσῃ». Καὶ τό ἔτι συνετώτερον: «Μή δίκην δικάσης, πρὸν ἀμφοῖν μύθον ἀκούσης».

Εἰς τό ἔμψυχον τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ Μοναχικῆς Ἀρετῆς «Κάτοπτρον» ἐν τῷ ὁποίῳ ἀντανακλᾶ ὁ βίος καὶ ἡ διδασκαλία τῶν Ἅγιων Πατέρων μας, παύσαμεν νά ρίπτωμεν, ἔστω καὶ ἐν βλέμμα» (Πρόχειρος Πνευματικός Καθρέπτης σέλ. 34).

Εἰς ὅλα του τά διδούλια ὁ π. Ἀρσένιος Κοττέας καυτηρίαζε τάς συμπροσευχάς τῶν ἐκπροσώπων μέ τό ὄνομα «Ὁρθόδοξοι» ὅταν συνηθοῖζοντο: Παπικοί, Προτεστάντες, Περιτετμημένοι Ἀδυσσουνοί, Κόπται, Ἀρμένιοι, Μασῶνοι, κηδευταί τοῦ Ν. Καζαντζάκη κ.ἄ.

Ἐν κατακλεῖδι μετά τάς ἑορτάς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἅγιου Ὁρούς (1963) (ὅπου προέστη ὁ μασῶνος καὶ συγκρητιστής Πατριάρχης Ἀθηναγόρας μέ τούς προσφιλεῖς του Φράγκους - Προτεστάντες - Μονοφυσίτας), εἰς τάς ἐπιστολάς του πρός ὁμόφρονας Πατέρας καὶ Ἀδελφούς ἐν τῷ κόσμῳ ὑπέγραψε: Ἀρσένιος Κοττέας Μοναχός ἀνάξιος νά ὀνομάζωμαι τήν σήμερον Ἅγιορείτης!

Εἰς αὐτήν τήν ἔξευτελιστικήν ἀξίαν, ἔφθασε ἡ ἄλλοτε ξηλευτή θέσις τοῦ Ἅγιορείτου, μέ τίς συχνές ἐπαφές καὶ ἐπικοινωνίες του, ἔξομοιοτικές ἐπί πνευματικοῦ καὶ Δογματικοῦ ἐπιτέδου χάρις τῆς «Ἀγάπης - Ἀγαπολογίας» μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν Νεοημερολογιτῶν ἀσεδῶν καινοτόμων, ὥστε δικαίως νά διατυπωθῇ τόν τελευταῖον καρδό ὅτι: Οἰκουμενιστικό Μετόχι τοῦ Φαναρίου ἔγινε τό Ἅγιον Ὁρος, ἐκτός τοῦ 10% πού δέν ἔχλιναν γόνυ εἰς τήν σύγχρονον αὐτήν παναίρεσιν τοῦ Συγκριτισμοῦ-Οἰκουμενισμοῦ.

Καψάλα Ἅγιον Ὁρος 11-1-02

